

ГЛАС

Бања Лука Година LXII
Понедељак, 31. јануар 2005.

www.glassrpske.com

Број 10.592, цијена 0,6 КМ

СРПСКЕ

150 ГОДИНА ДИПО

1855 ДИРО ДРВНА ИНДУСТРИЈА ПОДГРАДЦИ

ДОДАТАК У „ГЛАСУ СРПСКЕ“

ГЛАС СПОРТ

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ШЕКОВИЋИ

БЛОКИРАН РАЧУН

ШЕКОВИЋИ - Оно што се нешто раније догодило општинама Требиње и Влашица, десило се и општини Шековићи: због дуга предузећу „Југопром“ од 57 хиљада марака посљедњи радни дан прошле недеље завршен је блокадом рачуна ове сиромашне општине.

Затечени оваквим стањем, членици општине обратили су се Министарству управе и локалне самоуправе Републике Српске, тражећи помоћ за излазак из новонасталога стања.

У писму, између осталог, стоји да је доверљивца предузеће „Југопром“ Шековићи, на основу правоснажне пресуде по основу неоснованог обогаћења против дужника општине Шековићи поднело приједлог за извршење извршног рјешања бр. 153/02

што је Основни суд Влашица својим рјешењем и дозволио“. Овом блокадом, стоји даље у писму, на износ који представља пет одсто планираног буџета за 2005. годину, угрожен је рад општинских органа управе и свих буџетских корисника.

Руководство општине навело је да су Министарство управе и локалне самоуправе 2002. године доставили документи о свим споровима који се воде против општине Шековићи, међу којима је био и предмет „Југопрома“.

„Овај износ велики је терет за наш скромни буџет општине. Тим прије што наредном периоду можемо очекивати још двије-три сличне одлуке, које ће додатно теретити општинску касу - рекао је начелник општине Снежан Сокић. ■ М. Љ.

tuv CERT CERTIFIKAT CERT-sluzba izdavanja certifikata RWTUV Systems GmbH

Јахорина ОСИГУРАЊЕ А.Д.

РАЧУНАРСКИ ПРИРУЧНИК

КНИЖА ЗА СВАКОГА!!!

Књигу можете купити у књижарима и на класицима Завода за издаваштво „Глас Српске“, Београд, Култура, продајним мјестима Зв.СЦП, LANACCO, PLANET, ПРОКЕТ-МОР, ЗАМБИО, УМ-Солупа или наручити поузданом на телефоне 065/997-396 и 065/732-675.

A. C. Banja Luka prodaja i servisiranje Opel vozila

Trive Amelice 1b, tel. (051) 332 500, 332 511 fax (051) 332 599

ОД ДАНАС У „ГЛАСУ СРПСКЕ“

НОВИ ФЕЈТОН

Ислам и грађански рат у БиХ

Станко Нишић - „Од Југославије до Србије“; у разбијању СФРЈ и БиХ је неизбежно била жртва спољних и унутрашњих чинилаца рата.

- Улога заштитника савезника у суштини америчког тражење самосталног исламског свету против главних конкурената у економији и политици - Русије и Кине
- Американизам и панисламизам су исто - тоталитаризам
- Планирани ислам са на дужи стаж: кид панисламизам уништи самог себе, панисламизам ће завладати светом
- Балкан - мост исламизације Европе

РУСИЈА

Цвјетају вишње и јорговани

АДИГЕЈСК - Док су на Камчатки снјижени наноси, на појединим мјестима високи до пет метара, на југу Русије, у Републици Адигеји цвјетају вишње и јорговани, извјештава је јуче Тануџ.

Сунце је пробудило вегетацију и пореметило све природне законе. Специјалисти сматрају да ће се прерано цвјетање одразити на будући принос воћа. Фебруарске и мартовске ниске температуре и снјижене олује, које су уобичајене у овим мјестима, могу нанјети штету воћњацима и поврљарству. Прошле године то се десило у априлу, тако да је ова руска република остала без трешња, вишања, шљива и јабука, што је довело до наглог раста цијена тог воћа.

На Камчатки, на Далеком истоку Русије, снјижени наноси су високи до пет метара. Саобраћај у граду је парализан. Док се градске службе муче да нађу рјешење, вањима је свијет дошло ратом. Настава у школама је обустављена.

Дежурни телефон 212-848

ДОБРОЧИНСТВО ПОСЛАНИКА СРПСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ МИОДРАГА БУКВИЋА

СИРОТИЊИ 100.000 МАРАКА

Посланички паушал уплаћује на рачун петнаесторо дјеце без једног или оба родитеља. Избјеглицама даровао 20 плацева

БРЧКО - Миодраг Буквић није могао скривених руку гледати дјecu која се - за разлику од његове - пате, једва састављајући крај с крајем.

Због тога је овај посланик Српске демократске странке у Скупштини дистрикта Брчко одлучио је да свој посланички паушал, који је треба да прими у наредне четири године, поклони углавном дјeci без оба или једног родитеља.

Мјесечна накнада коју ће Буквић као посланик у Скупштини Брчко добијати, око 2.200 марака, биће директно уплаћивана на посебан жиро-рачун отворен у Новој бањалучкој банци. За четири године, сиротиња ће поклонити више од 100 хиљада марака.

Тај новац ће углавном ићи у корист петнаесторо дјеце, која су изгубила оба или једног родитеља. Део новца ће остати на рачуну за неопходна, хитна, лијечења болесних или за плаћање одласка на екскурзије ученика слабог материјалног стања - изјавио је за „Глас Српске“ Миодраг Буквић.

Према његовим ријечима, списак дјеце без родитеља сачињен је дијелом у Борачкој организацији Републике Српске у Брчком, док се други дио на њему нашао на основу пријаве њихових старатеља, који су се директно обратили Миодрагу када су сазнали за његову одлуку.

Буквић каже да се на овај корак одлучио још онда када је стављен на посланичку листу Српске демократске странке. О својој одлуци није говорио, јер није желио да то неки недобронамјерни људи протумаче као куповину гласова.

Током предизборне кампање говорио сам да ћу радити у интересу народа. Одржући се посланичког пау-

Миодраг Буквић: Више него Влада

(Снимио М. БОКОВИЋ)

СОЛИДАРНОСТ

Миодраг Буквић каже да му је теško пало сазнање да дјeca, којој ће будиће помагати, немају ни родитеља, ни новца за нормалан живот и школовање.

Тачно је да смо у кризи. Али, не тако је тачно да би Република Српска и српски народ из ње лако изашли када бисмо показали мало више солидарности него што то сада чинимо. Морам се окренути једни другима, а не само себи - каже Миодраг.

нала у корист сиромашних, само испуњавам дио предизборних обећања - казao је Миодраг.

Иначе, ово није прво добротворно овог пословног човјека из Брчког, власника приватног Млиско-некарског предузећа „Клас“.

Осим што је у свом предузећу запослио велики број избјеглица и тиме им омогућио опстанак на овом простору, он је у родним Сандићима недалеко од Брчког, гдје и сада живи, подијелио 20 плацева избјеглим и расељеним српским породицама са Озрена, из Зенице, Сарајева, Јајна и других мјеста.

Поред до сада пружене несребичне помоћи у збрињавању социјално угрожених људи, Миодраг је навјерно да новчано помогне пресаванење бубрега једној жени, која нема средства да плати овај скупи медицински захват. Такође, већ је испланирао још низ добротворних акција о којима не жели да прича, јер од добротворности, вели, не треба правити рекламу.

Одлучно сам да у оквиру својих могућности помажем људима којима је помоћ неопходна, што ћу и убудуће чинити. Радује ме када видим да сам некемае занста помогао, када ви-

дићима, којем је изградио и савремено игралиште.

По неким процјенама, Миодраг Буквић је уложио више средстава у помоћ српским избјеглицама него Влада Брчког. Због тога и не чула да га поштују сви добротворни људи.

Пошто у Скупштини Брчког у овом моменту сједи велики број људи добриг имовног стања, којима је скупштински паушал вјероватно само цешара, било би нормално да и они крену стопама Миодрага Буквића. Хоће ли се се то десити или ће добротвори у данашње вријеме остати - „усањени витезови“? ■ М. Љ.

Нова Бањалучка Банка а.д.

КУРСНА ЛИСТА

број 020

Курсеви из ове листе примјењују се од 29.1.2005. године
Курсеви у конвертибилним маркама (Б.А.М.)

Земља	Шифра валуте	Ознака за девизе и ефект. валуту	Јединица за девизе	Куповни за девизе	Средњи за девизе	Продајни за девизе
ЕМУ	978	EUR	1	1.955830	1.955830	1.955830
Аустралија	036	AUD	1	1.158035	1.160937	1.163839
Канада	124	CAD	1	1.206743	1.209767	1.212791
Данска	208	DKK	1	0.262156	0.262813	0.263470
Хрватска	191	HRK	100	25.836609	25.901362	25.966115
Норвешка	578	NOK	1	0.236477	0.237070	0.237663
Словенија	705	SIT	100	0.813638	0.815677	0.817716
Шведска	752	SEK	1	0.214684	0.215222	0.215760
Швајцарска	756	CHF	1	1.261846	1.265009	1.268172
В. Британија	826	GBP	1	2.817039	2.824099	2.831159
САД	840	USD	1	1.496694	1.500445	1.504196
Србија и Црна Гора	891	USD	100	2.429964	2.436054	2.442144

SDR (Special Drawing Rights) = USD 1.52169

78000 Бања Лука, Марије Бурас бр. 7; телефони: централна 051/243-200 и 051/212-140, телефакс 051/212-830, информације 217-487, SWIFT: BLBABA22 E-mail: info@novabankbanka.com Web: www.novabankbanka.com

ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД

Прогноза времена

Промјенљиво облачно и дјелимично сунчано. Највише облака очекује се на сјеверу Републике. На југу Херцеговине претежно сунчано, са повремено јаким буром. Јутарња температура од минус 16 до минус 10, а дневна од минус четири до два. На југу до осам степени.

РИЈЕЧ гана

- Већ дуго ништа не радим. Ускоро бих могао да останем и без посла

- Нишус Несторовић.

На дежурни телефон грађани се могу јавити и рећи своја запажања, недоумице и потражити одговоре на постављена питања

НЕ СМИРУЈЕ СЕ СЊЕЖНО НЕВРИЈЕМЕ У СРПСКОЈ БИТКА СА СМЕТОВИМА

Јак вјетар у Берковићима на појединим мјестима ствара сметове висине и до четири метра. У Требињу се стање смирује

Пут Невесиње-Калиновик: Машине кренуле у пробој

(Снимки П. МУЦОВИЋ)

НОВА СЊЕЖНА олуја која је за викенд захватила Републику Српску блокирала је путеве у појединим општинама, међу којима је најугроженије Невесиње.

Висина сњежног покривача у овој општини достигла је 120 центиметара, а јака мећава пријети да прекине рад зимских служби.

Машине "Невесинепутева" раде без прекида како би одржали проhodни магистралне путне правце према Мостару и Гаши, али према ријечима директора овог предузећа Радована Браћина, јак вјетар на поменутим дionicима им узелко отежава посао.

Од регионалних путева проhodни су само правци за Луку и Зови До, док су путеви према Берковићима, Улогу, Зиремљана затрпани. Непроходни су и сви локални путеви, тако да су невестињаци сета потпуно одсјечена од центра општине - истакао је Радован Браћин.

Како јавља наш дописник Милена Авдаговић, становници Невесиње ступио у шест часова јутро, а воду само ноћу. Поправке на декеводу код Мостара, због чијих је кривора Невесиње у мраку, трајаће још десетак дана.

Јако невријеме хара и Бишевом, а како јавља наш дописник Штеван Алексић у вишим дијеловима општине ка јасверни вјетар створио је сметове и до три метра.

КУПРЕС

Захваљујући раду зимских служби које су прочистиле путеве на Купреској висоравни, данас ће, последице седмодневне прекида, почети настава у основној школи у Новом Селу.

Како јавља наш дописник Слободан Дакић проhodни су сви регионални и локални путеви у Мркоњић Граду.

Ошчињен је и пут Шипово - Купрес, као и пут за Гламоч преко превоја Млинште.

Према ријечима начелника Бише Младина Самарџића, општина је у суботу ангажовала четири багерних, који рашичињавали снјеги до билећких села која су већ данима затрпана.

Још је затворен локални путни правци Бише-Љубиње преко Крстача. Стање је тежино и у Берковићима, који су од суботе одсјечени од свијета.

Прекинут је саобраћај на правцу Бише-Берковићи - Столац, гдје је у снјегу остало затрпано више аутобуса и других моторних возила.

Снјег је у Берковићима висок око метра, а дува јака бура која на појединим мјестима ствара сметове висине и до четири метра. На подручју Берковића замјетна су снјежном мећавом сва села, а за саобраћај су затворени локални путни правци Берковићи - Невесиње и Берковићи - Љубиње.

Требињски путари успјели су да побјегну снјежну мећаву која је око Савицана завела Херцеговину. Захваљујући неуступном раду "Херцеговинапутева" није било застоја на већини путних праваца, а тренутно су непроходни једино путеви Плана - Берковићи - Столац и Љубиње - Бише.

У предузећу нема нераспоредних и слободних радника, сви су на терену 48 часова. У уногу је 25 трактора и специјални возачи. Тешкоће нам једино стварају несавјесни возачи који на пут крену без зимске опреме - рекао је директор "Херцеговинапутева" Миодраг Кудић. Наш новинар из најужине општине Српске Миливоје Бешић јавља да је начелник Требиња Доброслав Ђук ангажовао и Цивилну заштиту у акцији чишћења.

И даље је забранен саобраћај за камионе са приколним и шлеперима на магистралном путу Гацко - Тргвиште - Фоча, јер пријети опасност од снјежних лавина.

Снјег који непрестано пада, задаје велике невоље становништву Семберије, на чијим је путевима саобраћај или успорен или потпуно обустављен.

Због лоших услова на путевима јуче нису саобраћали аутобуси из Би-

УСПОРЕН САОБРАЋАЈ

На подручју Мозирце, Шампа и Вукосавља пало је око 60 центиметара снјега. На планинама Требави и Вучијаку висина снјега је на појединим мјестима преко метра, што не памте ни најстарији становници Мозирце.

Наш новинар Вид Благошевић извјештава да је саобраћај успорен на путевима према планинским селима Ријечини, Бабешици и Крчезљанима.

Иако у Чајничу није пало више од 35 центиметара снјега, у акцију чишћења је, осим зимских служби, укључена и комунална полиција и грађани. Како се наводи у извјештају нашет дописника Радивоја Обреновића сви путеви су проходни и саобраћај се одвија без застоја.

■ С. МИЛАНКОВИЋ

НЕВЕСИЊЦИ СЕ ПРИВЛИКАЈУ НА ПЕТРОЛЕЈКЕ

Како је некад било...

НЕВЕСИЊЕ - Невесињци се полако привикавају на живот уз петролејке и свијеще. Како да су само створене за искрен разговор, дружење и своирање усомена.

Они ересмијерни пријестити се да су не тако давно, уз петролејке распрели приче о неким, још ранијим временима. Сада им се неочекивано прилика прилика да се одморје од телевизије и, како кажу, бјелосјетских глумица. Потврдише да је било и те-

жких времена и суровијих зима и започеше причу.

- Е, како је некад било... Вишечасовни монолог прекину неко од оних младић изервиран што не може пратити утакмице Свјетског рукометног првенства и што је прогнано већ неколико снјежних омиљене серије.

Дјена као дјена, увијек весела и спремна на свакојаке ирарије. Додатно их је развеселило што не морају у школу. Прија им

ПУНКТОВИ ЕУФОРА КОД БАЊЕ ЛУКЕ

Редовне контроле

БАЊА ЛУКА - Војници Еуфора јуче су контролисали аутомобиле и путнике на два пункта код Бање Луке, потврђено нам је у полицији.

Тридесетак војних возила и једно полиције Републике Српске стационирано је у Чарлацима, општина Лахташи, на путу Бања Лука - Пријор. Пункт је постављен око подне.

Истовремено контроли пункт био је и у Новоградској на путу Бања Лука - Јање. На том мјесту су била два тача и два полицијска аутомобила.

Из Еуфора су јуче затражили помоћ локалне полиције, уз објашњење да је ријеч о редовној контроли, сазнајемо у бањалучком Центру јавне безбједности. До закључења овог броја нашет лист, пунктови нису били укључени.

■ М. Љ. А.

СТРАНКА ДЕВИЗНИХ ШТЕДИША СРПСКЕ

Двојак мијења Устав!

БАЊА ЛУКА - Странака девизних штедиша Републике Српске најенергичније је осушта иступање Алије Лизаковића и Светозара Нишића у емисији Радивоја БХ1 28. јануара ове године.

У саопштењу странке истиче се да је Удружење за заштиту девизне штедне грађана БиХ и дисидентско злоупотребило смену захтјеванију промјену Устава БиХ.

У тој емисији затражено је уклањање Републике Српске и стварање унитарне БиХ, што је супротно Дејтонском споразуму.

- Иступање Алије Лизаковића и

Светозара Нишића потврдило је тежњу неких странака из БиХ за уклањањем Републике Српске. У том циљу су и ангажовали поменуте особе којима није стало до враћања девизне штедне нити судбине штедиша, већ је у питању перфидна игра како би обманули штедише и протурили причу о промјенама Устава БиХ - каже се у саопштењу.

Странака девизних штедиша упозорава да треба бити опрезан када је ријеч о намерама и обећањима Светозара Нишића и Лизаковића.

■ В. Ј.

МИНИ-ИНТЕРВЈУ

МИОДРАГ КУДИЋ, ЧЛАН УПРАВНОГ ОДБОРА УПРАВЕ ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ

ЦАРИНИЦИМА ДОДАТНЕ ПРОВЈЕРЕ

(Снимки М. ШУКАЛО)

БАЊА ЛУКА - Увођење јединственог рачуна, који је омогућио неметану трговину између Српске и Федерације БиХ, члан Управног одбора Управе за индиректно опорезивање БиХ Миодраг Кудић, у интервјуу за "Глас Српске", сматра највећим досадашњим успјехом Управе, уз напомену да се требало и више урадити.

Ових дана кулминирао је незадовољство отпунштених радника због избора запослених у Управу. Имате ли сазнања да ли су новаци и веће били кључно мјерило приликом избора запослених или су то тврђе без покрива?

Немам чврстих сазнања, али ћу затражити од Управног одбора да донесе одлуку да се још једном преспита начин запошљавања у Управу. Ако се утврди неправилности тражићемо одговорност оних који су свјесно дошли до тога.

Путем јавних гласила и из писама неких људи из Управе сазнао сам за извесне примједбе због избора кандидата на конкурс. Очекујем да ће се и о томе расправљати на Управном одбору. Потпуно је нелогично да 40 службеника из бивших царинских управа са завршеним факултетима остану без посла. Према Закону о запосленим у органима БиХ прво су те људе морали интересовати, па тек онда расписивати јавни оглас.

На шта су указивали у писмима "неки људи из Управе"?

- Они тврде да несправдану нису изабрани, иако при то испуњавају све законске прописане услове. Осим тога, немам неких конкретних података и имена. Можда незадовољни само желе да сесрну паљку на себе и пробу што је могуће боље.

Како као члан Управног одбора гледате на оцијене економиста да је Управа прегломазна и да има пет пута више службеника од управа и другим земљама?

- Не знам на основу чега су направљене те анализе. Мислим да Управа за почетак није прегломазна, с обзиром да у њеној надлежности нису само царински приходи, већ комплетни индиректни порези. Она је нешто као комбинација царинских и пореских управа на Западу.

Из Управе је саопштено да је призмјено 120 радника више од Правилником предложеног броја?

- Не знам за тај податак нити на основу чега је примљено више радника. Могу да кажем да ће се постепено смањивати број запослених, кад се уведе порез на додатну вредност и кад Управа зајвину у пуном капиталитету. Смањивање се и број царинских, а индиректним информацијама технологија престаје потреба за толиким бројем радника.

Када говоримо о реорганизацији цариништва, у Републици Српској је затворено дуго више него у Федерацији БиХ. Оправдано или неоправдано?

- Лично нисам задовољан реорганизацијом цариништва и сматрам да је то урађено на штету Републике Српске. Подаци о броју царинских исправа које су радиле бивше царинишце, подаци о дужини границе и броју граничних прелаза су на страни Републике Српске и говорје да би тај однос требало да буде другачији. Одлука о смањењу броја царинишца била је политичка, а не стручна, а ја нисам учествовао у њеном доношењу.

Коначно је усвојен и Закон о лио резу на додатну вредност. Да ли он може почети да се примјењује од 1. јула ове године?

- Примјена Закона мора почети 1. јула, али то се односи на регистрацију пореских обвезника. Моја процјена је да је обрачун и наплата овог пореза кренути 1. јануара идуче го-

дине. То је једини реалан рок. Немогуће је почети примјену на тромјесечном периоду од 1. септембра, као што тражи предсједavajuћи Савјета министара БиХ. Осим тога, информациони систем не Европска унија да покљони тек у септембру.

Да ли је јединствена стопа од 17 одсто најбоље рјешење за БиХ?

- Са становништа струге, за БиХ је најбоље могуће рјешење, али не кажем да је идеално.

За сиромашта је то погубно рјешење?

- За сиромашта је влада Републике Српске и Федерације БиХ до краја фебруара требало да припреме социјалне програме. То је обавеза влада, не Управног одбора.

Може ли увођење пореза на додатну вредност само по себи смањити сву економију?

- Не може доношење закона рјешити питање свје економије. Уколико контролини органи не буду радили свој посао свје економије ће и даље бити. Увођење пореза на додатну вредност смањује се могућност за утају, јер се у свакој фази наплаћује и тако увећава могућност да се комплетан порез изгуби. Али, дио пореза ће се губити ако роба и даље буде улазила на црну у БиХ, као што је, на примјер, случај са цигаретама. Нико не поставља питање одговорности како су цигарете са акцизним маркама Хрватске и Црне Горе прешле границу и ушле у БиХ.

Чија је одговорност што је у Републици Српској наплаћено мало пореза на промет на основу којег је урађен кључ за расподеј приход у Управу? Према том коефицијенту Српској припада тек 30,5 одсто, а Федерацији 65,7 одсто.

- Реалност је да је у Федерацији већи економски развој и већи број становника, што значи и више пореза на промет.

Пошто реално да дуго више толика Федерацији БиХ?

- Није тај однос у потпуности реалан, јер није узет у обзир утицај свје економије на тај проценат. Министар да сви контролни органи, без изумка, нису до краја оправдали свој посао.

Закон о акцијама изазвао је бурне реакције код прерађивача дрва и кафе, због додатних отпрећења. Које су Ваше гласне замјерке на поменути закон?

- Доставам сам примједбе на већину чланова Правилника о примјени Закона о акцијама, јер се нима дерогирају одредбе закона. На примјер, у Правилнику уводе акције на прашкове и сирпше, што не стоји у закону.

Хоћете ли се залажити за увођење носећих акција за домаћу производњу робу, јер овај Правилник иде на руку увозницима?

- Ако је у складу са прописима Европске уније заштита домаће производње кроз пореске законе, онда треба заштитити све домаће произвођаче, а не само поједине.

Све чешије се чују замјерке да Управа, која је ове године планирала да прикупи више милијарде прихода, не одговара Парламенту БиХ него Управном одбору. Је ли то предност или недостатак?

- По мени је то предност, јер је Управа специфична организација на нивоу БиХ. Додатно је су парламентарни Српске и Федерације прецијели на нивоу БиХ. Министри финансија у Управном одбору могу заштити интересе својих народа. Кључне одлуке се доносе захваљујући гласовима три министра финансија, док стручни чланови креирају прописе, указују на неправилности, али њихови гласови нису пресудни у доношењу важних одлука.

■ Д. ВРХОВАЦ

■ МИХАЈЛОВИЋ

Боро МАРИЋ, главни и одговорни уредник

Први број "Гласа" изашао је као орган НОП-а за Босанску Крајину у Жупији крај Дрвара, 31. јула 1943. године. Послије ослобођења 1945. године "Глас" изашао у Беоју Луку као орган "Општинског народног фронта" до јуна 1951. године. Од септембра 1953. изашао као орган ССРН под именом "Бањалучке новине". Од 13. маја 1963. године лист поново излази под именом "Глас". Указом предсједника СФРЈ од 19. јула 1969. године "Глас" је одликован Орденом заслуга за народ са сребрним зрацима. Указом предсједника Републике Српске од 3. јануара 1984. године лист "Глас српски" одликован је Орденом Невјеста првог реда. Указом предсједника Републике Српске од 31. јула 2003. године лист "Глас Српске" одликован је Орденом заслуге Републике Српске са сребрним вијеницама.

Од 8. фебруара 1983. године "Глас" излази као дневни лист. Од 15. септембра 1982. године, одлуком Народне окупштине Републике Српске излази као дневни лист Републике Српске под именом "Глас српски" излази од 28. септембра 1992. године, а од 5. маја 2003. године као "Глас Српске". Оснивач је Народна окупштина Републике Српске. Редакција и маркетинг је у улици Веселина Маслеше 13. Телефон редакције: 212-844, 212-848; телефакс 211-759. Телефон маркетинга 212-004. Директор Душета 212-264, 212-263; телефакс 212-283. Е-маил: redakcija@glassrpske.com; marketing@glassrpske.com

Боро ЛУБРИЋ, директор

УДРУЖЕЊЕ НЕСТАЛИХ ОПШТИНЕ ДОБОЈ

МАШОВИЋ НАС ПРЕВАРИО

Амор Машовић добио податке о неколико гробова у Кључу, али ни до дан-данас није предао обећана тијела десет српских војника са Озрена, упозорава Владо Петровић

ДОБОЈ - Председник Удружења несталих лица општине Добој Владо Петровић Чича тврди да су поједини чланови федералне Комисије за тражење несталих учествовали у измјештању масовних гробница са Озрена.

Он је нашем листу рекао и да је поменута комисија организовала погробне из Сребренице које су 1996. године омогућиле рад на коти „Потпаленик“ гдје су том приликом спалили на локацији дванаест тијела војника Србачке бригаде Војске Српске, а једно тијело на носилима минирали противтенковском мином.

То понајбоље, према његовим ријечима, говори о условима под којима раде чланови Канцеларије Српске.

Членица да је на подручју Озрена деловао бригада „Ем-младић“ у саставу Трећег корпуса бошњачке Армије БиХ, као и то да су њени припадници и данас настанили у подозреним селима, још увијек отежава процес тражења несталих лица - каже Петровић.

Ово тим прије, додао је, што они пријете свједоцима који сарађују са нама. О учешћу мушкарца на Озрену и злочинима које су починили над српским заробљеницима, наводи Петровић, упознати су

и представници Хашког трибунала. Њима су уступљени доказни материјали о одсјеченим главама, фотографије живих заробљеника који су касније мучени и ликвидирани, као и о измјештеним гробницама.

НЕСТАЛИ

Од престанка рата и потписивања Дејтоноског споразума, Комисија за тражење заробљених и несталих лица Српске потраживала је са ширег простора Озрена укупно 459 војника и цивила који су нестали у завршним операцијама у мају, јулу, септембру и октобру 1995. године.

Системом размјене са комисијама 2. и 3. корпуса бошњачке Армије БиХ добијено је 41 тијело. Са 61 локације савијено је или ископано 184 тијела, а још се трага за још 234 нестала лица са Озрена - саопштио је Владо Петровић.

Дошли смо до сазнања да је измјештено 12 масовних и појединачних гробница са укупно 138 тијела, међу којима је највећа гробница у Кутинама код Завонића са 64 гробна мјеста. Таквим нечасним и неумним радњама, према подацима који-

Озрен: Измјештено дванаест гробница

(фото-архива)

ма располагамо, бавило се и Амор Машовић, председник федералне Комисије за тражење несталих - истакао је Петровић.

Он је, подјеза Петровић, 1996. године у Добоју на састанку Комисије за тражење Српске и Федерације БиХ са представником Канцеларије високог представника Шали Бери, повукао десет тијела српских војника са Озрена заједно са њиховим документима у zamјену за податке о неко-

лико гробова код Кључа гдје је сакривана „њему позната особа“.

Машовић је добио потребне податке од српске стране, обавио ископавања, али ни до дан-данас није предао обећана тијела десет српских војника са Озрена, нити је одговорио на више захтјева - рекао је Петровић.

Све то, како истиче, указује на тешке услове са којима се сучлава Комисија за тражење у раду на Озрену „нажалост, не постоји spremnost

званичних републичких органа за помоћ, осим декларативне“.

О свему овоме писмено упознати смо Канцеларију за тражење несталих и заробљених лица Републике Српске. Владу у остави смо у више наврата упозоравали са тешкоћама у процесу тражења, али нисмо добили никакву подршку нити помоћ. Настојањемо да разговарамо са министром Пером Букељевићем - рекао је Владо Петровић. ■ С. ПУХАЛО

ПОДВУЧЕНО Холандска - будалаштина

БЕОГРАД - Писање холандског листа „Телеграф“ да је Слободан Милошевић својевремено наредио отмицу једне Холанке како би од ње добио информације о некадашњем изасланику БиХ у Уједињеним нацијама Мухамеду Шахирбеју су „чиста будалаштина“ - рекао је за Срну Владимир Кришљанин из Удружења „Слобода“.

То не заслужује коментар, то је чиста будалаштина. Није први пут да се у тим причама о Шахирбеју помиње нека Холанка са циљем да се дигне тираж, па и тим холандским новинама - рекао је Кришљанин.

Он је рекао да никаквог другог повезивања са Милошевићем „нема смисла, јер се он никада таквим стварима није бавио, имао разлога да се бави“.

Такве приче не да немају основа, него су будалаштина која не заслужује коментар - рекао је Кришљанин.

Према писању „Телеграфа“, Милошевић је 1993. године наредио, а потом опозвао акцију отмице Магел Висе Смит, супруге принца Јохана Фриско, другог сина холандске краљице Беатрис, зато што је у то вријеме била у вези са Шахирбејом.

Лист наводи да су Жељко Ражњатовић Аркан и двојица агента српске обавјештајне службе отишли у Брисел да отму Смитову, која је 1993. и 1994. године радила у овом граду, али да је убрзо стигло наређење о отказивању мисије. ■

БРАНКО ПЕРИЋ

Судије под истрагом

САРАЈЕВО - Председник Високог судског и тужилачког савјета БиХ Бранко Перић потврдио је Срби да је ова установа обавијештена да је двоје судија из Врховног суда Федерације БиХ под истрагом и да је о томе информисан дисциплински тужилац.

Према Перићевим ријечима, уколико дисциплински тужилац утврди да су судије починиле тешку повреду дужности, може предложити њихову смјену, о че-

му коначну одлуку доноси Комисија Високог судског и тужилачког савјета.

Председник Врховног суда Федерације БиХ Амир Јагањац потврдио је да је двоје судија овог суда под истрагом Тужилаштва БиХ због сумње о приману мито у случају „Липановић“.

Он је није желио да потврди о којим се судијама ради, али су, према ранијим непотврђеним подацима, у питању Милан Павлић и Даница Шани. ■

ЕВРОПСКА УНИЈА ДАНАС РАСПРАВЉА О БАЛКАНУ

Хаг уклања препреке

БРИСЕЛ - Шефови дипломатија Европске уније данас ће у Бриселу истраћи неопходност да западнобалканске земље појачају своје напоре да сви оптуженици буду предати Хашком трибуналу, а посебно ће подржати у децембру предузете кораке високог представника у БиХ, Пејиджа Ешдауна, да се то обезбједи у БиХ, саопштили су извори у Бриселу, пренијела је Бета.

Очекује се, како је речено, да ће министри, такође, одлучити као добар корак ка потпуно сарадњи Београда са Хашким трибуналом, одлуку српског генерала Владимира Лазаревића да прими оптужницу и оде у Хаг.

Европски званичници су указали на изјаву комесара Европске комисије за проширење Олија Рена, који је поздравио одлуку Лазаревића, нагласивши да „сарадња с хашким

судом уклања препреке за придруживање Србије и Црне Горе Европској унији“.

Исто као и у случају Хрватске, од које се захтјева да безусловно сарађује с Хагом посебно у случају одбеглог Анте Готовине, као и Републике Српске, кад су у питању првенствено Ратко Младић и Радован Караџић, у круговима Европске уније се очекују и даљи, опипљиви потези Београда, рекли су агенцији Бета званичници Европске уније који припремају данашњи министарски састанак. ■

АМЕРИКА И ХАШКИ ОПТУЖЕНИЦИ

НЕМА ТАЈНИХ СПОРАЗУМА?

Амерички амбасадор у Београду Мајкл Полт тврди да нема дилова и специјалних договора са Радованом Караџићем

БЕОГРАД - Амерички амбасадор у Србији и Црној Гори Мајкл Полт истакао је да „не постоји никакав договор са хашким оптужеником Радованом Караџићем и да сви оптуженици за ратне злочине морају да се нађу пред Хашким трибуналом“.

Одговарајући на питање новинара Радио-телевизије Србије да у добром дијелу јавности постоји увјерење да међународна заједница жели да види Ратка Младића у Хагу, а да то није случај са Радованом Караџићем, Полт је рекао да „нема дилова, нема специјалних договора, нема тајних споразума“.

Постоји једна једноставна, јасна врста обавеза да сви појединци које оптужује Хашки трибунал морају да оду у Хаг и одговоре на оптужбе против свих њих, а све остало је занимљива тема за спекулације, али нема везе са истином - закључио је Полт.

Он је рекао да је на властима Србије одговорност да Младића приведу и изруче Хашком трибуналу.

Ми вјерујемо да је Младић у Србији и да ту проводи највећи дио времена. Вјерујемо да се знатно могу појачати напори да се он пронађе и приведе правди. Одговорност је на полицији ове земље - рекао је Полт у интервију за Радио-телевизију Србије, преноси Срна.

Он је напоменуо да морају да се уложи максимални напори да се Младић пронађе и изручи Хашком трибуналу и да ће САД, ако икако може, „помоћи пратеће везе“, али да је одговорност на српским званичницима.

На констатацију новинара да „није тајна да су на овим просторима многе тајне службе и да би оне могле да поједице сазнања са овдјашњим структурама, ако знају гдје је Младић, Полт је изразио увјеравања да би дали сваку информа-

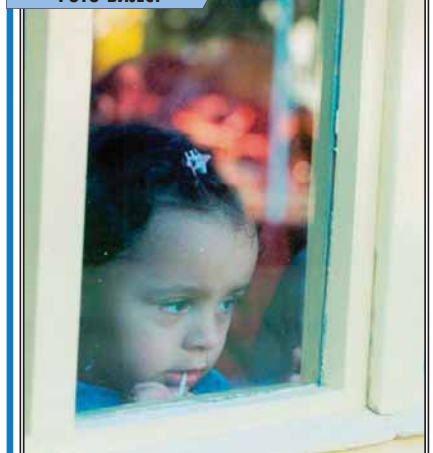
Мајкл Полт: Јасна обавеза

цију која дође до њих, а која би помогла у потрази за Младићем. Али ви најбоље познајете своју земљу и своје ресурсе и знате колико напора можете да посветите нечему што вам је важно. Србија је ваш проблем, Америка наш - закључио је Полт.

Он је нагласио да је услов за приступање Србије и Црне Горе чланству Партнерства за мир изручење Младића у Хаг.

Прво Младић, а Партнерство за мир касније - рекао је амерички амбасадор у Србији и Црној Гори Мајкл Полт. ■

ФОТО-ВИЈЕСТ

Свијет у Херцеговини је многе изненадио и путеве замео. Међутим, док се старији брину, најмлађи се радују. И кад уђу у кућу да се мало згрију, прогледају кроз прозор у бијелу чаролију. ■ Предраг МУЦОВИЋ

СИМБОЛИ СРПСКЕ И ФЕДЕРАЦИЈЕ НА ЈАВНОЈ РАСПРАВИ

МАРТ ДОНОСИ РАСПЛЕТ

САРАЈЕВО - Јавна расправа о симболима Републике Српске и Федерације БиХ најјаче је била одржана средином марта пред Уставним судом БиХ, изјавио је у суботу председник Уставног суда БиХ Мато Тадић, пренијела је Срна.

Одмах после расправе, дошао је он, судије ће размотрити захтев за оцјену уставности закона Српске и Федерације БиХ који регулишу ову област.

Према Тадићевим ријечима, на истој сједници, чији је почетак планиран за 15. март, могла би бити донесена одлука о уставности четири закона Српске и Федерације БиХ, што ће завести од тога да ли ће се послједице расправе појавити нека нова правна питања.

Тадић је на конференцији за новинаре у Сарајеву рекао да је Уставни суд на планерној сједници прихватио захтев Народне скупштине Републике Српске да о овом питању буде одржана јавна расправа на којој ће обе стране, представници Српске и Федерације и подносиоца захтева, бољничког члана Председништва БиХ Сулејмана Тихића, изнијети

На сједници Уставног суда БиХ, чији је почетак планиран за 15. март, могла би бити донесена одлука о уставности четири закона

ставове о томе због чега сматрају да ли су симболи Српске и Федерације уставни.

Он је дошао да судије нису нашле законске препреке да Народну скупштину, која је поднела три од четири закона чији је оцјена уставности затражена, заступани међународни правници, укључујући немачког стручњака Ханса Петера Шнајдера.

За разлику од става Народне скупштине, Парламент Федерације БиХ је обавијестио Уставни суд да подржава Тихићев захтев и став да су симболи неуставни и да је формирао радну групу која ће радити на овом питању.

Мато Тадић: Прихваћен захтев Народне скупштине

Уставни суд је закључио да затражи од Венецијанске комисије, ОЕБС и других организација

ПРЕДМЕТИ

Уставни суд БиХ ушто је у прошлој години да ријешит све предмете старије од годину дана, тако да у раду нема више ниједног предмета старијег од 12 мјесеци, рекао је његов председник Мато Тадић.

Тадић је изразио задовољство што је 90 одсто одлука донесено једногласно и без прегласавања.

Тадић је навео да је у прошлој години Уставни суд БиХ ријешило 1.169 предмета, а укупно ријешило 1.103, укључујући и предмете из ранијих година, док су неријешена остала 832 предмета.

Ја да именују „амкус курије“ или „пријатељска суда“ који би дали правно мишљење о овим питањима са аспекта историјског приступа и људских права.

Законои чији је оцјена уставности затражена су Закон о грбу и застави Федерације БиХ, Уставни закон о застави, грбу и химни Српске, Закон о употреби заставе, грба и химне Српске и Закон о славама и светковинама Републике Српске.

УОЧИ МОЛИТВЕНОГ ДОРУЧКА У ВАШИНГТОНУ

Свијет у „Хилтону“

ВАШИНГТОН - На традиционални Национални молитвени доручак, који ће се одржати од 1. до 4. фебруара у Вашингтону, очекује се долазак великог броја званика са Балкана, а међу гостима из Србије и Црне Горе очекује се долазак и министара спољних послова Србије и Црне Горе Вука Драшковића.

Национални молитвени доручак је институција стара 52 године, која на заједничкој молитви у Вашингтону укључува председника САД, чланове Конгреса, домаће политичаре и војне лидере, као и високе званичнике из готово свих земаља свијета.

На манифестацији, за чију свечану церемонију је закупљена највећа сала у Вашингтону, у хотелу „Хилтон“, присуствоваће више од 3.500 гостију, од којих око 500 из иностранства.

Како је Бети потврђено из извора блиских неформалног Одбору Конгреса који је организатор, очекује се да ће на молитвени доручак у Вашингтон доћи Вук Драшковић са супругом.

Савјетник премијера Србије Војислава Коштунице, Слободан Самарџић, који је позван на манифестацију, отказао је долазак због, како Бета сазнаје, обавеза у вези са Косовом.

Молитвеним доручку ће, између осталих, присуствовати и представници Србије и Црне Горе у ММФ Срболоуб Анђић, генерални инспектор МУП Србије Владимир Божовић, заменик министра трговине Србије и портпарол СПО Влајко Се-

нић, заменица градоначелника Београда Радмила Хрустеновић, син принца Томислава Карађорђевића Михајло, отац Иринеј, уредник листа „Данас“ Радивој Цветичанин и бизнисмени Ненад Поповић и Предраг Ђерамић.

Из Хрватске је позван доскораши потпредседник Владе Андрија Хебранг, који неће присуствовати молитвеном доручку. Посланици хрватског Сабора Војислав Станимировић

из Самосталне демократске српске странке и Марио Зубовић из ХДЗ ће присуствовати молитвеном доручку, као и хрватски министар за културу Божо Бишкупџић.

Премијер Федерације БиХ Ахмед Хаџићашић који је позван, неће присуствовати као ни премијер Републике Српске у оставци Драган Мисерџић. За министра спољних послова БиХ у оставци Младена Иванчића се још очекује потврда.

Молитвени доручак почиње 31. јануара доласком гостију у Вашингтон, а званични програм траје од 1. до 4. фебруара.

РЕФОРМА ОДБРАНЕ У БИХ

Засједа Комисија

САРАЈЕВО - Комисија за реформу одбране, којом председавајући министар одбране БиХ Никола Радовановић и амерички амбасадор Рафи Регерогријан, сутра ће у Сарајеву имати инаугурални састанак.

Послије уводних обраћања високог представника у БиХ Пеђи Ешада и команданта НАТО Штаба у БиХ Стјивана Шука, састанак ће бити настављен из затворених врата, а у 17.30 часова предвиђена је конференција за новинаре.

ИЗ СРБИЈЕ ЗА ХРВАТСКУ

Креће конвој повратника

БЕОГРАД - Први конвој организованог повратка избјеглица у Хрватску у овој години, крећуће вечерас у 20 часова, саопштио је Дански савет за избјеглице, преноси Танјуг.

У конвоју ће бити повратници из општине Кистање, Плитвичка језера, Оточач и Цивљане у Лици и Далмацији. Поред аутобуса са повратницима, у конвоју ће бити укључен камјон са њиховим личним стварима и поврат-

ничким пакетима, као и медицинско возило са пратњом доктора. За избјеглице је по доследску у своја мјеста, обезбијењена и испорука бестратне економске помоћи у виду пољопривредних машина, разних алата и домаћих животиња. Конвој са заједно организовали Европска агенција за реконструкцију, УНХПР и Дански савет за избјеглице, а полазак је предвиђен испред хотела „Хиланд ружа“ на Авали.

РУКОВОДСТВО „ЗВОРНИК-СТАНА“ УПОЗОРАВА

Корак до понора

ЗВОРНИК - Небрига и несавјесно вођење Зворник-стана у протеклих девет година, довело су, раније успјешан колектив, на ивицу пропаста.

Ово је опијенило је ново руководство фирме после дилемничког утврда у пословну документацију.

Пљачка је годишње стајала колектив 250 хиљада марака, тако да „Зворник-стан“ тренутно има минус од 167 хиљада марака - наводи се у саопштењу.

Руководство додаје да предузеће, послједице успешно завршене зимске сезоне са својих 29 радника 1996. године, данас има 52 запослена од којих административног особља 24.

Међу онима који су задужени за одржавање градског грињања, има и механичара пољопривредних машина, као и сервисера кухњих апарата.

Уз напомену да су од колектива отуђена 22 стамбена и 25 пословних објеката, ново руководство истиче и да је предузеће додјелило радничким кредитне, односно, готов новац од 167 хиљада марака, од чега ни једну марку још нико није вратио.

Овакав однос обивних руковођава према овом изузетно значајном колективу у граду, доводи до да се код грађана изража-

Зворник: Минус два милиона

ди негативан однос у испуњавању својих обавеза као корисника услуга Зворник стана, што је још више отежало и оптерећивало нормалан рад - констатује се у саопштењу и истиче да је правна служба покренула 870 спорова и за таксе издвојила 47 хиљада марака.

Поред свих тешкоћа, ново руководство „Зворник-стана“ сматра да се грејна сезона у граду може одржати до 15. априла.

Од услова потребних за то, најважнија је подршка кроз поштовање и примјену закона, односно, начелник општине, начелник станице јавне безбједности и председник суда, могу најзначај-

није допринијети да се чинијенито доприне до грубом кршењу закона установи, а виновници досједно казне - наглашава се у саопштењу.

Ново руководство „Зворник-стана“ је позвало правна и физичка лица да у наредних десет дана испуне своје обавезе, како не би дошло до прекида грињања и блокаде рада школа, општине, узорних колектива и поштенних грађана.

Јавности обећавамо и да ћемо, све што радимо, чинити у њиховом интересу, уз уважавање свих примједби и добронамјерних приједлога - поручили су из „Зворник-стана“.

ОСНОВНО ДРЖАВНО ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“

ул. Трифка Грабежа бр. 9, Пале

Број: 21/05.

Датум: 28.1.2005. године

УПРАВНИ ОДБОР

На основу члана 52 Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 75/04) и члана 5 став 1 Уредбе о начину конституисања нових органа управљања и начину рада предузећа у којима се државни капитал приватизује по посебним приватизационим програмима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 48/01), Управни одбор ОДЈКП „Водовод и канализација“ Пале, са сједиштем у ул. Трифка Грабежа бр. 9, Пале, сазива

ПРВУ (КОНСТИТУТИВНУ) СКУПШТИНУ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ а. д. Пале

Прва (конститутивна) Скупштина јавног предузећа „Водовод и канализација“ а. д. Пале биће одржана дана **23.2.2005. године (сријед)** са почетком у **12 часова** у сали са сједнице Скупштине општине Пале.

За прву конститутивну Скупштину Јавног предузећа „Водовод и канализација“ а. д. Пале предлаже се следећи

ДНЕВНИ РЕД

- Избор председавајућег Скупштине Јавног предузећа и записничара,
- Избор верификационе комисије,
- Разматрање приједлога и усвајање Одлуке о промјени облика организовања,
- Разматрање приједлога и усвајање Статута ЈП „Водовод и канализација“ а. д. Пале,
- Разматрање приједлога и усвајање Пословника о раду Скупштине ЈП „Водовод и канализација“ а. д. Пале,
- Разматрање приједлога и усвајање Етичког кодекса,
- Доношење одлуке да до именовања новог Надзорног одбора Јавног предузећа његову функцију привремено врши досадашњи Управни одбор ОДЈКП „Водовод и канализација“ а. д. Пале,
- Доношење одлуке да до именовања Одбора за ревизију Јавног предузећа његову функцију привремено врши досадашњи Надзорни одбор ОДЈКП „Водовод и канализација“ а. д. Пале,
- Доношење одлуке о утврђивању критеријума за избор чланова Надзорног одбора у име заступника државног капитала и Фонда за реституцију,
- Доношење одлуке о именовању комисије за избор органа Јавног предузећа,
- Доношење одлуке о расписивању јавног конкурса за избор и именовање чланова Надзорног одбора.

Позивају се сви акционари, правна и физичка лица, да лично или путем пуномоћника или гласањем писменим путем учествују у раду Скупштине Јавног предузећа „Водовод и канализација“ а. д. Пале. Пуномоћ акционара физичких лица мора бити овјерена од стране судца или општинског органа управљања, а ако пуномоћ даје акционар правно лице, она се овјерава потписом и печатом овлашћеног лица.

Акционари и пуномоћници дужни су да предоче личну карту или други идентификациони документ.

Са садржајем материјала који су на дневном реду заинтересована лица могу се упознати у Управи - код секретара предузећа сваког радног дана у времену од 10 до 14.30 часова од дана објављивања овог позива па до одржавања сједнице Скупштине.

У случају да прва конститутивна Скупштина због недостатка кворума не буде одржана у заказаном времену, поновљена Скупштина ће се одржати **28.2.2005. године (понедељак)** у просторијама Скупштине општине Пале са почетком у 12 часова, са истим дневним редом.

ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

МНОГО ИЛЕГАЛНОГ ОРУЖЈА У МАКЕДОНИЈИ

„КАЛАШЊИКОВ“ - ДЕМОКРАТИЈА

У земљи има између 80 и 100 хиљада комада илегалног оружја. Криминалци из Кондова натјерали Владу на преговоре

СКОПЈЕ - Македонија је „затрпања“ илегалним наоружањем, а Министарство унутрашњих послова признало је, послједице дугогодишње ћутње, да у земљи има између 80 и 100 хиљада комада илегалног оружја, јавила је Срна.

Према обавјештајним изворима, највише оружја ускладиштено је у близини границе са Србијом и Црном Гором, у дијелу ка Косову, као и у близини кризним регионима - преносе македонска јавна гласила. Јавна је тајна да се највише илегалног наоружања налази у рукама Албанаца, а затим код Македонаца.

Према статистици, у наоружаним инцидентима у 77 одсто случајева учествују етнички Албанци, а у 22 одсто Македонци.

Само у прошлој години у Македонији су регистрована 56 убиства, од којих 30 из ватреног оружја, а забиљежена су и 46 покушаја у којима је било погинуто за оружјем.

Да је држава заиста пуна илегалног наоружања показао је и случај скопског села Кондова, гдје је група криминалаца наоружана до зуба тешким пјешадским наоружањем, буквално натјерала Владу да преговара.

„Калашњиков“ демократија, како је називају неки македонска гласила, присутна је већ четири године, односно од ратног конфликта између наоружаних Албанаца и владиних снага безбједности.

Влада у Скопљу је у 2003. го-

дини, без концепта и унапријед одређене стратегије организовања једну акцију добровољне предаје наоружања, коју је оцјењивао као успјешна, упорос чинијенито да је тада сакупљено и оружје са музејском вриједношћу.

Највише наоружања, чак 76 одсто, било је сакупљено у скопској општини Центар, а најмање у областима која су била оубављени кризом.

Оружје је очигледно задржало илегалне токове, што показују и статистички подаци, према којима је у прошлој години отворено 214 криминална дјела за илегално посједовање оружја у којима је заплињено 1.314 комада наоружања и 10.640 комада муниције, а заплињено је и 297 килограма експлозива.

КАКВА ЈЕ УЛОГА ПЕДИЈА ЕШДАУНА У РЕФОРМИ ПОЛИЦИЈЕ У БиХ

ВРЉАЊЕ ПО ТУЂЕМ СТАНУ

Зашто високи представник најављује да ће одлучити о моделу организовања полиције, када је неколико пута поновио да неће наметати рјешење

НАЛЛАКШЕ је распродати оно што није твоје, право је које се изгледа, држи високи представник у БиХ Пери Ешдаун.

Високи представник ће, како је најавио, ових дана изабрати један од три модела организације полицијских снага које му је понудио председavajuћи Комисије за реформу полиције Вилфред Мартенс.

Најприје због чега ће Ешдаун бирати модел, или - како каже - одлучити, ако је више пута рекао да неће наметати рјешења?

На ово питање и председник Одбора за праћење и контролу рада органа у области одбране и унутрашњих послова у Народној скупштини Велмир Сакан.

Ешдаун је и приликом доношења одлуке о формирању Комисије за реформу полиције обећао да неће наметати рјешења. Видјели смо хоће ли одржати ријеч - каже Сакан.

Сведеће питање гласи: зашто, уопште, високи представник разматра приједлоге за које и сам приједлаже?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

Не размишља ли се о новој врти притиска на Републику Српску и њен парламент који треба да разматра ове приједлоге?

Одлуку Скупштине Републике Српске требало би да поштују сви политички субјекти у БиХ. Све што се не доноси на уставан и законит начин, није дугорочно рјешење нити је у интересу народа - поручује Велмир Сакан.

Конечно, на основу којих мјерила ће Ешдаун одабрати модел организовању полиције? Од популарности заједнички став Комисије за реформу полицијских снага, јер их нису подржали представници Републике Српске?

РЕФЕРЕНДУМ

- Ако дође до успостављања јединствене полиције тражићемо референдум и издаваће Републике Српске из БиХ, на шта имамо право. Ако Педи Ешдаун наметне рјешење о организовању полиције у БиХ и укине Министарство Републике Српске, блокираћемо путеве и позвати Ешдауна да нам се придружи, показујући снагу да смо поново затворени у једном логору - рекао је Бранислав Лукић.

них пет, 10 и 11 - полицијских региона" он је већ прецртао потоњу варијанту као лошу. У чему је суштинска разлика између 10 и 11 региона, није објаснио.

- Република Српска има јасно одређене границе и одговара за све што се дешава унутар њих. Независањане те чињенице, било би исто као када бисте некемо дали да врља по туђем стану - каже војнополитички аналитичар Вилфред Мартенс.

Према његовом мишљењу високи представник се поново бави стварима које нису његова надлежност, покушавајући да ослаби Републику Српску.

У име републичког Савеза Логораша његов председник Бранислав Лукић поручује да "неће дозволити било коме, појединцу или страни, да кроз реформу полиције

је подржи нестајање Републике Српске".

Према Дукићевим ријечима, Ешдаун је под јаким утицајем бошњачког "Клуба 99" који му преко Адриана Терзића доставаља све своје ставове и иницијативе.

- Они лобирају да се сви органи овет пренесу на име БиХ, чиме нас практично враћају у 1991. годину и поново оживљавају разлоге због којих је избио рат - узгласа Бранислав Лукић.

Можда би Педи Ешдаун могао

слушати и поручу једног од међународних посредника током милог рата у БиХ, лорда Дејвида Овена који каже да је "Дејтон писан да остане. Преправе могу доћи само као резултат договора између супротстављених страна".

■ В. ЈАЊИЋ

УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА, ЗАЈЕДНО ДО ИСТИНЕ"

Тужбом на тужбу

БАЊА ЛУКА - Удружење грађана "Заједно до истине" поручило је јуче да је тужба дијела БиХ против Србије и Црне Горе заправо пуцање из празне пушке" и да српски народ, ствари, треба да поднесе тужбу против Хрватске и Словеније.

Поводом изјаве хрватског члана Предједништва БиХ Драгана Човића да је БиХ због тужбе могла догодити правна бламажа, "Заједно до истине" каже да би "права бламажа за дио БиХ, Хрватску и Словенију било откривање истине о рату и уро-

ку рата на простору бивше Југославије".

- Словенија и Хрватска су имале повлашћен положај у тој држави и када су увидјеле да тај статус губе и да Србија постаје равноправна, кренуле су у сецесионистички рат са циљем стварања независних држава - наводи се у саопштењу за јавност овог удружења.

Осим тога, наводи "Заједно до истине", српски народ треба да поднесе тужбу и против Уједињених нација, које су допустиле да се ратом растури Савезна федеративна Република Југослави-

ја, а послје да Хрватска нападне Републику Српску Крајину, што је злочин против мира".

Да се "раздрживање" бивших југословенских република догодило на међународној конференцији поштујући међународно право, стоји у саопштењу, не би се могле признати унутрашње авиојевске границе, које су биле на штету српског народа.

У Удружењу "Заједно до истине" наводе да је "права бламажа" у томе што је српски народ одрчан да је спроводи етничко чишћење и да је оно, устари, спроведено над њим, јер Срба данас нема у Лици, Банији, Кордуну, Славонији, Федерацији БиХ, Космету...

■ Ј. Н.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ

СЕС - FINNISH COOPERATION IN EDUCATION SECTOR OF BOSNIA AND HERZEGOVINA 2003-2006

На основу успостављене сарадње између Филозофског факултета Одјека за педагогију Универзитета у Бањој Луци и Програма сарадње Финске и Босне и Херцеговине у сектору образовања (СЕС), те Одлуке Наставно-научног вијећа, расписује се:

КОНКУРС

за упис 10 студената на постдипломски специјалистички студиј "ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈА И ИНКЛУЗИЈА У ОБРАЗОВАЊУ" у школској 2004/2005. години за стицање стручног звања

СПЕЦИЈАЛИСТА ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈЕ И ИНКЛУЗИЈЕ У ОБРАЗОВАЊУ

Услови за упис утврђени су Правилима факултета и Закона о високошколском образовању, те правилима СЕС програма.

На конкурсе се могу пријавити кандидати који испуњавају следеће основне услове:

- а. Завршен четворогодишњи студиј наставног смјера, разредне наставе или предметне наставе, педагогије или дефектологије са просјечном оцјеном осам (8) или (3,5), б. Добро познавање енглеског језика, ц. Држављанство БиХ.

Уз пријаву на конкурс кандидати су дужни приложити следеће:

- 1. Диплому о завршеном студију, 2. Увјерење о положеним испитима, 3. Доказ о познавању енглеског језика, 4. Објављене радове, 5. Доказ о радном искуству, 6. Доказ о доброволном радном искуству у васпитно-образовним и другим организацијама за помоћ људима, 7. Доказ о раду са дјецом ометеном у развоју или талентованом дјецом, 8. Увјерење о држављанству, 9. Curriculum vitae/биографију.

Кандидати полажу пријемни испит (укључујући писмени тест из енглеског језика) на факултету, о чему ће бити обавијештени.

Конкурс остаје отворен 15 дана од дана објављивања. Пријаве слаати на адресу: Филозофски факултет, Одјек за педагогију, улица Бана Лазаревића бр. 1, са назнаком: За постдипломски специјалистички студиј "Индивидуализација и инклузија у образовању".

Настава ће бити организована викендом. Поред тога, кандидати су дужни присуствовати свакодневно предавањима и вјежбама током гостовања предавача из Финске, 4 пута по 2 дана током трајања студија. Студиј траје два семестра, једну школску годину.

Кандидати ће бити обавијештени о резултатима пријемног испита у року од 10 дана од дана завршетка конкурса.

Кандидати који не буду задовољни одлуком о избору, упућују жалбу у року од седам дана од обавијештења о резултатима конкурса. Уколико више кандидата има исти број бодова на пријемном испиту предност имају кандидати са већом просјечном оцјеном.

Материјали са критеријумима селекције студената могу се добити у Секретаријату Филозофског факултета у Бањој Луци, ул. Бана Лазаревића бр. 1 (Одјек за педагогију)

СТРАНАЧКА ХРОНИКА

САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА Игре или оставке

БАЊА ЛУКА - Ако Младен Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не дођу на сједницу Савеза министара БиХ и, ако им се у том придрже и остали српски представници, Савјет министара ће

Иванић и други министри из Партије демократског прогреса 1. фебруара не до

ЗАШТО ТЕРЕТНА ВОЗИЛА ИЗ БиХ НЕ МОГУ ПРЕВОЗИТИ РОБУ КРОЗ ТУРСКУ

ФАЛИ САМО ПОТПИС

Привредна комора Турске, кажу у „Ворку“, штити своје превознике омогућавајући им добру зараду. Са друге стране, администрација БиХ, из непознатих разлога, као да учествује у томе

БИЈЕЉИНА - Бијелинско приватно предузеће Ворк годишње губи око 20 одсто прихода јер им није дозвољено да својим возилама иду у Турску по материјал који им је неопходан у производном процесу, а приликом поручивања робе услуге су много скуље.

Забрана превоза роба кроз Турску је на снази јер БиХ са Турском није потписивала међународно прихваћени царинско-контролни документ за међународни друмски превоз, познатији као „ТИР карнет“.

Несхватљиво је, како истичу у овом предузећу, да више од годину и по дана Савет министара БиХ игнорише чињеницу да уговор није потписан, чиме се практично анулирају све предности које је доноси договор о смањењу царинских стопа у трговини између БиХ и Турске. Истовремено, турски превозници несметано врше превоз робе преко територије БиХ у неограниченим количинама.

Издавање обрасца „eur 1“ којим се доказује да је културни електроматеријал произведен у

Турској, турске власти условљавају ангажовањем својих превозника, односно превозника из земаља са којима Турска има уговор о превозу робе преко њене територије. Без обрасца „eur 1“ немогуће је код царинских органа Републике Српске и БиХ добити снижене царинске стопе са 11 на 5,5 одсто колико је предвиђено међународним споразумом - појашњава директор „Ворка“ Светислав Стевановић.

Ангажовање шлепера из Турске, међутим, поразумијева куповину већих количина робе од потребних за нормално пословање. Тиме предузеће уместо очекиваног прихода, тренутно мора да се задуже на кредитној основи, плаћа банкарске камате и трошкове складиштења. И док превозници наплаћују нижи износ трошкова, иако у истом камиону често превозе робу и за друге купце у БиХ, Хрватској или западним земаљама, увећавајући вишеструко свој приход, „Ворк“ мора да калкулације са додатним трошковима превоза и до 20 одсто.

- Економски је оправдано да превоз у готовом производу учествује са лет до 10 одсто. Код нас се ради о електроматеријалу и робе коју заваде фирме производе у погонима које су дислоцирали на територију Турске и на које „Ворк“ мора да плаћа енормне трошкове превоза због неак-

Међународни превоз роба: Уговоре о ТИР карнетима БиХ има са готово свим европским земаљама (фото-архива)

ПРОИЗВОЂАЧИ

Приватно предузеће „Ворк“ се бави производњом и прометом електричне инсталације у високом и ниском напону. Специјалност су им све врсте расвете. Ти производи се, како напомињу, не могу наћи на тржишту БиХ и, између осталог, могу се купити у погонима познатих за западноевропских произвођача ко-

тивности администрације БиХ - резигниран је Стевановић.

Поред тога, преоптерећеност турских шпедитера понекад утиче и на кашњења од 10 дана до, чак, 16 недеља због чега купци и пословни партнери одустају од ку-

пине и траже другог добављача.

- Прије годину и по дана смо почели сарађивати са партнером из Турске. Шест мјесеци смо изнели своја возила и плаћали пуни износ царине, надајући се да ће администрација БиХ предузети по-

требне кораке. Када смо видјели да се то не дешава, почели смо тражити одговоре од Министарства за цивилна питања и саобраћај БиХ, Министарства за саобраћај Републике Српске, Републике управе царина, Управе за индиректно опорезивање, Спољно трговинске коморе БиХ, амбасаде Републике Турске, Привредне коморе Српске... Ни на једној адреси нисмо добили утисак да се на овоме било шта ради. За нас, то је било превршце - огорчен је Стевановић.

Привредна комора Турске оваквим својим поступком, кажу у „Ворку“ очигледно штити своје превознике омогућавајући им, као највећим шпедитерима у Европи,

добру зараду. Са друге стране, администрација БиХ, из непознатих разлога, као да селује у томе доводећи сопствену привреду на ивицу пропасти и рушећи услове привређивања који никако не могу издржати надирну конкуренцију роба сумњиво квалитета са далеког истока.

Апсурд је већи ако се зна да све околне земље укључујући Србију и Црну Гору, Хрватску и Бугарску имају потписан споразум о „ТИР карнету“ са Турском, али не и БиХ која је односе са том државом ставила у приоритет. Истовремено, БиХ такве уговоре има са скоро свим западноевропским државама.

■ М. СТОЈАНОВИЋ

УДРУЖЕЊЕ ИНОВАТОРА ИСТОЧНЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ

Буди се херцеговачка памет

ТРЕБИЊЕ - Последњих година поустала привреда југа Републике Српске није лансирана ниједан нова, значајнији производ, а само нови производи на тржишту могу променити негативну инерцију у привређивању, истакли су чланови Удружења иноватора источне Херцеговине на оснивачкој скупштини које је прошле седмице у Требињу окупила петнаестак проналазача.

- Наш циљ је да направимо мјесто за окупља-

ње иноватора, гдје ћемо размјенјивати искуства и информације, да „букине“ успавана херцеговачка памет, да проширимо број креативних људи, који ће се бавити овим стварима - наглашавају у Удружењу.

Они додају да се на овај начин ствара веза са Асоцијацијом иноватора БиХ, која је веома важна због заштите патената и учешћа на сарјовима иноватора у свијету. Упоредо са анимирањем омладине и грађана на иноваторском раду, Удружење ће,

као се најављује, постати мјесто гдје ће се примаћи потенцијални инвеститори.

Подједнајући да је од свих култура својственим човеку, једино техничка култура - производња и да се ни један искорак не може направити без техничко-технолошких иновација, члан Асоцијације иноватора БиХ Борко Бабаљ, истиче да је БиХ трећа или четврта у свијету по броју иновација у односу на број становника и број реализованих иновација - 15 до 20 одсто.

Асоцијација иноватора БиХ примљена је у Европско удружење иноватора, као прво удружење ван граница Европске Уније.

■ М. Б.

ПОСЛОВНИ СВИЈЕТ

ЈОХАНЕСБУРГ

Послије више од двије деценије, америчке петролејске компаније враћају се на нафтеноста поља у Либији, гдје су на лиценци добили право на петролејска истраживања на више локација.

Према извјештајима из Триполија, америчка компанија „Оксидентал“ добила је чак шест лиценци (једну са аустралијским партнером), док је успјешна била и „Шеврон Тексако“.

Успјешно су лиценцирале и неке компаније из Алжира, Индије, Уједињених Арапских Емирата, док су неуспјех доживјеле све европске понуде, преношење је Танјуг.

На основу чл. 19 став 4 и 32а Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04 и 37/04), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, у име Управног одбора Управе за индиректно опорезивање у Босни и Херцеговини, расписује поновљењи

ЈАВНИ ОГЛАС

за попуњавање радних мјеста државних службеника у Одјељењу за макроэкономику анализу Управног одбора Управе за индиректно опорезивање у Босни и Херцеговини

Одјељење Управног одбора за макроэкономику анализу је технички секретаријат који је надлежан за пружање подршке Управном одбору (УО) Управе за индиректно опорезивање (УИО) приликом сачињавања и спровођења политике индиректног опорезивања. Одјељење ће у сарадњи са Централним банком, државним и ентитетским министарствима финансија и бх. агенцијама за статистику, пружати подршку УО и фискалним органима БиХ, и то: прикупљањем података о консолидованим приходима, расходима и билансу за све нивое управе у БиХ изразом макроekonomских/фискалних прогноза, вршењем анализа које ће помоћи УО у сачињавању приједлога за консолидовани фискални биланс за све вјештове управе у Босни и Херцеговини, праћењем тог биланса током извршења буџета, припремањем приједлога о начину расподеле циљане консолидованог фискалног биланса између ентитета и државе, давањем сајета о политикима и правилнима посубивања јавном сектору, те припремањем приједлога за реформу директног опорезивања.

ОГЛАШЕНА РАДНА МЈЕСТА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

- 1/01 Шеф Одјељења за макроэкономику анализу - супервизор
- 1/02 Стручни саветник - макроэкономика
- 1/03 Стручни сарадник - помоћник за истраживачки рад

1/01 Шеф Одјељења за макроэкономику анализу - супервизор

Опис радних задатака: супервизор ће, између осталог, бити одговоран за руковођење и управљање радом одбора за макроэкономику анализу према упутствима УО, уз настојање да осигура благовремено достављање УО тражених података и добро поткријепљених анализа политике; прима захтјеве и извјештаје УО и представља кључног чешника у разговорима између УО и одбора за макроэкономику анализу; одржава блиску везу са стручним колегама у ентитетским и државним министарствима финансија и другим фискалним органима БиХ, Централној банци и бх. агенцијама за статистику.

Број извршилаца: један (1)

Посебни услови:

- универзитетска диплома из економије или јавних финансија;
- најмање пет (5) година радног стажа на руководним и стручним пословима у јавним финансијама, нарочито пореској политици и управљању;
- извршене руководе и дипломатске вјештине;
- добро познавање материје из области фискалне и макроeкономске политике;
- пожељно познавање енглеског језика.

1/02 Стручни саветник - макроэкономика

Опис радних задатака: одговоран је за вршење квантитативне и квалитативне анализе у областима фискалне политике и руковођења, с посебним нагласком на пореску политику и управљање јавним дуговима, а на захтјев супервизора Одјељења и у складу са захтјевима Управног одбора.

Број извршилаца: један (1)

Посебни услови:

- универзитетска диплома из економије, са тежиштем у области јавних финансија, међународне економије-трговине-финансија, монетарне економије или банкарства;
- најмање пет (5) година радног стажа на руководним и стручним пословима у економској политици;
- пожељно искуство у креирању политике јавних финансија стечено у Централној банци, Министарству финансија, међународним финансијским институцијама или истраживачком институту или академским институцијама;
- изражена способност за рад у оквиру тима и вођење стручних расправа;
- познавање материје из области фискалне политике;
- пожељно познавање енглеског језика.

1/03 Стручни сарадник - помоћник за истраживачки рад

Опис радних задатака: одговоран је за истраживање, прикупљање и сабирање информација и података; вођење и акурењање економских, финансијских, рачуноводствених или статистичких база података, те подумњавање статистичких анализа.

Број извршилаца: један (1)

Посебни услови:

- универзитетска диплома из економије, статистике, математике или информатике;
- најмање једна (1) година радног стажа;
- познавање рада на рачунару;
- пожељно познавање енглеског језика.

Услови: Поред посебних услова који се разликују за сваку наведену позицију кандидати за сва оглашена радна мјеста морају задовољавати опште услове прописане чланом 22 Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине (држављанин БиХ, старији од 18 година, универзитетска диплома или друге академске квалификације VII степена стручне спреме, здравствена способност, регулисана или друга обавеза, да није отпуштен из државне службе као резултат дисциплинских мјера на било којем нивоу власти у БиХ у року од три године прије дана објављивања упражњеног радног мјеста овим јавним огласом, да се не ови кривични поступак и да није обухваћен чланом IX 1 Устава БиХ).

Напомена за све кандидате:

- Комисија бира кандидате на основу података из пријаве, као и знања и способности показаних на стручном испиту гдје ће, између осталог, бити провјерено и да ли кандидати испуњавају неке од посебних услова јавног огласа који се не доказују достављеном документацијом.

- Под радним искуством подразумева се радно искуство након стечене високе школске спреме.

Потребни документи:

- овјерена копија: универзитетске дипломе, увјерена да се против кандидата не води кривични поступак (не старије од 3 мјесеца), увјерена о држављанству (не старије од 6 мјесеци), увјерена о положеном стручном испиту (у циљу ослобађања од јавног испита), радне књижице (у циљу доказивања траженог радног стажа), попуњен образац Агенције за државну службу који се може добити у просторијама Управног одбора Управе за индиректно опорезивање у БиХ или на веб страници Агенције www.ads.gov.ba.

- Кандидати који немају положен стручни (управни) испит, а задовољавају све услове тражене јавним огласом, прије приступања стручном испиту полагање јавни испит у складу са Одлуком о начину и програму полагања јавног и стручног испита за лица која се постављају за државне службенике у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 20/03), изумијајући чл. 6 и 11 став 2, који се не примјењују, због тога што се кандидати објавиштавају о мјесту и времену полагања јавног испита искључиво путем службене интернет странице Агенције за државну службу, гдје се и објављује јавни оглас, од када и тече рок за подношење пријава.

Све тражене документе треба доставити најкасније до 9.2.2005. године, путем поште препоручено на адресу:

Управни одбор Управе за индиректно опорезивање у БиХ
 „Јавни конкурс за попуњавање радних мјеста државних службеника у Управном одбору Управе за индиректно опорезивање у БиХ“,
 ул. Фра Анђела Звиздовића 1, Сарајево
 Непотпуне, необлаговремене и неуредне пријаве неће се узимати у разматрање.

Сарајево, 29. јануар 2005. године

РУКОВОДИЛАЦ АГЕНЦИЈЕ
 Јакоб Финци

ПРЕД ДАНАШЊУ КОНФЕРЕНЦИЈУ О ИЗБЈЕГЛИЦАМА И РАСЕЉЕНИМА

БЕЗ ЗАКОНА НЕМА ОПТИМИЗМА

Судећи по најавама из Србије, БиХ и Хрватске, званичници су спремни на договоре. Проблем се не рјешава конференцијом или декларацијом него законом, истиче Пузића

ХОБЕ ли данашња регионална конференција о избјеглицима, расељеницима питањима, која ће се одржати у Сарајеву, помоћи српским избјеглицима да се врате и добију своју пријатну имовину? Ово питање се посебно односи на стварска права у Хрватској која су Србима одузета готово преко ноћи.

Срби из Хрватске су тема о којој, обзиром, али тек после 10 и више година од њиховог протјеривања, треба да разговарају министар за људска права и избјеглице БиХ Мирсад Кебо, министар мора, туризма, саобраћаја и развоја Републике Хрватске Божидар Калмета и министар за људска и мањинска права Србије и Црне Горе Расим Љајић.

У Секретаријату Савјета министара БиХ најавили су да ће, осим тројце министара, Конференцији присуствовати и представници Високог комесаријата

за избјеглице. Мисије европске безбједности и сарадње и Европске уније.

Ако се суди по значају функције коју обављају поменути учесници, Конференција ће бити „на високом нивоу“.

ПЛАН

Према најавама Комесаријата за избјеглице Србије, пренос Српа, на састанку министра БиХ, Србије и Црне Горе и Хрватске, требао би бити разматран план повратка са тачним роковима. Такође, требало би бити откљонени сви постојећи узроци који ометају повратак избјеглица на раније адресе.

Да ли ће и неколико хиљада српских избјеглица, који су у Хрватској морали напустити све и уочиште потражити у Србији и

Црној Гори или Републици Српској и који су напоскон дошли на ред да се о њима разговара, бити задовољно нивоом разговора и договора о њиховим основним питањима, виђење се одмах послје Конференције.

Према подацима Комесаријата за избјеглице, у Србији се на посљедњој регистрацији пријавило око 140 хиљада лица. Додуше, у србијанском Комесаријату кажу да је тај број учола мањи у односу на претходне године, када је у Србији било 280 хиљада људи са избјегличким статусом.

На попис Републичког Министарства за избјеглице и расељене, који у БиХ траје већ три мјесеца, у Републици Српској се пријавило преко хиљаду избјегличких породица или више од три хиљаде људи. Овај број није коначан, јер у Министарству очекују да ће се до 15. фебруара, када треба да се заврши попис, пријавити

Никола Пузића: Потребан је притисак међународне заједнице на Хрватску (фото-архива)

укупно између двије и три хиљаде избјегличких породица.

Судећи по најавама из Србије, БиХ и Хрватске, званичници су спремни на договоре.

С друге стране, осврћући се на мишљења и ријечи људи који, оку-

пљени у избјегличка удружења у Српској, годинама покушавају да врате станове, добију зарађене плате, пензије, отпремнице и остваре друга људска, имовинска и радна права у Хрватској, Конференција неће уродити плодом.

Ако Хрватске не пристане да врати имовину и стварска права која је одузела, исплати пензије, плате, инвалиднине и остало што дугује српским избјеглицима, онда ништа није урађено. Зато је потребан притисак међународне заједнице на Хрватску. То се не може постићи конференцијом или декларацијом него законом, као што је урађено у БиХ - вели председник Удружења радника и инвалида Рада Избјеглих из Хрватске Никола Пузића.

Председник Удружења Срба избјеглих из Хрватске Петар Цодан сплитом је мишљења:

„Са нашим проблемима умозанате су и тине на грани, све до мање и међународне установе и представници. Тамо више нема смисла било кога упућивати. Срби из Хрватске су чина је било споредан проблем за БиХ - подвлачи Цодан.

Како год, прогнаници из Хрватске надлежнима све три бивше југословенске републике поручују исто: „Не интересују нас усмени договори или декларативни документи, већ практична рјешења - црно на бијело!“

Ј. Л. НОВКОВИЋ

СУДСКЕ ПРЕСУДЕ И ОДГОВОРНОСТ ПРЕД ЈАВНОШЋУ У име - функције

КОМЕНТАРИСАЊЕ и есенцијална критика судских пресуда није уобичајено, а искуства из прошлости говоре да није ни пожељно. Оне су, често упозоравају адвокати, „коначне, обавезујуће и не подлијежу суду јавности“.

Како би то изгледало када би пресуда донесена у име народа постала предмет „аналитичко-колективних кафанских наклапа и сеоских доколичара. Судови знају шта раде, а судије су школовани професионалци, људи од струке.

Не памти се да је јавност, коју лако заласлуја кашњење пензија, нестанак струје или скромно повећање комуналних услуга, дигла своју глас против неке судске пресуде. Оне су постале попут више силе, елементарне непогоде, попут цунамија.

И у случајевима када се судија приликом изрицања пресуде, „не држи закона као лијан плота“, када су његове пресуде повећал у сукобу са здравим разумом, оне су увијек по закону.

И пресуда Окружног суда у Требињу да се браћи Алијагић исплате 34 милиона марака ратне штете примљена је мирно, без крупних ријечи и улупних окупљања. Као да се то народ, у чије име је донесена, ништа не тиче. Као да тај исти народ Алијагићима неће надокнадити штету.

У „требињском случају“ није ријеч о индивидуалној него колективној одговорности пореских одвешника Републике Српске. Они треба да се покусују и издати из шетњу. А да ли је она стварно „дешта“ 34 милиона, није никога да заштити.

Судијско увјерење у пракси је добило третман институције. Па и онда када га је тешко довести у везу са законом, као када судија, на пример, за погубију свих јелина роштитељима досуди одштету од осам, а за уништено тракторску прикolicу двадесет хиљада марака. Или, кад основни суд неког сљедећу осуди за убиство на десет, а врховни суд му ту казну смањи на четири године робије.

Треба ли подржати да је и слободно судијско увјерење условљено познавањем закона и снажњем у правној теорији и пракси. Непознавање закона никог не ослобађа од одговорности. То се односи само на оптужене, него и на судије. Када се веком законе која година затвора онда се не може говорити само о моралној, него и о кривичној одговорности судије. У многим европским земљама та врста одговорности одавно је уведена у праксу.

У реформисаном судству Републике Српске и БиХ судија је добио доживотни мандат и није у ситуацији да стрјеши од пресуде коју је изрекао. Јер, колико се зна, још ниједан није кривично одговарао за злоупотребу положаја или несавјесан рад у служби. ■ Г. Д.

ПРОГРАМИ РАЗВОЈА ЧЕЛИНАЧКЕ ОПШТИНЕ

Обнова гаси жеђ

ЧЕЛИНАЦ - Деветочлана радна група која је именована прошле године на иницијативу Фонда за развој и запошљавање Републике Српске, а с циљем да се што ефикасније уложи средства намењена за обнову Челинца као неразвијене општине, послје јануарских празника појачала је своје активности.

Председавајући ове радне групе Зоран Кузмановић, каже да је намера поменутог Фонда да у челиначки крај до 2006. године уложи најмање 150 хиљада евра подијељених у три рате. Једна рата већ је

реализована јесенас када су уложена средства у асфалтирање 700 метара пута према Липовцу и километар пута према Шветотини Доњој. Радна група је за ефикасност већ похвалена од стране Фонда који очекује да ће се добар метод рада примјенити и на осталим програмима.

Будући да свака наредна рата зависи од успешноности реализације претходне, ова средства нису загарантована и то је посебно велика мотивација за Радну групу која мора бити јединствена. Већ смо једногласно одлучили да се наредних 50 хиљада евра уложи у рјешавање водоснабдијевања села Јошвака, Опсјечко и Бранешчи, а представници грађевинских одбора за поменуте програме који су чланови наше радне групе имају задатак да координирају активности са Фондом за развој и запошљавање Републике Српске - каже Кузмановић.

Он очекује да ће се и ови програми успешно реализовати у наредној грађевинској сезони како би се могло приступити припремама за наредну рату која је намењена за изградњу Дома културе и Спортске дворане у Челици и амбуланте у Старој Дубрави.

Да би Фонд за развој и запошљавање уложио своја средства неопходно је да те програме обавезно својим средствима подрже и општинска управа и локално становништво. Помнути програми су одређени за приоритете током јавне расправе и анкетирања становништва што је био увод у ове активности.

■ Б. М.

ПРИПРЕМЕ БРАЧНОГ ПАРА САВИЋ ЗА ОДЛАЗАК НА ОНАЈ СВИЈЕТ

ФАРАОН ИЗ ВЕРИЋА

Захваљујући овну Микију, Савићи скупили новац за гробницу и споменик са сликом. Госпова је у свој дио убачила и мало шминке, к'о вели, да и на оном свијету буде лијепа

ПРИЈЕДОР - Седмдесетогодишњи Стојко Савић и његова три године старија супруга Госпова из села Верић, недалеко од Бане Луке, првије двије године прославили су 50 година брака, или како то у народу зову златни пир.

Том приликом приређено је славање, али оно ни изблиза није било масовно и весело, као кад су ово двије старана организовали прославу изградње властите гробнице и подизање властите надгробног споменика.

Многи Поткозарчани за живото себи исправљају споменике, како дјецу послје смрти не би излагали трошковима, али нико до сада за такву прилику није правно славање као што су то урадили Стојко и Госпова. Тог дана, код куће Савића, окупило се њихових четворо дјеце, унуци, али и бројни пријатељи и комшије.

Стојко је припремио богат угодју. На славе су требали доћи и музичари. Домаћин је желио да им за ту прилику свира и пијеса Јанарино јаго. Музичари нису стигли, али и без „јага“ било је весело. Музика са касетофона, преко разгласа, трештала је и забављала госте, који су касније са домаћинима, отишли до мјесног гробља како би видјели споменик и гробницу. Госте је на гробљу чекало ново гласнаћење.

На уклесаној слици на великој мермерној плочи, између Стојко и Госпова, стајао је - ован.

- Да и моја Госпова одлучили смо да на споменик поред нас уклесемо и слику нашег овна Микија.

Он вам је изградио не само овај споменик већ и много тога другог. Реј је био да му се одужио, бар на овакав начин - прича Стојко показујући слику овна.

Он је, откада зна за себе, чувао овце. Својевремено је имао стадо од преко 200 оваца. Данас их има свега педесетак и међу њима ова Микија чија је дужност да обавља „лубавни чин“ са овцама које се мрчу, Стојко је продавао његове потомке, а новац улагао у изградњу гробнице и споменика. Гробницу је изградио јер, како вели, жели да га сахране на начин како су некада сахрањивали египатски фараони. Баш због тога, у гробници која је подијељена на два дијела - један дио за нећа, а други за његову супругу, направно је и полице које ће служити за остављање ситних стварица.

Жели, како каже, да му се и на оном свијету нађу неке ситнице као што су трајстор, огледало, че-

Госпова, Мики и Стојко: На надгробном споменику и у природи (Снимано Д. СТОЈНИЋ)

шаљ, кувало за кафе, па и гардероба. И Госпова је у свој дио ставила сличне ствари, а убачила је и мало шминке, к'о вели, да и на оном свијету буде лијепа.

Неко ће рећи да смо луди што ово прамти, али кад знам да ће послје смрти неће затрпати оном иловаком, некако ће ми бити лакше умријети - признаје Стојко. Оно што им смета у овој гробници је прегрда која ће да дијели нећа и Госпова. Радо би је срушили, али не могу јер је она носила зид. Да би ријешили и тај проблем, на тој прегрди намјеравају да избуше неколико рупа како би, и кад се спусте доље, били једно другом што је могуће ближе.

■ П. ШПАДИЋ

ОДБОР ЗА РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА

НАГОДБА ПОСЛИЈЕ РАЗВОДА

БЕОГРАД - Председница Одбора за равноправност полова Скупштине Србије, Лејла Руждић-Трифунковић оцијенила је да приједлог породичног закона, који је на дневном реду парламента, представља значајан помак у регулисању питања насиља у породици и заштите права дјетета.

Она је, агенцији Бета, рекла да тај одбор у приједлогу закона није пронашао ниједну одредбу која представља дискриминацију по основу пола и да је он у основи добро решење, иако су, према њеној одјени, неке измјене појединих одредаба тог приједлога. Лејла Руждић-Трифунковић, која је посланица Демократске странке у Скупштини Србије, рекла је да је припремила око четрдесет амандмана на

Приједлог закона није пронашао ниједну одредбу која представља дискриминацију по основу пола и он је у основи добро рјешење, каже Лејла Руждић-Трифунковић

тај законски приједлог, почевши од овог да би требало измјенити његов назив и назвати га законом о породици, а не породичним законом.

Она је нагласила да би у закон требало уврстити одредбу о обавезном извршењу алкохолчара који је извршио насиље у породици под дејством алкохола, као што је то предвиђено у свим европским земљама.

Обиљна замјерка приједлогу закона је, како је рекла, и то што

према једној одредби „свако има право да одлучи о рађању дјетета“ и требало би дефинисати да се то право односи на родитеље.

Према њеним ријечима, у оквиру дијела закона који се односи на регулисање развода брака, предвиђени су поступци за покушај помирења и нагоде.

Руждићева је оцијенила да би покушај помирења требало изаћи из закона, јер се њиме непотребно продужује поступак, а поред тога, у закону већ постоји могућ-

ност споразумног развода брака.

Поступак нагоде је, међутим, како је рекла, јако добро рјешење да се поремећени односи мужа и жене после развода брака рјеше без конфликта.

Нови породични закон, који би као бунд усвојен требало да ступи на снагу од 1. јула, доноси битне промјене у области породичног права у републици, а њиме ће се строже санкционисати насиље у породици и убрзати процес усвајања дјете.

ЦРВЕНИ КРСТ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

Несрећница из села Батусе: Борба да се преживи

Спремни за - не дај боже

БЕОГРАД - Међународни комитет Црвеног крста и Црвени крст Србије и Црне Горе спремни су да, у случају било какве ванредне ситуације или покретања становништва са Косова и Метохије, реагују адекватно, извршило су јуче Танјугу представници те двије организације Црвеног крста.

Шеф делегације Међународног комитета Црвеног крста у Београду Кристијан Брунер каже да канцеларија Међународног комитета у Приштини, задужена за рад на Косову, „будно прати ситуацију“ на том подручју.

Када је ријеч о Србији и Црној Гори, бољемо спремни, а вишеједномо кажемо смо и брзи, ако не дај боже, забрела је Брунер. Он је казао да је Међународни комитет Црвеног крста посебно заинтересован за наставак рада Групе за нестала лица на Косову и да је на прошло-недељном састанку у Женеви са шефом Унифика Сереном Јесен Петерсеном, Међународни комитет Црвеног крста потврдио спремност да и даље председава том радном групом. Ипак, како је оцијенио Брунер, кључно је да „Приштина и Београд обнове дијалог“.

Председник Црвеног крста Србије и Црне Горе др Јелена Пешић изјавила је Танјугу да је национално друштво спремно да реагује у случају ванредних ситуација.

Црвени крст располаже обученим људима, возилима и одговарајућом опремом и спремни смо да све то покренемо у случају покретања становништва, у складу са својим мандатом и уз пошто-

вање свих међународних закона о прихватању људи на граници - прецизирао је др Пешић.

Господин Јесен Петерсен нас је у децембру примио и изразио спремност да нам пружи сваку подршку уз професионално размисавање за наш рад - потврдио је Танјугу генерални секретар Црвеног крста Србије и Црне Горе др Мило Јанковић. Према његовим ријечима, у циљу провере способности локалне заједнице

ПОМОЋ

Црвени крст је у 2004. години на Косову дистрибуирао укупно 4.200 тона хуманитарне помоћи вриједне 350 милиона динара. Координатор Службе за дјеловање у ванредним ситуацијама Була Лошонци. Он је подјелио да је Црвени крст Србије и Црне Горе у новембру прошле године одржао обуку јединица Црвеног крста за дјеловање у несрећама у општинама. Прешава, Бујановач, Куршумлија, Брус, Нови Пазар и Рожаје у Црној Гори којом је било обухваћено деветдесет људи.

да реагује у изненадним ситуацијама, посљедњег дана курса припреме су сједног изненађења - расељавање са Косова и Метохије, масовне поврде на железници и пожар у Школи. Циљ је био да се пројектор координара између свих актера локалне заједнице које су чинили здравствене службе, полиција, цивилна заштитна и екипе Црвеног крста.

ЦИВИЛНО СЛУЖЕЊЕ ВОЈНОГ РОКА

Велике уштеде болнице

ЗРЕЊАНИН - Зрењанинска Општа болница, др Борба Јовановић, ангажовањем стотинак војника, који у тој здравственој установи служе војни рок у цивилу, уштеђена је за годину дана око девет милиона динара.

Корист коју болница има од тих момака је огромна. Сва их тројина су медицински радници по занимању, али сви нам помажу много - рекао је руководиоца Службе одбране и заштите, овлашћен за рад са војницима, Иван Дајић. Група војника умрежана је све рачунаре у болници, а осposољава и за послене за рад на рачунарима. Укуна уштеда на тим пословима процијенена је на 750 хиљада динара.

Цифре саме говоре. Да није ништа, болница би за многе ствари плаћала студентским задругама или различитим агенцијама за пружање услуга - изјавио је Дајић додајући да су, захваљујући таквом ангажовању, редовно организоване акције чишћења болничког круга.

Војници на цивилном служењу основали су и војни рок, који сада учествује на свечаностима које организује Гарнизон Војске Србије и Црне Горе у Зрењанину.

Како агенција Бета сазнаје, у Зрењанину је све веће интересовање за цивилно служење војног рока, које траје тринаест месеци, а регрути за такву врсту служења чекају позиве и по неколико мјесеци.

Осим у градској болници, цивилно служење војске организовано је и у Геронтолошком центру, бива „Резида“, Центру за социјални рад и Удружењу паралитичара.

МОРАВИЧКИ ОКРУГ

Приватизовано 38 фирми

ЧАЧАК - У Моравичком округу је за протеке двије године приватизовано 38 фирми, чији је капитал процијенен на укупно 3,7 милијарди динара.

Купци су за те фирме платили 1,48 милијарди динара, а предузећа су у тренутку приватизације запошљавала 7.062 радника.

До сада је продата половина од укупно 76 друштвених фирми обухваћених поступком

приватизације. У међувремену су четири предузећа отишла у стечај, не дочекавши промјену власништва.

Владин координатор за приватизацију у Моравичком округу Слободан Букић је изјавио да за преосталих 17 предузећа у Чачку, девет у Ивањици, пет у Лучанима и три у Горњем Милановцу, предстоји, углавном, аукцијска продаја.

Реструктурирање је предвиђено за Индустију тешка „Јавор“ у Ивањици, док ће чачански „Путеви“ ићи на тендер.

Међу већим предузећима који су кандидати за промјену власништва су „Аутопревоз“ и Фабрика хартије „Цер“ у Чачку, „Инекс Моравица“, четири фирме у Ивањици, те „Воћар продукт“ у Гучи и „Рудник“ и „Шумадија“ у Горњем Милановцу.

У ПЛАНИНИЦИ КОД ТРСТЕНИКА

„Темпо“ појачаним темпом

ТРСТЕНИК - У забачено трстеничко село Планиница, које има око 250 становника у осамдесет кућа, подстицају обнављању пољопривредне производње до хладњача приватног предузећа „Темпо“, чија је изградња још у току.

У овом малом селу, у кога се може стићи из правца манастира Љубостина, кажу да је фирма „Темпо“, власника Радмила Јовановића, „прати бисер у том сиромашном пејзажу, а да је хладњача шанса да мјештани Планинице дођу до динара неопходног за живот“.

Импулсе сеоском животу и

обнављању пољопривредне производње у Планиници, како кажу, дају пензионери и бивши радници „Прве петолетке“, која је у вишегодишњој кризи. Јовановић наводи да је хладњача још у изградњи и да тренутно располаже капацитетом од тридесет тона, што није довољно да би се задовољиле потребе овдашњих произвођача. Због тога је неопходно проширење њених капацитета. За ту инвестицију је потребно обезбједити још 30 хиљада евра, поред досадашњих 20 хиљада које је инвестирала фирма „Темпо“.

Од мјештана откупљујемо

и смрзавамо, а затим прерађујемо и на тржиште пласирамо свјеже воће, поврће, љековито биље и шумске плодове - каже власник „Темпа“, Јовановић сматра да овај крај може доживјети прави препород, ако се интензивира воћарска производња, у првом реду малина и купина, које овај долово успејувају.

Током сезоне, „Темпо“ откупи око 220 тона малина и све расположиве количине осталог воћа, а исплату обавља у уговореним роковима, на задовољство произвођача, наглашава Радмил Јовановић.

јих лидера за трговину националним и државним интересима“.

Покрет снага Србије може да сачека ванредне парламентарне изборе на којима ће покренути колика је заједница снага Србије! Улазак Покрета у парламент прије избора биће последњи корак на који ћемо се одлучити зарад спаса Србије - рекао је Богољуб Карђић.

ПОКРЕТ СНАГА СРБИЈЕ

Без посланичког клуба

БЕОГРАД - Председник Покрета снага Србије Богољуб Карђић својшито је јуче на његова странка прије нових парламентарних избора у Скупштини Србије неће образovati свој посланички клуб.

Карђић је изстакао да у скупштини постоје посланици који

„хоће да своје демократско и патриотско одређење искажу кроз сједницавање са Покретом снага Србије“.

Не наводићи о којим посланицима је ријеч и којим странкама припадају, Карђић је навео да се ради о „одговорним људима који неће да буду роба сво-

ФОТО-ВИЈЕСТ

Санке, снијег, распуст

Група београдских малишана ужива испред хотела „Парк“. Снијег, санке, чипс и топла одјећа, употпуњују им атмосферу зимског распуста који је почео прије два дана.

(Фото-Бета)

НА ПРОЉЕЋЕ У ЧАЧКУ

Педесет програма за незапослене

ЧАЧАК - У Чачку ће на прољеће бити одобрено 55 пројеката за незапослене лица која су се налазила на свједошци Републичког тржишта рада. Сви корисници ових средстава морали су да обезбједне лично учешће од по двадесет одсто од вриједности пројекта и да легализују свој посао прије испоруке опреме. Слични пројекти реализују се у Крагујевцу, Краљеву, Смедереву и још неколико градова Србије.

Поре тога наставиће и уређење 3,5 хектара винограда засађеног прошле године. Род из тога дијела винограда очекује се 2007. године.

За сада је под контролом стручњака Пољопривредног факултета из Београда, јер како је рекао управник Задужбине Милadin Гавриловић, од тога како се у прве три године буде формирао виноград, зависиће и како ће

КРАЈЕВСКИ ВИНОГРАДИ У ТОПОЛИ

У ПОДРУМУ ВИСОКОКВАЛИТЕТНА ВИНА

Калемови за прве насаде најквалитетнијих сорти, са клоновима којих код нас нема, набављени или ће се набавити у Италији, Француској и Њемачкој

рађати у идућих двадесет до тридесет година.

Према његовим ријечима, и идуће године биће искрчено још десет хектара и приведено култури 2007. године. То неће бити комерцијални род, јер ће се у крајевском високом подруму производити висококвалитетна вина.

Због тога су калемови бијелог совињина за први засад прошле године

донјети из Италије, а планирано је да се и остале квалитетне сорте, са клоновима којих код нас нема, набављају и у Француској и Њемачкој.

Упоредо са подизањем око педесет хектара винограда у наредних неколико година и мањих засада воћњака, биће настављена и обнова подрума у коме се и данас чувају вина из времена краља Александра.

Крајевски виноград је посљедњих деценија готово опустео, а Задужбина је успјела прије десетак година да поново уђе у посед на основу посебног споразума са комбинатом „Опљенац“, како би га заштитио од пропадања.

Задужбина је прошле године успјела да од улазница и сувенира издвоји три милиона динара за обнову винограда.

СОЦИЈАЛИСТИЧКА НАРОДНА ПАРТИЈА

ЖИЖИЋ ПОМАЖЕ ЦРНОГОРСКОЈ ВЛАСТИ

Послије оснивачке скупштине Покрета за независну европску Црну Гору, у Социјалистичкој народној партији не престају трзавице потпредседника и председника те странке

ПОЛГОРНИЦА - Главни одбор Социјалистичке народне партије потврдио је одлуку страначких органа да та партија не учествује у Покрету за очување државне заједнице.

Иако је незванично било најављено, Главни одбор није расправљао о одговорности потпредседника странке Зорана Жижича, који се, противно одлукама страначких органа, ангажовао у Покрету за очување државне заједнице.

Социјалистичка народна партија је раније саопштило да неће учествовати у Покрету за Србију и Црну Гору, јер та организација чини све да маргинализује ову партију и помаже црногорској власти да избегне непосредне изборе за заједничку скупштину и под плаштом подела у Црној Гори и без консензуса покрене референдумску кампању.

Лидер странке Предраг Булатовић је казао да се мора имати у виду да су непосредни избори за гарантовани Уставном повељом,

што се може применијети само измјенама тог документа које морају усвојити сва три парламента.

Та избори су услов референдума и ако не буде њих, за Социјалистичку народну партију неће бити ни референдума - сматра Булатовић.

Потпредседник Социјалистичке народне партије Зоран Жижич објавио је оптужбе страначких колега да његово ангажовање у Покрету за очување државне заједнице има за циљ маргинализацију Социјалистичке народне партије.

Он је нагласио да у Покрету заступа интересе свих оних који се боре за заједничку државу Србије и Црне Горе, а не било које странке појединачно.

Жижич је подсетио да је приликом прихватања кандидатуре за председника управног одбора Покрета саопштио да замрзава функцију потпредседника Социјалистичке народне партије.

Председник Покрета за очу-

вање државне заједнице, који је пређуће основио у Београду, академик Љубомир Тадић изјавио је да је програм покрета идентичан програму покрета за очување државне заједнице који је формиран у Црној Гори.

То је и разумљиво, јер нам је циљ исти и сарађивањем у његовом остваривању. Покрет ће се борити за afirmацију чиница да је Србија и Црна Гора неједина по језику, историји, традицији и култури - казао је Тадић.

Тадић је рекао да је на седници Иницијативног одбора Покрета, којој је присуствовало тридесетак чланова, договорено да се 5. фебруара у Дому синдиката у Београду одржи велика Скупштина за заједничку државу.

Представник покрета за очување државне заједнице из Црне Горе Момчило Грувач казао је да ће односи са покретом који је формиран у Београду бити још чвршћи као и да ће један од основних циљева оба покрета би-

Покрет за независну Црну Гору: Нове подјеле у државној заједници

ти одржавају непосредне изборе за парламент државне заједнице.

Он је рекао и да ће оба покре-

та учинити све да црногорски држављани, ма гдје били и којој нацији припадали, добију могућност да се изјасне на евентуал-

ном референдуму у Црној Гори, наводећи да само у Србији има око 260 хиљада црногорских држављана.

БОРИС ТАДИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ Србија у политичкој прошлости

БЕОГРАД - Многи догађаји и политички процеси у Србији показују да на политичкој сцени имамо политичке снаге 20. вијека, које на схватају вредности 21. вијека и нису свјесни да се против њих - рекао је Тадић на седници Главног одбора Демократске странке Борис Тадић.

Борис Тадић: Изузетно тешка година

Нема осмишљене привредне политике, нема валане државне стратегије. Имамо политику која нема сарадњу, него политике које раде једна против друге - рекао је Тадић на седници Главног одбора Демократске странке.

Он је казао да кључне институције у Србији не ра-

ПЕТРОВИЋ

Потпредседник Демократске странке Душан Петровић најавио је јуче да ће наредних дана посланничку групу те странке подијелити Скупштини Србије иницијативу за смјену министра унутрашњих послова Србије Драгана Јоцића.

Он је на седници Главног одбора Демократске странке у београдском Центру „Сава“ оцијенио да је недопустиво то што Јоцић није реаговао на изјаву полицијског генерала Мирослава Милошевића да је на „стакленим ногама“ суђење оптуженима за убиство премијера Зорана Ђинђића.

зумију да ниједан проблем земље неће бити ријешен без добро планиране привредне економије и нагласио да основна идеја ове мунога даље од идеја овог вијека.

Морамо да се боримо за нова радна мјеста, привредне пројекте, стандарди грађана, у супротном Србија ће бити заостањена земља и заостајати за свима у свијету, додао је он, најављујући да је Демократска странка бити предводник тог процеса у овој години.

Председник Демократске странке је чланству странке објаснио „изузетно тешку годину“, рекавши да ова странка у фебруару објављивања 85 година постојања и 15 година обнављања рада партије и да Србија мора да понуди визију, јасне планове и да критички јавно лош рад, па и свој.

Према Тадићевим ријечима, у Србији је поново на сцени начин политичког мишље-

ња који нас сврстава у политичку прошлост и оживљава идеје које су мунога даље од идеја овог вијека.

Морамо да се боримо за нова радна мјеста, привредне пројекте, стандарди грађана, у супротном Србија ће бити заостањена земља и заостајати за свима у свијету, додао је он, најављујући да је Демократска странка бити предводник тог процеса у овој години.

Председник Демократске странке је чланству странке објаснио „изузетно тешку годину“, рекавши да ова странка у фебруару објављивања 85 година постојања и 15 година обнављања рада партије и да Србија мора да понуди визију, јасне планове и да критички јавно лош рад, па и свој.

МИТРОПОЛИТ ЗАГРЕБАЧКО ЉУБЉАНСКИ ЈОВАН Не страхујем због доласка папе

НОВИ САД - Митрополит загребачко-љубљански Јован оцијенио је да „у Србији не би требало да постоји страх од евентуалног доласка поглавара Римокатоличке цркве.

Он је у интервјуу „Дневнику“ рекао да „у главица људи у Србији нема довољно дипломатске“ и појаснио да је папа долазио у Хрватску, Босну и Херцеговину и Румунију и да се „ништа страшно није догодило“.

Да ли смо ми Срби тако слаби православно да би једна папина посјета могла да угрози нашу цркву и наш идентитет - запито се митрополит Јован.

Ако Света столица има важну улогу у свјетској политици, и ако папа може да пофјети Косово да својим очима види шта се догађа, па ваљда би његов глас имао некаква утицаја на оне политичаре који доју у Ватикан да клеку пред њега и пољубе му руку. Сумњам да би ти исти послери могли да се оглуше на његово упозорење какавој је неправди изложен српски народ - рекао је митрополит.

Коментаришући став Синода Српске православне цркве, који је против папиног доласка, митрополит Јован је истакао да „Синод може да буде прован“, али да он лично нема никакву бојазан од те посјете.

Он је најавио формирање српске црквене гимназије у Загребу, прецизирајући да је добијена дозвола да се на томе ради и да у току израда Статута и пратећих аката неопходних Министарству просвјете Хрватске да се школа региструје.

Он је навео да упис у школу неће бити национално омеђен и да ће гимназију моћи слободно да похађају и деца која нису православне вјере и изразило очекивање да ће интересовање ученика бити велико.

ПРОФЕСОР МОМЧИЛО ГРУВАЧ Могућ компромис око Устава

НОВИ САД - Професор Правног факултета у Новом Саду Момчило Грувач изјавио је да би се између садржаја уставних пројеката које су сачинили тимови председника Србије Бориса Тадића, односно републичке владе, „врло лако могао постићи компромис, ако за то буде политичке воље“.

Грувач, који је и члан Тадићевог експертског тима, оцијенио је да је крајње вријеме да Србија добије демократски устав, јер „послије вишегодишњих јавних расправа више нема спорних питања око садржаја највишег правног акта“.

Он је новосадском „Дневнику“ рекао да је Тадић окупио радну групу за писање новог устава, „као државни функционер, а не као стра-

начка личност“, додајући да то „није уставни модел Демократске странке, јер та партија је већ имала свој уставни приједлог“.

Нико нема претензије да наш приједлог аутоматски постане устав, већ да олакша посао формирања приједлога устава и да убрза поступак уставне ревизије - казао је Грувач.

Он сматра да трпимо огромну штету због тога што се још равнамо по давно превазиђеном и нелегитимном уставу донијетом 1990. године у једностраначкој скупштини, који је „преживио“ и Социјалистичку Федеративну, али и Савезну Републику Југославију и остаје и у трећој држави - Србији и Црној Гори.

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА Зарић лажно свједочио

БЕОГРАД - Генерални секретар Српске радикалне странке Александар Вучић оцијенио је јуче да свједочење Александра Васиљевића у случају „Овчара“ није истинито, јер се бивши генерал наводи са Хашким трибуналом.

Он је на конференцији за новинаре рекао да је лидер радикала Војислав Шешељ тада био неколико стотина километара далеко од „Овчара“, у Кини, док се Васиљевић, који је на суђењу позвао „неке шептелевце“ са злочиним на фарми, бавио „криминалним радњама“ у Вуковару.

Српска радикална странка најоштрије осуђује понашање Националног са-

ЛАЗАРЕВИЋ

Генерални секретар Српске радикалне странке Александар Вучић оцијенио је да народ у Србији неће живјети боље због одлуке генерала Владимира Лазаревића да се добровољно преда Хашком трибуналу.

шта не чине да помогну онима који другачије мисле - рекао је Вучић.

Генерални секретар Српске радикалне странке је додао да то показује да је Трибунал предријешено само да суди политичким неистомислићима као што је Шешељ, који је у Швенингену само због тога што другачије мисли.

Он је навео примјер Србина из Републике Српске Симе Зарића који је, због лажног свједо-

НАДБИСКУП СТАНИСЛАВ ХОЧЕВАР

КОСОВСКА КАТОЛИЧКА ЦРКВА НЕЗАМИСЛИВА

БЕОГРАД - Београдски надбискуп Станислав Хочевар изјавио је тајну да није могућа „косовска“ римокатоличка црква нагласивши да свака црква и аутентична вјерска заједница носе универзалност, „а првије свега је света тајна“, и „не могу бити ограничени ни националном ни географском димензијом“. Поводом напрта закона о вјерским слободама на Косову и Метохији, који предвиђа истањање косовске припадности у називима локалних црквених епархија и обавезу да њихови лидери буду грађани Косова, он је указао на теолошку неодрживост такве цркве.

незамислива јер је то теолошки гледано својим неистинито. То свакако подразумева да не може постојати косовска црква или вјерска заједница већ само вјерска заједница и црква која је универзална и која ради на Косову - рекао је Хочевар у интервјуу националној новинарској агенцији.

Он је појаснио да „свака мјесна црква дико свеоштите цркве“ и да је коментаришање приједлога закона чији текст још није могао добити, а који доводи у питање идентитет свих хришћанских цркава, у надлежности Апостолске нунцијатуре и Бискупске конференције“.

На питање како спријечити

Не може постојати косовска црква или вјерска заједница већ само вјерска заједница која је универзална и која ради на Косову, каже надбискуп Хочевар

скидање крстова са цркава, уништавање православних светиња и свега хришћанског на Косову и Метохији, Хочевар је рекао да је „безрезервна спремност на аутентичан и интегралан дијалог свих одговорних јеромјеште те сложене ситуације“.

Сви смо ми на истој лајни, па стога и Срби и Албани и сви остали становници Косова морају тежити општем добру у овом процесу глобализације у коме нико не може наћи рјешење за себе ако то не

чини и за свог сједца - рекао је он. Београдски надбискуп је изразио жаљење што „на Балкану нико није стигао до те тачке и таквог начина размисљања“.

Према његовим ријечима, није спорна добра намера вјерских поглавара, ни патријарха Павла ни папу Јована Павла, није проблем става у црквеним врховима, али мого ситуације непосредно зависи од способности и воље свих појединачних вјерских вођа у малим срединама“.

Александар Вучић: Не помаже се онима који другачије мисле

вјета за сарадњу са Хашким трибуналом и Савјета министара Србије и Црне Горе који пружају сву помоћ онима који се наводе, па онда добровољно предају, док ни-

чења против Шешеља, кога никада у животу није видео, осуђен на малу казну за твора.

Истичући да због добровољног предаја оптуженика Трибуналу народ у Србији неће живјети боље, Вучић је оцијенио да су тезе о „тобожњем приближавању“ тог суда Србији, који је потичу од савјетника председника Србије Бориса Тадића Јована Симића изузетно опасне.

РАЗЛИЧИТИ ПОДАЦИ О БРОЈУ ЖРТАВА У НЕМИРИМА У СУДАНУ

ВАТРОМ НА ДЕМОНСТРАНТЕ

Полиција је пуцала на припаднике етничке заједнице Беја, који су намјеравали да током протестне шетње од владе у Картуму затраже почетак преговора о подјели власти

КАРТУМ - Суданска полиција убила је око 20 особа и ранила 40 када је јуче отворила ватру на групу демонстраната у Порт Судан, на Црвеном мору, рекао је један политички представник, пренијела је Бета.

Портпарол УН рекао је да је, према незваничним информацијама, убијено најмање 17 лица, а да би коначан биланс жртава могао да буде око 30. Извор из локалне болнице навео је да је 17 људи убијено а 20 рањено када је полиција отворила ватру на демонстранте.

Према званичним подацима, број жртава је мањи.

Локални званичник једне странке, Абдулах Муса Абдулах рекао је у телефонској изјави Ројтерсу да је у мртвачници виђено 17 тијела и да зна имена још три погинула лица.

Муса је рекао да је био присутан када се окупило око 300-400 припадника етничке заједнице Беја, који су намјеравали да током протестне шетње од владе у Кар-

БРОЈ ПОГИНУЛИХ

Министарство унутрашњих послова Судана одбило је да изнесе податке о броју погинулих, већ је саопштило да је „одређен број цивила покушао да изазове хаос у граду... и да је полиција пошла да их спречи“.

тму затраже почетак преговора о подјели власти и заједничком располагању природним ресурсима.

- Потом се појавила јединица специјалне полиције која је отворила ватру на њих, прије него су се и помакли. Пуцали су им у гла-

ве и тијела, чак није било ни хитаца у ваздух - рекао је он и додао да су међу убијенима и три дјете.

Извор из болнице наводи да су рањени у болницу пребачени са пространим ранама.

- Око 17 их је убијено а око 20 је рањено - рекао је тај извор који није желио да му се наводи име. Представници источних племена, махом из заједнице Беја, предали су прије три дана листу захтјева гувернеру државе Црвено море, затраживши подјелу власти и право одлучивања о природним ресурсима. Они су најавили да ће предузети акције, не наводећи какаве, ако власти не одговоре на њихове захтјеве у року од 72 часа.

- Данас је био тај дан и они су кренули у шетњу према канцеларији гувернера - рекао је извор из болнице, додајући да је полиција

Судански побуњеници: Полиција их избјегава (фото-архива)

заоставила колону непосредно пошто је кренула.

Исти извор наводи да је седам полицијата задовољно поврде од каменца, и да једино цивил имају простреле ране.

Муса је још рекао да је лока-

на странка Баја конгрес, која има и оружано крило, затражила од гувернера да специјалне снаге буду повучене из стајних четврти и да се он сагласно.

- Сада је релативно мирно - додао је он.

АМЕРИКА

Повратак у Либију

ЈОХАНЕСБУРГ - Послије више од двије деценије, америчке петролејске компаније враћају се на нафтносана поља у Либији, гдје су на лиценцији добиле право на петролејске истраживања на више локација, јавио је Танјуг.

Према извјештајима из Триполија, америчка компанија „Оксидентал“ добила је чак шест лиценци (једну са аустралијским партнером), док је успешна била и „Шеврон Тексако“.

Успјешно су лиценцирале и неке компаније из Алжира, Индије. Уједињених Арапских Емирата, док су неуспјех доживјеле све европске понуде.

На владину лиценцију за истраживање нафте на простору од 127 хиљада квадратних километара пријавило се око 120 компанија из читавог свијета, али је у жби избор ушло шездесетак. Наредна лиценција за казана је за идући мјесец.

ОЗБИЉНО УПОЗОРЕЊЕ РУСКОГ ПРЕДСЈЕДНИКА

Узбуна због неонацизма

МОСКВА - Предсједник Русије Владимир Путин призвао је током боравка у Кракову, поводом обилежавања 60. годишњице ослобађања концентрационог логора Аушвиц, да у Русији постоје антисемитизам и ксенофобија, наводећи да се тога „стиди“, пренијела је Бета.

- Чак и у Русији, која је више од свих учинила да побједе над фашизмом, за ослобађање Јевреја, данас често видимо појаве те болести. Ми се тога стидимо - казао је Путин.

Експерт Међународног бирода за људска права Семјон Чарниј тврди да у Русији постоји најмање 50 хиљада скинхедса и више од десет неонацистичких организација.

Он наводи да је најпрозанија руска организација, која користи нацистичку симболику а дјелимично и идеологију, „Руско национално јединство“, а за њом „Словенски савез“, чији је лидерни скраћено називају „Ш“. Њихови чланови користе кукасти крст, а међусобно се поздрављају подизањем десне руке уз ријечи „Слава Русији“, а некада и „Хајл Хитлер“.

Лидер фонда „Холокауст“ Ала Гербер сматра да је данас у Русији неопходан државни програм борбе против дискриминације по националној припадности, који ће имати законску подршку, као и пропагирање толеранције.

- Ми дижемо узбуцу управо сада, мада неонацизам и нема тако много. Али су те ствари страшне зато што пуштају коријене. Није ријеч само о антисемитизму, већ и о нетолеранцији пре-

ЖИРИНОВСКИ

Социолог Марк Урнов упозорава да у Русији постоји опасност од фашизма и да су неке политичке снаге на то већ спремне.

Према његовим ријечима, данас су најласнији скинхедси, који широм Русије нападају странце а да власт на то не реагује. Опасност, по њему, представља чињеница да се у политици, на идеолошкој платформи шовинистичког и неомеријанског национализма, поред Владимира Жириновског, појављују и радикална „Родина“.

- Снага која она буде у друштву, носи у себи агресивни национализам, што изазива забринутост - каже Урнов.

ма другим народима - сматра Герберова.

Бивши савјетник Бориса Јељцина, социолог Марк Урнов, тврди да у руском друштву „постоји огромни потенцијал ауторитаризма и агресивног, чак фашистичког национализма“, који се испољава „јаким ксенофобизмом у односу на све који се називају „нерусима“, посебно према Кавказима, Кинезима и Јеврејима“.

ИНДИЈА РАЗВИЈА ТУРИЗАМ У РЕГИОНУ ХИМАЛАЈА Кашмир добија аеродром

ЊУ ДЕЛХИ - Индија је одлучила да отвори слатину аеродром за међународне летове у попуљеном Кашмиру, у настојањима да привуче што више туриста у регион Хималаја, уздрман петнаестогодишњим војним акцијама муслиманских милитаната у којима је страдало на хиљаде лица, јавио је Танјуг.

Аеродром у главном кашмирском граду Сринагару биће модернизован и технички опремљен, према се још не зна која ће компанија летети, није се знају остали детаљи владине одлуке.

Побуњеници, у међувремену, напрестају са акцијама, а одлучили су и да бојкоту изборе идучег мјесеца у Кашмиру, који се одржавају први пут у посљедњих 27 година. Влада у Њу Делхију тврди да је Кашмир безбедан за туриста и истиче да долази све више гостију чак и у зимском периоду.

Прошле године Кашмир је посетило 360 хиљада туриста, од којих су многи из Индије, у поређењу са 191 хиљада посетилаца из претходне године.

Те бројке су, међутим, много мање у односу на милионе туриста који су путовали у тај регион прије почетка 1989. године. Индија процењује да је степен насиља у Кашмиру 2004. године много мањи него раније, што се подудара са мирним процесом измјене Индије и Пакистана, који сматра да је ријеч о његовој територији.

ОБЕЋАЊЕ ВИКТОРА ЈУШЧЕНКА

Влада за пет дана

КИЈЕВ/МОСКВА - Нови предсједник Украјине Виктор Јушченко обећао је да ће влада брзо формирати за пет дана, а њен програм изнијет на разматрање Врховне раде већ у четвртак, пренијели су руска гласила.

Предсједник је поновио подршку именовану свог сабора Јулије Тимошенко за вршиоца дужности премијера и изразио очекивање да ће депутати усвојити програм без већих одлагања.

Јушченко је у Давосу упутио позив Западу да пружи подршку његовој земљи, која је ступила на пут промјена.

Како је навео, међу првим задацима Украјине у предстојећем периоду су борба против сиве економије и корупције, васпоставља-

ње темеља за макроекономску стабилност и јачање правосудја, улазак у Светску трговинску организацију, развој односа са сусједима и интеграција Украјине у Европу.

Он је истакао да се у Украјини формира „најсавременије европско тржиште“, подјетивши да је влада која он предводи 2000. године извела земљу на пут економског раста. Недавно „наранцасту револуцију“.

Јушченко је упоредио са догађајима у Чехословачкој прије 15 година, када је свргнута комунистичка власт, баш као што су, како је рекао, и милиони Украјинаца на Мајдану (Тру незахисности) штитили своја права, достојанство и правичност.

Владимир Путин: Почаст жртвама у Аушвицу (фото-Ројтерс)

ПЕКИНГ ПОСТАВИО УСЛОВЕ ЗА ПРЕГОВОРЕ СА ТАЈВАНОМ

САМО ЈЕДНА КИНА

Званични Пекинг настоји да се Тајван мирно уједини са Кином на основама принципа „једна земља, два система“, као што је био случај са Хонгконгом и Макаоом

ПЕКИНГ - Кина је званично саопштила да је спремна за разговоре са Тајваном, уколико тајвански предсједник Чен Шубиан јавно призна да на свијету постоји само једна Кина, пренио је дописник Срне из Пекинга.

Разговори између Пекинга и Тајпеја су замрзнути 1999. године, када је тадашњи тајвански предсједник Ли Тенг-хуи потписао кинеско-тајвански консензус, постигнут 1992. године, у којем се баш то каже - да на свијету постоји само једна Кина - и поручио Пекинг да Тајван и Кина могу да имају односе једино као држава са државом.

Политика постојања само једне Кине подразумева да је Тајван саставни дио кинеске територије,

што је давно прихватио УН. Међутим, на острву је још снажан сепаратистички покрет, предвођен предсједником Ченом, који заговара уставне реформе, како би стекао правно покривење за проглашавање тајванске независности.

Недавно је Чен изгубио парламентарну већину, коју су, умјесто припадника његове Демократске прогресивне партије, добили чланови Куоминтанга, наклењени мирном уједињењу Тајвана са Кином, те се очекује да ће удовољити растућем слоју моћних тајванских привредника који не желе даља гложења са Пекином.

Пекинг настоји да се Тајван мирно уједини са Кином на основама принципа „једна земља, два

система“, на основу којег је дошло и до мирног повратка Хонг-

СПРЕМНОСТ

Садашња кинеска спремност да под одређеним условима прихвати разговоре са тајванским предсједником Ченом Шубианом, према ојени аналитичара, од великог је значаја и била наду у стишавање међусобних напетости.

конга и Макаоа под кинески суверенитет, али упозорава да ће бити присиљен да примени силу, ако Тајван прогласи независност.

Чен Шубиан: Суверенитет без подршке парламента

(фото-архива)

ИАКО СУ ПРВИ ДЕМОКРАТСКИ ИЗБОРИ У ИРАКУ КРВЉУ ОКУПАНИ

ГЛАСАЊЕ НАДЈАЧАЛО БОМБЕ

БАГДАД - Биралишта широм Ирака затворена су у пет часова поподне по локалном времену, 10 часова од јучерашњег почетка избора, али ће сви који су се у затекли у реду испред биралишта имати право да гласају, јавио је Танјуг.

Ирачка вријеме је три сата испред времена које се одређује у Гриничкој опсерваторији у Лондону, односно у Ираку је увијек два часа више него у Београду.

Портпарол изборне комисије Фарид Ајар указао је да ће од пет часова полиција утврђивати ко се у том часу затекао у реду и коме ће бити дозвољено да гласа, пренио је АП.

Раније је Национална изборна комисија у Багдаду саопштила је да је одзив бирача износио 72 одсто, што је знатно више од очекивања.

Досад је у нину самоубилачких напада и експлозија током дана живот изгубило 35 особа. Гласало се за 275 посланика националног парламента и за чланове вијећа у 18 провинција, а кандидате је номинално истакло више од сто партија и коалиција.

Очекује се да је највећу подршку бирача добила шиитска Уједињена ирачка листа, добар резултат би могла да остваре и уједињене партије Курда, док је су-

Према подацима изборне комисије одзив бирача износио је 72 одсто што је знатно више од очекиваног. У бомбашким нападима на бирачким мјестима погинуло 36 особа

нитска Ирачка исламска партија бојкотовала изборе, залажући се да се гласање одложи док траје окупација.

ФАЛУЦА

Ирачки огранак „Ал-Каиде“ саопштио је посредством Интернета да стоји иза напада на неколико бирачких мјеста.

Чак и у Фалуци, разореном граду западно од Багдада, који је био упориште побуњеника до америчке офанзиве прошлог новембра, све већи број људи, сурово очекивањима, изашао је на биралишта.

Желимо да будемо као и други Ирачани, не желимо стално да будемо у опозицији - рекао је Ахмед Јашим, смијешачи се после гласања.

У Ираку око 60 становника припада шиитима, а међу суннитима су половина Курди.

Према билансу ирачког Министарства унутрашњих послова, током данашњих парламентарних избора погинуло је 36 особа - 30

цивила и шест полицајаца, док је широм Ирака 96 људи повријеђено у насилију и терористичким нападима.

Тридесет цивила и шест полицајаца је погинуло а рањено је 96 особа, 83 цивила и 13 полицајаца - рекао је агенцији АФП један званичник ирачког МУП позивајући се на полицијске извјештаје са терена. У биланс ни су урачунати напади, од којих су најмање двојица погинула у осам самоубилачких напада у Багдаду.

Скоро 30 сумњивих особа је ухапшено - 26 Ирачана и троје Египћана. Ирачки министар унутрашњих послова Фахл ал Накиб објенио је да је степен данашњег насиља минималан у односу на оно што је у службе безбједности очекивале.

Јучерашње гласање је врло значајно.

Око 280 хиљада Ирачана гласало је у иностранству. Око 15 милиона Ирачана с правом гласало је уједињеном опозицији рекао је јуче да бира 275 посланика парламента, чији ће основни задатак бити усвајање

новог устава, одборнике за 18 покрајинских скупштина и аутономни парламент курдске заједнице на сјеверу земље.

Послије је првих избора од свргавања Садама Хусеина, изабрани посланици ће бирати нову владу која ће наслједити прелаз-

Наџаф: Шиитске жене у реду за гласање (Фото-Ројтерс)

МОСУЛ

Амерички представници и локални званичници су саопштили да је излазност у Мосулу, попришту неких од најгорих побуњеничких напада последњих месеци, неочекивано висока.

Председник Ирака Гази ал-Јавар, био је један од првих људи који је изашао на биралиште. Он је гласао у добро обезбјеђеној „зеленој зони“ у Багдаду и том приликом изразио наду да ће сви Ирачани изаћи на биралишта.

У баџујни свој гласачки лист у бирачку кутију, премијер прелазне владе Ијад Алави изјавио је да ће „Ирачани по први пут одредити своју судбину“.

зну администрацију, образовану прошлог јуна уз подршку САД и УН. Тај сазив скупштине биће распуштен како би се крајем године одржали нови избори, на основу новог устава.

Грађани се одређују између 256 политичких странака и појединачно, од којих је већина укључена у 33 коалиције. Странке су махом организоване према вјерском или етничком основу.

У ЕКСПЛОЗИВИ МИНА У АВГАНИСТАНУ Осморо погинуло

ИСЛАМАБАД - Најмање осам особа је јуче погинуло, а још 10 је повријеђено у двије експлозије нагазних мина у источном и јужном дијелу Авганистана, јавила је новинска агенција АИП чије је сједиште у Пакистану, јавио је Танјуг.

Петоро људи је погинуло када је један цип напало на мину у области Аргандау у близини града Кандахара, на југу Авганистана. У експлозији је повријеђено још десетак особа.

У другој експлозији, двије особе су погинуле док су постављале мину на путу у области Наранг - рекао је шеф службе безбједности источне провинције Кунар.

Од краја 2001. године, источни и јужни региони Авганистана су поприште честих напада радикалних следбеника талибана и герилаца „Ал-Каиде“ на владне и америчке циљеве.

ОБРАЧУН СА ТЕРОРИСТИМА У КУВАЈТУ Тројица мртвих

КУВАЈТ - Три особе су погинуле а пет је рањено у главном граду Кувајта када је полиција ушла у једну зграду у потрази за осумњаченим терористима, саопштили је министарство унутрашњих послова те земље.

Погинули су један полицајац, један осумњачени терориста и станар у згради, држављанин Бахрени Махмуд Абдул Азиз, а рањена су четири полицајца и један екстремиста. Полиција је ухапсила тројицу осумњачених за тероризам, јучерашњи окршај је био трећи овог месеца између снага безбједности и осумњачених екстремиста, пренио је АП. Кувајт је велики савезник САД, а бори се са фундаменталистима који се противе присуству америчких снага у Кувајту.

ИЗРАЕЛСКИ ПРЕМИЈЕР ПОТВРДИО САСТАНАК СА МАХМУДОМ АБАСОМ

У СУСРЕТ ТРАЈНОМ МИРУ

Шарон потврдио састанак с предсједником палестинске управе у наредне двије недеље

ТЕЛ АВИВ - Израелски премијер Аријел Шарон најавио је јуче да ће се у наредне двије недеље састати с новим палестинским предсједником Махмудом Абасом, јавио је Танјуг.

Биће то састанак на највишем нивоу између двије стране, откако је у јуну 2003. године покренут мировни план, такозвана „Мапа пута ка миру“ на Блиском истоку, када је Абас био палестински премијер.

То ће бити и први састанак двојице лидера откако је Абас 9. јануара изабран за наследника покојног Јасера Арафата, саопштио је Шаронов портпарол.

Наде да је мир на Блиском истоку могућ повећале су се последњих дана због затишја у насиљу. Шарон је похвалио Абасове напоре да оконча сукобе двије стране и оцијенио да се указала шанса за

„историјски преокрет“ ка миру.

Израелски министар одбране Шаул Мофаз је изјавио јуче ујутро да је Влада Израела спремна да у наредним данима преда палестинској управи контролу над неколико градова на окупираној Западној обали.

Мофаз се прексходно састао у Тел Авиву с бившим палестинским министром задуженим за безбједност Мохамедом Далхланом.

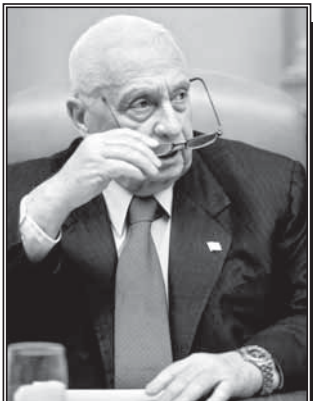
Најаву предаје градова је само један у низу потеза између Израела и Палестинаца на путу ка обављању мировних преговора.

Израел је претходно најавио да ће сманути офанзивне војне операције на минимум у појасу Газе, као и убиства екстремиста на Западној обали, у одговору на Абасове напоре да заустави нападе на израелске циљеве.

Абас, кога сматрају умјеренаком и има подршку Вашингтона, наредио је **размирење неколико хиљада припадника палестинских безбједних снага у појасу Газе у намери да зауставе екстремисте ко-**

ји ракетирају и минирају оближња јеврејска насеља и јужни Израел.

Он је такође преговарао о предикци вате с вођама екстремиста, ка-

Аријел Шарон: Први састанак са Абасом (Фото-Ројтерс)

ко би осигурао окончање насиља пред планирано израелско повлачење из појаса Газе у лето ове године. Екстремистичке организације су пристале да окончају нападе, ако Израел узврати истом мером и пристане на њихове захтјеве, укључујући и ослобађање палестинских затвореника.

ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

СУДСКА ПОЛИЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Број: Су-VIII-40/2005. год. Бања Лука, 25.1.2005. године

У складу са Законом о поступку набавке робе, услуга и уступања радова („Службени гласник РС“, бр. 20/01), Врховни суд Републике Српске и Судска полиција Републике Српске објављују

ЈАВНИ ОГЛАС

за прикупљање понуда и избор најповољнијег понуђача

1. ПРЕДМЕТ НАДМЕТАЊА

- Дизел гориво, бензин МБ 98 и БМБ 95 моторно и хидраулично уље,
- Канцеларијски материјал за Врховни суд Републике Српске
- Дизел гориво, бензин МБ 98 и БМБ 95 моторно и хидраулично уље,
- Канцеларијски материјал за Судску полицију Републике Српске,

2. ПРАВО НА НАДМЕТАЊЕ

Право учешћа на јавном надметању имају правна и физичка лица која испуњавају услове прописане Законом о поступку набавке робе, услуга и уступања радова и која су регистрована за обављање предметне дјелатности.

3. УСЛОВИ ЗА ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ

- Рјешење о упису у судски регистар,
- Увјерење о измирењу пореским обавезама (не старије од 90 дана),
- Референтна листа.

Као доказ о испуњености услова потребно је доставити оригинале или овјерене фотокопије потребних докумената.

4. САДРЖАЈ ПОНУДЕ

- Назив и тачна адреса понуђача,
- Цијена понуђене робе,
- Услови и начин плаћања.

5. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЈЕНУ ПОНУДА И ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ ПОНУЂАЧА СУ:

- Понуђена цијена,
- Квалитет понуђене робе,
- Досадашње искуство и пословност,
- Услови и начин плаћања.

Сви заинтересовани понуђачи своје затворене понуде треба да доставе на адресу: Врховни суд Републике Српске Бања Лука, Алеја Светог Саве 6б, са назнаком:

- „Понуда за набавку горива за Врховни суд Републике Српске“,
- „Понуда за набавку канцеларијског материјала за Врховни суд Републике Српске“,
- „Понуда за набавку горива за Судску полицију Републике Српске“,
- „Понуда за набавку канцеларијског материјала за Судску полицију Републике Српске“.

Рок за достављање понуда је 15 (петнаест) дана од дана објављивања у дневном листу.

Неблаговремене и непотпуне понуде неће се разматрати. Мјесто испоруке за дизел гориво, моторни бензин 85 и 98 и моторна уља за Судску полицију су: Бања Лука, Источно Сарајево, Добој, Бијељина и Требиње.

Мјесто испоруке за дизел гориво, моторни бензин 85 и 98 и моторна уља за Врховни суд Републике Српске је Бања Лука. Отварање понуда за Врховни суд Републике Српске за гориво биће обављено 28.2.2005. год. у 11 часова.

Отварање понуда за Врховни суд Републике Српске за канцеларијски материјал биће обављено 28.2.2005. год. у 11.30 часова.

Отварање понуда за Судску полицију Републике Српске за гориво биће обављено 28.2.2005. год. у 12 часова.

Отварање понуда за Судску полицију Републике Српске за канцеларијски материјал биће обављено 28.2.2005. год. у 12.30 часова.

Тејндерска документација за канцеларијски материјал може се преузети у Врховном суду и Судској полицији Републике Српске у згради Врховног суда.

Све потребне информације у вези са овим огласом можете добити у Врховном суду Републике Српске путем телефона 212-801 и 213-795 у времену од 8 до 15 часова.

ДВОЈЕ ПОГИНУЛИХ У УДЕСУ НАДОМАК БАЊЕ ЛУКЕ

СМРТ НА ДНУ ВРБАЊЕ

Сања Тривић: Прекинута младост

Послије удара у потпорни зид „лада нива“ сплетјела у ледену Врбању гдје су настрадали возач Јанко Тодоровић и сапутница Сања Тривић. Данка Тривић испала из аутомобила и тако избјегла смрт

БАЊА ЛУКА - Јанко Тодоровић (65) и Сања Тривић (20) из Бање Луке погинули су у суботу у саобраћајној несрећи која се око 10.30 часова догодила у Зеленом Виру код Бање Луке.

У овој несрећи теже је повријеђена и Данка Тривић (42) која се налази ван животне опасности.

Према информацијама које смо добили у бањолучком Центру јавне безбједности аутомобил „лада нива“ регистарских ознака (575-А-918) којим је управљао Тодоровић слетјела је са магистралног пута Бања Лука-Челинац у корито ријеке Врбање.

Окружни тужилац Мирјана Миодраговић-Басрак рекла је „Гласу Српске“ да на

мјесту несреће нема трагова кочења, а да изјаве очевидаца упућују на то да је Тодоровић изгубио контролу над аутомобилом.

Данка Тривић је испала из аутомобила и то јој је спасио живот. Нажалост, сприну могли избјегли њена кћерка Сања и Јанко Тодоровић који су заварени у хладној ријеци - рекла је Мирјана Миодраговић-Басрак.

Специјалиста судске медицине Жељко Каран, по налогу тужиоца, извршио је обдукцију возача Јанка Тодоровића.

Он се утопио. Имао је и унутрашњих повреда које су настале приликом пада аутомобила у ријеку Врбању, рекао је Каран.

Према нашим сазнањима „лада нива“ је, крехући се из правца Бање Луке према Челици, налетјела на лед и бочном страном ударила у потпорни зид, обрла се и затим сурвала у ријеку.

Сања Тривић је сједила на задњем сједишту, што је за њу било кобно. „Лада нива“ нема задња врата, тако да девојка и није могла да искочи из аутомобила. Целу је иначе студент медицине и активан каратиста. Како смо успјели да сазнамо, Сању и њену мајку Данку Тривић, Јанко Тодоровић је случајно повезао јер се познају из насеља Врбања гдје су живјели.

Ж. МАРКОВИЋ

КРАЂЕ У БАЊОЈ ЛУЦИ Однијели паре и пиће

БАЊА ЛУКА - На подручју које покрива Центар јавне безбједности Бања Лука протеклог викенда забиљежена су 24 кривична дјела, од чега 12 тежких крађа, сазнајемо у Центру.

У бањолучкој улици Војислава Бече Кешановића непозната особа провалила је у кафи „Бела Ми“ власништво Д. В. и том приликом из апарата „слот“ украла ситни новац, кутину за новац као и неколико флаша жестоког пића. Материјална штета процијенјена је на 1.000 марака.

Непознати лопови провалили су у радионицу предузећа „Инвест монтинг“ у улици Илије Трбића у Бањој Луци и укра-

ли четири пилнске боце и компресор укупне вриједности 600 марака. У Пећанима код Приједора проваљено је у „голд“ власника Р. Б. (763-Ј-598). Лопови су украли ЦД плејер, кожног торбицу у којој се налазило 250 марака, печат фирме „Бнба Транс“ и разне рачуне на име фирме.

Материјална штета износи 700 марака.

Проваљено је и у „голд 2“ (244-М-056) у улици Симе Шолаје у Бањој Луци. Власнику М. В. из Приједора украдена је јакна са новчанником и документима и том приликом он је оштећен за око 500 марака.

Ж. Ма.

ОБУДОВАЦ КОД ШАМЦА Гађао пса, погодио човјека

ДОБОЈ - У Обудовцу, општина Шамец, 22. јануара приликом одстрела паса аугалица рањен је М.С. (41) из Обудовца, саопштено је јуче у Центру јавне безбједности у Добоју. Њега је лице погодило јед-

но зрно сачме коју је из ловачке пушке испалио З.С. (44) из Обудовца.

Рањеном М.С. указана је прва помоћ, а потом је пребачен на лијечење у Бању Луку.

Сл. П.

ДОБОЈ Откривен провалник

ДОБОЈ - Заједничким акцијама модричке полиције и Становног одјељења полиције у Осјечанима, општина Добој, расвијетљена су три кривична дјела тежке крађе која су извршена на подручју Модриче.

Ухапшен је Д. А. (29) из Модриче. Постоји основана сумња да је он у децембру прошле године проваљив у продавницу „Јабучка“ а у овом мјесecu у продавницу „Синђо“ одакле је украдена извјесна количина цигарета, алкохолних пића и прехранбених производа.

Такође се сумња да је Д. А. у јануару ове године проваљив у гаражу И.Т. из које је украдена брусилца, бушилница и различите врсте алата... Полиција је дио пронашла и вратила власнику.

Послије криминалистичке обраде, Д.А. је уз сагласност тужиоца пуштен на слободу. Против њега је Окружном тужилашtvу Добој достављен извјештај о три извршена кривична дјела тежке крађе.

Сл. П.

ЦЕНТАР ЈАВНЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ИСТОЧНО САРАЈЕВО Долијали „пирати“

ИСТОЧНО САРАЈЕВО - Центар јавне безбједности Источно Сарајево поднио је извјештаје Тужилашtvу у Сарајеву против двије особе због пиратерије, саопштило је Министарство унутрашњих послова Републике Српске.

Извјештај је поднесен против власника и директора предузећа „Арома“ из Рогатице, Б. Г. (46) због основане сумње да је почи- но кривично дјело недозвољено коришћење ауторских права и права произвођача звучног снимка. Б. Г. се на терет ставља да је током прошле године у продавницама у

Касиндолу и Рогатици, без одобрења аутора и произвођача звучног снимка, неовлаштено ставио у промет око 45.000 пиратских дискова.

Други извјештај поднесен је против власника и директора предузећа „Палма инекс“, такође из Рогатице, З. С. (33) због основане сумње да је почино исто кривично дјело као и његов суграђанин Б. Г.

У извјештају се наводи да је З. С. у продавницама у Касиндолу, без одобрења аутора, продавао око 27.000 пиратских дискова.

Ж. Ма.

Advertisement for GAMA SIGURNOST insurance services, listing legal and physical insurance options.

РАЗБОЈНИШТВО НА ПАЛАМА Лопови отели пазар

ПАЛЕ - Двије маскиране особе у суботу су извршиле разбојништво над радником на бензинској пумпи „Петрол“ на Палама Гораном Ђоковићем, саопштило је Министарство уну-

трашњих послова Републике Српске. У саопштењу се наводи да су разбојници упали са аутоматским пушкама у просторије пумпе, и присилили радника да легне на под.

Затим су му, како је Ђоковић навео, отели око 1.500 марака пазара и везали га селотејп траком после чега су побјегли. Истрага о овом разбојништву је у току.

Ж. Ма.

Трг Крајине: Ватромет потпалио пожар (фото-архива)

„Ватромет“ код тужиоца

БАЊА ЛУКА - Криминалистичка полиција Центра јавне безбједности Бања Лука поднијела је Окружном тужилашtvу извјештај против власника предузећа „Диомерц“ О. Д. из Бање Луке.

Он је осумњичен за кривичног дјело изазивања опште опасности на Тргу Крајине приликом дочека Нове године. О. Д. је, каже се у извјештају, руководио ватрометом због којег је

дошло до пожара у продавници „Теранова“. Том приликом је проузрокована велика материјална штета.

Због основане сумње да су починили кривично дјело фалсификовања документа и навођења на оверјивање неистинитог садржаја извјештаја су поднесени против С. Ј. (50), Д. К. (33) и Д. Ј. (32), сви из Бање Луке.

П. П. (43) из Трбиња и Н. Ј. (48) из Бање Луке су осумњиче-

ни да су крали у супермаркету „Борик“ у Бањој Луци.

Извјештај су поднесени и против Д. К. (27), А. К. (27) и М. М. (22) из Бање Луке којима се на терет ставља кривично дјело крађе пазара из клуба „Макс“ у Бањој Луци гдје су били запослени.

Због кривичног дјела тежке крађе поднесени су извјештаји против С. В. (23) и једног малолетника, оба из Бање Луке.

Ж. Ма.

ТЕЛЕГРАФ

ЛАКТАШИ - М. В. (82) из Трна убио се хитцем из пиштоља у кући у Обилићевој улици.

ДОБОЈ - Лопови су из продавнице „Васић“ у Буљину, општина Теслић, украли музичку линију, цигарете и папете и валиони, према његовим ријечима, причинили штету од 1.200 марака.

БАЊА ЛУКА - Бањолучка полиција затекла је Г. Ц. из Шапца у крају у продавници „Код домаћина“.

БОСАНСКИ БРОД - Двије непознате особе су, приликом куповине у продавници „Нина“, пла-

тиле робу фалсификованом новчаницом од 200 евра.

БАЊА ЛУКА - У пожару који је избио у стану Сенаде М. у улици Манахчких устаника ватра је оштећила већи дио ствари у кухињи. Материјална штета износи око 5.000 марака.

ГАШКО - Полиција Гашка ухапсила је Ђ. И. (44) из околине овог града због сумње да је почино кривично дјело насилја у породици над својом мајком С. И.

СТАРИ ГРАД - У мјесту Кветинац полиција је пронашла изгорјели „ауди 80“ за који је утврђено да је прије седам дана украден у Кантону Сарајево.

САОБРАЋАЈНЕ НЕСРЕЋЕ У ДОБОЈСКОМ РЕГИОНУ

ЈАНУАР ЗАВИЈЕН У ЦРНО

За првих мјесец дана 2005. године на подручју Добоја погинуло је данаест, а током цијеле прошле године 27 људи

ДОБОЈ - Васкрсење Ристин (50) из Горњег Теслића који је погинуо у четвртак на магистралном путу Теслић - Бања Лука једанаеста је жртва саобраћајних несрећа које су се догодиле током јануара на друмевима добојског региона.

Њега је ударила „фијат мара“ којом је управљао Ј.С. (43) из Доњег Ранковића, општина Теслић, а несрећни човјек је остао на мјесту мртв.

Шест саобраћајних несрећа са смртним посљедицама је било током јануара. У тим удесима погинуло је чак једанаесторо лица, од којих

десет у првих 15 дана. Због тога је саобраћајна полиција предузела акције како би контролисала возаче, који се често приликом вођење не придржавају условима пута, а нерјетко сједују за волан под дејством алкохола.

У једној таквој акцији коју је саобраћајна полиција провела у ноћи између 22. и 23. јануара урађен је алко-тест за 33 возача. Од њих девет је привремено одузета возачка дозвола, а од седам је наплаћена мандатна казна - каже портпарол Центра јавне безбједности Добој Љерка Станимировић.

Намјера је да се смањи не само број саобраћајних незгода, него и број погинулих и повријеђених лица, који је у прошлој години имао тенденцију пада.

Лани је у 22 саобраћајне незгоде живе изгубило 27 лица, што је за 20 мање у односу на 2003. годину. Међутим, ова година почела је заиста лоше и зато треба предузимати све потребне мјере како се не би тако и наставила - истиче Љерка Станимировић и апелује на све учеснике у саобраћају да се придржавају прописа.

Она каже да је прошле године

надлежном тужилашtvу достављено 135 извјештаја за учинено 141 кривично дјело против безбједности саобраћаја. Полиција је од контролисаних 176.036 аутомобила из саобраћаја искључила 2.421, највише због несправне регистрације и техничке несправности возила.

Из саобраћаја је искључено 2782 возача, од којих је њих 2242 или 80,6 процента возило под утицајем алкохола - каже Љерка Станимировић и наглављује и даље појачану контролу возача и возила како се овогдишњи јануар не би поновио. Јер само у овом мјесцу у саобраћајима је смртно страдало једанаесторо лица, док их је током цијеле прошле године погинуло укупно - 27.

Сл. ПУХАЛО

На основу члана 45 став 1 Закона о административној служби у управи Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 16/02, 62/02, 38/03 и 42/04) и члана 3 Правилника о јединственим правилима и процедури спровођења јавне конкуренције за запошљавање, именовање и постављање државних службеника („Службени гласник Републике Српске“, број 84/03), Агенција за државну управу, расписује

ЈАВНИ КОНКУРС

за упражњено радно мјесто

1. Министарство финансија

- 1.а. начелник Одјељења за буџет и јавне финансије
 1.б. начелник Одјељења за информационе технологије
 1.в. начелник Одјељења за извршене буџета
 1.г. начелник Одјељења директне порезе, рачуноводство и ревизију
 1.д. стручни сарадник - главни књиговођа
 1.е. виши стручни сарадник за порез на доходак, порез на добит, допринос, порез на имовину и остале порезе
 1.ж. виши стручни сарадник за ПДВ
 1.з. виши стручни сарадник за анализе прихода

1 извршилац
 1 извршилац
 1 извршилац
 1 извршилац
 1 извршилац
 1 извршилац
 1 извршилац

2. Министарство трговине и туризма

- 2.а. стручни саветник
 2.б. виши стручни сарадник за регионалну сарадњу и европске интеграције

1 извршилац
 1 извршилац

3. Министарство просвете и културе

- 3.а. виши стручни сарадник за предшколско васпитање и образовање

1 извршилац

4. Пореска управа

- 4.а. виши стручни сарадник за правне послове
 4.б. инспектор истражитеља у Сектору за истраге и контролу великих пореских обвезника
 4.в. виши стручни сарадник за пореске обвезнике у Сектору за пореске обвезнике
 4.г. виши стручни сарадник за координацију рада ПЦ и ПП
 4.д. виши стручни сарадник за пореске књиговодство, регистрацију и анализе

2 извршиоца
 2 извршиоца
 2 извршиоца
 1 извршилац

5. Републички педагошки завод

- 5.а. инспектор - школски надзорник за машинство и обраду метала
 5.б. начелник Одјељења правних, кадровских и општих послова

1 извршилац
 1 извршилац

6. Републичка дирекција за воде

- 6.а. помоћник директора за Технички сектор
 6.б. помоћник директора за Административни сектор
 6.в. начелник Одјељења за заштиту и коришћење вода
 6.г. начелник Одјељења за финансијско-рачуноводствене послове

1 извршилац
 1 извршилац
 1 извршилац
 1 извршилац

II Опис послова

- 1.а. Начелник Одјељења за буџет и јавне финансије руководи радом одјељења, обавља најсложеније послове из области рада одјељења, усмјерава рад извршилаца, остварује сарадњу са осталим одјељењима и секторима у Министарству, учествује у изради нормативних аката из своје области и обавља друге послове по налогу помоћника министра и/или министра;
 1.б. и г. Начелник Одјељења за информационе технологије, начелник Одјељења за извршене буџета и начелник Одјељења за директне порезе, рачуноводство и ревизију руководи радом одјељења, обавља најсложеније послове из подручја рада Одјељења, усмјерава рад извршилаца, за свој рад и рад унутрашње организационе јединице као и за законито и правремено обављање послова и рационално коришћење средстава рада одговоран је помоћнику одговоратеља сектора и министру;
 1.д. Стручни сарадник - главни књиговођа врши обраду података у Главној књизи Трезора, ажурирање у књижењу по датуму, мјесцу и години, похрањивање документације, контролу унесених промјена и остале послове по налогу непосредног руководиоца;
 1.е. Виши стручни сарадник за порез на доходак, порез на добит, допринос, порез на имовину и остале порезе учествује у припреми нацрта и приједлога прописа из области опорезивања доходака, добити предузета, имовине физичких и правних лица, остале порезе и допринос, обавља студијско-аналитичке послове из наведених области, даје мишљење у припреми других прописа, израђује анализе, извјештаје из ове области, обавља и друге послове у вези са политиком и системом из наведених области;
 1.ж. Виши стручни сарадник за ПДВ учествује у припреми нацрта и приједлога прописа из области опорезивања и услуга порезом на додатну вредност, обавља студијско-аналитичке послове из наведених области, даје мишљења у припреми других прописа, израђује анализе, извјештаје из ове области, обавља и друге послове у вези са политиком и системом из наведених области;
 1.з. Виши стручни сарадник за анализе прихода врши анализу прикупљања и расподеле индиректних пореза, усаглашава прикупљене податке са подацима добијеним од Пореске управе РС, Сектора за трезор и Управе за индиректно опорезивање БиХ, као и усаглашавање података о прикупљеним индиректним порезима у Федерацији БиХ и Брчко дистрикту БиХ, припрема неопходне податке о индиректним порезима за потребе Министарства финансија и Управног одбора УИО БиХ, као и друге послове из наведене области;
 2.а. Стручни саветник директног сектора и стручни саветник директора за жалбе и правна питања;
 2.б. Виши стручни сарадник за пореске обвезнике и образовање учествује у изради прописа, закона и општих аката, прати стање у делатности предшколског васпитања и образовања, припрема одговарајуће податке, студијске и информативне са приједлогом мјера за унапређење делатности и превазилажење одређених недостатака, врши и друге студијско-аналитичке послове и управно-надзорне послове у делатности предшколског васпитања и образовања, обавља и друге послове по налогу начелника Одјељења и министра, за свој рад одговара начелнику Одјељења и министру;
 4.а. Виши стручни сарадник за правне послове учествује у припреми нацрта одлука и других аката за рад Одбора за жалбе, даје правна мишљења из области пореза те обавља и друге послове чије извршење му повјери директор, замјеник директора и стручни саветник директора за жалбе и правна питања;
 4.б. Инспектор истражитеља открива и истражује, уз поштивање начела акузаторности, сложене случајеве незаконитих радњи које резултирају тежим повредима одређених Закона о Пореској управи и других закона чије спровођење је у надлежности Пореске управе, анализира трендове и појаве обликe у вези са таквим случајевима, а у циљу предлагања мјера за њихово спречавање, откривање и санкционисање, спроводи истраге и у сарадњи са одговарајућим службама унутар Министарства финансија, осталих органа у РС и БиХ, те међународним организацијама и агенцијама и по захтјевима надлежних правосудних органа, на основу доказа прикупљених у поступку истраге, предлаже директору ПУ подношење кривичне пријаве, у случају потребе утврђивања неопуштавене пореске обавезе доноси рјешење за плаћање или сарађује са инспекторима из надлежне организационе јединице ПУ ради доношења рјешења за плаћање пореских обавеза, у случају самосталног доношења овог рјешења и по његовој коначности у складу са прописаним поступком сачињава налог за кориговање података у пореском књиговоду и доставља га Сектору за пореску обраду, регистрацију и информационе технологије, прикупља и анализира податке који су од значаја за обављање послова у оквиру надлежности ПУ, те обавља и друге послове које му додјели начелник Одјељења;
 4.в. Виши стручни сарадник за пореске обвезнике ради на едукацији пореских обвезника, на изради стручних мишљења и обавјештења на захтјев пореских обвезника, одговара на упите пореских обвезника путем телефонског позива и непосредно у контакту са њима даје тумачења из свих законских прописа који се односе на јавне приходе из области пореза, пружа стручну помоћ у вези са едукацијом осталих организационих јединица ПУ, ради на изради информација, годишњег пореског календара за пореске обвезнике, извјештаја, упутстава и потребних законских и подзаконских аката везаних за едукацију пореских обвезника и друге послове које му додјели помоћник директора за пореске обвезнике и јавно информисање;
 4.г. Виши стручни сарадник за координацију рада ПЦ и ПП ради на едукацији радника запослених у ПЦ и ПП из области пореских закона, ради на изради упутстава, обавјештења и других информација о начину попуњавања и подношења пореских пријава као и друге стручне послове које му додјели начелник за координацију рада ПЦ и ПП и помоћник директора за пореске обвезнике и јавно информисање;
 4.д. Виши стручни сарадник за пореско књиговодство, регистрацију и анализе организује пријем и обраду пореских пријава, вођење пореског књиговодства, контролише податке који се уносе у пореско књиговодство, контролише ментирају у поступцима прескајавања јавних прихода, као и усмјеравање јавних прихода са рачуна принудне наплате на одговарајуће рачуне јавних прихода, организује послове регистрације пореских обвезника, координира процес регистрације између сједишта и ПП, по потреби предлаже измјене образаца за регистрацију, те даје приједлоге за доношење Правилника и упутстава за регистрацију и идентификацију пореских обвезника као и измјену тих аката, анализира уплате јавних прихода и стање и кретање пореских обавеза надгледа квалитет прикупљања података о обавезама и наплати јавних прихода као и квалитет евиденција пореског књиговодства и даје приједлоге за побољшање истих, организује израду извјештаја из ове области те обавља и друге послове које му одреди начелник Одјељења.
 5.а. Инспектор - школски надзорник за машинство и обраду метала обавља надзор у предшколским установама, основним школама, средњим школама и ђачким домовима у складу са одговарајућим прописима и Правилником о стручном надзору („Службени гласник РС“, број 4/04) и ради на најсложенијим пословима;
 5.б. Начелник Одјељења правних, кадровских и општих послова организује, обједињава и усмјерава рад Одјељења, односно радника у њему, одговара за благовремено, законито и правилно обављање послова из подручја рада Одјељења;
 6.а. Помоћник директора за Технички сектор руководи Техничким сектором, обавља најсложеније послове из области рада сектора, учествује у припреми извјештаја, планова и програма рада Дирекције, такође учествује у изради прописа у сједишту и подручним јединицама Дирекције, врши надзор над радом одјељења у оквиру сектора, одговара за свој рад и рад организационих јединица којим руководи, као и руководиоца и непосредних извршилаца, спроводи оцењивање, врши и друге послове утврђене законом из области рада сектора и послове које му одреди директор, односно замјеник директора;
 6.б. Помоћник директора за Административни сектор руководи Административним сектором, обавља најсложеније послове из области рада сектора, учествује у припреми извјештаја, планова и програма рада Дирекције, такође учествује у изради прописа у сједишту и подручним јединицама Дирекције, врши надзор над радом одјељења у оквиру сектора, одговара за свој рад и рад организационих јединица којим руководи, као и руководиоца и непосредних извршилаца, спроводи оцењивање, врши и друге послове утврђене законом из области рада сектора и послове које му одреди директор, односно замјеник директора, односно замјеник директора Дирекције, такође учествује у изради прописа у сједишту и подручним јединицама Дирекције, врши надзор над радом одјељења, као и руководиоца и непосредних извршилаца, спроводи оцењивање, врши и друге послове утврђене законом из области рада сектора и послове које му одреди директор, односно замјеник директора;
 6.в. Начелник Одјељења за пореске обвезнике и образовање руководи радом Одјељења за заштиту од вода и суше, руководи пословима сагледавања и управљања активностима, обавља најсложеније послове из области рада одјељења, учествује у припреми извјештаја, планова и програма рада Дирекције како у сједишту, тако и у подручним јединицама Дирекције, врши надзор над радом непосредних извршилаца, прати рад и спроводи оцењивање, такође учествује у изради прописа, врши и друге послове утврђене законом, обавља и друге послове из области рада Одјељења и послове које му одреди директор, односно замјеник директора;
 6.г. Начелник Одјељења за финансијско-рачуноводствене послове руководи радом Одјељења, организује, обједињава, усмјерава рад одјељења, ради најсложеније послове из области рада Одјељења, утврђује политику рада Одјељења, стара се за правилно обављање финансијско-рачуноводствених послова у сједишту и подручним јединицама Дирекције, одговара за свој рад и рад Одјељења, врши надзор над радом непосредних извршилаца, прати рад и спроводи оцењивање, контролише примјену административног поступка, поштована кодекса у раду и стручно извршавање послова, даје приједлоге и учествује у припреми и изради прописа и аката, обавља и друге послове које му одреди директор, односно замјеник директора Дирекције.

III

Извршиоци посла на радним мјестима означеним бројем 1, 2, 3, 4, 5 и 6 имају статус државног службеника.

Општи услови за пријем државног службеника у радни однос

1. да је држављанин Републике Српске или БиХ и да има пребивалиште у Републици Српској;
 2. да је старији од 18 година;
 3. да има општу здравствену способност;
 4. да је по својим радним и људским квалитетима достојан угледа државног службеника;
 5. да није осуђиван за кривично дјело на безусловну казну затвора од најмање шест мјесеци или за кривично дјело које га чини неподобним за обављање послова у органу државне управе.

Посебни услови:

За радно мјесто означено бројем 1а, 1ж.

- Вишока стручна спрема, завршен економски факултет, најмање три године радног искуства у струци или двије године у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима управе и познавање рада на рачунару;

За радно мјесто означено бројем 1б.

- Вишока стручна спрема, завршен електротехнички факултет или други факултет информатичког смјера, искуство у раду са Oracle алатима (SQL, Oracle Report, Oracle DBA studio), најмање три године радног искуства у струци или двије године у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима управе и познавање енглеског језика;

За радно мјесто означено бројем 1в.

- Вишока стручна спрема, завршен економски факултет, звање овлашћеног рачуновође, најмање три године радног искуства у струци или двије године у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима управе и познавање рада на рачунару;

За радно мјесто означено бројем 1г, 1з, 1е.

- Вишока стручна спрема, завршен економски или правни факултет, најмање три године радног искуства у струци или двије године у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима управе и познавање рада на рачунару;

За радно мјесто означено бројем 1д.

- Виша стручна спрема економског смјера, звање самосталног рачуновође, једна година радног искуства и положен стручни испит за рад у органима управе;

За радно мјесто означено бројем 2а.

- Вишока стручна спрема, економски, правни или технички факултет, најмање осам година радног искуства у струци или пет година радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима државне управе;

За радно мјесто означено бројем 2б.

- Вишока стручна спрема, економски факултет, три године радног искуства у струци или двије године радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима државне управе, познавање рада на рачунару, познавање једног страног језика;

За радно мјесто означено бројем 3а.

- Вишока стручна спрема природног или друштвеног смјера, најмање три године радног искуства у струци или двије године радног искуства у органима државне управе и положен стручни испит за рад у органима државне управе;

За радно мјесто означено бројем 4а.

- Вишока стручна спрема, завршен правни факултет, најмање три године радног искуства у струци или двије године радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит и познавање рада на рачунару;

За радно мјесто означено бројем 4б, 4в, 4г, 4д.

- Вишока стручна спрема, завршен правни или економски факултет, најмање три године радног искуства у струци или двије године радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит и познавање рада на рачунару;

За радно мјесто означено бројем 5а.

- Вишока стручна спрема, професор машинске групе предмета, најмање три године радног искуства у струци или двије године радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит за обављање васпитавањско-образовног рада као и стручни испит за рад у органима државне управе и познавање рада на рачунару;

За радно мјесто означено бројем 5б.

- Вишока стручна спрема, завршен правни факултет, најмање три године радног искуства у струци или двије године радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима државне управе и познавање рада на рачунару;

За радно мјесто означено бројем 6а.

- Вишока стручна спрема, грађевински факултет - хидросмјер, најмање осам година радног искуства у струци или пет година радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима државне управе;

За радно мјесто означено бројем 6б.

- Вишока стручна спрема, правни или економски факултет, најмање осам година радног искуства у струци или пет година радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима државне управе;

За радно мјесто означено бројем 6в.

- Вишока стручна спрема, технолошки или грађевински факултет, најмање три године радног искуства у струци или двије године радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима државне управе;

За радно мјесто означено бројем 6г.

- Вишока стручна спрема, дипломирани економиста, најмање три године радног искуства у струци или двије године радног искуства у органима државне управе, положен стручни испит за рад у органима државне управе;

IV

Сви кандидати који испуњавају опште и посебне услове подлијежу јавном тестирању. Јавно тестирање подразумева разговор - интервју са члановима изборне комисије. О времену и мјесту јавног тестирања сви кандидати биће благовремено обавјештени. Резултати јавне конкуренције, у смислу члана 43 став 2 Закона о административној служби у управи Републике Српске биће објављени на веб страни Агенције.

V

Пријава на конкурсе доставља се на прописаном образцу за пријаву који је доступан на веб страни Агенције, www.adu.vladars.net, а може се добити и у Агенцији. Уз пријаву на конкурс, кандидати су обавезни приложити доказе о испуњавању општих и посебних услова. Пријаве се могу достављати лично или путем поште на адресу: Агенција за државну управу, улица Краља Петра I Карађорђевића број 103. Пријаве се могу достављати и на и-мејл: aduprs@blic.net са назнаком тачног мјеста за које се подноси пријава. Кандидат који подноси пријаву путем и-мејл адресе обавезан је доставити доказе о испуњавању општих и посебних услова у року од 7 дана од дана пријаве.

Рок за подношење пријава је 30 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Рок за подношење пријаве тече од дана објављивања у дневном листу „Глас Српске“.

Неблаговремене и непотпуне пријаве неће се узимати у разматрање у смислу обављања разговора - интервјуа са кандидатима.

VI

Јавни конкурсе ће бити објављени у дневном листу „Глас Српске“, „Службеном гласнику Републике Српске“ и „Службеном гласнику Босне и Херцеговине“.

ДИРЕКТОР
Драгомир Кутлија

ГУЖВА НА КОЗАРИ

СНИЈЕГ ПРИВУКАО СКИЈАШЕ

За сат времена, на великом ски-лифту измијења се и до девет стотина скијаша који су дошли са свих страна, из Приједора, Бање Луке, Градишке, па чак и Модриче

ПРИЈЕДОР - Први зимски убојак, висина снијега и бијел из градске вреве измамо је велики број Приједорчана из својих домова да викенд проведу на обронцима Козаре, а највећа гужва била је на Мраковици.

Снијег је највише обрадовао скишаје и оне нешто млађе, за које је отворен мали ски-лифт али и стаза за санчање. Према ријечима Боже Грбића, председника планинарског Скијашког друштва „Љубишки рудар“, зимски услови су омогућили да оба ски-лифта на Мраковици буду у функцији. Висина снијега на Козари је готово метар, а има и сњежних наноса висине и до два метра.

Ски-лифтови раде пуном паром. Ових дана је било проблема са струјом па је ноћно скијање изостало. То ћемо већ средњом наредне седмице поново регистрати па ће скијаши моћи уживати у ноћним вођама - рекао је Грбић.

Иначе, за сат времена, на великом ски-лифту измијења се и до девет стотина скијаша. Има их са свих страна, из Приједора, Бање Луке, Градишке па чак и Модриче. Од расположивих смјештајних капацитета овде тренутно располажу са стотину лежача а на употреби су два бунгалова, планинарски дом, хотел „Бијеле воде“ и ресторани Националног парка „Козара“.

САСТАНАК

Како је најављено наредне суботе ће се на Мраковици са свим начелницима поткозарских општина како би разматрили могућности бржег развоја зимског и туризма уопште, који би Козари вратили значај који је некада имала.

Из Планинарског Скијашког друштва „Љубишки рудар“ поручују да, сем викенда, љубитељи скијања, снијега уопште, могу на Мра-

Мраковица: Рај за скијаше

ковину доћи свакодневно. Ових дана на бављен је и машина за равнање снијега и прављење ски-стаза што потврђује да је ова сезона дочекала спремно.

Љубитељи скијања, који су прошлог викенда посетили Козару, узавном су задовољни, а оно што их је највише обрадовало је висина снијежне покривача. Међутим, оно на шта скоро сви посетници имају примједбу је да су путеви до Мраковице лоше очишћени и да би било далеко лакше и брже доћи до одређити да су путари ваљано одрадили свој дужност.

Жеља им је такође да се, што прије у функцију стави хотел на Козари, који би, засигурно, у оваквим зимским условима могао да прими далеко већи број гостију него околини угоститељски објекти. Приједорчани за викенд имају организован превоз за одлазак на Мраковицу. Аутобус полази у девет часова, испред спортске дворане „Младост“, а повратак је у 16 часова. **Д. БУЛИЋ**

ПРИВАТИЗАЦИЈА ДРЖАВНИХ СТАНОВА У РОГАТИЦИ

Сваки трећи - на рате

РОГАТИЦА - У приватизацију државних станова у општини Рогатица ушло је 745 станова. Према ранијој евиденцији на списку је било још 43 стана која су у рату уништена, док су два стана претворена у пословне просторе.

Према подацима Одјељена за просторно уређење и стамбено-комуналну област, највише станова је у Рогатици, 712, на Борикама 24 и у Месићима десет. У информацијама коју ће разматрати одборници Скупштине општине, каже се да је до средине јануара приватизовано и откупљено 677 станова, или нешто више од 90 одсто.

Остали су само они станови за које није тражен повратак. Неки

од 60 неоткупљених станова припадају социјално угроженим особама, а има и оних који чекају последње дане за откуп.

Сваки трећи стан откупљено је на рате, од једне до двадесет година. Откупом за готовину приватизовано је 142, а комбинацијом готовина и стара девизна штедња 285 станова. Од плаћања, по основу законских могућности, ослобођено је двадесет осам бивших носилаца станарског права.

У Фонду за становање Републике Српске већ је упућено око 1,2 милиона марака, а по основу одложеног плаћања одавде ће отићи још око милион марака. **С. М.**

ИНТЕРЕС

ПРИЈЕДОР - У приједорском Одјелу за стамбене послове ове општине је речено да је до сада откупљено 4.374 од укупно пет хиљада станова.

У Одјелу за стамбене послове наводе да је држави у интересу да се приватизациони процес оствари у што већем проценту како би се досједили приватизовани и Закон о стажним заједницама. У Приједору су од јесени 2002. године, када је почела примјена Закона о стажним заједницама, до данас регистровано 82 такве јединице од укупно 194 стамбене зграде са 230 улаза.

Рок за откуп станова продужен је до 30. јуна.

НЕВЈЕРОВАТНО, АЛИ ИСТИНИТО

Без хљеба 40 година

ТРЕБИЊЕ - Херцеговачка старица Анђа Бошковић из Гајка (1929) сигурно ће остати угамбена по томе што већ скоро пуних пет деценија не једе хљеб, млијеко, месо, ни другу храну, а храни се искључиво - пријесним воћем и поврћом.

Ова необична прича, како преноси лист „Глас Требиња“ почела је 1967. године када је Анђа месец дана лежала у болници, примивши инфекције и инфлузу, и од тада јој се „задило“ на храну. Доктори никада нису установили од чега Анђа бољује, а сви налази и дан-данас су уредни. Како је у болници сама почела да узима воће и поврће, то организам отада прима само ову храну.

Не осјећа гађење према храни, али једноставно не могу да прогутам ништа, ни мрвљико, ни месо, ни млијеко, одмах би повратила. Једем пријесно воће и поврће, а купус ми је права посластица, каже ова крпика херцеговачка старица, којој ни сужен је-

ловник не смета да обавља неопходне послове домаћице. Новинар „Гласа Требиња“, који је посетио Анђу Бошковић у породичној кући у Гајку, где живи са супругом Обреном од 30 марака социјалне помоћи, каже да Анђа већ пет деценија води специфичан друштвени живот.

Не може да каже - да иде у комшилук на кафу, јер не пије ни кафу, ни ракију, ни сокове, а једини јој је напихат - ледена гатачка вода, које дневно попије и до три литра - каже се у тексту и додаје да за ову необичну „болест“ ни у Херцеговини, као „ковнички српског језика“ - нема ни имена.

Најнеобичније је и то што након посјета докторима, траварицама, гатарима, Анђа Бошковић из Гајка у манастиру Острог, гдје се долази ма молитву, али и исцјељење и оздрављење - није могла да прогута причешће! Њено грло и тада је остало затворено... **М. Б.**

ПРИВРЕМЕНИ СМЈЕШТАЈ У СРЕБРЕНИЦИ

Краћа листа

СРЕБРЕНИЦА - Шеф Одјека Министарства за изјеглице и расељена лица у Сребреници Рајка Јанковић саопштила је да право на привремену смјештај у овој општини тренутно користе 332 породице.

Говорећи о разлозима због којих се број регистрованих смањује Јанковић је рекла да је то, прије свега, због пресељења породица у друге општине, смртност самаца и мањи број интерно расељених породица које су добиле помоћ за обнову својих кућа.

У бараклама и банским објектима тренутно су смјештене 72 породице, четрдесет породица смјештене је у станове за које нису поднесени захтјеви за враћање, а за 220 породица надлежно министарство плаћа станарину - рекла је Јанковић.

По њеним ријечима у овој општини су се поново регистровале 372 изјеглице и интерно расељене породице.

У Сребреници је завршен процес враћања имовине власницима, али власници уништене имовине још подnose захтјеве за поврат, како би конкурисали за добијање помоћи за обнову кућа - рекла је Јанковић.

Она је истакла да овај одјек очекује да ће, послје ревизије комисије Особа и Канцеларије високог представника, добити сертификат за спроведене имовинске законе на подручју сребреничке општине. **К. Њ.**

У ДЕРВЕНТИ ОТВОРЕН ПРЕС-ЦЕНТАР

Прес-центар: Лакше до информација

Олакшање новинарима

ДЕРВЕНТА - У просторијама Удружења ратних војних инвалида Дервенте отворен је прес-центар.

Начелник општине Милорад Симић је рекао да ће отварањем прес-центра новинари и дописници свих медијских кућа моћи да добу до информација из Дервенте на једном мјесту. Први пут ће информације о раду органа локалне управе бити доступне свима.

Ништа не смије бити сакривено ни увијено, све о раду локалне власти се мора знати - рекао је Симић.

На питање новинара о проблемима са чишћењем тротоара од снијега начелник за стамбено-комуналне послове Томо Наградич је рекао је затјалио Јавно предузеће „Комунална“, које није родило на празник, па се о томе убудуће мора више водити рачуна. Он је додао да са чишћењем локалних путева и улица које одржава приватно грађевинско предузеће „Гекон“ Дервенте није било проблема.

Исто тако и инвалиди рата сматрају да ће путем прес-центра јавности више сазнати о њиховим активностима, а рад прес-центра

материјално и новчано су подржали општина и неколико приватних предузећа из Дервенте.

Свачаном чину почетка рада прес-центра присуствовали су заједнички начелници општине Раде Самарџић, начелник Одјељена за стамбено-комуналне послове у општини Томо Наградич, директор Форума невладиних организација Дервенте Чedomир Ђорџић и многе друге званике. Наравно, најзначајније присуствовали су новинари дописници локалних и републичких медија из Дервенте и Пријавора. **С. П.**

ПОРОДИЧНА МЕДИЦИНА НА ПОДРУЧЈУ ПРЊАВОРА

ДОКТОР У КУЋИ

За породичну медицину до сад је регистровано око 17 хиљада особа, од чега 12 одсто пацијената нема здравствено осигурање, а рок за пријаву истиче 31. јануара

ПРЊАВОР - Реворске здравствене заштите у прљаворској општини иду сигурним кораком.

Поред амбуланте породичне медицине у граду, отворене су амбуланте на још 14 локација и то у 12 досадашњих и у двије нове и то у Печенег Илови и Поточанима.

Програм породичне медицине почео је са примјеном од маја прошле године, а до сада је урађена једна пробна регистрација пацијената. У новембру смо започели нову регистрацију у коју смо укључили и пет амбуланата породичне медицине на селима. Иако је за адаптацију амбуланата у Кулашима, Штрпцима и Виџаницама новац обезбијелила Швајцарска агенција за обнову и развој оне још увијек нису обезбијене. Још увијек није обезбијена опрема ни за амбуланте у Кулашима и Штрпцу за чију је адаптацију средства дала Свјет-

ска здравствена организација - рекла је др Милијана Спасић-Лазаревић, директор Дома здравља.

Она је истакла да су општинске власти обећале да ће из буџета обезбиједити 20 хиљада марака за обнову амбуланата у Поточанима и Смртњима.

Бивши стационар прљаворског Дома здравља претворен је у амбуланту породичне медицине, а грађанима је на располагању и лабораторија.

До сада је на подручју прљаворске општине за породичну медицину регистровано око 17 хиљада особа, од чега 12 одсто пацијената нема здравствено осигурање. Регистрација ће трајати до 31. јануара и неће бити продужавана.

Говорећи о едукацији лекара др Спасић-Лазаревић је рекла да је Дом здравља на том плану много урадио. **Б. МИТРОВИЋ**

Прије три године на специјализацију смо послали шест лекара који су завршили специјализацију, а прошле године је до-едакцију завршило пет тимова. Тренутно се на до-едакцији у Бањој Луци налази четири доктора и осам медијских сестара, док се у Добују у координацији Фами пројекта обучава три доктора и три медицинске сестре - нагласила је др Спасић-Лазаревић.

Она је истакла да је Дом здравља у односу на потребе урадио огроман дио посла који ће у јуну бити у потпуности заокружен.

Више од нас је у шкљој БиХ урадио је само Дом здравља у Лакташима који је био пилот-проект савјетске банке и као такав имао је све видове подршке чиме не желим да умањујем њихов лични допринос - рекла је др Спасић-Лазаревић.

У СУСРЕТ ДАНУ ОПШТИНЕ МРКОЊИЋ ГРАД Отети од заборав

МРКОЊИЋ ГРАД - Начелник и предједник општине Мркоњички Град Зоран Тегелтија и Дивна Аничић представили су програм који ће бити изведен у знак сјећања на 4. фебруар 1996. године. Тога дана су се послале петомјесечном изборном листом, у порушени град вратили његови становници.

- По повратку у Мркоњички Град и својим домовима становници су нашли праву пустош. Све је било порушено и запалено. Опљачкана је сва покретна имовина, као и проиводна постројења из фабрика. Уништена је целокупан сточни фонд. Штета је процињена на око 600 милиона марака. Наш град и села изгледала су авестински - рекао је Зоран Тегелтија.

Програм обилежавана почео је избором најбољих спортиста Мркоњички Град, док ће се 1. фебруара одржати предавање

на тему: „Детонски споразум - девет година послерије“. Другог дана фебруара одржаће се предавање „Петар Кочић“ у извођењу Народног позоришта из Бане Луке.

ГРОБНИЦА

У Православном гробљу у масовној гробници пронађена су тријела 181 убијеног српског цивила и војника, који су страдали за вријеме окупације овога подручја од стране хрватских оружаних снага. Мада је документација о злочинима усташа Хашком трибуналу за злодеяја у Мркоњички Граду још увијек нико није одговарао.

Трећег фебруара навече у бископској сали Дома културе 3. фебруара одржаће се свечана академија, док ће сутрадан на свечаној седници Скупштине општине бити додијелена општинска признања. ■ С. Д.

ПРИЈЕДОРСКА КАНЦЕЛАРИЈА ЦИПС

ГУЖВА ЗА ДОКУМЕНТА

Грађани и по неколико сати чекају да дођу на ред да попуне формуларе за замјену докумената или да их преузму

ПРИЈЕДОР - Према подацима канцеларије Ципса у Приједору до сада је на подручју ове општине замјењено 85 одсто личних докумената, односно 49.045 личних карата и 18.672 возачке дозволе.

Рок за замјену докумената исте је за нешто мање од мјесец дана, а у приједорској канцеларији Ципса су задовољни динамиком обављања посла.

Међутим, грађани у посљедње вријеме и по неколико сати чекају да дођу на ред да попуне формуларе за замјену докумената или да их преузму. Пензионер из Петровца Гаја Душан Лукић каже да је заједно са замјену личне карте и возачке дозво-

ле предао још осам децембра прошле године.

- Рекли су ми да дођем за 15 дана и он тада на до данас још нисам успио да подигнем своја нова документа. До сада сам вјерује, шест пута долазио и не знам шта да радим и коме да се жалим? Сваки долазак у Приједор мене кошта, јер треба платити превоз до града. Откуда не коме право да човјека држе у кућном притвору, јер без докумената бити два мјесца је неучено. Не могу отићи нигде, кретати се. Све се развило у невољев - прича Лукић.

Бегово мишљење дијели већина оних који чекају. Нејасно им је да

у истом реду чекају и они који попуњавају формуларе за замјену докумената и они који треба да преузму нове.

Према ријечима Гордана Мрђа, начелника Одјељења за управно-правне послове у Станици јавне безбједности Приједор, пометњу код грађана изазвала је одлука Министарства за цивилне послове БиХ, по којој се од првог новембра прошле године врше и додатне провере свих улазних докумената.

- Радује ипак чињеница, истакла је Мрђа, што ће грађани нове документе моћи добити и након истека крајњег рока. **Замјена старе за нову личну кар-**

ту, у овом случају захтијеваће ујерење о држављанству и родни лист, а замјена возачке дозволе и лекарско вјеровање.

Грађани Оштре Луке, бивши Српски Сански Мосту крају да ће нова Ципсова документа морати мијењати прије истека назначеног рока, јер је на њима остао стари печат, са старим називом општине. Још није познато, истичу у Ципсу како ће ова процедура тећи, али су процињене да ће потрајати најмање четири године. **Око 2.500 грађана ове рубне општине требало би да има нове личне карте, а њих 800 возачке дозволе.**

У Станици јавне безбједности Приједор у приправности је и мобилни тим који обилази непокретне и болесне грађане, који нису у могућности да лично дођу и замјенили своја документа. ■ Д. БУБИЋ

БРЧАНСКО СЕЛО ГОРЊИ БРЕЗИК

Пасији пир

БРЧКО - Чопор паса луталица упало је на имање Рањка Антића из Горњег Брезика села наомак Брчког и у тору заклао четири јагњета, а пет оваца тешко повриједио.

Одмах по пријави на лице мјеста су изашли припадници полиције и ветеринарски инспектор и извршили увиђај.

Појава паса луталица који нападају стада оваца и наносе штету пољопривредницима на подручју дистрикта је учестала. Према подацима полиције током прошле године у селима Горњи Рахић, Маоча, Рашљани и Исламови пси луталице заклали су око 50 оваца.

Упркос томе власти у дистрикту још ништа не предузимају на уништавању паса луталица које је од прије неколико година забрањено пуштати. Током прошле године било је покренуто питање изградње азила за напуштене псе, али су се становници Буквица, мјеста гдје је планирана изградња тог објекта, побунили и за сада је та иницијатива стојана. ■ М. Ђ.

ЧЕЛИНАЦ У ОБЈЕКТИВУ

Машта ради свашта

ЧЕЛИНАЦ - Како би то тек било уживање да су санске самопокретне и узбрдо и низбрдо. Али, уз мало маште и добре

воље и тај једини недостатак може се надомјестити. Подразумјева се, уз то иду и зимске гуме, чврст канан и опрез прије свега. ■ Б. М.

УСВОЈЕН ПРОГРАМ РАДА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ КОЗАРСКА ДУБИЦА

У служби грађана

КОЗАРСКА ДУБИЦА - Одборници Скупштине општине Козарска Дубица усвојили су, на посљедњој седници, Програм рада Скупштине општине за 2005. годину.

Предједник Скупштине општине Перца Бујундао рекао је да се овогодишњи програм рада локалног парламента разликује од свих досадашњих који су, како је рекао, писани односно приписивани посљедњих петнаест година.

Према његовим ријечима Програм предвиђа да начелник општине одборницима а тиме и локалној јавности подноси тромјесечне извјештаје о свом као и раду општинских органа.

- Први пут у програм рада највишег органа локане власти увр-

стили смо и питања од интереса за младе, доношење урбанистичког, просторног и регулационих планова, усвајање критеријума за финансирање културе и спорта. Ту је и враћање Основног суда у нашу општину или отварање одјељења Основног суда из Приједора, утврђивање календара и начина обилежавана значајних догађаја и датума из наше историје те усвајање симбола општине - казао је Бујундао.

Он је истакао да је врло важно и формирање општинских фондова за развој пољопривреде и приватног предузетништва као и привлачење стимулативних мјера за привлачење страних инвеститора у нашу општину. ■ М. Б.

ЛУКАВИЧКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Помоћ на вријеме

ЛУКАВИЦА - Општина Лукавица је међу рјетким општинама у Републици Српској која редовно, преко Центра за социјални рад, измирују обавезе према угроженим категоријама становништва.

Према ријечима директора Центра Боре Шкрба, помоћ редовно прима и 44 особе за које је Лукавица комплиса прошле године утврдила да имају право на кућну помоћ и његу.

Међутим, Шкрба каже да то није једина социјална потреба и да се људи свакодневно обраћају овом центру и да је зато од изузетног значаја помоћ међународних организација.

- Посебно помоћ нам пружа италијанска организација која је преузела бригу о педесетак малишана из сиромашних породица, каже Шкрба и објашњава да ова организација свака три мјесца дјецима даје новчана средства у износу од око 150 евра и пакете. За свако дјете проналазе донаторе са којима су малишани остварили и личне контакте. Поред дјете Италијани помажу и пет старијих особа.

Шкрба је истакао да велику помоћ имају и од њемачких хуманитарца, али да постоји низ других хуманитарних и вјерских организација са којима сарађује Центар за социјални рад из Лукавице. ■ В. С.

ОДЛУКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ФОЧА

Стипендије најбољима

ФОЧА - Начелник општине Фоча Здравко Крсновић, потписао је и уручио 81 рјешење за стипендије и 24 кредитна за редовне студенте из овог града.

Студентима који су остварили одличне резултате током школо-

вања у средњој школи и који су током студирања имали просјек оцјене 8,5 додијелиће је 41 стипендија.

Стипендије ће добити и 30 дјеце погинулих бораца, социјалних случајева - и двоје дјеце без оба родитеља. ■ Д. Т.

ДОЊА БИШЊА КОД ДЕРВЕНТЕ

ЉЕПОТА МАНАСТИРСКОГ МИРА

Бог нам подари вријеме кад се наш народ све више враћа Цркви, гдје у молитвама може наћи утјехе и тражити опроштај за своје grijехе на овом свијету, ријечи су епископа Василија

ДЕРВЕНТА - У Доњој Бишњи код Дервенте, у дивном пејзажу уз рјечнику Бишњу поред трајне некадашње „ђирине“ пруге смјештен је женски манастир Покрова пресвете Богородице.

Манастир замислише и одлучише да направе Ратко Бекчић и његова најближа породица, на њихово имању, а благословом епископа зворничко-тузланско Василија, започела је градња општегителног женског манастира, који би посвећен Покрову пресвете Богородице.

Своје имање, величине 114.460 квадратних метара земље и шуме, коју су насљедили од својих родитеља, даровали су Српској православној црквеној општини Дервента, на коме је 22. априла 2002. године отпочела градња манастира. Темелски манастирске цркве и манастирског конака освештани на Видовдан исте године.

На празник Покрова пресвете Богородице 2004. године, уз присуство више од 1200 право-

славних вјерника, ктитора манастира и уже породице Бекчић, а уз саслужене већег броја свештеника Архиепископског намјесништва дервентског, епископ зворничко-тузлански Василије обавио је свечани чин освештања конака, манастирских крстова и звона.

Тада, за кумове манастирског конака билине изабрани брачни пар Новак и Даринка Божуновић из Лос Анђелеса, који су поријеклом са ових простора.

За кумове манастирских крстова намјетнуше се својим даровима и вјером младе сестре Савела и Мелани Савић из Дервенте, док кума манастирских звона постаде Снежана Божуновић из Лос Анђелеса, иначе кћерка Новака и Даринке Божуновић.

У молитви и радости народа зазвониле тада по први пут манастирске звона за вијек вјекова која ће позвати својом јером на манастирској молитви, а епископ Василије у својој бесједи рече присутним вјерницима.

- Ово је велики дан за све вјер-

нике Српске православне цркве, а посебно за вјерни православни народ општине Дервента и читаве Посавине. На овом светом мјесту будиће се вјерни српски народ окупљати и надахњивати вјером православном. Бог нам подари вријеме кад се све више наш народ истисне ка својим кућима, једини својој кући, у којој молитвама Богу може наћи утјехе и тражити опроштај за своје grijехе на овом свијету - ријечи су епископа Василија.

Ктитор манастира Ратко Бекчић није крио своје узбуђење.

- Одувјек ми је била жеља да подигнем цркву на имању мог оца Анте, који је био добар, али сиромашан човјек. У далеком свијету тај сам сан много пута сањао. Па могу рећи да ова сада љепота, црква, конак, дворниште ријечима Бишња све ми је то као сан, јер не могу да вјерујем да сам остварио оно што сам жељело и зашто сам имао пуну подршку моје породице, без које не бих испунио оно што сам одавно жељело - рекао је Ратко Бекчић.

Женски манастир: Остали још унутрашњи радови

Манастир је поприлично својвањски изглед, а ових дана почеле су припреме за извођење унутрашњих радова, што је најсложенији и најскупли дјело посла.

- Уз Божију помоћ урадићемо

на вријеме све то, али је битније да су већ сада ове грађевине поред ријечице Бишње недалеко од града постале обилежје и разгледница Дервенте. У дивном пејзажу то све скупа у свако доба го-

дине изгледа веома лијепо, а људи са стране долазе и фотографирати, хоће успомени - казује пројектор јавног дервентски Драган Кановић.

■ С. ПЕЋИЋ

МИЛАДИН ГАЋАНОВИЋ, ПРЕДСТАВНИК ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА У „ТОПЛАНИ“

ОПТУЖБЕ НЕ ГРИЈУ

Рјешење проблема гријања је, прије свега, обнова мреже и уградња мјерних уређаја за потрошњу топлотне енергије. Влада испунила обавезе према „Топлани“, каже Гаћановић

Да се радијатори могу угријати огорчењем грађана због хладних радијатора, у домовима би било - преруше!

Наиме, док се оптужбе за лоше гријање пребацују између менаџмента „Топлане“, Владе Републике Српске као вештинског власника овог предузећа те Градске управе, Бањолучани су, на температурама које ових дана падају и до минус 15 степени Целзијуса, осуђени на смрзавање.

Представник државног капитала у „Топлани“ Миладин Гаћановић за „Глас Српске“ каже да Влада Републике Српске ни по којем основу не може бити криван за лоше гријање, јер је све обавезе према „Топлани“ испунила, па чак и претплатила гријање за буџетске потрошаче.

„Наша надлежност није управљање „Топланом“, јер она има директоријат, Управни и Надзорни одбор и они су одговорни за гријање, набавку мазута и пословање предузећа. Као представник државног капитала могу само да помогнем у процесу приватизације „Топлане“, у складу са законима о јавним предузе-

ћима и локалној самоуправи - каже Гаћановић.

Међутим, он рјешење проблема гријања не види у продаји „Топлане“ Градској управи или не ком трећем, већ у обнови мреже и уградњи мјерних уређаја за потрошњу топлотне енергије.

Кад сваки потрошач зна колико му је топлотне енергије испоручено, он ће то и платити. Ова-

ПРОДАЈА
Представник државног капитала у „Топлани“ Миладин Гаћановић каже да Влада Српске не размишља о продаји овог предузећа.

- Продаја неком трећем није рјешење, јер је „Топлана“ комунално предузеће. Поред тога, топловодна мрежа се не може приватизовати. Она остаје у власништву Градске управе. Једино се може обезбједити да неко вође управља, односно да је одржава - истиче Миладин Гаћановић.

Миладин Гаћановић: Врtimo се у круг

„Топлана“: Цијену плаћају потрошачи

ко, „Топлана“ само каже да је испоручила енергију, док потрошачи не могу доказати јесу ли је и добили, па се све врти у кругу оптужби једних против других - истиче Гаћановић.

Од ове зиме у систем гријања требало је да се укључи и Инделова „Енергетика“.

- Нажалост, „Енергетика“ није успјела да обезбједи новац за ремонт постројења. Ме-

ђутим, она треба бити наредне зиме један од озбиљних партнера у гријању, јер аутоматски подстиче рад Рудника угља у Станарима и Жељезница Републике Српске. У том случају не бисмо увозили чврсто гријање, а и трошкови набавке су далеко мањи - сматра Гаћановић и додаје да нијене гријање не може нико да мијења, осим Градске управе.

- Међутим, да би „Топлана“

прешла у руке Градске управе, како то предвиђа Закон о локалној самоуправи, потребне су измене Устава Републике Српске који предвиђа само двије врсте предузећа: приватна и државна - вели Гаћановић и наглашава да би у овом тренутку најбоље било изабрати ново руководство „Топлане“, које ће знати одговорити на све проблеме.

■ Д. ПОПОВИЋ

ТРАЖИМО ЗА ВАС

Санке и лопате

Иако бијели покривач задаје велике проблеме Зимској служби, машинисти уживају на сивијеру. Главна рањивост им је санкања.

С друге стране, старији обилазе радње у потражи за што већом и лаганијом лопатом како би рачистици испред својих домова, гаража и пословних објеката.

Највећи избор санки налази се у продавници беби-опreme „Тијана“. Зависно од дужине санки цијене се крећу од 40 марака колико коштају најјештиније дрвене, до 90 односно стотину марака колика је цијена санки дугачких 1,20 метара.

Уз неке моделе може се купити и вилсон за сигурнији и удобнији вођењу најмлађих чланова породице.

На Тржници нуде се санке од куване буковине које коштају 40 марака и металне које продавац цијени 50 марака.

У спорт продавници „Шимано“ пронашли смо два модела пластичних санки. Јештиније од 26 марака имају пластичне кочице, док је 13

марака скупији модел опремљен металним кочицама.

Повида популарних „сењачара“ и није баш задовољавајућа.

У продавници „Жељо“ алуминијумска лопата без дршке кошта 12 марака и 50 фенинга, док је за исту лопату са дршком потребно издати 15 марака.

Пластична лопата која је и лаганија и много популарнија код већине купаца кошта 27 марака.

У робној кући „Боска“ за пластичну лопату потребно је издати 16 марака, док су алуминијумске 25 марака.

(Снимко Р. ШИВАРЕВИЋ)

јити 16 марака, док су алуминијумске 25 марака. ■ Д. Но.

КООРДИНАЦИОНИ ОДБОР ИНВАЛИДА

(Не)једнаки пред законом

Чланови Координационог одбора инвалида на посљедњој сједници разматрали су нови Закон о удружењима и организацијама.

Према ријечима предсједника Координационог одбора Зорана Добраша основни недостатак је што закон изједначаје све организације и ставља у исти положај.

Овим се изједначавају удружења љубитеља природе и други са удружењима тешких инвалида. Тра-

жићемо да се организације инвалида, снпјених, дистрофичара третирају као удружења од општег друштвеног значаја - казаше је Добраш и додао да је на сједници усвојен и програм за обилежавање Осмог марта и одржавање округлог стола о положају жена инвалида.

Закључено је да се настави сарадња са Центром цивилних иницијатива за спровођење програма „Сви смо једнаки“.

Осим тога Координациони одбор ће Градској управи упутити и захтјев да се поново почне са исплатом накнада за туђу негу и заштити.

- То ће нам бити приоритет и тражићемо од града да обезбједи средства за исплату. Око 668 лица већ три године ускраћена је за ову помоћ - рекао је Зоран Добраш.

■ Н. Т.

СЕРВИСНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

ХИТНА ПОМОЋ - У Служби хитне помоћи Дома здравља у протекла 24 часа дежурни љекари прегледали су 64 одрасла пацијента и осморо дјеце. Мобилне екипе ове службе обавиле су 15 кућних посјета, а у стоматолошкој ординацији прегледана су 23 пацијента.

ПОРОДИЛИШТЕ - На Гинеколошко - акушерском одељењу Клиничког центра на Паприковцу у протекла 24 часа обављен је један пород. Бања Лука је богатија за једног дјетета.

ВОДОВОД - Радници сектора „Одржавање“ протеклог дана контролисали су водовод-

ну мрежу и отклањали мање кварове.

ВАТРОГАСЦИ - Дежурни ватрогасци јуче су у 11 часова и 24 минута вадиле аутомобил из Врбање, а у 11 часова и 56 минута интервенисало су због поплаве у стану у улици Мајке Кнежепољке.

■ Припремила: Д. Р.

САОБРАЋАЈНА ИНСПЕКЦИЈА

Наплатили четири казне

Саобраћајна инспекција у прошлом мјесecu обавила је 191 контролу и због затезањег не поштована прописа у друмском саобраћају поднјела 76 захтјева за покретање прекршних поступака и наплатила четири казне на лицу мјеста.

■ Д. Т.

ПИТАМО СУГРАЂАНЕ

ШТА МИСЛИТЕ О ОТВАРАЊУ КЛИЗАЛИШТА? КЛИЗАВ КОРАК, А ПАД ЛАК

Јелена Никитовић, инжењер пољопривреде - Драго ми је што је наш град богатији за клизалиште. Било је крајње вријеме да се отвори клизалиште. Иначе, прије рата сам живјела у Сарајеву, тако да сам се пет година професионално бавила клизањем. Биће лијепо обновити старе вјештине стечене на леду. На жалост, сада тражим посао, па о клизању и не размишљам превише.

Бојан Крчмар, конобар - Ишао сам на клизање и добро сам се провео. Наравно, било је падова због којих су ми се пријатељи смијали. Али, шта ћеш, треба ми још мало па да научим кли-

зати. Жао ми је што клизалишта у граду није било када сам био млађи. Сигурно да би ми тада било пуно занимљивије клизати него сада. Колико сам видео дјеца се пуно боље клижу него одрасли.

Љиљана Вујић, референт осигурања - Клизалиште нам је баш недостајало. Добро је организовано, мада увијек може боље. Задњи пут када сам клизала била је велика гужва. Посебно се радујем због тога што ће се увести ноћно клизање. Биће то право уживање. Сви већи градови имају клизалиште, зато је ово прави потез који је, сигурно сам, обрадовао Бањолучане.

Јелена Никитовић

Бојан Крчмар

Љиљана Вујић

Никола Дујаковић, грађевинска школа - Мислим да је улазица од шест марака за сат и по клизања скупа. Како би требало бити јефтинија. И поред овакве цијене млади доста времена проводе на леду. Сви они који су прије возили ролере сада се боље сналазе на клизањима. Неколико пута поштно сам се разболио. Упоран сам и нећу одустати.

Бојана Вујиновић, економска школа - Још нисам ишла на клизање. Заједно са пријатељима намеравам да одем. Понијећемо фотографат и спикати једни друге у тренутку пада. Раније нисам никада клизала. Надам се да нећу имати већих проблема да овладам овом

вјештином. За почетак је најсигурније уз ограду. Умјетничко клизање могле смо гледати само на телевизији, а сада се и сами можемо опорити на леду.

Веселин Радовић, угоститељ - Отварање клизалишта је за сваку похвалу. Младима треба понудити што више садржаја како би своје слободно вријеме проводили на здрав и друштвено прихватљив начин. Сви морамо радити на томе да омладини наметнемо исправан и спортски стил живота. У граду је превисше кафана и коцкарница, због тога је клизалиште право освјешћење.

■ Припремо М. ФИЛИПОВИЋ (Снимко Р. ШИВАРЕВИЋ)

Никола Дујаковић

Бојана Вујиновић

Веселин Радовић

РЕПЕРТОАР • РЕПЕРТОАР • РЕПЕРТОАР • РЕПЕРТОАР

БИОСКОПИ

БИОСКОПИ „ПАЛАС“
МИ НИСМО АНЂЕЛИ 2 - филм Срђана Драгојевића
Улоге: Никола Којо, Срђан Тодоровић, Весна Тривалић, Зоран Циљановић
Термини: 17, 19, 21
ОУШЕНОВИХ 12 - наставак хит филма о великим плачкама
Улоге: Џорџ Клуни, Бред Пит, Мет Дејмон, Дулија Робертс, Кетрин Зета-Џонс, Енди Гарсиа
Термини: 18, 30
СРБИЈА ЗА УЗВУНУ - трилер
Улоге: Жоаким Финикс, Џон Траволта
Термини: 18, 30
МУЛТИПЛЕКС „КОЗАРА“
МИ НИСМО АНЂЕЛИ 2 - филм Срђана Драгојевића
Улоге: Никола Којо, Срђан Тодоровић, Весна Тривалић, Зоран Циљановић
Термини: 16, 18, 20, 22

БРИДИТ ДОНС 2 (НА ИВИЦИ РАЗУМА) - комедија
Улоге: Рене Зелвегер, Хју Грант, Колин Фирт
Термини: 17, 15, 19, 45, 22
ДРУГА ЖЕНА - трилер
Улоге: Џон Харнет, Мерју Липард, Даран Кригер
Термини: 17, 30, 19, 30, 21, 30
РИДИКОВЕ ХРОНИКЕ - научно-фантастична акција
Улоге: Вин Дизел
Термини: 17, 45, 20, 15
ИЗБАВИТЕЉИ - Нови мега хит продукције Дизни/Пиксар
Термини: викендом 12, 30

ПОЗОРИШТА

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ КУЛТ ТЕАТАР
„ПРЕКОБОЈНА“ - монодрама Тајране Кеџман - СРШЕДА 2. фебруар у 19 часова
■ Припремо: М. Ф.

ЗА РАДНИКЕ ЗИМСКЕ СЛУЖБЕ ВИКЕНД БЕЗ ОДМОРА

НОВИ СНИЈЕГ, НОВЕ МУКЕ

Све улице и путеви у граду проходни. У околним селима очишћени главни путеви, док су поједини засеоци затрпани снијегом

Због нових 10 до 20 центиметара снијега колико је у граду и појединим приградским насељима пало за викенд, радници зимских служби нису имали прилику да предахну.

За разлику од градских улица и главних путева у приградским насељима, који су очишћени и проходни, поједини засеоци у селима око Стричића су завијени снијегом.

Директор предузећа „Магма“, које одржава ово насеље, Бошко Ђурић каже да су то засеоци чији путеви нису категорисани као надлежност зимске службе.

Сви путеви којима саобраћају аутобуси чисти су и нема никаквих застоја. За викенд је овде пало нових 15 центиметара снијега, али ишли смо на терен на вријеме, па нам то није створило веће проблеме – рекао је Бошко Ђурић.

Радници предузећа „Батар комерц“, који одржавају путеве на подручју Горње Стратинске и Бронзаног Мајдана, радили су без престанка овај викенд, па је пут ка овом насељу проходан.

Нови снијег нам није створио много проблема јер смо добро радили цијеле прошле седмице. За разлику од Горње Стратинске, у Бронзаном Мајдану није пало више од десет центиметара снијега – рекао је директор „Батар комерц“ Драган Батар. Путеве су проходни и у

ГОРЊА СТРАТИНСКА

У насељу Горња Стратинска код Бронзаног Мајдана гдје је висина бијелог покривача на појединим мјестима достигала два метра, пало је нових 20 центиметара снијега. За раднике „Батар комерц“ највише проблема представљали су сјежни наноси, које су морали пробијати гусјеничарима.

Бијели покривач: Пало још 20 центиметара (Снимко З. СТАМЕНИЋ)

насељима Крупа на Врбасу, Бочач, Крмине, Љубачево и Рекавице, за које је задужено предузеће „Милош импекс“.

Центар: Радници „Чистоће“ одвозе снијег

(Снимко Р. ШИБАРЕВИЋ)

Надлежни у овом предузећу Мипорац Шервал рекао је да радници редовно чисте путеве и да нови снијег није створио проблеме у несметаном одвијању саобраћаја.

Чисто и проходно је и у Борковићима, Пискавици, Драгочају, Задужанима, Пријаковцима, Поткозарју, Мишином Хану и Веринима, које чисти предузеће „Момчић“.

Нових десетак центиметара снијега није нам задало бриге, јер су сви путеви прошле седмице очишћени до самог асфалта. Све кичме на терену и радимо даноноћно. Радници чисте путем паром, нема утаженог снијега и саобраћај се одвија без проблема – рекао је директор Симо Момић.

Ни радници „Чистоће“ нису престали са радом у дане викенда. Приоритет у чишћењу јуче су

имале школе, а наставило се и са одвозом снијега са Гра Крајине и узакт градског језгара.

Из „Чистоће“ поручују да је одвоз снијега појачан са још два возила, а да су ралице са возили-

заједнице Кола Љубомир Сладојевић казао је јуче да је у селу очишћен само главни пут који води за Мркоњић Град.

Мањи локални путеви су потпуно затрпани. Иако снијег

КРУПА НА ВРБАСУ

Већина заселака у насељу Крупа на Врбасу затрпана је снијегом, па је од главног пута одсјечено 600 домаћинстава.

Председник Савјета ове мјесне заједнице Драшко Илић каже да дјена данас неће моћи у школу, јер нека од њих тре-

ба да прејешаче и 15 километара.

Главни пут, који одржава зимска служба, је добро очишћен, али већина становништва је поприлично далеко од тог пута и до њих се не може доћи – рекао је Драшко Илић.

ма замијенили утоварним камионима. Дали ток радова зависи од временских прилика, па уколико би почео падати нови снијег, радници би са одвоза прешли на чишћење.

Председник Савјета мјесне

није много већи него у граду, овдје људи не могу доћи до главног пута. Мене већ два дана непрестанно зову мјештани и питају да ли ће ико доћи да то очисти – рекао је Љубомир Сладојевић.

■ С. МИЛАНКОВИЋ

ОКОМ КАМЕРЕ

(Снимко М. МИХАЈЛОВИЋ)

ЗАБИЉЕЖЕНО НА АУТО-ПИЈАЦИ

Теренци најбројнији

Продавци кажу да им наруку иде овакво вријеме када једино за теренска возила „нема зиме“

Стотинак аута, снијег до колена и мали број посјетилаца. Тако је изгледала онеодељена ауто-пијаци у Лазареву.

Најбројнија међу понуђеним аутомобилима била су теренска возила. Продавци ових возила кажу да им наруку иде овакво вријеме, када једино за теренска возила „нема зиме“.

Најјефтинији „теренац“ била је „лада нива“ са 1,7 бензинским мотором. Овај аутомобил произведен 1990. године цијњен је 3,3 хиљаде марака.

Тринаест година млађи модел руског теренског возила са истим мотором коштао је 10,5 хиљада марака.

На ветробранском стаклу кореошког шипа „санг јонг мусо“ из 1997. године са 2,9 „Мерцедесовим“ дизелашем налазила се цијена од 16,8 марака.

Од „Нисанових“ теренаца треба издвојити „терано“ са 2,9 дизел мотором произведен 1990. године који је хиљаду марака.

Највише луксуза на једном мјесту од понуђених теренаца виђено је у „черокију“.

Овај аутомобил са доста добром додатном опремом из 1993. године, и „2,5 ТД“ мотором цијњен је 15,5 хиљада марака.

Од осталих аутомобила издвојило се неколико чија је цијена била повољнија.

„Пежо 605“ са „2,1“ турбо дизел агрегатом коштао је 7,8 хиљада марака док је за „мерцедес 190Е“ са дволитарским бензинским мотором власнику требало изборјати 2,9 хиљада марака. „Фолксваген пасат 1,8и“ из 1998. године цијњен је 10,8 хиљада марака.

Исти износ требало је изборјати за годину дана старију „рено лагуна“ са бензинским мотором исте кубикаже.

Данас сам први пут довео ауто на пијаци иако сам знао да неће бити пуно посјетилаца. Прво што сам примјетио је да људи само разгледају без конкретних понуда. Ма, нема нико пара, тако да је данас јако теško продати ауто – рекао нам је продавац „Реноовог“ моноволумена „експесје“ Драган Милановић.

■ Д. Но.

ГРАДОНАЧЕЛНИК ПРИМИО ПРЕДСТАВНИКЕ ЦРВЕНОГ КРСТА ИТАЛИЈЕ

ПОМОЋ НА ПРАВОЈ АДРЕСИ

Италијански Црвени крст даровао Клиничком центру техничку опрему, међу којом и ЦТ апарат вриједан 200 хиљада евра

Градоначелник Драгољуб Давидовић примио је у суботу у Градској управи представнике Црвеног крста Италије који су допремили драгоцијену помоћ Дому здравља и Клиничком центру.

Наши гости из покрајине Тоскана доијели су вриједну и Дому здравља веома потребну помоћ. Ричеч је о вриједној техничкој опреми, због чега смо им изузетно захвални – рекао је Драгољуб Давидовић.

Градоначелник је захвалио и генералном конзулу БиХ у Милану Александру Драгичевићу, који је уложио много труда да би била остварена сарадња са Црвеним крстом Италије.

Наш генерални конзулат ступио је у контакт са пријате-

љима из Италије и договорили смо ову помоћ, која је и по обиму и по вриједности велика – ре-

њолучани, него и становници цијеле регије коју покрива Клинички центар.

Градска управа: Тоскана помаже Бањој Луци

као је Александар Драгичевић. Он је додао да ће од ове помоћи користити имати не само Ба-

- То је нова опрема, од које би издвојено ЦТ апарат вриједан 200 хиљада евра. Морам да

напоменем да су се у Бањој Луци ових дана спојиле двије хуманитарне организације, јер се Црвеним крсту Италије придружио и Зелени крст чија је донација, такође, за сваку похвалу – истакао је генерални конзул БиХ у Милану Александар Драгичевић.

Представник Црвеног крста Италије Ђорђо Ричи рекао је да је њихов долазак имао за циљ помоћ Бањој Луци и Републици Српској која ће бити настављена и убудуће.

Дозвели смо два камиона санитетске опреме, ЦТ апарат који је граду сигурно јако потребан, уређај за хемодијализу и многу другу вриједну опрему – казао је Ђорђо Ричи.

На пријему у Градској управи били су и представници градске организације Црвеног крста, који су са пријатељима из Италије успоставили добру сарадњу.

■ Св. М.

СМ/К

СМ/К

СМ/К

СМ/К

ПИСАЦ / О ПИСЦУ СУСРЕТИ МИЛЕНКА СТОЈЧИЋА СА МИОДРАГОМ БУЛАТОВИЋЕМ

КАД СРЦЕ СТАНЕ - САТ КУЦА

Посљедње ријечи изговорио је, кад су хтјели да му скину сат са руке, како би нашли „дамаре“. Буле је ухватио медицинску сестру за руку, и рекао: „Нека, сестро... Кад срце престаје да куца... нека бар сат куца...“

БАЉА ЛУКА - Историја књижевности „крцата“ је шакљивим чинишцима од великим и малим књижевним братствима, познанствима и друговањима. У тој приватној историји познанства и дружења Миодраг Булатовић заузео значајно место. „Судбинско“ мјесто... Али, да видимо шта каже хронологија... Када и како сам упознао Булата?...

Година 1976. Дом оmlадине у Београду. Булатовић се вратио из „договорног изгнанства“. Роман „Јуди са четири прста“ био је преведен са њемачког на „наш језик“. Чаршвија је бржула о Булату... У Доми оmlадине триумфално, повратнички Булатовићеве књижевне веште. Ми, млади писци, чланови Књижевног клуба Дома оmlадине, „подранили“ и заузели прве редове у сали.

Пола сата прије књижевне вечери ми игла више није могла да падне. Буле се са врата протрерао „Тешина, бре!“ Тајан, Познати писци се тешко пробија кроз „масу“, сједа за околне столице. Крај меде сједе писцини. Милдрко Булатовић и Никола Вујић.

Вукладиновић ми шапуће: „Припреми се...“ Нисам разумео његове ријечи. Булатовић је устао. Импозантна фраза: црни кожањ, зулфи, црна мајница са рољкаром. У свом бравурозном стилу најавио је самога себе: „Ја сам Миодраг Булатовић... Да нисам најрешни писца био би најрешни глумца! На језичном сценаријуму ми је оловка, на другом део ништога са пригушничачем! Оми,

који ме знају, нека причају онима који ме не знају!...“ Сео је и извадио из „унутрашњег цела“ смотак листова. И прозвao: „Нека изабу Миленка Стојичић и Небојина Јеврић!“ У први мах нисам „прозвao“ своје име. Мислио сам да је то неко други који се зове као ја. Вукладиновић ме мрнуо руком у ребра: „Изабу, Буле је данас био у клубу и изабрао је твоју причу!“ Одузео сам се, ноге ми се одјекле. Изгугтали су ме за околне столице, пред Булатовића. Поздравимо ме и покаже мјесто да сједим.

Јеврић је сео до мене. Мислио сам да га да „умрем“ од трем. Зар да сједим за столом са писцем кога је запанда штампа поредила са Бројгелом, Бошом, Бекетом, Селином и Ал Капоном?

ЗОРА

Послије књижевне вечери Буле нас је, Јеврића и мене, одвео „легални“ кафану „Зора“, преко пута Дома оmlадине. Ту смо, у „Зори“, дочекали зору. Прекорно нас је због љутих лица којим смо, Јеврић и ја, лицељичи трем. Говорио о пријатељу, Ристу Ратковићу, који се, како је рекао, „распао“ од ракије. „Отпадио му је месо са табана“, рекао је.

Миодраг Булатовић: Уз помоћ радника на разгласу франкфуртског сајма, догуграо до бестселер писца!

ом! Буле ме је потако, изокрла, вешим питањима поново вратио у живот: одакле сам, отадак ишем, шта читам. И рекао: „Лето, бре, Босанца!“

Узео је примјерак моје приче „Плос црне мачке“ и подигао га увис. Прехвало је моје књижевне квалитете. И почео читати моју причу. Онда је тражио да ја читање наставим. То ми је било најдраматичније читање у животу. Прехвало је моју црну мачку за коју је рекао да је „рбена књижевна сестра“ његове крмаче Јосифине из „Јуди са четири прста“. Поредио ме је са Коцкићем и Фоксвортом! Споменицао Стричиће и Јоквапатофу!...

Мени је „наредио“: „Ти, бре, Босанца, мораш да напишеш роман! Твоја прича је готов роман! Само требаш сести, колико сутра! Кад га завршиш донеси га мени! Нави ћемо издавача!“ Исто је рекао и Јеврићу.

Миленка Стојичић: Причице се одужио брату по перу

Сутрдан нас је одвео у „Партизанску књигу“, тадашњи познати издавач, код уреднице Снежане. Представно нас је и најавио наше рукописе... Буле је, након тога, Јеврића и мене водио на своје књижевне вечере. Били смо његови гости. Он је углавном говорио, а нас тјерао да читам своје ране радове... Посебно „поглавље“ су Булатове приче о својим европским познанствима и скандалима.

Причао нам је о Стиви Марковићу, Алеу и Натали Деслоу, о тајним савезима органица на којима је учествовала и супруга Жор

жа Помпиду, председника Француске.

Након изласка романа „Јуди са четири прста“ у Њемачкој почели су да нападају и критичари и политичари! У једној емисији њемачке телевизије критичар је рекао - да је роман „драцап у стомак“ Њемачкој. Буле је одговорио: „Не у стомак! Мало ниже!“ Причао нам је и како је, уз помоћ радника на различитим пловч франкфуртског сајма, догуграо до бестселер писца! Испред њега је те године, на америчкој бестселер листи била недавно преминула Сузан Сонтаг!...

Посљедњи пут чо сам се са Булетом два - три дана пред његову смрт. Знао сам га из студија одашњег бављачког радија, тражио интереси. Буле је већ тада заузео у политичке воде (постало је савезни функционер). Прихватио је да разговарам, и замолио ме да напишем број болнице у Херцег Новом, где иде да „поправ“ срце.

Након два-три дана знао сам из студија болнице. Медицинална сестра ми је рекао - да је, након шесте, „дрије неколико тренутака“ Булета „покосно“ инфаркт.

Изговорила ми посљедње Булатове ријечи, кад су хтјели да му скину сат са руке, како би нашли „дамаре“. Буле је ухватио медицинску сестру за руку, и у свом стилу, изговорио опроштајне ријечи: „Нека, сестро... Кад срце престаје да куца... нека бар сат куца...“ Написао сам причу „Праска код Булатовића“, у књизи „Министру свјетске књижевности“. Тако сам се одужио Миодрагу Булатовићу. ■

ИЗЛОЖБА СЛИКА И ЦРТЕЖА МИЊЕ БОЈАНИЋА Симболика моста

МОСТАР - Изложба слика и цртежа Миње Бојанића „Циклус Амаркорд - сјећање на завичај М“ отворена је у петак у Француском културном центру у Мостару.

Ријеч је о 30 ликовних остварења, рађених комбинацијом техника. Поред тога, аутор је уврстио и неколико бојених релјефа.

„Веома ме изненадио ликовни излет Миње Бојанића, јер се до сада зарђавао у сфери других уметности. Ово је неочекиван искорак, који се показао веома успјешним - рекао је отварајући изложбу глумца и редитеља Тони Пехар.

Аутор се овим циклусом већ представио у Херцег Новом, у Галерији „Јадран“.

„Сви радови су инспирисани мостарским мостом и кроз њих се провлачи симболика сарања. Постоје приче да је за модел старог моста послужило самар, као знак терета, издржљивости и трпљивости. Због тога се појављује слика магарца који је спреман да истри све и свашта - рекао је Миња Бојанић.

Цртеж: Из циклуса „Сјећање на завичај“

Гост изложбе био је млади скулптор Мило Пшталто, који се представља са 10 релјефа рађених у каменим тешелици, од кога је рађен Стари мост.

Заниресовани ће изложбу моћи да посматрају до седмог фебруара. ■ А. Р.

МОЗАИК

БЕОГРАД - Филмски редитељ и сценариста Живорад Јаки Митровић, један од пионира и најистакнутијих стваралаца домаћег филма, умро је јуче у Београду, јавља Танјуг.

Живорад Митровић је припадао генерацији синеаста која је непосредно послје Другог свјетског рата поставила темеље наше филмске продукције.

ЦИРИХ - Један од најпознатијих и најпробојнијих израелских писаца Ефраим Кинон умро је од срчаног удара у свом дому у Швајцарској у 80. години живота. Аутор је великог броја књижевних дела, а био је и номиниран за Оскара. Биће сахрањен у Израелу.

САРАЈЕВО - Дојен сарајевске позоришне сцене, глумац Зоран Баћчић, добитник је захвалнице и плакете града Сарајева.

Баћчићу је захвалница додјељена поводом 40 година уметничког рада, које је провео претежно у позоришним и филмским представама у БиХ и бившој Југославији - јавила је Срна.

МОСКВА - Познати амерички редитељ Френсис Форд Копола уручио је у Москви руску награду за допринос свјетском филму „Златни орао“ редитељу филма „12 метра“ Владимиру Хотинићу, док је и он сам претходно примио посебно признање „За допринос свјетској уметности“ - јавља Бета.

БЕОГРАД - Фестивал француског филма у Београду отворио је у Центру „Сава“ француски редитељ и сценариста Енри Биза уочи приказивања свог трећег дугметражног играно-анимираног филма „Бесмртна“.

ГУСЛАРСКО ВЕЧЕ У ВИШЕГРАДУ Епска натпјевавања

ВИШЕГРАД - Велика сала вишеградског Дома културе у суботу је била претијесна да прими многобројне поклонике гусларских народних pjesама. А прилика за то било је „Гусларско вече“ у организацији Гусларског друштва „Свети Ђорђе“ из Устипраче.

Учесници изузетно успјели ве-

чери епског натпјевавања уз древни народни инструмент били су познати и признати народни гуслари из Републике Српске, које је предводио дојен међу њима Коста Плакаловић, затим Милош Лазар и Вељко Шегрт, Момир Авдаливић, Милан Пандуревић, Радислав Бакић, Бошко Голјићани, Милорад Чанчар, Бо-

поред двадесетак народних гусларских програм су употпунили својим наступом и чланови мушке изворне пјевачке групе при Гусларском друштву „Свети Ђорђе“ из Устипраче.

Према ријечима организатора ускоро се може очекивати још оваквих гусларских приредби, са репризама у другим општинама Горњег Подриња. ■ С. Х.

ПРИПРЕМЕ ЗА БЕРЛИНСКИ ФИЛМСКИ ФЕСТИВАЛ

ПЛАВИ АНЂЕО КАО САН

БЕРЛИН - Њемачка глумица Франка Потенте, кинеска Баи Линг и Индерборга Данкуаните из Литваније, као и италијански модни креатор Нино Перути међу члановима су жирија предстојећег 55. Међународног филмског фестивала у Берлину, на којем ће у конкуренцији за „Златног медведа“ бити 21 остварење. У жирију су и холандски продуцент Витер Берендрекс и познати украјински сценариста и писац Андреј Курков.

Жиријем „Берлинала“, који ће бити одржан од 10. до 20. фебруара, председава њемачки редитељ Роланд Емерих, који од 1992. године ради у Америци, а аутор је филмова „Универзални војник“, „Патриота“, „Дан независности“,

Берлинале ће бити отворено свјетском премијером историјског епа „Човјек човјеку“ француског редитеља Режиса Варнија

„Годзилла“ и најновијег хита о метеоролошким катастрофама „Дан послије сутра“.

Чланови жирија „Берлинала“ одабрали су на основу доприноса филмској уметности. Они ће додјелити „Златног“ и „Сребрног медведа“ награду „Плави анђео“ за најбољи европски филм, која је уједино и новчано највредније признање, будући да подражавају 25 хиљада евра.

Биће додјељена и Алфред Бауер награда за најбољи филм но-

вог редитеља или рад који води уметност филма у новом правцу.

Литванска глумица Индерборга Данкуаните, добитник низа награда, играла је у филму „25 степени усред зиме“, белгијско-француско-шпанској копродукцији, којом је затворен прошлогodiња „Берлинале“. Играла је и у „Немогућој мисији“, као и у филму „Седам година на Тибету“ и Оскаром награђеним остварењем Никите Михалкова „Варљиво сунце“.

Кинеска глумица Баи Линг, која живи у Америци, добила је ове године награду „Златни ков“, кинеску верзију Оскара, за споредну улогу у филму „Думплинге“, који ће на Берлиналу бити приказан у програму „Панорама“.

Њемачка колегиња Франка Потенте скренула је светску пажњу ологом у филму „Принц Лоба, твој“ Тома Тикера из 1998. године. Играла је и у „Борновом идентитету“ са Метом Дејмо-

КОНЦЕРТ У ЦЕНТРУ „САВА“ Симфонијске игре

БЕОГРАД - Концерт посвећен композиторима Јорџ Гершвину и Елму Бернштајну одржан је у суботу у Великој дворани Центра „Сава“, где је публика имала прилику да чује „Кубанску увертуру“ и „Рапсодију у плавој“, као и Серенату за виолину и оркестар. Причу са западне стране“ и „Симфонијске игре“, јавља Танјуг.

У програму су учествовали виолиниста Марија Шпенглер и пијаниста Владимир Стојичић, који су наступили уз пратњу Симфонијског и цез оркестра Радио-телевизије Београд, а под диригентском палицом маистра Дриведа Порселана из Холандије.

Бројна публика, међу којима су били и амбасадор Аустрије и САД Ханес Порнас и Мајкл Полт и принцеза Јелисавета Карађорђевић, наградили су Шпенглерово бурним аплаузом, а нарочито извођење другог става Бернштајнове серенаде.

Београђани су посебно били одушевљени Гершвиновом „Рапсодијом у плавој“ и Стојичићевим извонредним наступом.

Маестро Порселан, један од водећих холандских диригента, студирао је флауту, композицију и дириговање на Краљевском конзервативу у Гагу, као и барокну флауту, а специјализовао се за аутентична извођења барокног и класичног репертоара.

Дириговање и композицију усавишавао је на Конзервативу у Женеви, а на Конзервативу у Ротердаму предавао је дириговање, музичку теорију и извођачку праксу 17. и 18. вијека.

У Београду је први пут гостовао у оквиру Бемуса 2003. године, када је наступио са Београдском филхармонијом, а од прошле године је шеф - диригент Симфонијског оркестра Радио - Телевизије Београд.

Виолиниста Шпенглер је завршила студије и магистрала на Факултету музичке уметности у Београду, у класи Дејана Михаиловића.

Пијаниста Стојичић завршио је Факултет музичких уметности у Београду, у класи Јасмине Гавриловић, а ради као концертни пијаниста, уметнички сарадник и педагог и као промотер младих талената. ■

ЖИРИ

Међународни жири оцењивања филмова у такмичарској категорији, у којој је 21 остварење. Међу предсједницима жирија Берлинског фестивала били су и Мира Наир и прошле године Френсис Мекдорманд.

ном, као и у наставку то филма три године касније. Појавиће се и у новом филму Стивена Содерберга „Че“.

Холандски продуцент Берендрекс један је од водећих стручњака у области филма и копродуцент међународне дистрибуторске компаније „Фортисис филм“.

Међу филмовима у такмичарском програму Берлинала су америчко остварење „Једно дана у априлу“ о трауматичном грађанском рату у Руанди, дебитантски филм Криса Терноа „Heights“ о аубавним причама једног љетња дана у Њујорку, са Глен Клоуз и Изабелом Роселини, као и холандско-њемачко-француска копродукција „Рај“, у режији Хани Абу - Асад, који прати 28 сати живота двојице палестинских бомбаша - самоубица. Берлинале ће бити отворено свјетском премијером историјског епа „Човјек човјеку“ француског редитеља Режиса Варнија, док ће фестивал затворити филм Била Кондона „Кинс“ о америчком секулочу Алфреду Квинсију, кога тумачи Лијам Нисон. ■

Франка Потенте: Члан жирија

ИЗЛАГАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

МЛАДИМА ОТВОРЕН ПУТ

Сматрам да младим уметницима треба пружити шансу да се представе јавности, па ће стога у Галерији Приједор излагати студенти завршне године Ликовне академије, истиче Предраг Марјановић

ИЗЛАГАЧКА дјелатност Републике Српске у протеклој години ошјењена је, према ријечима запослених у овој области културе, као задовољавајућа, мада се од ове године очекује да буде још боља.

Задовољан сам излагачком дјелатношћу Републике Српске у протеклој години. Све изложбе које смо организовали у Галерији Приједор биле су испуњене каталогима и плакатима - прича за "Глас Српске" директор Галерије Приједор Предраг Марјановић.

Он је додао да и ове године у овој установи планирају изложбе, али и бројне концерте, што је и до сада била пракса ове куће.

Сматрам да младим уметницима треба пружити шансу да се представе јавности, па ће стога у Галерији Приједор излагати студенти завршне године Ликовне академије - рекао је Марјановић.

Приједорчани ће ове године, између осталих, имати прилику да погледају изложбу Драге Драгића који живи и ради у Авинјону у

Француској, као и радове познатог уметника Љубе Стахова.

- Буџет планиран за ову годину мањег је него прошле, а било би

БАРДАЧА
Она додаје да је ове године за Ликовно-школску колонију „Бардача - Србац“ издвојено 10 хиљада марака, али да то неће бити довољно новца, мада се од Министарства просвете и културе Републике Српске ни не може више тражити, јер је буџет веома мали.

Она додаје да ће Бањолучанима бити представљене и изложбе студената Бањолучке Академије уметности, поставке из фонда савремене уметности, затим, Међународна ликовна манифестација младих „Про ток“, а поједини овог храма уметности ће се моћи упознати и са савременом уметности.

Оно што је интересно, али и позитивно, јесте да Музеј савремене уметности Српске и ове го-

дине наставља сарадњу са институцијама и организацијама из Немачке и Француске.

И у Народној универзитету „Угљеша Којадновић“ у Срцу задовољни су излагачком дјелатношћу прошле године.

Ова установа је у том периоду приредила 12 изложби, као и Ликовно школско колонију „Бардача“, а радови настали на

Музеј савремене уметности: Дјела студената

(фото-архива)

овом великом ликовном саборавању су такође били изложени у овој установи, али и у пет других градова Републике Српске.

- Задовољан сам излагачем у протеклој години. Мислим да би требало појачати критеријуме за избор уметника. Треба побољшати услове за боравак уметника који гостују код нас - рекла је директор Народног универзитета

„Угљеша Којадновић“ у Срцу Бранка Савичанин.

- На 2005. годину у овој установи постоје велики планови. Биће приређено 12 поставки, а почетком јула и традиционална ликовна колонија. Универзитет ће такође одржати шест књижевних вечери, три изложбе књига, а у плану је и обнова сале.

■ М. КУКАВИЦА

КОНЦЕРТ УЧЕНИКА МУЗИЧКЕ ШКОЛЕ ИЗ ЗВОРНИКА

Првачићи пробили лед

ЗВОРНИК - Ученици Основне музичке школе из Зворника приредили су концерт у част Светом Сави, српском просвјетитељу.

Учествовало је око 40 ученика од којих 27 на инструментима, а представило се и хор музичке школе који је, под вођством магистра Валентине Цвијетић, отворио музичко вече отпјевавши Светосавску мису.

Млади музички таленти су, у лијепој, али недовољно великој сали школе да прими све заинтересоване суграђане, свирали на хармоници, гитари, саксофону, флаути, клавиру, а припремали их је девет професора.

Изводили су дјела Бетовена, Баха, Моцарта, Вебера, Чајковског,

Мокрањца и друга, али и Уједињене и српске народне pjesме.

Током концерта наступили су и првачићи, али и њихови старији другари, све до шестог разреда.

Иако због растуће ниске имали прилику да се окупљамо и боље припремимо за ову свечаност концерт је био одличан - оцијенио је директор школе Мирослав Бошковић. Уз најаву да ће на крају школске године бити одржана „гала“ концерт, светосавска свечаност завршена је хорским наступом свих ученика музичке школе.

■ С. С.

Наступ: Најмлађи побрали аплаузе

ПРИЈЕДОР
Светосавски бал

ПРИЈЕДОР - Традиционални Светосавски бал који је одржан у суботу у хотелу „Приједор“ окупио је велики број просветних радника из свих приједорских основних и средњих школа.

За разлику од ранијих година када су на овој забави уручиване светосавске повеље најбољим радницима у прошлој години, овога пута то је учињено на посебној Светосавској академији.

Иначе, први Светосавски бал у Приједору је организован још 1895. године. Обновљен је прије осам година и од 1997. године постао је традиционална манифестација, свечарског карактера. На овом последњем балу, осим добре забаве, плеса и игре, уручен је и златник са ликом Светог Саве.

■ Д. Б.

НОВА ПРЕСТАВА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА
Премијера у марту

БАЊА ЛУКА - Народно позориште Републике Српске припрема нову представу на сцени „Петар Коцић“.

Нови позоришни комад „Не могу да платим и нећу да платим“ режире је редитељ Ненад Бојић, а текстом је италијански новеловац Дарио Фо. Сценографију ће да уради Драгана Пурковић.

Мацан, док ће се за музику побринути Зоран Николић.

У представи ће се појавити глумци Наташа Иванчић, Драгослав Љубов Медојевић, Слабана Зринић, Велимир Бланић и Борис Шавија.

Премијера представе биће одржана почетком марта.

■ А. Р.

КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКО ДРУШТВО
„МИЛОШ ДУЛИЋ“ ИЗ ЧЕЛИНЦА

Нови кораци

ЧЕЛИНАЦ - На обновитељској Скупштини Културно-уметничког друштва „Милош Дулић“ из Челинца прихваћени су нови нормативни акти, програм рада и изабрано руководство.

За Председника друштва изабран је Зоран Спасојевић, који ову дужност успешно обавља пола године. Поред њега чланови Управног одбора су још: Славоко Алексић, Невен Максимовић, Слободан Јанковић и Александар

Женска фолклорна секција: Жељне наступе

дар Бурић, док је за секретара изабрана Радмила Коцић.

Нови председник Зоран Спасојевић је нагласио да ће се залагати за враћање некадашњег угледа овог друштва који је одавно успјешно неговало традицију, а да би се то постигло, рекао је, неопходно је повећати рад, и дисциплину свих чланова.

■ Б. М.

РАЗГОВОР ВЕРА КЕКИЋ, АКАДЕМСКИ СЛИКАР И ГРАФИЧАР

ОСЛУШКИВАЊЕ КИШЕ

Постоје двије стварности које се међусобно прожимају. Једна свеопшта и друга, за мене много важнија, она лична коју свако од нас посебно доживљава и која сачињава наш живот

ТРЕБИЊЕ - Моји први графички листови су за мене као прве дјечије радости, као прва емоционална узбуђења, као први кораци који правите и увјек их се радо сјећате. И сада сам као и сада била пуна ентузијазма, пуна заноса и опчињености као код прве љубави која никад не умире у нама. Наравно, све то не смије да остане само као дио ваших осјећања, потребно је потпуно ангажовање, много рада и одржања. Али то је љубав, казала је за „Глас Српске“ академски сликар и графичар Вера Кеквић.

Уметница која живи и ради у Требињу, излагала је у Немачкој, Египту, Холандији и многим другим земљама. Добитница је бројних награда, између осталог и прошлогодишње награде за креативни календар „Сан“ 2004.

Како Ви стварност представља - те кроз уметност?

Стварност је један веома сложен феномен. Да ли је стварност реалан свијет који опажам око нас у свакодневници или је стварност све оно што доживљавамо и начин на који доживљавамо, филтрирајући кроз сопствени унутрашњи механизам?

Пом мислињу постоје двије јасне одређене стварности које се међусобно прожимају и преклапају. Једна својштина и друга, за мене много важнија, она лична која свако од нас посебно доживљава и која сачињава наш живот.

Питање стварности је веома занимљиво и уједно и веома велики изазов за моја размишљања, која свакако настојим да представим и у уметности. Размишљајући о стварности, инспирисању за моја дјела проналазим у свакодневном животу, у стварима које су мени јако блиске и које доживљавам на један посебан начин, а

ТАЛЕНТИ

Како оцјењујете рад младих уметника у Републици Српској?

Млади у Српској су талентовани и имају пуно потенцијала. Међутим, сматрам да немамо довољно доброг стручног кадра, као ни довољно мотивисаности од стране друштва, што је јако потребно. Само појединци, који су довољно јаки и свјесни себе уз велике напоре и борбу успијели развијати своје таленте и доћи до изражаја.

Уједно то је безазлене ствари које су још свакодневне сваког од нас, свјетле на планети.

Колико важна средина поклања највеће грађини?

Нажалост, живимо у веома лошем времену и наравно да се у једној таквој ситуацији уметности, па ни графика, не може налазити на мјесту које јој припада. Али,

уметност је стална вриједност која не пролази и ја знам шта ради!

Да ли сте за традиционални рад на графичким листовима, или пак, за савремене методе?

Старе, пра почетне графичке технике се, јасно је, савршено морају познавати, с тим да је сваки експеримент и коришћење савремених материјала увијек добро дошло. Из експеримента можете научити увијек нешто ново и сачувати за себе и развијати оно што је добро из тога и што вама одговара. Мени су веома драге комбинације традиционалних техника са новим материјалима и експериментима.

Који су ваши омиљени материјали и теме за рад?

Моји омиљени материјали су комбинације свега познатог и свега онога што се можда и не може замислити као графички материјал, а привуче моју пажњу. Технике које користим су углавном све технике дубоке штампе, понекад у комбинацији и са високим штампом.

Вера Кеквић: Пуна ентузијазма

Веома дуго и веома опрезно бирам теме у којима увијек представим целиниту циклус. А моји класици су „Главе Мексе“, „Китце“, „Кубе“, „Врата“... Тренутно се бавим „Ослобађањем“.

Шта за вас значи бити уметник?

То је везано са мојим битком и мојим животом, као и са Богом ствараоцем свега.

■ Б. ТЕШИЋ
М. КУКАВИЦА

СТРИПОМАНИЈА СУПЕРМЕН

БРЖИ И ОД МЕТКА

Оно што разликује Супермена од осталих супер јунака јесте чињеница да он није остао „супер“ током живота; он је такав рођен

Последња умируће планете Критон као дијете, мали Кал-Ел слетио је на Земљу гдје га је пронашла и усвојила породица Кент. Као ванземаљац, имао је нејеро-ватне моћи - бржи од испалеог метка, моћнији од зашукале локомотиве, у стању да прескочи највише зграде и да лети као птица, постао је шампион истине, правде и америчког начина живота маскирајући се у благог репортера Кларка Кента и постајући Супермен када се појаве злочинци.

Током бројних година бескрајне борбе против зла, сусрео се са много непријатеља као што је дивни научник Лекс Лутор, ванземаљац Брајнијак и чаробњак из пете димензије Мистер Мхуртл. Развијао је нове моћи (као што је супер-брзоходство) а старе су постаје веће, тако да је на крају могао и планете да помера.

Година рођења Супермена је 1933. године, када су двојица средњошколца, Перси Сигел и Џо Шустер у СФ зборнику оригинално названом „Science Fiction“ објавили своју причу „The Reign of the Superman“. Сигел је написао под псеудонимом Херберт С. Фајн, а Шустер је написао неколико илустрација.

У њој, човек се нејеро-ватно развијеним исцхичким моћима покушава да завлада свијетом. Прича је била докле испирисана Ничевом филозофијом и није на-

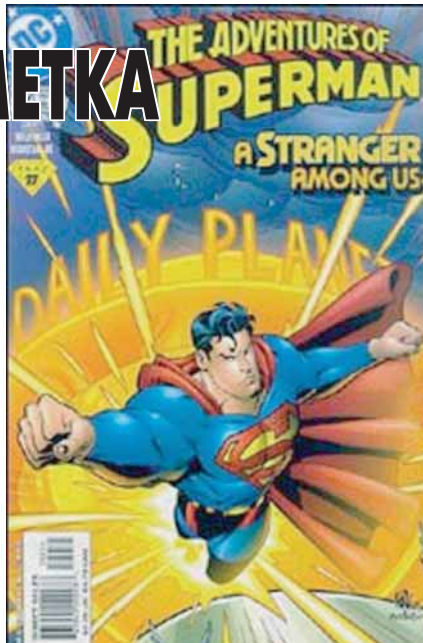
шла на неки озвиз. Обесхрабрани, али ипак вољни да наставе, Сигел и Шустер су поново осмислили свог Супермена и закључили да је боље да буде херој, дали му шарени костим, преbacили се на стрип и почели да га нуде разним новинама за издавање у дневним кашивима.

Послије пет година и безброј одбијања, National Periodicals је пристао на објави њихов рад у форми магазина. Тај магазин је био „Action Comics 1“, а National Periodicals је убрзо промијенило име у Detective Comics, па у DC. Остало је, како то често кажу, историја.

У тим наивним данима, постављени су темељи за ствари које ће доћи. Читаоци су упознали Супермена и његов тајни алтер его, Кларка Кента. Дивили су се томе како лети, како ништа мање од атомске бомбе не може да га очеша и како својим погледом пробија зидове, али ипак може да га повриједи криптонит, елемент који је, у ствари, остатак његове родне планете.

Упознали су и Луис Лејн, његову колегицу, храбру новинарку и вјечну љубав, којој је главна заниманија да открије ко је, у ствари, Супермен.

Супермен је стваран стихички, никоме није ни падало на памет да се те ствари дешавају у континуитету и да се једна епизода директно надовезује на претходне. Многе

приче су противречиле једна другој. Неке су једноставно мијењале детаље из његовог окружења без икаквог објашњења.

Оно што разликује Супермена од осталих супер јунака јесте чињеница да он није остао „супер“ током живота. Он је такав рођен и њему је параван за приказ праве личности лик Кларка Кента. Док

се Брус Вејн крије иза Бетмена, а док се Питер Паркер сакрива испод маске Спајдермена, докле се Супермен крије иза Кларка Кента. Супермен није његов алтер-его. Његово друго ЈА је Кларк Кент. То чини Супермена посебним и универзалним у читавој палети стрипова о супер херојима.

■ Гр. ДАКИЋ

УКРШТЕНЕ РИЈЕЧИ 1							
1	2	3	4	5	6	7	8
9.							10.
11.		■	12.				13.
14.	15.	■	16.			17.	
18.		19.	■	20.		21.	
22.			23.		■	24.	
25.		■	26.		27.	■	28.
29.		■	30.			31.	32.
33.		34.					35.
							36.

Водоравно:

1. Позната певачица Оливера; 9. Наређивати; 11. Прво слово старостовенске азбуке; 13. Петнаесто слово азбуке; 14. Чамац; 16. Ономастепаја звука трубе; 17. Писац де Мопасан; 18. Одбачене и замењене карте у играну (франц.); 20. Енглески песник Томас; 22. Нагну-та страна брда, обронак; 24. Америчка професионална кошаркашка лига; 25. Глумица Фирстенберг; 26. Боксер Русевски; 28. Иво Тијардовић (иниц.); 29. Лична заменица; 30. Италијански пливач Емануеле; 32. Охајо (скр.); 33. Зачетник, покретач (лат.); 36. Врста минерала.

Усправно:

1. Накнада за казук, обаларина; 2. Авијацијски пук (скр.); 3. Зграда у коју се затвара стока, обор; 4. Саблст, приказа; 5. Одмор, освежење; 6. Савршенство; 7. Шав на женској чарапи; 8. Коњ; 9. Затворити чепом; 10. Човек који имитира; 12. Тениски реквизит; 15. Очекивање; 17. Италијански оперни певач Тито; 19. Ауто ознака Ријеке; 21. Хемјски знак за индијум; 23. Тачка супротна зениту; 27. Енакиг; 30. Шуља мера; 31. Спилбергов ванземаљац са филма; 34. Међународна ознака за Индонезију; 35. Оливер Твист.

Решење претходне укрштенице:

Нота, едо, с, хан, курс, ес, на, сект, ронити, леа, енотека, ср, на, аманита, ата, аветан, дива, иг, ри, анис, пол, к, апт, ален.

СУСЈЕДИ

А Б В Г Д Ђ Ж З И Ј К Л Њ М Н П Р С Т Ш Љ Ц Ч Џ Ш

Б	Б	Б	К		Т	Ђ	П	Б	В
П	Љ	З	Б	Б	■	Ђ	П	Б	В
А	Ђ	М	Б	П	■	П	Б	П	Б
П	Љ	П	П	Б	■	Л	П	Б	Љ
Т	З	■	З	М	В	■	З	А	Б
Ђ	М	Ђ	■	З	П	Б	■	З	Љ
П	З	П	З	■	Б	П	Б	О	З
Б	К	Ђ	Ђ	■	Ц	Ђ	П	Ђ	Т
М	Ђ	Љ	Б	■	Б	Љ	Ђ	П	З
Љ	Б	Љ	■	Л	Ђ	Ђ	З		

Стоји наизглед дијете покрај пута и замоли пролазницу да му помогне распочати панталоне да лишки. Жена помогне дјетету, па кад угледа позамашну „ствар“, трзну се па га упита:

- Је ли мали, колико ти имаш година?

Мали одговара:

- Тлидесет.

- Драги, молим те, отпусти овог возача. Данас ме замало два пута убио.
- Немој тако, драга, дајмо човјеку још једну прилику.

Зашто се пандур забавља са плавушом?
Зато што имају нешто заједничко.

РИЗНИЦА МУДРОСТИ

Љубав је попут грознице; она долази и одлази, а воља нема никакав утицај на њу.

■ А. Б. СЕНДАЛ

Савршенство се постиже не кад више немамо шта да додамо, већ кад више нема ничега што би се могло узети.

■ А. ДЕ СЕНТ-ЕГИПЕРИ

Напредак технологије је попут сјекере у рукама патолошког криминала.

■ А. АЈНШТАЈН

КРИПТОГРАМА УКРШТЕНИЦА

А-	Ј-	С-
Б-	К-	Т-
В-17	Л-	Ђ-5
Г-	Љ-22	У-
Д-	М-	Ф-
Ђ-	Н-	Х-
Е-	Њ-	Ц-
Ж-	О-	Ч-
З-13	П-	Ц-
И-	Р-	Ш-

Слова у означеним пољима дају назив за жељу за јелом.

	17	25	23	4	24	6	1	4
10	6	■	10	13	25	21	4	28
15	20	1	■	25	21	25	■	6
28	6	18	4	5	4	■	6	21
4	28	25	20	4	■	4	18	25
9	25	28	10	■	10	21	4	28
25	3	25	■	25	1	6	28	4
28	4	■	30	18	30	■	25	17
10	7	25	24	25	28	4	■	25
25	14	10	21	25	18	25	9	

УКРШТЕНЕ РИЈЕЧИ 2

1	2	3	4	5	6	7
8.				■		
				9.		10.
11.				12.		
13.				14.		
15.		16.		17.	■	18.
19.	20.	■	21.		22.	23.
24.		25.	■	26.		27.
28.			■	29.		
30.			■	31.		
		32.		■	33.	

Водоравно:

1. Небески свод; 5. Графичко-књижарско предузеће; 8. Део руке; 9. Бивши амерички дипломата Дин; 11. Део града; 12. Франуски књижевник и преводилац, Жак (1513-1593); 13. Утврђен начин, шаблон; 14. Целулоидна трака за снимање; 15. Першун; 16. Сат; 18. Тенисер Јаник; 19. Неваљао, рђав, зао; 21. Расквашена земља, блато; 23. Множина (скр.); 24. Делић дрвета; 26. Мали мотоцикл; 28. Песник Тристан; 29. Позиви; 30. Врста америчког мајмуна; 31. Презиме чувеног математичара, Ив Андре; 32. Име наше прве филмске звезде, Рина; 33. Име атлетичарке из Велике Британије, Марје.

Усправно:

1. Сличити; 2. Франуски спортски лист; 3. Онај који баца; 4. Отирач; 5. Немачка тенисерка Штефци; 6. Отворена пећ; 7. Врста камина; 8. Скитара, скитица; 10. Врста војне функције; 17. Дрвено седло (мн.); 20. Шаљивица; 22. Крадљивац; 25. Примитивни плугови; 27. Естонски бог плодности.

Решење претходне укрштенице:

Рстрепо, деде, стопа, омб, вингер, ви, та, акт, и, такмичар, јаретина, и, аги, ка, иг, тесари, ави, интер, увис, тарчушак.

(„Скордиск“)

ОДКЈП „ВОДОВОД“
БАЊА ЛУКА
 ул. 22. априла бр. 2
 Дана: 28.1.2005. године.
 Број: 03/2-246-1-05

На основу члана 8 став 1 тачка б) и в) Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Сл. гл. РС, бр 20/1), а у складу са одредбама статута предузећа, ОДКЈП „Водовод“ Бања Лука објављује:

ОГЛАС

о јавном надметању за избор најповољнијег понуђача за испоруку робе у 2005. години

- Предмет јавног надметања је прикупљање писмених понуда за избор најповољнијег понуђача за испоруку следеће робе:
 I - Водоводне цијеви и то:
 а) водоводне ПЕ-ХД (алкатен) цијеви називног пречника ДН 20 мм, до ДН 315 мм за радни притисак НП 10 бара,
 Количине материјала по појединим пречницима дате су у спецификацији.
 II - Спољни водовод
 - ливено-жељезни фазонски комади,
 - спојни елементи
 - водоводне арматуре
 Називног притиска НП 10 бара и називног пречника ДН 50 - ДН 1000 мм а у свему према спецификацији.
 III - Фитинг поцинчани и месингани пречника ДН 13 мм - ДН 50 мм
 IV - Мјерни инструменти за мјерење протицања воде - водомјери називног пречника ДН 13 мм до 150 мм, а у свему према спецификацији и резервни дијелови за водомјере типа „инса“ и „иком“.
 V - Грађевински материјал у свему према спецификацији.
 VI - Погонско гориво и мазио у свему према спецификацији.
 VII - Канцеларијски материјал у свему према спецификацији
 VIII - Хлор и алуминијум сулфат у свему према спецификацији.
 IX - Лабораторијски апарати, прибор и пратећи материјал,
 - лабораторијско суђе,
 - хемикалије.
 X - Средства за одржавање хигијене
 У свему према спецификацији
 2. Право учешћа у јавном надметању имају сва правна лица која су:
 - регистрована за обављање дјелатности која је предмет понуде из претходне тачке.
 - испуњавају услове предвиђене Законом о поступку набавке робе, услуга и уступања радова („Сл. гласник РС“, бр. 20/01)
 - који откупе тендерску документацију.
 Право учешћа не могу остварити понуђачи који:
 - су под стечајем или пред ликвидацијом
 - нису испуњавали законске обавезе из области пореза.
 3. Понуђача треба да садржи:
 - назив понуђача са тачном адресом и идентификационим бројем,
 - овјерену фотокопију рјешена о упису у судски регистар и образац овлашћеног лица за заступање,
 - увјерење о размјерним пореским обавезама које не смије бити старије од три мјесеца,
 - спецификација робе са појединачним и укупним цијенама,
 - услови и начин плаћања.
 4. Понуђач се може доставити збирно за ставке I-X или појединачно за сваку од ставки.
 5. Критеријуми за избор најповољније понуде су:
 - понуђена цијена,
 - квалитет робе,
 - услови и начин плаћања,
 - рок испоруке робе,
 - дате гаранције за испоручену робу.
 6. Тендерска документација се може преузети од 1.2.2005. године у времену од 8 до 14 часова сваки радним даном уз уплату од 100 КМ (на благајни или жиро рачун предузећа бр. 562-099-00004224-24 код Развојне банке) у Управи ОДКЈП „Водовод“ у ул. 22. априла бр. 2.
 7. Понуђе се достављају овјерене и потписане од стране овлашћеног лица у запечаћеној коверти са називом „не отварај“ на адресу: ОДКЈП „Водовод“ 78000 Бања Лука, ул. 22. априла бр. 2.
 Достављање понуда је 15 дана од дана објављивања овог огласа. Непотпуне и неблаговремено пристјеле понуде неће бити разматране и биће враћене понуђачу.
 8. Отварање понуде за робу из тачке 1 (I-X) биће обављено у року од пет (5) дана по истицању рока за достављање понуда на састанку Комисије за набавке. О тачном датуму отварања понуда, сатници, као и мјесту отварања понуда бићете на вријеме обавјештени.
 Сваки понуђач може упутити свог овлашћеног представника уз писмено овлашћење да присуствује отварању понуда. Понуде које стигну након наведеног рока неће се узимати у разматрање.
 9. Са понуђачем кога Комисија за набавке предложи као најповољнијег биће закључен уговор о набавци робе а о резултату избора понуђачима који нису изабрани доставља се писмено обавјештење.
 У случају потребних додатних информација у вези са овим огласом обратите се:
 Контакт особа: Горан Бабић
 Организација: ОДКЈП „Водовод“
 Адреса: 22. априла бр. 2
 78000 Бања Лука.
 Телефон/факс: 051/215-443

ДИРЕКТОР

Тужно сјећање на најбољег делу на свијету

МИЛИВОЈА МИЛИЈЕВИЋА

Драги наш деда, писмо те заборавили. Радо те се сјећамо и често те спомњемо. Увјек ћеш бити у нашим срцима. Твоја унучад: Јелена, Милана, Никола и Кристина

003897-A3

Тужно сјећање на драгог брата

МИЛИВОЈА МИЛИЈЕВИЋА

од сестре Боје са породицом.

003897-A1

Дана 31.1.2005. године навршава се шест тужних мјесеци од како није са нама наш драги, супруг, отац и деда

МИЛИВОЈ МИЛИЈЕВИЋ

Тог дана у 12 часова посетили смо његову вјечну кућу на Православном гробљу „Свети Пантелија“ у Борку. Твоји најмилији: супруга Слободанка, кћерка Мирјана и син Слободан са породицом

003897-A8

Дана 31.1.2005.године навршава се шест мјесеци, како је престало да кућа племенитог срца мога оца

МИЛИВОЈА МИЛИЈЕВИЋА

Драги тата, не постоје ријечи којима бих описала колико тугујем за Тобом. Хвала ти за сву љубав и пажњу коју си ми пружио. Сјећање на тебе ми даје снагу да наставим даље. Твоја кћерка Мирјана

003897-A6

Тужним срцем јављамо родбини и пријатељима да је дана 28.1.2005. године у 77. години живота после дуге и тешке болести преминула наша драга

ЦВИЈЕТА (Васе) КРЊАЈИЋ

Сахрана ће се обавити дана 31.1.2005.године у 13 часова на Градском гробљу у Бањој Луци. Ожалошћени: синови Владимир и Љубомир, снахе Суада и Ениса, унуче Маријана и Мирела, зетови Мишо и Горан, праунуче Нина и Ања те остала родбина и пријатељи

003904 A-8

У МОДРИЧИ

МД ПРЕС (центар Модриче)
 Контакт телефон: 065/549-430.

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

Бесплатне мале огласе, комерцијалне огласе, рекламне поруке, обавјештења о смрти и поменима у Модричи можете предати у кноску сваког радног дана од 6 до 20 часова.

У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

Бесплатне мале огласе комерцијалне огласе, рекламне поруке, обавјештења и читуље у Источном Сарајеву можете предати у просторијама предузећа „Ермекс“.

На адрес:
 КУЛА ББ - Коширица
 (код општинe Касиндо)
 ВОЈКОВИЋИ 328 - Штампарија
 Контакт телефони:
 057/677-007, 057/350-007,
 061 191 710, 065 645 550

У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

У просторијама предузећа **INTERNATIONAL - PRESS** у Источном Сарајеву можете предати бесплатне мале огласе, комерцијалне огласе, рекламне поруке, обавјештења и читуље.

На адреси: Карађорђева б. б.
 (дворана „СЛАВИЈА“)
 Контакт телефони: 057/343-097,
 057/343-098, факс: 057/340-503
 E-mail: intpress@teol.net

Tel/faks: +387 57 340 400, 340 888, 342 999 e-mail: radioos@paleo.net
 Istočno Sarajevo Stefana Nemanje 13

Тужним срцем јављамо свој родбини, пријатељима и комшијама да је дана 30.1.2005. године у 66. години живота изненада преминуо наш драги супруг у Бањој Луци

**проф. др СЛАВКО
ЗРНИЋ**

професор на Машинском факултету у Бањој Луци

Сахрана драгог нам покојника обавиће се 31.1.2005. године у 13 часова на гробљу Зрнићи у Нишевићима.

Ожалошћени: супруга Зора, кћерка Љилана и син Жељко

003905-B5

Дана 5.2.2005. године навршава се четрдесет тужних дана од смрти нашег драгог сина

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Драги наш сине, Нема суза које те могу оплакати ни ти тог времена које те може избрисати. Попосни смо што смо те имали, а заувјек тужни и жалосни што смо те изгубили. Отац Деспот и мајка Душанка из Вупертала

003780 A-8 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Док те наша срца оплакују нека те анђели небески чувају. Бака Дара и дјед Милутин

003780 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Наше сунце је престало сјати а сузе уместо кинисе земљу ће заливати. Тетка Нада и тетак Остоја

003780 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Увјек си у мислима и срцима свог стрица Станка и стрине Саре

003790 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Док живимо дотле вемо да патимо, а највише од свега те волимо. Браћа Горан и Бојан, снаха Рада и браћи Зоран

003780 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Мало је суза које могу исплакати за тобом. Твој дјед Саван

003780 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Овај помен је за најљепшег и најдражег брата. Сестра Драгана са породицом

003780 A-2 Г

Последњи поздрав великом човеку и пријатељу

**проф. др СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

од Секула Поповића са породицом.

003907 A-1

Сјећање на брата

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Драги брате, сви смо с тобом весели и поносни били, јер за тугу и бол нисмо осетили. Нека те анђели чувају, а небеска звезда нека ти покаже пут до раја. Твој брат Дејан

003780 A-3 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Свака зора, тишина, сваки дан празнина, сваки тренутак бол и патња. Сестра Славица са породицом

003780 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Вријеме пролази, а туга и бол остају. Тетка Јања, тетак Милован и брат Драган

003780 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Вољени не умиру док живе они који их воле. Ујак Симо и ујна Весна

003780 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Док живимо живјеш и ти у нашим срцима. Ујак Станко са породицом

003780 A-2 Г

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Твој понос и доброта остаће вјечно у нашим срцима. Тетка Мара и тетак Данко

003780 A-2 Г

Последњи поздрав вољеном тати

**СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

од кћерке Љилане. Волим те највише на свијету.

003905-A6

Последњи поздрав драгом брату

**СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

од сестре Добриле, зета Рајка, сестрића Драгана и сестричне Весне са породицом.

003905-A3

Последњи поздрав вољеном супругу и оцу

**СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

Живјеш вјечно вољен и незаборављен у нашим срцима. Супруга Зора и син Жељко.

003905-A6

Последњи поздрав драгом брату

**СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

од сестре Милеве и зета Бранка са породицом.

003905-A3

Последњи поздрав драгом

**СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

од породице Мармат.

003905-A3

Сјећање на драгог

**ЗОРАНА
БУКИЋА**

Тежак је твој прерани одлазак сулбином, празнину, тугу и сузе немогуће је лечити временом. Тетка Аиња и тетак Драго

003780 A-2 Г

Последњи поздрав драгом ујаку и деди

**СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

Весна, Владимир и Милица Аљећић.

003905-A4

Последњи поздрав драгом брату

**СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

од брата Жаре са породицом.

003905-A3

Последњи поздрав драгом брату

**СЛАВКУ
ЗРНИЋУ**

од брата Тире са породицом.

003905-A3

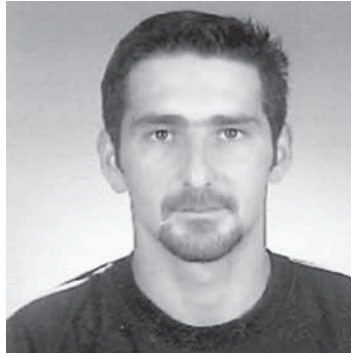
ГЛАС у ПРЉАВОРУ
СРПСКЕ

Радио „Љубић“
Трг Српских бораца 24,
Телефони: 051/865-035, 865-075
Фреквенција: 88,9 MHz, FM, стерео
Емитовање програма: 24 сата дневно
mailto:radiojubic@zagor.net

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

Бесплатне мале огласе,
комерцијалне огласе,
рекламне поруке, обавјештења
о смрти и поменима
у Прљавору можете предати
Редакцији Радио „Љубића“
сваког дана од 8 до 15 часова.

Последњи поздрав

БОБИ

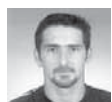

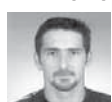

СЛУШАЋЕМО ТВОЈ ГЛАС, ПРАТИТИ ТВОЈ КОРАК, ВОЉЕТИ ТВОЈ ОСМИЈЕХ И ЗАУВИЈЕК БИТИ С ТОБОМ.
Твоји пријатељи са Аде: Ацо, Зока, Ђита, Саша, Ђело, Пуша, Дашо, Ацо, Боринко, Нено, Бојан, Жељо, Злаја, Владимир, Мирко, Љубиша, Борис, Мицин, Димче, Драган, Зојо

ЧОБО, ЧУВАЋЕМО ТЕ УВИЈЕК ДУБОКО У НАШИМ МИСЛИМА, СНОВИМА И ЖЕЉАМА!
Заувијек твоје пријатељице: Мира, Јелена, Биља, Горица, Лела, Дијана, Жељка, Сања, Јелена, Тања, Милица и Рената.

003965 Б-7

<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од Јелене, Горце и тета Наде. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од породице Верш. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од стрица Мирослава и стрине Радмиле Кочић. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од Биљане Груба и Бојан. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>ЧОБИ од Бате, Чоле, Натка и Слађе. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>ЧОБИ од Боринка и Сузане. 003965 А-1</p>
<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од Ђите, Леле и Анђеле. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од Аце, Тање и Анастасије Алексић. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од стрица Неђе, стрине Милице, Велимира и Срђана Кочића. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од ујака Миленка, ујне Милене, Јелене и Бојана Бијелић. 003965 А-1</p>	<p>Последњи поздрав нашој драгој и вољеној баки</p> <p>ЦИЦИ</p>	
<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од Дијане, Сине и Добриле. 003965 А-1</p>	<p>Тужним срцем јављамо родбини и пријатељима да је 30.1.2005. године у 66. години после кратке болести преминула наша драга</p>			<p>Драга бако, хвала ти за огромну љубав и пажњу коју си нам безгранично пружала. Памтићемо те по твојој безграничној доброты и племенитости, по твом великом срцу пуном љубави за све нас и твом благом, насмијешеном лицу који ће вјечно живјети у нашим срцима. Твоји унуци Стефан и Даниел 003963 А-8</p>	
<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од породице Чивчић. 003965 А-1</p>	<p>ЗДРАВКА - ЦИЦИ (рођ. Половина) БАБИЋ</p> <p>Сахрана ће се обавити 1.2.2005. године у 13 часова на Новом гробљу у Бањој Луци. Драга наша мајчице, памтићемо те по твојој безграничној доброты и племенитости, по твом великом срцу пуном љубави за све нас и твом благом, насмијешеном лицу који ће вјечно живјети у нашим срцима. Твоје кћерке Нада и Сања са породицама 003963 Б-2</p>			<p>Последњи поздрав нашој вољеној и поштованој пуници</p> <p>ЗДРАВКИ - ЦИЦИ БАБИЋ од зетова Ненада и Меска. 003963 А-8</p>	

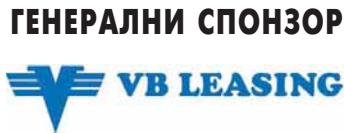

<p>Тужним срцем јављамо свој родбини, кумовима и пријатељима да је дана 30.1.2005. године у 26. години живота престало да куца племенито срце нашег драгог</p> <p>СЛОБОДАНА - БОБЕ (Младена) КОВАЧИЋА</p> <p>Сахрана ће се обавити 1.2.2005. године у 14 часова на Ребровачком гробљу у Бањој Луци. Ожалошћени: супруга Снежана, син Стефан, кћерка Марија, брат Бранислав, мајка Ања и отац Младен, дедови Бранко и Јосип, те остала многобројна родбина, кумови и пријатељи</p> <p>003961 A-8</p>		<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од стрица Милорада са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од кумова Славка и Војне. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Модич. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Игњатовић. 003961 A-1</p>	
<p>Последњи поздрав драгом сину и брату</p> <p>СЛОБОДАНУ од оца Младена, мајке Ање и брата Бранислава. Нека ти је вјечна слава и хвала ти на свему. 003961 A-2</p>		<p>Последњи поздрав драгом зету</p> <p>СЛОБОДАНУ од пунца Томе, пунце Стојанке, свастике Свјетлане и пананца Жеље са дјецом. 003961 A-2</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од тетке Макивије са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од кума Зорана, куме Душице и Јане. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Бјегач. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Гуска. 003961 A-1</p>
<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од кума Дражена и Љубинке. Твој лик ће вјечно остати у нашим мислима. 003964 A-6</p>				<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од Браце Томића са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од Раке и Божане. 003961 A-1</p>	
<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од тетке Наде са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од ујака Илије са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од тетке Даринке са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од кума Дарке, куме Гордане, Филипа и Срђана. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Праштало. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Вучић. 003961 A-1</p>	
<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од дједа Јосипа са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од стрица Саве са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од тетке Миље са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од кума Натка Маријановића. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Просен. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Катана. 003961 A-1</p>	
<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од ујака Никице са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од стрица Недељка са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од тетке Софије са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом комшији</p> <p>БОБИ од Анкине и Жеље. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Ђуровић. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од Зорана и Ренате. 003961 A-1</p>	
<p>Тужним срцем јављамо родбини, пријатељима и комшијама да је дана 30.1.2005. године у 78. години живота, преминула наша драга</p> <p>САВКА (рођ. Балабан) ГРБИЋ</p> <p>Сахрана ће се обавити дана 31.1.2005. године у 13 часова на породичном гробљу у Рекавцима. Поворка крне испред куће жалости у 12 часова, улица Војводе Уроша Дреновића. Ожалошћени: снаха Душанка, унука Сања, унук Радован, праунучад Тамара и Радослав те остала многобројна родбина, пријатељи и комшије</p> <p>003962 A-8</p>		<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од тетке Драгиње са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Жгањак. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Пејиновић. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од Јеленка и Зорице. 003961 A-1</p>	
<p>Последњи поздрав драгој баки</p> <p>САВКИ од унучке Сање и Радована, праунучади Тамаре и Радослава. 003962 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгој тетки</p> <p>САВКИ од братичне Винке са породицом. 003962 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од ујака Миливоја са породицом. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Грујић. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав драгом</p> <p>СЛОБОДАНУ од породице Керкез. 003961 A-1</p>	<p>Последњи поздрав</p> <p>БОБИ од куме Драгане и Новице. 003965 A-1</p>	

<p>Тужним срцем јављамо родбини, пријатељима и комшијама да је дана 29.1.2005. године у 20. години живота, трагично настрадала наша драга</p> <p>САША (Невена) ТРИВИЋ</p> <p>Сахрана ће се обавити дана 31.1.2005. године у 14 часова на Ребровачком гробљу у Бањој Луци. Ожалошћени: мајка Данка, отац Невен, сестра Драгана, дјед Живко, бака Нада, бака Марија, стриц Ненад, сестра Нада, тетка Лушица, ујак Ненад, ујак Веселко, ујак Трипо те остала многобројна родбина, пријатељи и комшије</p> <p>003909-A8</p>	<p>Посљедњи поздрав драгој сестри</p> <p>САШИ ТРИВИЋ</p> <p>од сестре Драгане.</p> <p>003907-A3</p>	<p>Посљедњи поздрав драгој и вољеној кћерки и сестри</p> <p>САШИ ТРИВИЋ</p> <p>од мајке Данке и оца Невена.</p> <p>003909-B5</p>
<p>Посљедњи поздрав драгој и вољеној</p> <p>САШИ</p> <p>Рекла си да ћеш ме чекати. Али ниси. Отишла си, а нисам желио да одем. Волим те и љубим. Од Павла Жупљанина</p> <p>003907-A8</p>	<p>Посљедњи поздрав драгој</p> <p>САШИ</p> <p>од породице Дујаковић.</p> <p>003908-A1</p>	 <p>САША ТРИВИЋ</p> <p>Зашто је судбина тако зла? Зашто је твоју младост узела, или је ово Божија жеља да нам узме доброг пријатеља? Изнада си отишла, али заувјек ћеш остати у нашим срцима.</p> <p>Заувјек твој IVЗ са разредницом</p> <p>003961-B5</p>
<p>Тужним срцем јављамо родбини и пријатељима да је дана 29.1.2005. године у 71. години живота, након краће болести преминуо наш драги</p> <p>ВОЈИСЛАВ (Милоша) МИРКОВИЋ</p> <p>Сахрана ће се обавити у понедељак, 31.1.2005. године у 15 часова на Ребровачком гробљу у Бањој Луци. Ожалошћени: супруга Бранка, синови: Ранко и Небојша, кћерке Наташа и Невена, пасторка Лидија, сестра Радмила и зет Томислав са породицом, снаха Ксенија са породицом те остала многобројна родбина, кумови и пријатељи</p> <p>Б2-Р</p>	<p>Посљедњи поздрав драгој</p> <p>САШИ</p> <p>од комшија Станивуковић.</p> <p>003908-A1</p>	 <p>САША ТРИВИЋ</p> <p>Зашто је судбина тако зла? Зашто је твоју младост узела, или је ово Божија жеља да нам узме доброг пријатеља? Изнада си отишла, али заувјек ћеш остати у нашим срцима.</p> <p>Заувјек твој IVЗ са разредницом</p> <p>003961-B5</p>
<p>Посљедњи поздрав драгом супругу и оцу</p> <p>ВОЈИСЛАВУ МИРКОВИЋУ</p> <p>од супруге Бранке и дјете.</p> <p>003906-A6</p>	<p>Посљедњи поздрав драгом куму</p> <p>ВОЈИ</p> <p>од Богдана.</p> <p>003906-A1</p>	 <p>САША ТРИВИЋ</p> <p>Зашто је судбина тако зла? Зашто је твоју младост узела, или је ово Божија жеља да нам узме доброг пријатеља? Изнада си отишла, али заувјек ћеш остати у нашим срцима.</p> <p>Заувјек твој IVЗ са разредницом</p> <p>003961-B5</p>
<p>Посљедњи поздрав драгом стрицу и дјеверу</p> <p>ВОЈИ</p> <p>Ксенија, Теа, Дарко и Коста.</p> <p>003906-A1</p>	<p>Посљедњи поздрав драгом</p> <p>ВОЈИ</p> <p>од породице Чекић.</p> <p>003906-A1</p>	<p>Посљедњи поздрав драгом пријатељу</p> <p>ВОЈИ</p> <p>од породице Анђелка Маријановића.</p> <p>003906-A1</p>
<p>Посљедњи поздрав драгом брату</p> <p>ВОЈИ</p> <p>од сестре Радмиле и зета Томислава.</p> <p>003906-A1</p>	<p>Посљедњи поздрав драгом куму</p> <p>ВОЈИ</p> <p>од кумова Галић.</p> <p>003906-A1</p>	<p>Посљедњи поздрав татином пријатељу</p> <p>ВОЈИ</p> <p>од Мирослава и Љиљане Кесић.</p>

ГЕНЕРАЛНИ ПОКРОВИТЕЉ
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР

ИЗБОР АУТОМОБИЛА 2005. ГОДИНЕ ЗА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ

Брчко Гас
AUDI A6

Сладабони
TOYOTA AVENTIS

„ТОЈОТА АВЕНСИС“ у потпуности је дизајнирана и развијена у „Тојотиним“ развојном центру у Јужној Француској. Израђена по најстрожим светским признатим стандардима за осигурање квалитета и поузданости са основним циљем да се максимално приближи укусу европских купаца.

Наглашена европска линија „авенсиса“, одраз је складне уравнотежености свих елемената и њеног карактера. Аеродинамика и просторност су стопљени у једну компактну целину. Мали пресеци и ниско тежиште повећали су стабилност и пружају много простора за путнике. Кратак поглед на унутрашњост открива квалитет и удобност који издижују из сваке поре.

Сва четири мотора, од којих три бензинска и један дизел, испуњавају „Еуро 4“ норме. Бензински агрегати запремине 1.6 литара са 110 и 1.8 литара са 129 коњских снага су опремљена познатим „VVT“ системом за промјениво вријеме отварања вентила. Најјачи мотор запремине двије литре је доживио одређене измене од којих је најважније ново, директно убризавање горива. Турбо дизел агрегат „Д-4Д“ са интеркулером и другом генерацијом „комов-реџа“ директно убризавања горива је познат од раније.

Традиционални „Тојотини“ перфекционизам на пољу активне сигурности допуњен је са десет ваздушних јастука, као и првим јастуцима за заштиту возачевих кољена. Сигурносна опрема још обухвата затезиваче сигурносних појасева, систем за заштиту врата, „АБС“, „ЕБД“, систем контроле стабилности и систем против проклизавања погоњских точкова.

СПОНЗОРИ

Ауто плус
HYUNDAI TUCSON

Аутоцит
CITROEN C4

Идеал компани
FORD FOCUS

Унион ауто
RENAULT MODUS

Лада ауто
LADA 110

АК Јајчевић
MERCEDES A KLASSE

Ауто комерц ВС
SKODA OCTAVIA

А.Ц. Бања Лука
OPEL ASTRA

Верано моторс
PEUGEOT 407

Мотокомерц
FIAT IDEA

КУПОН ЗА ИЗБОР АУТОМОБИЛА 2005. ГОДИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Аутомобил 2005. године је .....

Име и презиме: .....

Адреса: .....

Телефон: .....

Купоне шаљите на адресу:
Редакција „Саобраћај и ми“
Краља Алфонса XIII бр. 8, Бања Лука
Сви попуњени купони учествују у наградној игри

НАГРАДЕ:
„Пежо“ скутер, седмодневно зимовање за двије особе у хотелу „Кошута“ на Јахорини, кућни биоскоп, телевизор, ДВД, видео рикордер, хај-фај линија, касетофон, бицикл, мобилни телефони, кућни апарати и још много вриједних награда.

Организатор:
Редакција „Саобраћај и ми“
Суорганизатор:
АМС Републике Српске
Напомена: Гласати можете путем Интернета на:
www.saobracajimi.net

NOVO!

Zadovoljstvo se temelji na slobodi izbora!

1,2 KM

Tvrdo pakovanje po cijeni mekog!

Pozdrav iz Rovinja!

БАЊА ЛУКА

051

Важнији телефони		Бања Лука - Беч, недељом у 13.15 часова, сриједом и четвргом у 13.30 часова	
Телеком Српске, информације	1185	Бања Лука - Минхен, суботом и недељом у 14.00 и сриједом у 12 часова	
Ажурирање података и информације из Централног регистра	1369	Бања Лука - Београд у 6.30, 9.30, 12.00, 15.00, 17.00, 23.30	
Информације о правним и физичким лицима	1370	Бања Лука - Нови Сад у 13 часова	
Информације о берзи	1371	Бања Лука - Зренанин у 22.00 часа	
Буђење и позив у одређено вријеме	1372	Бања Лука - Суботица у 7.30 и 19.00 часова	
Тачно вријеме и температура	1373	Бања Лука - Крагујевац у 5 и 6 часова	
ЦБВ	122, 301-300	Бања Лука - Лозница - Ниш у 18.00 часова	
Хитна помоћ	124, 216-725	Бања Лука - Београд - Ниш у 00.45 часова	
Тачно вријеме, датум, температура, ваздушни притисак	125	Бања Лука - Црвенка петком и недељом у 11 часова	
Војна полиција	304-745	Бања Лука - Зворник - Херцег Нови сриједом и недељом у 15 часова	
Сектор сескурити	460-140, 461-115	Бања Лука - Мостар - Херцег Нови петак, субота, недеља, понедељак у 20 часова	
Болница (стара локација)	216-725	Бања Лука - Ливно у 6.30, 16 и 20 часова	
Папиковица	308-111	Бања Лука - Загреб у 6.30, 8.45, 16 и 18 часова	
Градска управа	244-444	Бања Лука - Зап. у 7.00 петком и недељом у сезони	
Аеродром „Бања Лука“	835-210	Бања Лука - Ријека, петком, суботом, недељом и понедељком у 22 часа	
Управа аеродрома у Бањој Луци	305-895	Бања Лука - Вуковар, уторком и сриједом у 7 часова	
Агенција за продају авио карата	219-973	Међуентитетске линије	
Аутобуска станица	315-355, 315-867	Бања Лука - Бихаћ, у 7.30 и 13 часова	
Железничка станица	301-229	Бања Лука - Јајце - Сарајево у 7.45 и 16 часова	
Билетарница (центар)	211-961	Бања Лука - Ливно у 6.30 и 16.00	
Такси станица	215-333	Међуградске линије	
„А“ такси	1500	Бања Лука - Мостар - Требиње, у 6.00	
„Бел“ такси	1550, 1544	Бања Лука - Вишеград, у 9.00	
Еуро-такси	1555	Бања Лука - Оштра Лука, у 10.15 и 15.45 часова	
Макси такси	1551	Бања Лука - Градишка, свакодневно у 8.15, 9.15, 10.45, 13.05, 15.30 и 19.00 часова	
„Петрол“ такси	1533	Бања Лука - Кнежево, у 18.30 часова	
Мобил такси Бања Лука	1566	Бања Лука - Нови Град, у 8.00 и 17.00 часова	
Водовод и канализација	212-316	Бања Лука - Костајница, у 11 и 13 часова осим суботе и недеље	
„Електродистрибуција“ (централа)	314-811	Бања Лука - Шипово у 7.00 и 14.15 часова,	
Пријавна кварова	300-384	Бања Лука - Бања Вруница у 8.00, 12.00, 14.15 и 19.30 часова	
Центар за обавештавање	121, 212-500	Поласци возова	
Апотека „Први мај“	223-540	Бања Лука - Београд, у 21.14 часова	
Централна апотека	225-630	Бања Лука - Добрињ, у 4.10, 7.12, 15.26 часова	
Апотека „Змијање“	329-870	Бања Лука - Добој, у 4.15, 7.21, 10.06, 15.30, 19.20	
Апотека „Звјезда“	433-070	Бања Лука - Нови Град у 4.10, 7.12, 12.06, 15.26, 19.16, 19.30 часова	
Апотека „Босна“	226-990	Бања Лука - Приједор у 4.10, 7.12, 12.26, 19.16 часова	
Апотека „Палас“	222-860	Загреб - Плоче у 13.01 у Бањој Луци	
Апотека „Нова варош“	329-842	Плоче - Загреб у 15.15 у Бањој Луци	
Ветеринарска станица	303-113	Авионски саобраћај	
„Чистоћа“	304-477	Бања Лука - Београд, понедељак, сриједом, петак и недеља у 6.20; Београд - Бања Лука; уторак, четвртак, субота и недеља у 21.10	
Метеоролошка станица	307-943	Хотели	
„Традско гробље“	051/305-182, 065/646-312	„Босна“ 215-681	
Кварови на телефонима	1275	„Славија“ 211-806	
Општински Црвени крст	301-065	„Палас“ 218-723	
Регионални Црвени крст	303-463	„Илеја“ 217-444	
Међународни комитет ЦК	211-096, 211-010	Гарни хотели	
Комисија за тражење запослених и несталих лица Републике Српске	302-150	„Фиренца“ 311-296	
Туристичка агенција АРС - туре	305-881	„Дамјан“ 213-900, 213-880	
Туристичка организација „Грава“	212-323	„Castello“ 371-286, 371-281	
„Грава“ 218-241, 218-242		„Апартмани Олимпиј“ 211-230, 212-225, 212-335	
Топлана - рекламирање	304-590	Мотели	
АМС РС 1285, 301-464, 349-412		„Нана“ 370-050, 370-471, 370-667	
Народно позориште РС	314-006	„Драгана“ 413-050	
Галерија ликовних уметности РС	215-364	„Грац“ 380-105	
Дјечје позориште РС	215-907	„Гоцен кард“ 313-100, 313-122	
Универзитет у Бањој Луци	218-997	„Видовић“ 217-883	
Музеј Републике Српске	215-973, 215-986	„Пансион Јети“ 413-100	
Народна и универзитетска библиотека РС	215-859, 215-866	Самачки смјештај 310-543, 308-338, 301-993	

ИСТОЧНО САРАЈЕВО

057

ЦБ И. Сарајево	226-930	Аутобуска станица	
СВБ Касиндо	676-104	Источно Сарајево	677-377
СВБ Лукавица (саобраћајна)	340-785	Такси	340-200
СВБ Трново	610-130	„Електро- Сарајево“	226-626
СВБ Соколац	447-130	„Сарајевогас“, И. Сарајево	340-113
Станица полиције Пале	223-031	Водовод и канализација	
Ватрогасна бригада	123	Пале	223-273
Лукавица	340-734	Лукавица	340-480
Пале	223-159	Апотеке	
Соколац	448-359	Пале (приватна), нон-стоп	223-338, 223-326
Болница Касиндо	676-054	Лукавица	676-260, 677-902
Болница Соколац	448-177	Матична библиотека	
Домови здравља		И. Сарајево	340-778
Пале	223-256	Културни центар Пале	227-132
Лукавица	340-782	Топлане	
Соколац	448-543	Пале	227-033
Трново	610-299	Соколац	447-125
Скупштина града		Лукавица	340-610
Пале	226-793	ГП „Пут“	676-625
Лукавица	342-678	Ауто-мото савез Пале	223-842
Општине		Поште	
Пале	226-593	Пале	226-001
Соколац	448-056	Соколац	448-752
Касиндо	677-870	Трново	610-201
Лукавица	342-336	Касиндо	676-168
Трново	610-237	Лукавица	340-139

БРЧКО

049

Полиција	216-855	Служба за одржавање путева	
Дом здравља	217-421	„Бијелинапутеви“	218-854
Болница	217-422	Удружење изабјеглих и расељених	216-481
Електродистрибуција	216-119	Гранд хотел „Посавина“	217-510
Влада дистрикта	216-011	Хотел „Ревена“	216-301
Комунално	216-713	Дописништво „Гласа Српске“	217-771
Ватрогасно	216-511	Царина	217-670
Међународни прес центар	217-771	Црвени крст	214-789
Дом културе	049/212-803	Апотеке	217-308, 212-609, 213-150
Библиотека	049/212-709	Центар за социјални рад	215-164
Фонд српске солидарности	218-989	Железничка станица	218-203
Аутобуска станица	215-657	Такси	211-740

ДОБОЈ

053

Полиција	122	Водовод	231-381
Ватрогаси	123	Градска топлана	241-955
Хитна помоћ	124	Такси	232-022
Музеј	231-220	Општа болница	241-022
Уметничка галерија	241-684	Скупштина општине	242-022
Народна библиотека	241-114	„Електро-Добој“	241-344
Железничка станица	221-569	Хотел „Босна“	242-012
Аутобуска станица	241-399	Радио Добој	241-041

ТРЕБИЊЕ

059

Аутобуска станица	220-466	Музеј Херцеговине	220-220
Академија ликовних уметности	224-703	Хотел „Леотар“	261-084
Породиштво	261-246	Центар за информисање и културу	
„Херцеговина путевни“	260-205, 261-050	Дом културе	
Центар јавне безбједности	260-926	и Радио Требиње	260-248, 220-132

ПРИЈЕДОР

052

Полиција (централа)	232-811 или 122	Железничка станица	211-021
Хитна помоћ	231-294	Аутобуска станица	234-141
Ватрогаси	231-811	Болница	231-911
Водовод	213-300	Општина	231-149
Галерија	213-305	Апотека Козара	231-202
Музеј	211-334	Хотел „Приједор“	234-255
		Кино	211-259

ГРАДИШКА

051

Станица јавне безбједности	813-522	Скупштина општине	813-377
Погранична полиција	813-901	Електро-Градшка	813-344
Хитна помоћ	813-277	Такси служба	814-765
Општа болница	813-433	Српски радио Градшка	814-900
Водовод	813-624	Мотел „Тахи бар“	820-122, 816-810
Аутобуска станица	813-500		

БИЈЕЉИНА

055

ЦБВ Бијелина	207-633	Железничка станица	204-275
Ватрогасна јединица	204-366	Аутобуска станица	207-322
Болница „Свети врачевачи“	210-442	Водовод	209-259
Музеј Семберије	201-292	Градска топлана	209-520
Галерија „Миленко Атанацковић“	206-472	Метеоролошка станица	202-442
Библиотека „Филип Вишњић“	205-603	Такси	207-864

НОВИ ГРАД

052

Полиција	751-251	Аутобуска станица - информације	751-411
Дом здравља	752-231	Ватрогасно друштво	751-631
Електродистрибуција	751-740	Царинарница	751-294
Водовод	752-674	Народна библиотека	751-260
Железничка станица - информације	752-150	Радио Нови Град	751-271

ВЛАСЕНИЦА

056

Станица јавне безбједности (централа)	730-010	Хотел „Панорама“ (рецепција)	730-192
Дом здравља, прва помоћ	732-719	Власеничка	
Аутобуска станица	731-045	Радио-телевизија ВРТ	731-731
Скупштина општине	731-710	Комесаријат за изабјеглице	734-208
(централа)		Одјел Министарства за изабјегла и расељена лица	731-877
Електродистрибуција	733-520	Дом културе	730-248

КОЗАРСКА ДУБИЦА

052

Црвени крст	731-660	Информације - Пошта	1185
Хитна помоћ	124	Пријава сметњи, „Телеком“	1275
Ватрогасна служба	123	РЈ Електродистрибуција	410-066
Апотека	410-333	Водовод	412-144
Болница (централа)	410-663,	Комунално предузеће	
Такси служба	918	„Комуналац“	410-497
Аутобуска станица	410-585		

ЗВОРНИК

056

Станица полиције	122	Народна библиотека и Муз. збирка	211-234
Хитна помоћ	210-100	Болница	210-100
Полиција	210-008	Аутобуска стан.	211-635
Професионална ватрогасна јед.	210-133	Хотел „Дрина“	211-603
Водовод	210-154	Хотел „Видикован“	210-245
		Железничка ст.	210-041

ВИШЕГРАД

058

Аутобуска станица	620-873	Скупштина општине	
Хитна помоћ	620-625	- централа	620-586
Дом културе	620-271	Рехабилитациони центар	
Радио Вишеград	620-701	„Вилна влас“	620-311
Градска галерија	620-397	Саобраћајна полиција	620-989
Станица полиције	620-346	Апотека	620-150
Царинарница	620-654	Бензинска станица	
Хотел „Вишеград“	620-224	„Енергопетрол“	620-261
Пошта	621-353	Романијапутеви	620-722
Библиотека „Иво Андрић“	620-635		

ФОЧА

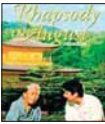
058

Аутобуска станица	210-113	Клинички центар	210-417
Хитна помоћ	124	Црвени крст	210-098
Ватрогасно друштво	123, 210-199	Скупштина општине	210-202
Станица полиције	210-906	Радио Фоча	210-095
Регионална пошта	210-096	Хотел „Зеленгора“	210-013
„Електродистрибуција“	572-993	Хотел „Младост“	
АМД	210-349	Тјештинска	52

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

ФИЛМСКИ ПРОГРАМ

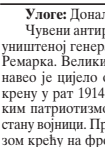
РТРС 23.20 **Рапсодија у августу**

Улоге: Сашико Мурасе, Ричард Гир
Старијој госпођи из Нагасакија за вријеме љетног распуста стиже четворо унучади. Том приликом она се присјећа времена када је августа 1945. бачена атомска бомба на овај град. Рапсодија у августу је снимљена 1991. у режији великана седме умјетности - Акире Куроаве.

КЗ 22.40

На западу ништа ново

Улоге: Доналд Плезенс, Ернест Борнин
Чувени антивојни класик и страшна прича о уништеној генерацији, по роману Ериха Марије Ремарка. Велики шовиниста и директор школе, навео је цијело одјељење њемачких дјечака да крену у рат 1914. С пламеном младости и великим патриотизмом у срцима, кренули су да постану војници. Пролазе кроз бруталну обуку и војном крећу на фронт. Успут виде обогаћене војнике које возе у болници. То је њихов први сусрет с реалношћу рата.

ОСМ 17.15

Силицујумски торањ

Улоге: Данијел Болдвин, Брајан Денехи
Чарли Кук је имао безбрижан живот, који га у ствари не воли и посао који нема будућност, све док није изненада премјештен на висок положај у компанији умјесто тајанственог несталога колеге. Ускоро послје преузимања новог посла Чарли прима шифрирани мејл који садржи строго повјерљиве информације. Чарли уклања шифру и открива велику корпорацијску тајну. Компанија у тајно-сти производи чипове помоћу којих се на незаконит начин може ући у сваки рачунарски систем, па чак и банкарски.

ТВ ПИНК 00.45

Испод маске

Улоге: Боб Дилан, Пенелопе Круз
Пјевач чија је каријера кренула сизалном путаном присиљен је да учествује на великом добротворном концерту. Уовинар, који прати тај концерт, почиње да истражује коме су заиста намињена средства која се сакупљају на том дешавању.

РТС 1 00.15

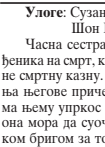
Залубљивање

Улоге: Алисија Силверстон, Кери Едуис
Џек елиот је пилот који изнајмљује кућу од једног богатог пара. Њихова четрнаестогодишња кћерка Деринг флертује са њим. Пошто Џек не одговара на њене алузije и удварање, Деринг одлучује да га заведе по сваку цијену. Филм је окарактерисан као тинејџерска верзија „Фаталне привлачности“.

БК 21.00

Мртвац који хода

Улоге: Сузан Сарандон, Шон Пен
Часна сестра добија очајничко писмо од осуђеника на смрт, који очајнички покушава да избјегне смртну казну. Током дружења са њим и слушања његове приче сестра показује сажалење према њему упркос злочину који је урадио. На крају она мора да суочи са великим парадоксом, великом бригом за тог момка као и са величјом његовог злочина.

АТВ 17.00

Дивља мачка

Улоге: Марлен Фавела, Марио Симаро
Химена поново почиње да пије. Едуарда Починье тужи Химену, али јој она говори да је трудна. Камелија моли Луис Марија да се не разводи од ње. Патрицио убојеђује Едуарду да су тврђије у анонимном писму нетачне. Карлос прати Патрицију да сазна да ли vara Едуарду. Луис Марио обећава Химени да ће јој помоћи при одгођу дјетета којег треба да роди. Едуарда одлази код Ивана.

АТВ 18.05

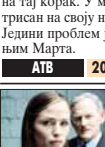
Корак напријед

Улоге: Беатриз Луенго, Моника Круз
Роман моли Лолу да дође кући јер има једну вијест за њу и Пури. Обе су изненађене кад им саопштава да ће два мјесеца радити ван Шпаније. Роман жели да његова кћерка помогне Пури да се брине о дјечи док њега нема. Алиција предлаже Хорацио да дође живјети код ње, али чини се да професор глуми није савсем спреман на тај корак. У међувремену, Робер је сконцентрисан на своју нову каријеру пјевача: треба снимити свој први спот. Једини проблем је у томе што је плесачица која се треба појавити с њим Марта.

АТВ 20.00

Алијас

Улоге: Џенифер Гарнер, Рон Рифкин
Сидни и Вон морају пронаћи Казариа Боманиа како би дошли до дијела загонетке Рамбалди. У међувремену Џек открива сенатору Риду своје сумње у вези с његовом кћерком Лорен. Вон је у великој дилеми. Има осјећај да је у прилично безизлазној ситуацији која се константно само погоршава. На крају одлучује шта да уради по питању свог брака.

БХТ 1 18.00

Неухватљиви

Улоге: Сандрина Холт, Иван Сергеј
Виктор и Мак покушавају разоткрити тајни систем који неосујеће криминалце убија струјним ударом. Џеки, бивши мафијашки шеф, се недавно извукао без казне. Зато је сада Виктор и Мак морају сачувати од сигурне смрти.

6.00	ТВ слагалица
7.00	Јутарњи програм
9.30	Симони и Балдини, серија
10.00	Вијести
10.05	Црна стрijела, цртани филм
11.00	Знате ли?
11.05	Цртани филм
11.20	Сноп
12.00	Вијести
12.30	Храбри отац Хуан, серија
13.20	Хашке (не)прилике
14.00	Вијести
14.05	Испод површине, серија
15.05	Амерички филм, док. програм
16.00	Симони и Балдини, серија
16.30	Српска данас
17.05	Храбри отац Хуан, серија
18.00	Активa
18.35	Питајте, тражимо одговор
19.00	Кенгури кошаркаши, цртани филм
19.30	Дневник
20.05	ТВ бинго
21.05	Печат
22.00	Лоше дјевојке, серија
22.55	Инфо профил
23.20	Рапсодија у августу, филм
1.00	Вијести

8.02	Хороскоп
8.07	Дивља мачка, серија
9.00	Дугменце и Риџи, цртани филм
9.35	Гастрономски дневник
9.55	Вијести
10.00	Корак напријед, серија
11.00	Вјечна љубав, серија
11.55	Вијести
12.00	Филм
13.55	Вијести
14.00	Тимофејев, шоу
14.55	Мјесто злочина, серија
15.45	Вијести
16.00	Радни дан
16.45	Хороскоп
16.50	Гастрономски дневник
17.00	Дивља мачка, серија
18.00	Спорт центар
18.05	Корак напријед, серија
19.00	Вијести
20.00	Алијас, серија
20.55	Спорт центар
21.00	Досјеје
22.00	Вјечна љубав, серија
23.00	Вијести
23.05	Спорт центар
23.10	Мјесто злочина, серија
00.10	Џет сет
00.45	Хороскоп

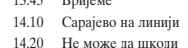

6.30	Јутарњи програм
8.30	Филм
10.00	Новости
10.05	Дивља Америка
10.35	Свијет на длану
11.05	Записи из Аустралије
11.48	Хороскоп
12.00	Кућа лутака, филм
13.40	Божен
14.00	Новости

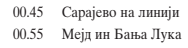
14.05	Разгољенић, серија
14.30	Путопис
14.50	Хороскоп
15.00	Новости
15.05	Нител, наградна игра
15.35	Цртани филм
15.55	Телефакт
16.15	Другарнице, филм
17.55	Ало, ође мобилни
18.00	Новости
18.15	Свијет данас
18.55	Ало, ође мобилни
19.05	Грађани говоре
19.10	Спорт флеш
19.30	БН монитор
20.00	Спорт флеш
20.15	БН коктел
21.50	Алтернатива медика
22.00	Преглед дана
22.30	Разгољенић, серија
22.50	Хороскоп
23.00	Глас Америке
23.30	БН спорт
00.00	Још једном, филм
1.35	Сателитски програм

6.15	Сити
6.25	Сарајево на линији
6.35	Мејд ин Бања Лука
6.45	Спортсимо
6.50	Вријеме
7.00	Серија
8.00	Вила Марија, серија
9.00	Балкан нет
10.00	Ало, ало, серија
11.00	Маријана, серија
11.40	А сада Зијах
11.45	Сити килд
11.55	Вријеме
12.10	Мушке, серија
13.00	Џејк, серија
13.45	Вријеме
14.10	Сарајево на линији
14.20	Не може да шкоди
14.25	Мејд ин Бања Лука
14.35	А сада Зијах
14.40	Спортсимо
14.45	Скривена камера
15.00	Сити килд
15.10	Изи
15.40	Вријеме
15.45	Скривена камера
16.10	Серија
17.00	Мушке, серија
18.15	Мејд ин Бања Лука
18.25	Сарајево на линији
18.30	Вријеме
18.35	Вила Марија, серија
19.25	Џејк, серија
20.10	А сада Зијах
20.15	Скривена камера
20.30	Серија
21.20	Филм
23.00	Ало, ало, серија
23.30	Чувари плаже, серија
00.20	Не може да шкоди
00.25	А сада Зијах
00.35	Сити
00.45	Сарајево на линији
00.55	Мејд ин Бања Лука
1.05	Спортсимо
1.10	Вријеме
1.15	Филм
3.00	Џејк, серија
4.00	Голд музик

9.35	Краљ сточара, серија
10.25	Хороскоп
10.35	Међународни прес центар
11.00	Лавцој, серија
12.00	Банда моторана, филм
14.00	Нова земља, серија
15.00	Џери Спрингер, шоу
16.00	Лавцој, серија
16.50	Хороскоп
17.00	Добој данас, хроника
17.50	Краљ сточара, серија
19.00	Новости КЗ
19.30	Дневник РТС
20.00	Спорт кафе
20.10	Нова земља, серија
21.00	Мали разговори
21.30	Приче из Француске
22.00	Новости КЗ
22.20	Спорт кафе
22.35	Хороскоп
22.40	На западу ништа ново, филм
---	Програм РТС

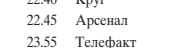

8.00	Забавно-музички програм
9.00	Јутарњи програм
10.00	Свијет
10.15	Лука чуда, серија
11.15	Код тајм
12.00	Свијет
---	На данашњи дан
---	Хороскоп
12.15	Пољопривреда
13.15	Мистерије постања
14.15	Забавни програм
15.00	Евромакс
16.00	Музички програм

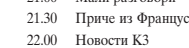
15.00	У гостима код
15.55	Телефакт
16.35	Звјезде мелоса
17.30	У тренду
18.00	Серија
18.55	Телефакт
19.30	Дневник РТС
20.15	Музички интермецо
20.30	Спорт понедељком
21.30	Бисери
22.10	Серија
23.00	Свиџац
23.55	Телефакт

9.05	Клиника Свети Виктор, серија
10.05	22 часа
10.40	Круг
10.50	Мали кући огледи
11.05	Серија
11.55	Филм
13.35	Вреле гуме
14.10	Куда иде Војводина
14.35	Филм
15.55	Телефакт
16.30	Пословне везе
17.10	Серија
17.45	Временко
18.00	БЕЛ дан
18.15	Вријеме
18.30	Мобиле
18.55	Телефакт
19.45	Мали кући огледи
20.05	Клиника Свети Виктор, серија
21.00	Европске актуелности
21.30	Флеш ТВ либерти
22.00	22 часа
22.40	Круг
22.45	Арсенал
23.55	Телефакт
00.30	Глас Америке

12.20	Био једном један Дневник
12.35	Ски магазин
13.15	БХТ вијести
13.50	Док. програм
14.10	Либерти ТВ
14.40	Мјесто злочина, серија
15.30	БХТ САТ програм
18.00	Неухватљиви, серија
18.45	Програм за дјецу
19.00	БХТ вијести
19.30	Тим снова, серија
20.00	Топ гол
21.00	Серија за скицу времена, драма
22.00	БХТ вијести
22.35	Без анестезије
00.05	Био једном један Дневник
00.20	Вијести

6.30	Освета љубави, серија
7.15	Анастасија, серија
8.00	Вољени доктор Мартини, серија
8.50	Симпсонови, серија
9.15	Сабрина, мала вјештица, серија
9.40	Розан, серија
10.05	Брачне воде, серија
10.30	Дадилка, серија
11.00	Сања, шоу
11.55	Забрањена љубав, серија
12.20	Анастасија, серија
13.10	Освета љубави, серија
13.55	Вољени доктор Мартини, серија
14.45	Ексклузив
15.20	Симпсонови, серија
15.45	Сабрина, мала вјештица, серија
16.10	Розан, серија

ТВ СТАНИЦЕ ЗАДРЖАВАЈУ ПРАВО ИЗМЈЕНЕ ПРОГРАМА

СРЕЋА ЧУВА ПИЈАНЕ

ПАО И ПРЕЖИВИО

Пијани Олег је пао са 12 метара висине на земљу, али је устао, отресао праšину са одјеће и вратио се у стан; прошао је без иједне огреботине

НЕ каже се узалуд да срећа чува будале и пијане. Један пијани Рус, с литром водке у венама, не само да је преживио пад с 12 метара, него је прошао и без иједне огреботине.

„Сретни пад“ догодио се једног новог кад је извржљиви Московљанин, 30-годишњи Олег дошао код пријатеља на журку. Након што је попио литру водке, пожалио се друштву да се не осјећа баш најбоље, те је изашао на балкон да ли му сејежи ваздух разбистрио мисли и жељуда.

Али, умјесто тога, Олег

је изгубио равнотежу и пао с 12 метара високог балкона на земљу. Потом се устао, отресао праšину и мирно вратио у стан. Пријатељи су били шокирани једнако као и екипа хитне помоћи која је дошла на њихов позив.

Након што су га прегледали, установили су да је Олег прошао без огреботине. Медицинари су објаснили да Олег није погинуо јер је вјероватно био толико пијан да су му мишићи и удови били у потпуности опуштени, попут желатина, тако да је Олег само одскочио од тла попут лоптице.

ПОГЛЕД ИЗБЛИЗА

КУДА ИДУ ИНТЕРНЕТ ПРЕВАРЕ Миш краде са рачуна

ВРСТА Интернет преваре која тренутно бљески најбржи раст је „фишинг“. Током протеклих неколико мјесеци број летећих превара „фишинг“ и-мејл порука је повећан за просечно 36 одсто мјесечно.

Напади „фишера“ су једна од највећих пријетњи на Нету, осим што су све учесталији, постају и све подлији и досјетљивији. Наиме, „фишинг“ аутори се служе неким тактикама твораца вируса како би украли личне податке од и-мејл корисника.

Они упућују туђи компјутер на веб странице које контролишу криминалци, сваки пут када корисник оде на веб страницу његове „онлајн“ банке. Тако корисник унесе свој број рачуна и шифре увјерен да послује с банком, али умјесто тога открије податке хакерима који ће се на тај начин лако докопати туђег новца.

„Фишинг“ је велики проблем финансијских установа и њихових клијената, а чиница да број

таквих превараната сваком даном расте није нимало охрабрујућа. Само ове године „фишери“ су преварили два милиона људи те америчким банкама нанјели штету од двије милијарде долара. Из Анти-фишинг Воркинг Груп упозоравају на велик пораст „фишинга“ на веб странице те закључују да се њихове технике усавршавају.

А након што је природа показала своју страшну страну, након што је цунами убио више од 150 хиљада људи и оставио ужасне посљедице, и људи су показали своју најлошију и нечовјечну страну.

Осим већ познатих случајева силовања, продавања жена и дјеце у великој робље, сада се су и „фишери“ окористили овом трагедијом.

На Интернету се су појавиле веб странице чија је намјена скупљање новца за помоћ жртвама у Азији. Кликањем на одређене линкове који се налазе на њима

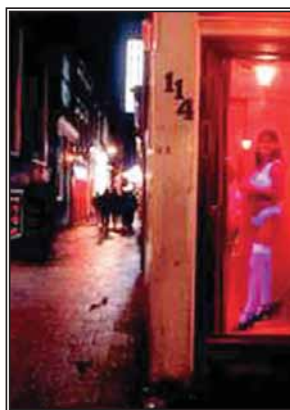
отварају се друге странице, али не праве, већ лажне на које се онда уплати новац. Количина

новца која је на овај начин украдена не може се тачно процијенити. ■ Д. Б.

БРИТАНЦИ ЛЕГАЛИЗУЈУ ПРОСТИТУЦИЈУ Добродошле пријатељице ноћи

ГРАДСКА

управа Ливерпула одобрила је приједлог којим се у том граду жели увести подручје у којем је проституција законита. Ријеч је о првом таквом случају у Великој Британији. Приједлог за који је гласала велика већина посланика у градском парламенту сада треба да проучи британско министарство унутрашњих послова.

Повели су се за примјером холандског града Утрехта, гдје проститутке могу радити само ноћу, у индустријској зони у центру града, далеко од стамбених четврти.

Ливерпулска градска управа

још није одлучила који би дио града био намињен за црвену четврт. ■

АСПЕН

Скок за храбре

ОЛИМПИЈСКЕ игре у екстремним спортовима почеле су у америчком граду Аспену. Технологија фотографије помера гра-

нице, па је тако вишеструком експозицијом у детаље „скинут“ опасни скок сноубордом Шоана Вајта. Овакви скокови су прили-

ка за тестирање човјекових могућности извођења често и смртоносних почета на опасним теренима. ■ (ПоГреп)

ГРЧКИ ВОЗАЧ АУТОБУСА ШОКИРАО РОДИТЕЉЕ Порних до школе

ВОЗАЧ аутобуса у сјеверној Грчкој, који ученике превози до школе, шокирао је родитеље, а вјероватно развеселио ученике када је током војне дјети пустио порних.

Инцидент који се догодио у граду Калкису изазвао је десетке притужби родитеља, који су од аутобуског предузећа тражили да отпусти возача.

„Возач је рекао: „Дјецо, имамо порних, желите ли га погледати?“ Сви су почели викати „да, да“, а он је једноставно пустио касету коју смо гледали на малом телевизијском аутобусу – рекао је новинарима један од ученика.

Дјена у аутобусу била су имала од 12 до 15 година. ■

ВЕНЕЦИЈА Карневалске Марије

ВЕНЕЦИЈАНСКИ Трг Светог Марка „поприште“ је традиционалног карневала који је почео у петак. Његов почетак је био у виду параде под насловом „Три Марије“. ■ (Beta-AP)

ДНЕВНИ	Ован	21.3-20.4.	Бик	21.4-20.5.	Близанци	21.5-20.6.	Рак	21.6-20.7.	Лав	21.7-21.8.	Дјевца	22.8-22.9.
Ован	Неко критикује ваш стил или начин рада, али нема разлога да реагујете сујето. Обратите пажњу на користан савјет и прилагодите своје понашање у односу на пословну линију коју заговарају блиски сарадници. Важно је да вам не промакне неки нови или интересантни детаљ који утичу на ваше смјотливо задовољство. Покажите захвалност за оно што добијате. Умјерите своје мисли и енергију у позитивном правцу.	Бик	Потребно је да повучете логичан закључак из ситуације са сарадницима. Одговорите на нечију пословно-финансијску понуду и планирајте своје цијеве у одабраном друштву, које ће вас добро наградити. Ако вас отворене умовине дјелом разговарате искрено са вољеном особом, прве него што се одређите за вољу или енергично решење. Контролишите своје унутрашње конфликте.	Близанци	Покушавате да узбуркате неке ситуације у контакту са сарадницима. Вазда је да се правично организуете, не можете да функционисте на више страна истовремено. Неположај Месец дјелује изазовно на ваше психичко стање, склони сте изненадивим или неумјереним емоционалним реакцијама. Наравице вас погађају поштени или одговори које добијате од блиске особе. Немате доволни да различите ситуације утичу на вашу психичку равнотежу.	Рак	Обратите пажњу на корисне информације о пословним приликама, неке вам нуде интересантну идеју. Потребно је да се догворите о значајним интересима. Избјегавате пословно ривалство или такмичарску атмосферу. Стрдљиво сачекајте на исходишну нову потребу да релаксијете. Не можете да утицате на партнерову одуду и понашање. Важно је да акумулирате позитивну енергију.	Лав	Неко покушава да вас наговори на другачије решење, али ви имате своје циљеве и не одустаете од заправних планова. Не објудите корисан савјет, јер неке ситуације представљају добар повод за заједнички успех или за смјотливо задовољство. Будите великодушни према вољеној особи. Повећани учени осмех и благи смјотливи тонови доносе најбољи ефекат. Пријатељ вам психолошки оупуштање у блиском друштву.	Дјевца	Нови догађаји утичу на вашу конфигурацију, имате утисак да неке с намјером умањате ваш пословно-финансијски успех. Ипак, сачекајте на значајне коментаре. Будите промишљени и немојте доносити испрете одлуке. Тешко вам је да излучите партнерову одлуку, али вриједи покушати. Потребно је да помјерите субјективне гравитације у припадњању. Сачувајте добру вољу и побољшајте своју психофизичку оупуштање.	
Вага	Размишљате о различитим пословним понудама. Уколико вам је стало да остварите зајакљиве резултате, прихватите нечију користан савјет и проширите своја савјеза о пословима. Саслушајте сараднике који нуде практична решења. Партнер дјелује врло заговорно и оставља чуди утисак. Потребно је да искрено проговарате о различитим несоразумима који вас удаљавају. Поприште које се комуникацијом и позитивном расположењем.	Шкорпија	Имате добре идеје, али повскад је тешко проицијити коначан исход у пословним преговорима. Потребно је да извршите одређене интересе зарад личне сигурности, поступите у складу са својим моралним начелима. Тешко вам је да разумјете нечије смјотливе намјере. Пажљиво анализирајте љубавни однос, али вам недостају конкретни одговори. Избјегавате јединственост са особом која ужива негативну релативност.	Стријелца	Дјелујете снажљавно у различитим пословним сусретима, али осећате и додатну одговорност за своје одлуке и циљеве. Идите утисак да се од вас очекује много више, него што можете да учините у одређеним ситуацијама. Нема потребе да дајете испрете објашњавања, партнер пажљиво анализира ваше понашање. Прихватите искрени разговор. У вечерњим часовима пријатељ вам сусрет или излазак, као добра релаксација.	Јарц	Налазите се у несвојичној ситуацији, стога изјављујете афективно понашање пред сарадницима и затражите нечију подршку. Потребно је да створите боље услове, јер све што чините оставља одређене посљедице на ваш пословни живот. Тешко вам је да мирно прихватите нечији одговор, лагано губите владу у срећна зарепатка. Љубавне епизоде кроз коју пролазите. Нема разлога за претерану забринутост, опустите се.	Водолија	Интересују вас неке скривене информације или послови који нуде посебна рјешења, важно је да направите добру процјену. Стало вам је да се докажете кроз различите пословне изазове и да унапредите своје практичне искуство. Нема разлога да се скоубавате са вољеном особом око спорних ситуација и ситуација. Одговорите на нечије смјотливе ситуације. Потребно је да побољшате своју концентрацију.	Рибе	Нема потребе да се расправљате о различитим пословним визијама и интересима. На вама је да спроведете у дјело нечије цијеве, зарад заједничког интереса. Важно је да будете довољно убуздани и ефикасни у друштву сарадника. Дјелујете задовољно. Кога вас пронађа романтично расположење и сентиментална нота, а партнер искрено жели да вам утичу. Приштите себи неку омиљену забаву, као поштину за добро расположење.	

ГЛАС СПОРТ

БЛИСТАВО ИЗДАЊЕ СМУЧАРКЕ ЈЕЛЕНЕ ЛОЛОВИЋ НА УНИВЕРЗИЈАДИ

Јелена Лоловић:
Три медаље
у Инсбруку

СЊЕЖНА КРАЉИЦА

Страна 7.

КОШАРКАШКА ЛИГА БиХ

Дејан Вукоњаљевић: Крах у другој четвртини

ПОРАЗ ИГОКЕЕ

Страна 8.

БОРАЦ СП ПОБЈЕДНИК
ТРАДИЦИОНАЛНОГ ТУРНИРА

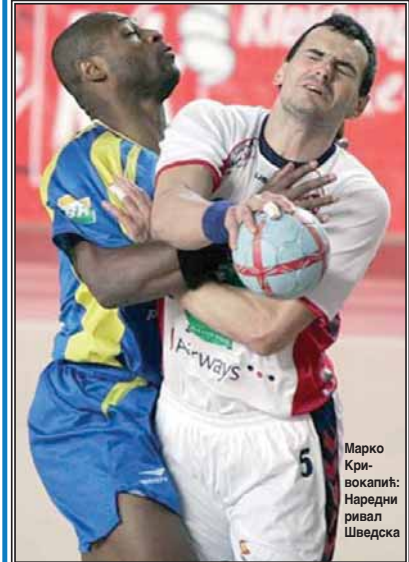
ЗВЕЗДА БЕЗ СЈАЈА

Страна 8.

Тања Кекић и Драгана Кукић: Прво мјесто у „Борику“

ПРВЕНСТВО СВИЈЕТА ЗА РУКОМЕТАШЕ

Марко Кривокапић:
Наредни ривал
Шведска

А САД ЗА МЕДАЉУ

Страна 5.

СВЕТОСАВСКИ ШАХОВСКИ ТУРНИР МЛАДИХ

Душан Илић, Никола Лакић и Александар Кокотовић: Пехар младом Билећанину
(Снимио Р. ШИБАРЕВИЋ)

КАД БИ СВИ КАО КОКОТОВИЋ

Страна 6.

ФК БОРАЦ

ОДЛАЗИ И КАРАЛИЋ

Страна 2.

Владимир Каралић: Правац Јужна Кореја

(Снимио М. ШУКАЛО)

СА ГРАДСКОГ СТАДИОНА ОДЛАЗИ И ВЛАДИМИР КАРАЛИЋ

СА КИПРА КА КОРЕЈИ

Нападач Борца одлази на припреме у Аја Напу где би требало да дефинитивно постигне договор са прволигашем Чу Намом

БАЊА ЛУКА - Владимир Каралић „растаје“ се са Борцем. Своју фудбалску каријеру требао би да настави у прволигашу из Јужне Кореје - Чу Наму. Он је већ спаковао кофере, а у уторак путује за Кипар. Његова дестинација биће познати спортски центар Аја Напа, где се тренутно на припремама налази његов нови клуб.

- Надам се да ће све бити у реду и да ћу потписати уговорну обавезу са тимом из Гванг Јанга - истиче Владимир Каралић. Обавијештен сам да су моји нови послодавци задовољни оним што су видјели на касетама. Међутим, тражили су да се појавим на Кипру како би се још једном уверили у моје способности. Познавајући себе, очекујем да ће све проћи како треба и да се неће у међувремену нешто искомпликовати.

Овом фудбалеру тешко науда одлазак из клуба са Градског стадиона.

- Ма гдје год био, мени ће Борца бити у срцу. Четири године провео сам у првом тиму, а почео сам играти код тренера Драгана Вукше. Било је то у сезони 2000/01, када смо били неприкосновени у Републици Српској и тада смо на убедљив начин освојили шампионску титулу. То је

свакако најљепши период из моје досадашње каријере којег нећу никада заборавити.

О тужним тренуцима најрадије не би ми причао...

- Ујасно сам се осјећао после финале Купа БиХ којег смо изгубили од Модрича Максиме. Прије самог сусрета вјеровао сам да ћемо побједити и да ћемо се

СТАТИСТИКА

Владимир Каралић готово редовно је водио статистику о броју наступа, као и постигнутих голова.

- Одиграо сам између 120 и 130 утакмица у које сам рачунао првенство и Куп Републике Српске као и БиХ. На овим сусретима постигао сам нешто више од 40 голова - каже још члан Борца који је јесена био први стријелца тима са четири поготка.

ковачно дочепасти европске фудбалске сцене. Међутим, у томе нисмо успјели, а вјерујем да ће Борца једног дана освојити тај трофеј - нагласио је Каралић.

Он такође вјерује да ће коначно бити стављена тачка на тренутну кризу у Борцу.

- Ко год је до сада долазио на Градски стадион обећавао је боље, а од тога није било ништа.

Славољуб Стојановић и Владимир Каралић: Вријеме за растајак (Снимко М. ШУКАЛО)

Надам се да ће трансформација у Спортског предузеће, друштво са ограниченом одговорношћу до-

нијети ведрје дане - оптимиста је Владимир Каралић. ■ С. БАБИЋ

ЖЕЉКО СТАНИЋ ЖЕЛИ ДА ЗАБОРАВИ СУМОРНУ ЈЕСЕН Биће боље на прољеће

Жељко Станић: Криза је прошлост

СОКОЛАЦ - „Луѓањма“ је дошао крај. Искусни фудбалер Жељко Станић каријеру ће најјереватније завршити у Гласинцу. Из овог клуба својевремено је отишао у бановички Борца, а прије тога наступао је и за Младост из Рогатице. После је носио прес брнцакски Јединства, Рудар из Угљевика, те Леотара. А од јесени 2002. године поново предводи напад прволигаша Српске из Сокола.

- Гласинац је мој клуб и зато не чуђу што сам се вратио у средину гдје сам и направио прве фудбалске кораке. Прошао смо много тога и, како тренутно ствари стоје, у „дрвеноплавом“ дресу окончаћу играчку каријеру - каже на почетку разговора Жељко Станић.

Од њега се очекује да на прољеће чешиће поглађа противничке мреже него што је то чинио јесена.

- Надам се да ће тако бити - наглашава Станић. А да би то и остварио морам се добро спремити, баш као и остали моји саиграчи. Тренинзи на овим сљежним наносима су напорни, али сви смо свјесни да тренер Милош Ђурковић од нас тражи максимум, јер добра физичка припремљеност је основа свега.

Гласинац ће у наставку шампионата имати повољнији распоред. То је један од разлога што овај проверени нападач очекује да ће прољеће бити много успјешније. ■ Б. Г.

- У јесењем дијелу првенства Републике Српске имали смо екипу за знатно бољи пласман од тренутног 12. мјеста. Настајојемо да у наставку тај пласман поправимо, али у даљем првенству боримо за повратак у Јединичку лигу БиХ - оптимиста је овај проверени фудбалер.

Он се нада да ће се и купно стање у клубу побољшати.

- Свима нам је у интересу да Гласинац стане на ноге и да се превазиђе криза у којој смо се налазили последице испадана из лиге БиХ. Надам се да ће напори које је улагао управа у том правцу уродити плодом - истакао је Жељко Станић. ■ Б. Г.

МОДРИЧА МАКСИМА ДОБИЛА НОВОГ ЧЛАНА

Лукић уз Лукића

МОДРИЧА - Мало по снијегу, мало у теретани и дворани. На овакав начин одвијају се припреме фудбалера Модрича Максима. На тренинзима сви раде максимално ангажовано и покретовано. А последице тога је лакша повреда Александра Раилића, којем је у дуелу са Николом Васиљевићем страдало чланак.

- Он је прескочио недељни тренинг, али се надам да ће већ данас почети са несметаном радом. Других проблема немамо и могу пожељети да наставимо у сличном ритму - истиче шеф стручног штаба Модрича Максиме Митар Лукић.

До петка, 4. фебруара, Модричани ће приједносни трени-

Модричани су дефинитивно комплетирали играчки кадар. Посљедње појачање је Борислав Лукић, који је дошао из Славнице, а прије тога наступао је у „Никос Канберни“ и добојској Слоги.

- Ради се о поузданом навалном фудбалеру који ће нам добро доћи у наставку такмичења у Јединичкој лиги БиХ. На њему је да се радом, и играма, али и голловима, наметне стручном штабу у овом зимском периоду - прецизира је Митар Лукић.

Александар Раилић: Повриједио чланак

рати на стадиону, а увече у дворани. А последице тога одлазе на припреме у Међурегу, гдје ће одиграти неколико контролних утакмица.

- За сада је извјешено да ћемо идуће суботе, 5. фебруара, омијерити снаге са Радничким из Лукавца. Остале противнике договорићемо на лицу мјеста гдје има доста екипа, тако да нећемо имати проблема са избором ривала - нагласио је кормилар популарних „уљара“.

Борислав Лукић сматра да ће изборити мјесто у стартној постави Модрича Максима.

- Дошао сам у ову средину са жељом да имам већу минутажу него што сам је имао у Славници из Источног Сарајева са којима сам се недавно коректно растао. Увјек сам вјеровао у себе и тако је и овог пута - казао је нови члан прошлогодишњег побједника Купа БиХ Борислав Лукић. ■ С. Б.

ОДГОЂЕН ПРИЈАТЕЉСКИ МЕЧ СЛОГА - ОМЛАДИНАЦ МОБИС

„Луке“ у зимском декору

ДОБОЈ - Фудбалери добојске Слоге увелико се припремају за наставак шампионата Републике Српске. Под руководством шефа стручног штаба Зорана Ђургуза вриједно раде у Добоју, гдје ће обавити целовечерне припреме.

- За сада све тече по плану, осим одлагања тест утакмице против Омладинца МобиС у Бањој Луци. Велики снијег онемогућио је да се истрачи на терен. Мислимо смо да меч буде одигран код нас у „Лукама“, али и овдје је сљежњи покривач висок, па смо одустали од меча - каже Ђургуз.

Он истиче да је прва фаза при-

према успјешно окончана, те да прелазе на други степен припрема.

- Предстоји нам више рада са лоптом, на техничкој и тактичкој основи, а то значи и чешиће одигравање контролних утакмица. Већ у сриједу, ако то дозволе временске прилике, у Добоју ћемо се састати са Радничким из Лукавца, а у суботу ћемо угостити Лакташе - каже стратег Добојлија.

Према његовим ријечима, договорене су још и утакмице са Козаром и Љубињем, као и са тузланском Слободом и имењакком из Трна.

Припремама су се прикључили Дражен Филиповић и Ведран Софић, а исписнице су добили Горан Сарић и Дражен Васиљевић. Голман Ратко Ђурковић налази се на пробни у Слободи из Тузле И, ако задовољан, остаће тамо - објашњава Ђургуз.

У редове Слоге требало је да стигне њихов некадашњи играч Славниша Ђукановић, али то се није догодило.

Са њим смо све договорили, али запело је у вези са панприма. Његов садашњи клуб, Рудар из Угљевика, нема намјеру да га пу-

НАСТАВАК

У стручном штабу Слоге надају се да ће на прољеће екипа остварити бољи пласман у односу на онај из првог дијела такмичарског циклуса.

- Добро је познато да смо јесен завршили на седмој позицији са 25 освојених бодова. Вјерујем у садашњи играчки кадар и увијешен сам да можемо направити значајан искорак на прволигашкој табели. Вријеме које је пред нама најбоље ће показати колико је мој оптимизам био и оправдан - нагласио је Зоран Ђургуз.

сти, па расплет очекујемо за који дан - каже Ђургуз. ■ Сл. П.

ИГРАЧ РУДАРА МИРОСЛАВ ЈЕВТИЋ ОПТИМИСТА ЗА НАСТАВАК СЕЗОНЕ

ПОБЈЕДЕ КОД КУЋЕ - ОПСТАНАК

УГЉЕВНИК - Рудар неће напусти из Јединичке лиге БиХ. Ово изјављује један од најбољих фудбалера тима из Угљевика Мирослав Јевтић. И поред чинишине да су јесен завршили на посљедњем 16. мјесту са свега 14 освојених бодова, он је оптимиста уочи наставка другог дијела такмичарског циклуса.

- Рачуница је јасна, ако књи дођемо све противнике онда се можемо надати најбољем. Не смијемо понављати клишеве из минуле јесени када смо изгубили доста бодова на нашем терену. То пого-

Рачуница је јасна, на свом терену морамо све ривале добити како би избјегли оно најгоре, каже узданица „рудара“

димо не смијемо дозволити у окрсајима са директним ривалима за опстанак Будућности из Бановића и Жетпче. По природи сам оптимиста и сигуран сам да ћемо избјећи испаднање из елитног друштва БиХ.

Он вјерује да ће и клупско руководство дати свој допринос у остваривању зацртаног циља.

- Управа је већ направила добар потез када је за новог тренера ангажовала провереног струч-

њака Миломира Одовића. Такође, у нашу средину дошло је неколико нових фудбалера као што су Славниша Улић, Огњен Крешталић, Крето Перовић, Петар Гушћинић. Са њима вјерујем да ће прољеће бити куд и камо успјешније него јесен - оптимиста је везиста Рудара.

Мирослав Јевтић имао је понуда да ове зиме промијени клубске боје, али није ништа прихватио.

Мирослав Јевтић (Рудар): Побољшати ефикасност

УЧИНАК

Протекле јесени фудбалери Рудара су на 15 првенствених утакмица постигли свега 12 голова.

- Утисао је и то што смо први дан сезоне завршили на посљедњем мјесту. Зато морамо много учинити на поправљању ефикасности. На овом плану треба и да доста урадим, јер у првом дијелу нисам постигао ништа један погодак - још је дошао Мирослав Јевтић.

ги БиХ. А тек на љето размишљаћу о одласку из Угљевика - нагласио је узданица „зелено-црних“.

Због повреде тетиве овај фудбалер је већ десет дан изван тренинжског процеса.

- За све је крива тврда подлога, дошло је до унале, и морао сам на принудну паузу. Одлазим редовно на терапије, а вјерујем да ће већ за дан-два почети са лаганим тренинзима. Не желим много да пропустим, јер хоћу да се што боље спремам за прољеће окривање - закључио је један од најбољих у редовима „рудара“ Мирослав Јевтић. ■ С. Б.

СА ПРИПРЕМА ПРВОЛИГАША КОЗАРЕ

ЛОПТА КАО ОДМОР

Сви једва чекамо да у први план дођу тренинзи са фудбалском лоптом, истиче узданица Козаре Срђан Чолић

ГРАДИШКА - Ништа од прве контролне утакмице. У суботу је Козара на свом стадиону требала угостити Слободу из Новог Града, али због високог снијажног покривача меч није одигран. Јуче су играчи имали слободан дан, а већ данас наставаће се редовним тренинзима.

- Што се тиче прве двије недеље рада задовољан сам, јер смо урадили све оно што смо планирали. Морам похвалити играче који су дисциплиновани и са њима је права милина радити. Надам се да ће тако бити и наредних дана када ћемо појачати темпо - ис-

такао је шеф стручног штаба Козаре Драган Вукша.

Јучерашњи слободан дан искоришћен је за мали предах, али и санирање лакших повреда на које се жале капитен Синиша Ђурић и креатор игре Срђан Чолић.

- Надам се да је упала мишића прошлост. Сви једва чекамо да у први план дођу тренинзи са лоптом, јер то ће бити у односу на ово прави одмор. Оно што је најбитније је да смо ми играчи задовољни начином рада шефа стручног штаба Драгана Вукше. Напорно јесте, али без квалитетних припрема нема ни добре игре.

■ З. ВАЈКИЋ

Када све то завршимо како треба онда не будемо у знаку Козаре - нагласио је Срђан Чолић.

У градишком прволигашу истичу да су сви детаљи око прелазног рока углавном познати. Иако је одрадио неколико тренинга либеро Бојан Красић вратио се у Нови Сад, Сарадња није договорена са Милошом Огњановићем. Оно што је сигурно у Козари ће остати Никша Димитријевић, Срђан Јеремић, Стево Малиновић као и Саша Кајкут и Дејис Малешевић.

ФУДБАЛЕРИ ПРВОЛИГАША ДРИНЕ ИЗ ЗВОРНИКА РЕДОВНО ТРЕНИРАЈУ

Мало терен, мало теретана

ЗВОРНИК - Фудбалери Дрине увелико раде на тренинзима како би спремно дочекали наставак првенства у Првој лиги Републике Српске. Припреме се углавном одвијају по плану стручног штаба, а последњих неколико дана снијег ремети програм којег је зацртао командар Драго Несторовић.

- Бијели покривач" донекле нас омета да обавимо оно што смо планирали. Али, што је ту је, тренутно спроводимо комбиноване тренинге које изводимо на терену и теретани. И даље је акценат на вјештама снаге и физичке издржљивости.

Морам истаћи да сви добро раде и у овом тренутку се нико не жали на повреде - реферисше шеф стручног штаба Дрине Дарко Несторовић.

Тренер тима из Зворника за 5. фебруар планирао је тест утакмицу.

- Све то сада под знаком питања, а због временских услова. Уколико се побољша ситуација онда ћемо у заказаном термину одиграти прву проверу - додао је Несторовић.

Екипи Дрине поред Дејана Пантелића, Драгише Жугића, Дејана Драгићевића и Новице Гавриловића прикључио се до-

јучерашњи играч Власенице Брано Џишић. Није искључено да још један проверени нападач стигне у Зворник, а неизвјестан је и останак Раде Бокића.

- Он је до сада професионално извршавао своје обавезе и свакако да је играч који нам је неопходан. Тренутно се налази на проби у једном тиму из Аустрије, и ако тамо не прође вратиће се у нашу средину - закључио је стратег прволигаша Дрине Дарко Несторовић.

Иако се још није опоравио од повреде са радом је кренуо и везиста Александар Кикић.

■ Д. Га.

КЛУБ МАЛОГ ФУДБАЛА „НИКИЋ“

Предсједник тражи играче

БРЧКО - Клуб малог фудбала „Никић“ у шампионату Српске, а који стартује шестог фебруара, најављује борбу за прво мјесто. У овом спортском колективу сматрају да имају тим који може да буде најбољи од осталих конкурентна.

- Улазимо у такмичење са само једним циљем - да будемо први и да покушамо да се кроз завршницу на нивоу БиХ изборимо за Европу. А то значи да немамо намјеру да учествујемо само због такмичења, него да, што је прије могуће, створимо тим који ће у наредном периоду освајати трофеје - каже предсједник Клуба малог фудбала „Никић“ Мићо Никић.

На недавном одржаном састанку за генералног секретара клуба именован је Јовица Савић. Улога тренера екипе повјерена је искусном фудбалском стручњаку Сави Обрадовићу.

- Сигуран сам да ћемо већ у овом првом првенству Републике Српске у малом фудбалу оставити добар утисак. Не желим никог да потцијеним, али сам увијекне да можемо постати шампиони - рекао је тренер тима из Брчког Саво Обрадовић.

У овом тренутку још увијек није у потпуности дефинисан играчки кадар. Тако ће за Брчаке најјервероватније играти: Ђукић, Ђоковић, Мирић, Адуковић, Стојчиновић и Зирковић, јер су већ постигли договор са предсједником Мићом Николићем. Исто тако у плану је ангажовање још неколико фудбалера. Поред играча са простора Брчког, разговори се воде са неколицином из Србије и Црне Горе као и ФБиХ.

■ С. Г.

ПРЊАВОР

Егзит први прије зоре

ПРЊАВОР - Тим „Егзита“ побиједио је Светосавског турцира у малом фудбалу. Прњаворчани су у финалу савладали састав „Капа бутић“ са 6:4. На овој традиционалној смотри која је трајала непрекидно 14 часова, наступиле су 34 екипе из Прњавора и сусједних општина.

Занимљивост представља податак да је меч за прву награду завршен у шест часова ујутру, када је на трибинама школске дворане „Никола Тесла“ било близу 200 гледалаца.

■ Б. Р.

ИЗ ФУДБАЛСКОГ КЛУБА РУДАР ПРИЈЕДОР

Дама ради са играчима

ПРИЈЕДОР - Нема одступања од зацртаога плана. То значи да се припреме фудбалера Рудар Приједора одвијају по програму шефа стручног штаба Михајла Бошњака и његових помоћника Вилка Самарџије и Драге Јукића. Иако је свјетски прекривач у Приједору преко 40 центиметара играчи свакодневно извршавају своје обавезе.

УТАКМИЦЕ

Стручни штаб фудбалског прволигаша Републике Српске из Приједора планира и одигравање неколико контролних утакмица.

- Већ смо требали на нашем терену угостити састав прњаворског Љубића. Међутим, из добро познатих разлога били смо принуђени да овај меч одгодинимо за неку другу прилику. У наредних неколико дана биће познато са којим ћемо још ривалима играти и овом припремном периоду - додао је Михајло Бошњак.

■ Л. Р.

ИГРАЧИ ДУБИЧКОГ БОРЦА У ШТРАЈКУ

НЕМА ТРЕНИНГА

Фудбалери и стручни штаб неће почети припреме док им се не исплати дио дуга из минуле јесени

КОЗАРСКА ДУБИЦА - Играчи и стручни штаб друголигаша Борца неће почети припреме док им се не исплати барем дио дуговања из јесењег дијела првенства.

- Већ неколико пута Управа клуба на челу са Божидаром Николићем је заказивала састанак Извршног одбора. Међутим, у три наврата он ивије одржан због недостатка кворума, те се не назире рјешење ове новчаче кризе. Заједно са шефом стручног штаба Владом Котуром одлучили смо да нећемо почети са припремама док нам бар не исплате половину дуга, а тражићемо чврсту гаранцију да ће други дио бити ријешен до почетка прољетног првенства - категоричан је капитен Борца Игор Татић.

■ С. СТАНЧИЋ

ФОТО-ЖУРНАЛ ИЗ ГРАДИШКЕ

Милош Гивовић, Дејан Томић и Срђан Чолић: Тренинзи на снијегу

Срђан Јеремић и Зоран Козлина: Голмани на челу колоне

Драган Вукша и Срећко Гајић: Задовољни урађеним

Зоран Благојевић и Јовица Тољагић: Рад и у дворани (Снимио З. ВАЈКИЋ)

ЗАВРШЕН МЕЂУНАРОДНИ „ФИС КУП ЈАХОРИНА 2005“

ПОНОВО РАТАЈ И ВУКОВИЋ

Смучарка БиХ и смучар Србије и Црне Горе побједници су другог слалома одржаног на Јахорини

ЈАХОРИНА - Репрезентативка БиХ Мојца Ратај и Желимир Вуковић из Србије и Црне Горе побједници су и другог слалома на међународном „ФИС Купу Јахорина 2005“.

Мојца Ратај је послје двије војске остварила најбрже вријеме - 1:46,18. Друго мјесто заузела словеначка репрезентативка Теја Перуш (1:49,10), а трећа је била Ана Гасић (1:51,99), такође, из Словеније. Одмах иза њих пласирала се Јана Новаковић са временом 1:52,14. Маја Клешић је била шеста (1:54,96), а Ана Хаваљић девета (2:03,91). Уочи самог старта од такмичарки одустале су Марина Драгичевић и Тијана Васић, а до циља у првој трци нису стигле Јанина Нукић и Анда Чуво.

Желимир Вуковић у мушкој конкуренцији с временом од 1:41,18 остварио је нови тријумф испред Словенца Спљона Јелца (1:42,16) и Грета Брајковића (1:42,29). Најбоље пласирани такмичар из БиХ је Саша Вујиновић на 12. мјесту (1:58,39), а затим сlijеде Фарис Хасеџић (2:02,03), Емир Калем (2:02,40) и Сенад Корић на 15. позицији (2:05,46).

Традиционално међународно такмичење „ФИС Куп Јахорина 2005“ одржано је под покровитељством Секретаријата за спорт и омладину у Влади Републике Српске и града Источно Сарајево, а позиваје на добру организацију нису изоставили ни СПД Јахорина из Пала. ■ Г. ИВАНКОВИЋ

НАЈТАЛЕНТОВАНИЈИ СПОРТИСТА БАЊЕ ЛУКЕ МИЛАН ШАКИЋ

Драгољуб Давидовић и Милан Шакић: Поклон од градоначелника (Снимко Р. ОСТОЈИЋ)

Рад се исплатио

БАЊА ЛУКА - Највећи град Републике Српске по трећи пут добио је своје најбоље и најперспективније спортисте. За најталентованијег у прошлој години проглашен је млади катанаш „Шеснаест“ Милан Шакић који је у сезони која је иза нас освојио више од 40 одлика на многобројним домаћим и међународним такмичењима.

Читаве године сам вриједно тренирао и освајао медаље на свим смотрима на којима сам на-

стао. Рад се исплатио, а ово признање ће ми бити само још већи подстрек да и у будућности наставим вриједно да тренирам и да постижем још боље резултате. Надам се да ћу оправдати ово признање на најбољи могући начин - рекао је послје додјеле признања Милан Шакић. ■ С. П.

ИСТЕКАО ОДМОР ЗА ФУДБАЛЕРЕ ДРУГОЛИГАША ИЗ ТРНА

Састанак па тренинг

ТРН - Одмора што је било, било је. Пред фудбалерима Слоге сада је на ред дошао рад како би спремно дочекали наставак такмичења на друголигашком „западу“. Тренер Предраг Татић јуче је окупио кандидата за први тим, обавио прозивку, и одмах их извео на терен.

У овој првој недељи играчи ће имати један тренинг којег ћемо обављати на нашем стадиону. Надамо се да нам повреде у овом периоду неће покварити планове, јер желимо без проблема да остваримо заштане планове. Оно што је из-

вјесно је да ће комплетан рад бити обављен у Трну - истакло је нови шеф стручног штаба Предраг Татић који је на клупи замијенио Бранислава Пекеза.

Стручни штаба на располагању има сљедеће играче: Прчевић, Миљевић (голмани), Ђурђевић, Јокановић, Грахован, Муџаловић, Д. Мијатовић, Галић, Врљановић, П. Мајкић, Д. Мајкић, Петреши, Бурић, Петковић, Грумша, Озрен, Гарача, Мацаковић, С. Мијатовић и Ђузом.

Наш највећи добитак је Милутин Муџаловић који је стигао из

бањолучког БСК „Црни Ђорђе“. Са екипом тренира некадашњи првотимац Борца и прошле јесени Рудара из Угљевика Милан Озрен. Са њим још нисмо постигли коначан договор, али се надамо да ће и он потписати уговор - казао је спортски директор Слоге Александар Зрнић.

Трњани су први дио сезоне завршили на трећем мјесту са 32 освојена бода баш колико имају и провласирана Жупа и другопласирани Омладинци МобиС.

Имамо велику прилику да се освојимо титулу и да се вратимо тамо гдје нам је по квалитету и мјесту, а то је Прва лига Републике Српске - казао је потпредседник клуба Предраг Миљевић. ■ С. Б.

ПРОМИЈЕЊЕН ПЛАН РАДА ЛАКТАША Само пет провјера

ЛАКТАШИ - Иако су због високог снијета морали промијенити план припрема, фудбалери Лакташа тренирају пуном паром. Управа клуба обезбједила им је да карантенски проведу другу седмицу припрема односно да играчи вријеме између два дневна тренинга проведу заједно у хотелу Сан.

Морам сам од тога одустати јер због снијета немамо услове за одржавање два тренинга дневно на терену. Помогло италијаните ошчићено нам је у петак и за сада иако је у смрзнутом стању дневно можемо урадити само један тренинг, односно истовремено обавити и кондиционо и техничко-тактички дио припрема - каже шеф стручног штаба Лакташа Владо Јагодић.

Због снијета Лакташани нису одиграли ни прву припремну пријатељску утакмицу у Александровцу, јер домаћини Поткозарје није успио да припреми терен. Стручни штаб направио је коначан план одигравања припремних утакмица.

У суботу, 5. фебруара играћемо у Добоју са Слогом, седам дана касније дочекаћемо БСК „Црни Ђорђе“, а 19. фебруара бањолучки Борца. Три дана касније играмо против Јединства из Жеравица, а за 26. фебруар је заказана генералка са Слогом у Трну - нагласио је Јагодић.

Боје Лакташа у наставку првенства неће бранити Синиша Радуловић који је на шест мјесеци уступио Жупи. У мјесто њега уговор је потписао бивши везни играч Борца и Козаре Дамир Слјепчевић. За први тим конкурисаће и млади Њего Савановић. ■ Д. Д.

ФУДБАЛСКИ КЛУБ РАДНИК

Тражи се нападач

БИЈЕЛИНА - Под будним оком шефа стручног штаба Милета Милановића и његовог помоћника Николе Балс, фудбалери Радника марљиво испуњавају постављене задатке. Снијег је у Бијељини достигао висину од 50 центиметара, али не представља препреку да се испуни планирано.

Припреме се, уз мање тешкоће, одвијају по плану. Фудбалери су свјесни да од ове фазе рада у највећој мјери зависи физичка припремљеност за дуго и напорно прољеће, па се тако и однос према тренинзима. За сада нас мимоилазе и повреде које траже дужи одсуство из тренинжог процеса - каже помоћни тренер Никола Бала.

Што се тиче играчког кадра, још један проблем је ријешен. Перича Трифковић носите дрес Радника и у прољећном дијелу првенства, пошто је са Рударом из Угљевика постигнут споразум о продужењу позајмице на још шест мјесеци.

Очекивамо сам такав расиплет, тако да се од првог дана налазим на припремама Радника. Наше амбиције су познате и даћу све од себе да мој допринос освајању шампионске титуле буде што већи - каже Трифковић.

Иако истиче прелазни рок, у Раднику не одустају од довођења класичног нападача. Разговарамо са Иваном Петрићем из Земуна, а могућа су и нека друга рјешења. Очекујем да ћемо довести квалитетног нападача и тим ријешити велики дио проблема у реализацији отворених прилика пред противничким голем - каже директор клуба Живорад Миравић. ■ Т. Н.

Предраг Миљевић и Александар Зрнић: Титула није далеко (Снимко Р. ШИВАРЕВИЋ)

РУКОМЕТАШИ СЛОГЕ ОДИГРАЛИ ТРИ МЕЧА

Успјешан излет у Војводини

ДОБОЈ - Побиједом од 38:22 над Црвеном звездом из Мокрица, рукометашни добојске Слоге, завршили су кратки излет у Славонију и Војводину. Утакмицу са овим друголигашцем, као и Пролетером, којег су, такође, савладали са 35:27. Добојци су одиграли у Зрењанину. Једини пораз Слога је доживјела у Осијеку од истоименог хрватског прволигаша - 36:40.

Осијек је квалитетан састав и није чудо да је представљао Хрватску у овогодишњем Купу ЕХФ. Истина, то нам је први пораз у сусретима са овим противником. Лани смо га у финалу турнира у Градачцу надиграли, као и прије десетак дана у Добоју - каже помоћни тренер Слоге Драган Старчевић. У Кикинди је била сасвим друга слика. Ако Црвена звезда и није био противник по мјери Слоге,

онда се то не може рећи за Пролетер. Јер, Зрењанинци су реномиран састав који су под вођством провереног стручњака Бранислава Зелковића на путу повратка у слично друштво Србије и Црне Горе.

У нашој екипи сви рукометашки су здрави и играли пуном снагом изузев Александра Дугића и Зорана Михаиловића, који су били лакше повријеђени. Међутим, повреде су саниране и они ће моћи у Добоју да наставе са припремама - каже Старчевић.

Слогу у наредном периоду очекује неколико контролних утакмица. Прво је одмјеравање снага са Кривомом у Завидовићима, а потоњем 4. фебруара је предвиђен одлазак у Хрватску и сурет са Баквомом.

■ С. П.

Ц. ЗВЕЗДА 22:38 СЛОГА

ДВОРАНА: Спортско-рекреативног центра „Језеро“ у Кикинди, судије: Главачки и Молиар (Нови Бечеј), седмерици: Црвена звезда 3 (2), Слога 6 (5), искључења: Црвена звезда 10, Слога 6 минута. **ПРВЕНА ЗВЕЗДА:** Тенавац, М. Бурчић, Ковачевић, Стојанов, Балабан 2 (1), Векић 3, Радаковић 3 (1), Паликушић, Томић 1, Бурчић 2, Митреки 1, Караџић 2, Г. Бурчић 4, Степанов 4, Меленчић.

СЛОГА: Вујиновић, Дејановић, Шкорпић 6, Александаровић 5 (1), Јашкић 5 (2), Пијетровић 6, Б. Стојановић 2 (1), Докић, Михаиловић, Старчевић 1, В. Стојановић 4 (1), Веселиновић 3, Пашић, Омеровић 6.

СМУЧАР ГЛАСИНЦА БОЈАН САМАРЦИЈА НИЖЕ САМО УСПЈЕХЕ

ИЗ ЊЕМАЧКЕ НА ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ

Норма за игре у Торину 2006. године испуњена у њемачком Руполдингу

СОКОЛАЦ - Бојан Самарџија, члан Смучарског клуба Гласинац-Караван, послје успјешних наступа на Свјетском купу у Њемачкој и Италији, вратио се у Сокољак. По повратку, дочекала га је лијепа вијест да је проглашен за спортисту године у овој општини.

Знао сам да ћу се наћи међу десет најбољих, али нисам очекивао да ћу бити спортиста године. Наравно, пресрећан сам због овог признања. Добро сам се припремио за ову сезону, што сам показао и на претходним тркама. Био сам на припремама у Аустрији, а за тим на Јахорини и у Бугарској. Прве биатлон трке возио сам у Аустрији у оквиру Европа Купа и испунио норму за учешће на Свјетском купу, што ми је отворило врата за нове успјехе - каже Самарџија.

Млади Сокољанин је потом, у Њемачкој остварио свој циљ - испунио је норму за Зимске Олимпијске игре које ће се одржати у Торину 2006. године. - Посрећило ми се у њемач-

ком Руполдингу. Добро сам трчао и гађао, тако да сам, у трци на десет километара имао заостатак мањи од 20% иза тројице провласираних, што је било довољно за олимпијску норму - додато је Самарџија и нагласио да захвалност за посљедње успјехе дугује директору биатлон репрезентације БиХ Мирославу Гореци, тренерима Смучарског клуба Гласинац - Караван као и спонзору приватном предузећу „Креатор“.

У наставку сезоне Самарџију очекују нова искушења. Да би смучар из БиХ учествовао на олимпијским играма у Торину, треба испунити и репрезентативну норму, а то је најмање 28. мјесто међу 40 земаља. - Тренутно сам на 30. мјесту, али нада се да ћемо већ послје сљедеће трке у Торину направити пласман за најмање три мјеста. Тамо одлазимо почетком фебруара, а чуо сам да је стаза доста тешка, али је добро да је што боље упознам - каже Самарџија. ■ Б. ГАЈЕВИЋ

Бојан Самарџија: Најбољи спортиста Сокоља

СВЈЕТСКО РУКОМЕТНО ПРВЕНСТВО У ТУНИСУ - ОД 23. ЈАНУАРА ОД 6. ФЕБРУАРА

МЕДАЉА СВЕ БЛИЖЕ

Имамо добру позицију и реалне шансе да се пласирамо у полуфинале, каже Веселин Вујовић

НАБЕЛ - Неочекивано, али потпуно заслужено, рукометна репрезентација Србије и Црне Горе освојила је прво мјесто у „Д“ групи на Светском првенству у Тунису. „Плави“ ће у наставку такмичења стартовати са максималним бројем бодова (четири) у другој полуфиналној групи.

Послије неуједљивих игара у прва два кола и шокантног пораза од Египта, „плави“ су се, победом над Норвешанима извукли са нивне амбиса, да би тријумфом над неугођом Њемачком доспјели на врх, потврдивши да имају квалитет, знање и срце. Изабранцима селектора Веселина Вујовића припадају све честитке за оно што су приказали на менију са њемачком репрезентацијом, пресудним за даљи останак на свјетској сцени. Стабилни, чврсти, сигурни и све и своје могућности неонадо су приуштили огромно славе навijaњима и очиглади лекцију актуелном европском шампиону.

Селектор Србије и Црне Горе Веселин Вујовић изјавио је да су „плави“ пласманом у другој круг такмичења остварили план. Освојили смо четири бода, али са игром која није била на задовољавајућем нивоу. Надам се да ће бити много боље када се буде дошло на своје мјесто - рекао је Вујовић.

ДАНАС НА СП

- Прва група: Грчка - Словенија (16:15), Тунис - Чешка (18:15), Француска - Русија (20:15)
Друга група: Шпанија - Њемачка (16:15), Шведска - СЦГ (18:15), Хрватска - Норвешка (20:15)

Он је додао да за „плаве“ вине нема лаких утакмица, јер се у другом кругу састају са Шведском, Шпанијом и Хрватском.

Имамо добру позицију и реалне шансе да се пласирамо у полуфинале. Не морамо да донесемо медаљу, јер је још важило да се не обрнуко - нагласио је Вујовић.

Селектор СЦГ је истакао да је одлучујућа утакмица за његов тим са Шпанијом, ако по победи, осигурао би друго мјесто у групи и пласман међу четири најбоље екипе на свијету.

Када се погледа колико која екипа има бодова, онда се лако закључује да нам тријумф против Шпаније доноси оно што желимо - додао је Веселин Вујовић.

Капитен Жижина Милосављевић изјавио је да је најважније да су „плави“ изабрили пласман у други круг.

Репрезентивци Србије и Црне Горе: Нема пролаза за Њемце

Остварили смо план иако смо имали кикс против Египта. Добро је да смо повратили самопоуздање против Норвешке и Бразила, а јао ми је што нисмо имали довољно концентрације да у финалу „разбојимо“ Њемце! - рекао је Милосављевић.

Он је подсетио да репрезентација СЦГ иде у други круг са максималних четири бода, али да је сада очекују три екипе са три различита стила.

Шведска је типични представник скандинавске школе, која нам у

принципу не одговара. Међутим, Шведани су дошли у измењеном и поумлађеном саставу и ако их не подстиемо да се разиграју, мислим да можемо да их победимо - сматра капитен СЦГ Милосављевић је додао да шпанска репрезентација има одличан контрапан и да ће „плави“ са њима сигурно одиграти једну тешку утакмицу.

Пласман се да нам се не понове раније грешке из мечева са Шпанијом. Већина нас игра у тој земљи и жели на неки начин да се докаже. Не бих волио да нам се превелика

жеља за победом објие о главу - каже Милосављевић, који ове године игра у шпанској Каха Кантаријери.

Он је објаснио да је последњи противник у групи Хрватска, екипа која игра исто као репрезентација СЦГ, са истим успонима и падовима.

Мислим да можемо да савладамо Хрватску. Не гледамо на ту екипу као на свјетског и олимпијског шампиона, већ као на репрезентацију коју смо увек побјеђивали на неутралном терену - оптимиста је Милосављевић и додао да је уласком са четири бода у наставак такмичења ућићин корак ка полуфиналу и да сада само треба наставити са истим приступом утакмицама.

Репрезентација Србије и Црне Горе се преселила у Набел, гдје ће вечерас (18.15 часова) играти прву утакмицу у другом кругу такмичења са селекцијом Шведске, тренепласираном екипом из групе „Ц“.

Table with 2 columns: Rank and Points. Group A results: 1. Tunisia 5 3 2 0 159:118 8, 2. Greece 5 3 1 1 132:117 7, 3. France 5 3 1 1 161:106 7, 4. Denmark 5 3 0 2 174:117 6, 5. Angola 5 1 0 4 113:173 2, 6. Canada 5 0 0 5 103:201 0

Table with 2 columns: Rank and Points. Group B results: 1. Russia 5 5 0 0 151:103 10, 2. Czechia 5 2 2 1 145:136 8, 3. Slovenia 5 4 0 1 154:136 6, 4. Iceland 5 2 1 2 154:144 6, 5. Algeria 5 1 1 3 137:153 3, 6. Kuwait 5 0 0 5 101:170 0

Table with 2 columns: Rank and Points. Group C results: 1. Croatia 5 5 0 0 141:97 10, 2. Spain 5 4 0 1 191:128 8, 3. Sweden 5 3 0 2 137:90 6, 4. Japan 5 2 0 3 121:154 4, 5. Argentina 5 1 0 4 133:142 2, 6. Australia 5 0 0 5 85:202 0

Table with 2 columns: Rank and Points. Group D results: 1. S.C.G. 5 4 0 1 139:118 8, 2. Germany 5 3 1 1 149:115 7, 3. Norway 5 3 0 1 142:105 7, 4. Egypt 5 3 0 2 123:123 6, 5. Brazil 5 1 0 4 118:132 2, 6. Qatar 5 0 0 5 117:168 0

Table with 2 columns: Rank and Points. Results of matches: Чешка - Француска (16:15), Словенија - Тунис (18:15), Русија - Грчка (20:15), Друга група: Њемачка - Хрватска (16:15), Србија и Црна Гора - Шпанија (18:15), Норвешка - Шведска (20:15), Четврттак - Прва група, треће коло: Грчка - Чешка (16:15), Тунис - Русија (18:15), Француска - Словенија (20:15), Друга група: Шведска - Њемачка (16:15), Хрватска - Србија и Црна Гора (18:15), Шпанија - Норвешка (20:15).

ЊЕМАЧКА 24:25 СРБИЈА И Ц. ГОРА
ДВОРАНА: „Олимпијски центар“ у Суеу, гледалаца: 2.000, судије: Арналдос и Видарсон (Исланд), селмерни: Њемачка 5 (3), Србија и Црна Гора 3 (1), искључења: Њемачка 8, Србија и Црна Гора 10 минута.
ЊЕМАЧКА: Битер, Лихтлајн, Фон Берен 1, Рогин, Глендорф 2, Вебер, Прајс, Тидке 1, Хегеман, Графенхорст 2, Пајн 1, Јансен 4, Велички 7, Керман 6.
СРБИЈА И ЦРНА ГОРА: Шарић, Штербић, Бурковић, Којић, Ма. Кривокапић, Букаловић, Ми. Кривокапић 1, Стојановић 4, Петрић 2, Муратовић 7, Судић 3, Милосављевић 1, Авиљковић, Николић 7.

Table with 2 columns: Rank and Points. Group A results: 1. Russia 2 2 0 0 56:48 4, 2. Greece 2 1 1 0 47:46 3, 3. Tunisia 2 0 2 0 53:53 2, 4. Czechia 2 1 0 1 49:51 2, 5. France 2 0 1 1 45:46 1, 6. Slovenia 2 0 0 2 53:59 0

Table with 2 columns: Rank and Points. Group B results: 1. Croatia 2 2 0 0 61:58 4, 2. S.C.G. 2 2 0 0 58:48 4, 3. Spain 2 1 0 1 64:59 2, 4. Germany 2 0 1 1 51:52 1, 5. Norway 2 0 1 1 51:52 1, 6. Sweden 2 0 0 2 53:61 0

ПРИЈАТЕЉСКИ МЕЧ
Звезда прејака
УНА 31
Ц. ЗВЕЗДА 33
ДВОРАНА: у Козарској Дубици, гледалаца: 400, судије: Чабо и Ранковић (Козарска Дубица), селмерни: Уна 7 (3), Црвена звезда 3 (2), искључења: Уна 6, Црвена звезда 2 минута.
УНА: Гујић, Блануша, Трукуља 4, Каран, Ковачевић, Чинг 6 (2), Козарац 3, Секулић, Кос 3, Обушина 5, Радловић, Шуша 10 (1), Чабо, Милошевић, Згоњанин.
ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Живковић, Бурнић 9, Шчејић 5, Бујачић, Човић, Поповић, Ђосић 4, Дамјановић 9, Зарић, Авиљковић 2, Чучковић 2, Илић, Андрић 2 (2).

РУКОМЕТНИ КЛУБ БИЈЕЉИНА ДОВЕО ПРВО ПОЈАЧАЊЕ
СТИГАО ПОПОВИЋ
БИЈЕЉИНА - Од појачана најважнијих за предстојећу борбу за опстанак у Заједничкој лиги БиХ у екипи која је први дио првенства завршила без освојеног бода. Бијељини, стигао је, до сада, само Драган Поповић из брчанског јединства.
- Ради се о играчу који може да игра на више позиција као што су средњи или ливеви сек и крило - каже о његовим квалитетима шеф стручног штаба, Миле Латинковић.
Пошто је прелазни рок у БиХ истекао, у клубу ће настојати да током наредне недеље ангажују појачања из Србије и Црне Горе. Имена нико не помине уз напомену да би све требало да буде јасније за неколико дана.
Током викенда кормилар Миле Латинковић је дао протимачима слободне дане, а од дана кре-

„ОСИГУРАНИЦИ“ У СРИЈЕДУ ИГРАЈУ СА БОРЦЕМ
Јуниори тест за Косиг
БАЊА ЛУКА - Рукометаш Косиг Дунав осигурања у сриједу ће одиграти прву контролну утакмицу у склопу припрема за наставак сезоне. Ривал „осигураника“ ће бити јуниорски састав Борца Телеком Српске, а утакмица је заказан за 18.30 часова у сали ОШ „Борисав Станковић“.
- Покушаћемо договорити

БОРАЦ ТС У ОБА СУСРЕТА БОЉИ ОД МЕДВЕШЧАКА
АТЛАГИЋ ТРЉА РУКЕ
Одиграли смо 120 минута у високом ритму, што говори да смо имали квалитетне припреме и да ћемо на прољеће бити много бољи него јесенас, истиче Стојан Атлагић
БАЊА ЛУКА - Рукометаш Борца Телеком Српске су у оба пријатељска меча били бољи од загребачког Медвешчака и показали да су квалитетно радили у досађањем дијелу припрема. Први сусрет Бањалучани су добили уједно, 28:19 (13:10), док је у другом хрватска екипа пружила много јачи отпор, 29:28 (16:17).
Задовољан сам игром и залагањем својих играча - каже шеф стручног штаба Борца Телеком Српске Стојан Атлагић. У првој утакмици смо потпуно надиграли Загребчане, док је у другој дошло до благог опуштања. Одиграли смо 120 минута у високом ритму, што

КОЗАРСКА ДУБИЦА - Своје прво гостовање у Козарској Дубици рукометаше Црвене звезде крунисале су победом. Оне су пријатељској утакмици савладале састав Уне резултатом 33:31.
Тријумф је потпуно заслужено припао гошћима из Београда, јер су биле спремније и упраније, што се нарочито видјело у другом полувремену.
Домаће играчце су биле боље у првом дијелу утакмице кад се све до 27. минута водиле са три гола предности, али су Београђанке до одмора успјеле да преокрену резултат и оу на одмор са једним поготком винека - 16:15.
Сусрет је ријешен изминуте 42. и 52. минуте, када су гошће направила серију од 6/0, што је на крају било недостатно за домаће рукометаше.
■ С. С.

БОРАЦ ТС 28:19 МЕДВЕШЧАК
ДВОРАНА: „Борик“, гледалаца: 100, судије: Собо и Крижанец (Бања Лука), селмерни: Борца Телеком Српске 8 (4), Медвешчак 2 (1), БОРАЦ ТЕЛЕКОМ СРПСКЕ: Грахован, Малић 2, Обрадовић 8 (2), Торића 2, Ђого 1, Међедовић 4, Стевановић 2, Рапа 1, Црномарковић, Шавац 2, Буђуровић, Ђељин 1, Микшић 1, Гудурац, Љубинић, Уљачанић 4 (2), Вранешки.
МЕДВЕШЧАК: Лелић, Проле 4, Мађерчић, Покховски 3, Музабљић 1, Павелић 1, Зорко, Кнежевић 6 (1), Брчић, Пашалић, Бурнић, Палазар 2, Бунтић 2.
говори да смо имали квалитетне припреме и да ћемо на прољеће бити много бољи него јесенас.
Тренер Борца Телеком Српске је против Медвешчака указао шансу свим играчима, а једини који није улазио у игру био је трећи голман тима Аљона Буђуровић.
- Форсирао сам одбрану 6-0 и она је веома добро функционисала, нарочито у првом сусрету. Наравно, има ту још много простора за напредак и свим сегментима игре, али с обзиром да су ово биле наше прве контролне утакмице, можемо бити задовољни провером - додао је тренер Борца ТС.
Десно крило Бањалучана, Горан Малић истиче да је Борца ТС заслужено савладао квалитетног противника.

БОРАЦ ТС 29:28 МЕДВЕШЧАК
ДВОРАНА: „Борик“, гледалаца: 100, судије: Собо и Панчић (Бања Лука), селмерни: Борца Телеком Српске 8 (6), Медвешчак 2 (2), искључења: Борца Телеком Српске 2, Медвешчак 6 минута.
БОРАЦ ТЕЛЕКОМ СРПСКЕ: Грахован, Малић 1, Обрадовић 5 (1), Торића 1, Ђого 4, Међедовић 1, Стевановић 2, Рапа, Црномарковић 3, Шавац, Буђуровић, Ђељин 1, Микшић 5 (2), Гудурац, Љубинић, Уљачанић 4 (2), Вранешки 2 (1).
МЕДВЕШЧАК: Лелић, Проле, Мађерчић, Покховски 4, Музабљић 2, Павелић, Зорко, Кнежевић 11 (2), Брчић 1, Пашалић 7, Бурнић, Палазар, Бунтић 3.
првотимаца, али то није оправдање за ове поразе. Борци је заслужено побијеђено и ја му овом приликом честитам - нагласио је Лалић.
Наредну провјеру рукометаш Борца Телеком Српске ће имати 8. фебруара поново против Медвешчака. Овога пута обје утакмице ће се одиграти у Загребу.
■ Д. ПРАШТАЛО

Обрадовић и Ђого (Борца ТС): Успјешне провјере (СНИМНО Р. ШИБАРЕВИЋ)

ЗАВРШЕН ДЕВЕТИ „СВЕТОСАВСКИ КУП“ ЗА РУКОМЕТАШИЦЕ

ПЕХАР ПРИПАО БОРЦУ

БАЊА ЛУКА - Рукометашке Борне Српске поште освојиле су пехар највише победничку традиционалног, деветог по реду, „Светосавског купа“ који је одржан у Бањој Луци. Играчице овог клуба у финалном мечу савладале су екипу Црвене звезде из Београда резултатом 26:23.

У првом полувремену рукометашке Црвене звезде држале су све конце игре у својим рукама. Од првог момента сусрета Београњанке су кренуле офанзивно и константно су имале предност од тричетири гола. На одмор се отишло код „плус три“ за Црвену звезду, 14:11.

Већи дио другог дијела сусрета, такође, је прошао у доминацији рукометашкиња из Београда. Оне су одржавале предност из првог полувремена све до 45. минута. После је тога, рукометашкице Борне Српске поште почеле су да се резултатски приближавају противницама и у 49. минут на semaforу је стајало 21:21. Све до 55. минут играло се гол за гол и било је нерешено, 23:23. Посљедњих пет минута сусрета у потпуности је припало Бањолучанкама. Оне су у тим моментима постигле три поготка, а нису примиле ни један што је на крају и рјешило побједника овог меча и „Светосавског купа“.

Бањолучанке су у одлучујућем сусрету савладале састав Црвене звезде резултатом 26:23 и на тај начин освојиле овогодишњи турнир

Тања Кекић (Борац Српске поште): Борбеношћу до успеха (СНИМЉО Р. ШИБАРЕВИЋ)

Анита Косић и Ранко Раца: Признање најбољем голману

У сусрету за треће мјесто Раднички Југопетрол је убоједило савладао домаћина, екипу Врбаса 2000, 40:26. Побједник овог сусрета био је познат већ после првих 30. минута када је на semaforу стајало 23:14 за Београњанке.

Послије завршетка финалног сусрета уручени су пехари за три првопласиране екипе, а проглашени су и најистакнутији појединци. Пехар највише победнички голману припао је Анити Косић из еки-

пе Борне Српске поште. За играчицу турнира проглашена је Андрија Леквић (Раднички Југопетрол), док је вена клупска колегиња Лидија Стевић најбоља стрелачка са 17 поготка.

Резултати полуфинале: Борац Српске поште - Раднички Југопетрол 29:26, Врбас 2000 - Црвена звезда 30:26, меч за треће мјесто: Врбас 2000 - Раднички Југопетрол 26:40, финале: Црвена звезда - Борац Српске поште 26:23. ■ С. ПОПОВИЋ

ФИНАЛЕ

Ц. ЗВЕЗДА 23:26 БОРАЦ СП

МЕЧ ЗА ТРЕЋЕ МЈЕСТО

ВРБАС 2000 26:40 РАДНИЧКИ ЈП

ПОЛУФИНАЛЕ

ВРБАС 2000 30:36 Ц. ЗВЕЗДА

ДВОРАНА: „Борик“, гледалаца: 100, судије: Јошић и Раца (Бања Лука), семерци: Црвена звезда 1 (1), Борац Српске поште 5 (5), искључења: Црвена звезда 8, Борац Српске поште 2 минута.
ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Таталовић, Бурић 9, Цевић 2, Вујаčić, Човић 2, Поповић, Ђоковић 1, Дамијановић 2 (1), Зарић, Анђелковић 7, Чучковић, Живковић, Илић, Андрић.
БОРАЦ СРПСКЕ ПОШТЕ: Косић, Зећ, Тодоровић, Кекић 2, Малабашић, Остојић, Кукић 3, Лукић 4 (1), Рајић 1, Др. Кнежевић 2, Де. Кнежевић 3, Кузмановић 3, Др. Црнић 7 (4), Бабић 1, Ди. Црнић.

ДВОРАНА: „Борик“, гледалаца: 50, судије: Јошић и Раца (Бања Лука), семерци: Врбас 2000 8 (5), Раднички Југопетрол 6 (3), искључења: Врбас 2000 8, Раднички Југопетрол 6 минута.
ВРБАС 2000: Бијелић 2, Јосић 2, Савић, Милојевић 1, Вујаčić 8 (3), Јоксимовић, Томић 7 (2), Рођић 4, Бавац, Шева 1, Црнобрња, Бјелца 1.
РАДНИЧКИ ЈУГОПЕТРОЛ: Бајалица, Матовић 2, Тасић 4, Стевић 6, Ђаковић 5, Леквић 10 (1), Поп Лазин 3, Турчић 1, Живковић 1, Богдан, Филиповић 5 (1), Милутиновић 2 (1), Петровић 1.

ДВОРАНА: „Борик“, гледалаца: 50, судије: Јошић и Раца (Бања Лука), семерци: Врбас 2000 9 (7), Црвена звезда 9 (7), искључења: Врбас 2000 6, Црвена звезда 10 минута, првени картон (греће искључења) Милош Илић (Црвена звезда) у 58. минуту.
ВРБАС 2000: Бијелић, Вујаčić 10 (5), Јоксимовић 2, Рођић, Милојевић 2, Шева 3, Томић 6 (2), Црнобрња 1, Јоковић 1, Бавац 3, Бјелца 1, Савић 1.
ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Таталовић, Бурић 3, Цевић, Вујаčić 4, Човић 6, Поповић 1, Јосић 4 (2), Дамијановић 7 (2), Зарић, Анђелковић 1, Чучковић 3 (1), Живковић, Татић, Илић, Андрић 7 (2).

ЗВОРНИК

Станарчевић први спортиста

ЗВОРНИК - Голман Рукометног клуба Дрина Младен Станарчевић и идућкиња Српског сокола Верна Врљеш проглашени су за најбоље спортисте Зворника у 2004. години. Младен Станарчевић је најистакнутији појединац у својој екипи која је освојила титулу јесењег првака Републике Српске без иједног пораза. Овај голман је својим играма запао за око многим клубовима који би желели да га виде у својим редовима, а добио је позив и у јуниорску репрезентацију Републике Српске.

Верна Врљеш, у прошлој години се окитила бронзаним одличјем на јуниорском првенству Балкана, а уз то је и првакиња Републике Српске и БиХ у истој конкуренцији и најбоља је идућкиња свог клуба који је и клупски првак Републике Српске.

Традиционално су проглашени и најбољи клуб, тренер и спортски радник за протеклу годину. Рукометни клуб Дрина је добио признање за најбољи колектив, Драган Божовић из Цудо клуба Српски соко за тренера године, док је Момо Радовић, председник Фудбалског клуба Јардан спортски радник Зворника за 2004. годину.

Најталентованија млада спортисткиња је Јелена Борвчанин, чланица Карате клуба Српски соко, а најперспективнија млада спортиста Зворника за прошлу годину је Сана Павловић из Цудо клуба Српски соко.

Стручни жири је одлучио да за најбољег сплетзора, који је помагао спорт и спортисте у прошлој години, прогласи Владу Митовића.

Покровитељ манифестације била је општина Зворник, а генерални спонзори манифестације били су Фабрика гинесте Бирач и Нова банка. Награде за најбоље обезбједили су и предузећа Дрина Транс и Глобал Ентерпријери из Зворника.

■ Д. Т.

РУКОМЕТНИ КЛУБ ПРИЈЕДОР

Скупштина у уторак

ПРИЈЕДОР - Скупштина Рукометног клуба Приједор одржаће се у уторак 1. фебруара, а главна тема расправе биће извјештај о раду клуба за период од 27. фебруара 2003. до 31. децембра 2004. године.

Више је него сигурно да ће бити жучних расправа о томе како и зашто је дошло од велике резултатске и финансијске кризе у овом

спортском колективу. Највећа болка овог клуба је што Спортској дворани „Младост“ за тренинге дугује чак 22.000 конвертибилних марка.

Излаз из постојеће ситуације потражиће чланови Скупштине који ће се изјаснити и о предлозима кандидатама за попуну клупских тијела.

■ Л. Р.

УСПЈЕХ ТЕКВОНДОИСТА СЛАВИЈЕ ИЗ ИСТОЧНОГ САРАЈЕВА

Медаље на премијери

ИСТОЧНО САРАЈЕВО - Теквондоисти Славие блистали су на међународном Челени турниру, који је одржан у Високом. Они су се на овогодишњој премијери окитили са осам медаља од којих је једна златна, једна сребрна и шест бронзаних. Најуспјешнија је била Валентина Галинац, која је освојила златну медаљу у категорији до 57 килограма. Јуниор Дар-

ко Зећ окитио се са сребром - до 51 килограма. Бронзана одлијка припадо су: калединац: Николи Галинуцу (до 30 кг), Дејану Кувачу (до 36 кг), Јовани Станишићу (до 40 кг), те јуниорима Сузани Станишић (до 63 кг), Марку Абдулахгићу (до 68 кг), као и сениору Александру Хршуму (до 73 килограма). Успјешан наступ имали су и сениори Слободан Дамјановић

и Слободан Ивановић, који су поражени тек у четвртфиналу такмичења.

Председник Теквондо клуба Славие, Дејан Галинац, задовољан је овогодишњим премијером. - Президовањам сам због одличних резултата наших бораца остварених у Високом. Посебно ме радује то што су такмичари, који су први пут изашли на борилиште, показали изузетан квалитет - рекао је Галинац.

■ Ј. Ч.

ОДРЖАН ТРАДИЦИОНАЛНИ 12. ПО РЕДУ ШАХОВСКИ ТУРНИР „МАЛЕ РОКАДЕ“

КРОЗ СНИЈЕГ ДО УСПЈЕХА

БАЊА ЛУКА - „Мала рокада“ је наставила са традицијом и била успјешан организатор 12. светосавског шаховског турнира. Такмичење је одржано у бањолучкој ОШ „Иво Андрић“, а наступило је укупно 64 такмичара и такмичарке.

У конкуренцији дјечака од петог до деветог разреда најбољи је био ученик ОШ „Свети Сава“ из Добоја, Горан Вајић. Он је у седм одиграних кола био неприкосновено и забиљежио исто толико победа. Милош Добојић је заслужено пришао побједнички пехар. Са шест освојених поена друго и

РЕВИЈАЛНИ МЕЧ

На 12. Светосавском турниру ревијални меч су одиграли Фиде мајстор Владо Наранчић и интернационални мајстор Александар Савановић. Послије 12 узбуђивих и неизвјесних кола, успјешнији је био Наранчић. Он је триумфовао са 6,5 поена, док је Савановић сакупио 5,5.

треће мјесто су поцијелили Срђан Јефтић (ОШ „Свети Сава“, Добој) и Драган Нарћ (ОШ „Свети Сава“, Котор Варош).

Код млађих основаца, до петог разреда, блистао је ученик ОШ „Свети Сава“ Александар Кокотовић из Биљеше. Остварио је максимални учинак, послје седм кола имао је и седм триумфа. Њему по праву сјекној олуји није било тежио да заједно са тренером Релом Сувојом, добу у Вану Луку и покаже своје знање. - Пут до Бање Луке био је из-

Билећанин Александар Кокотовић остварио је максималан учинак и заслужено освојио побједнички пехар у конкуренцији млађих основаца

Детаљи са турнира: Неизвјесности није недостајало

узетог тежака, због снјега. Олме куће до ОШ „Иво Андрић“ имао сам три превозна средства, а то су коњ, такси и аутобус. Побједио сам и мој труд није био узалудан. Пресрећан сам због тога - рекао је Милош Кокотовић.

Јован Девећ, ученик ОШ „Васо Чубриловић“ из Градишке, за-

узео је друго мјесто са шест освојених поена. Трећи је био Томислав Штеговић (ОШ „Младен Стојановић“, Бронзани Мајдан), који је после шест одиграних кола сакупио пет поена.

И основке су показале да воле игру на 64 поља. У конкуренцији девојчица до петог разреда, нај-

спјешнија је била ученица ОШ „Милан Ракић“ из Добоја, Драгана Нешћ, која је сакупила девет максималних поена. У одиграних девет кола није знала за пораз и савим заслужено је освојила пехар. Ученица ОШ „Свети Сава“ из Петрова, Горница Гаврић, са седм поена била је друга. Треће мјесто

припадо је Тамари Станић, ученици бањолучке ОШ „Данила Максимовић“ са освојених 6,5 поена.

На 12. Светосавском турниру окупиле се седм досадашњих побједника ове шаховске смотре. Они су одиграли седм кола. Најбољи је био мајсторски кандидат, Немања Шинка из Бање Луке, са 4,5 освојена бода. Он је на свечаном отварању турнира проглашен за овогодишњег лауреата „Мале рокаде“.

- Поносан сам на признање, које ми је припадо. Прошле године сам добио завјештање мајсторског кандидата, а надам се да ћу убудуће бити још бољи - истакао је Шинка.

Друго мјесто је припадо Бањолучанину Борису Данојевићу, који је имао пола поена мање, а трећи је био Драшко Давидовић из Поточана са 3,5 поена. По 2,5 поена сакупили су Стефан Божиновић и прошлогодишња побједница Ранка Слјепчевић. Админ Бејтић и Ивана Плићчевић освојили су по два поена.

Најбољи појединци 12. Светосавског шаховског турнира добили су пехаре, дипломе и новчане награде. Традиционално смотру је отворено представник градске Управе, Милекко Малиновић, а главни судија турнира био је Момчило Сопренић.

■ Ј. ЧАНАК

ЈЕЛЕНА ЛОЛОВИЋ ЈУНАКИЊА ЗИМСКЕ УНИВЕРЗИЈАДЕ

СПУСТОМ ДО СЛАВЕ

Кад сам полазила у Инсбрук надала сам се медаљи у велеслалому, али на крају је испало боље него што сам и у сну мислила, каже Јелена Лоловић

БЕОГРАД - За усрешне недеље Јелена Лоловић вратила се из Инсбрука овјечана славом троструког освајача медаља. Два дана касније била је на пријему код премијера Србије, а већ у четвртак одлетела на Крањску Гору на припреме са „Б“ екипом Словеније. Сада је већ у италијанском граду Њова Ди Флеса, где учествује на првенству свијета у Бормију. Тај и такав ритам наметнула је себи двадесетогодишња јунакиња Универзијаде избориши злато у спусту и два сребра, у велеслалому и супервелеслалому. Коначно је Србија добила смучарку којом се дичи и која више неће освајати „одлично 56. мјесто“.

— Кап сам полазила у Инсбрук надала сам се медаљи у велеслалому и то мало сјајније него прије двије године у Италији, кад сам била трећа. Испало је боље него што сам и у сну мислила - рекла је лепушаста дјевојка са београдске Чукарнице Јелена Лоловић, изненађена огромном медијском пажњом по повратку.

Кад се дотакне врх, онда и амбиције расту:

— Са мнe је жао што нисам волила и слалом, јер бих могла да конкуришем за злато и у алпској комбинацији. Инак, био ми је преци одлазак у Марибор, како бих се окупала у конкуренцији са најбољим смучаркама свијета. Свако ново искуство пуно значи... - нагласила је Лоловићева.

Бљесак у Аустрији довно јој је још једно признање - проглашена је за првог промотера љетне Универзијаде 2009. године, која ће бити одржана у Београду.

— То је велика част за мене, јер знам шта ће ово такмичење значити за цијелу Србију. Изузимајући Олимпијске игре, нема ма славнијег и јачег такмичења од Универзијаде, па ће то бити прилика за наше спортисте да се оките медаљама у више дисциплина. Тада више нећу бити судија, па ћу такмичењу присуствовати само као промотер - каже Јелена.

напомињући да је при крају студија на Филозофском факултету. Језици су, каже, и иначе њена опсеесија.

— Говорим енглески, италијански и њемачки, а вјерујем да ћу упоредо са смучарском каријером научити још неки. Била сам прије три године на Олимпијским

ПАЛЕ

Јелена Лоловић рођена је 14. маја 1981. године у Сарајеву и чланица је београдског смучарског клуба Чукарница.

Као рођена Сарајка, почела сам у Романији из Пала и већ тада сам се инфилтрирала скијем. Носим у срцу лијеле успомене на то вријеме. Почетком рата 1992. године са породицом сам се преселила у Београд и мислила да је то крај моје каријере. Брзо сам схватила да не могу без скијања. Пријавила сам се у Чукарници и ево нашла сам себе у сваком погледу. Тада сам се увјерила да мо-

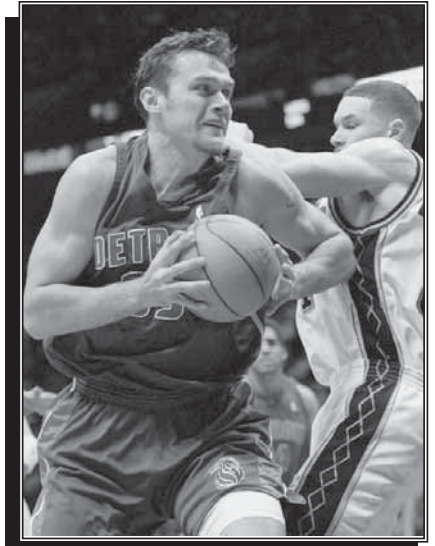

Јелена Лоловић: Коштуница обећао помоћ

— Мука ми је кад се вјетим шта сам све преживљавала прије одласка у Инсбрук. До последњег часа нисам знала да ли ће бити пара за наш одлазак и учешће, исто као и остали наши представници. У име Владе премијер Коштуница ми је обећао

максималну помоћ у припремама за будућа велика такмичења. Ваљда овог пута неће све остати на обећањима - оптимистички је поручила Јелена Лоловић која је јуче заузела 33. мјесто у супервелеслалому на Свјетском првенству. ■ Б. МАРКОВИЋ

КЛИПЕРСИ БОЉИ ОД ГОЛДЕН СТЕЈТА

Жељко Ребрача: Опет у форми

Ребрача коначно прави

ЊУЈОРК - У ноћи између суботе и недеље на НБА паркетима одиграно је девет утакмица, а сва четворица интернационалаца Србије и Црне Горе, која су бранила боје својих клубова, забили су појеве. Најупечатљивији је био Жељко Ребрача, који је у тријумфу Клиперса над „ратницима“, за које није заиграо Чабаркапа, подјетно на своје најбоље дане. Ребрача је, напиме, 17 од својих 19 поена постигао већ у првом полувремену, а уз шут 9-6 и најбољи кошгетерски учинак у сезони. Ребрача је забележио рекорд НБА каријере - имао је чак 16 ухваћених лопти, као и двије блокаде и једну асистенцију.

Њему уз rame је против Голден Стејта био и плејмејкер Клиперса и репрезентације СЦГ, Марко Јарић.

Резултати: Вашингтон - Орландо 97:103 (Аринас 37, Џејми-

сон 18 - Френсис 32, 9 ск, 7 ас, Хил 27), Детроит - Њујорк 91:61 (Хемилтон 18, Биланс 16, 10 ас, Милчић 4, 1 ск - Крофорд 14), Индијана - Денвер 88:95 (О'Нил 22, 10 ск, Милер 15 - Мартин 25, Енгтон 15, Кемби 13, 12 ск), Мемфис - Атланта 84:83 (Вилијамс 23, М. Милер 21 - Херингтон 18, Лу 17, Вокер 17, Дробњак није играо), Чикаго - Бостон 97:101 (Гордон 31, Кари 13 - Дејвис 24, Пејтон 23, Пирс 18, 15 ск), Далас - Филаделфија 89:93 (Новици 25, Стејхаус 16, Дампир је 14, 26 ск, 7 бл - Салмонс 19, Корвер 16), Сан Антонио - Њу Орлеанс 93:83 (Паркер 23, 10 ас, Ђинобили 17, Данкан 23, 14 ск - Дико 16), Јута - Њу Орлеанс 82:99 (Бел 20 - Картер 30, 10 ас, 8 ск, Кид 19, 10 ас, 6 ск, Кретић 13, 2 ск, 2 ук, 1 ас, 1 бл), ЛА Клиперс - Голден Стејт 96:85 (Бренд 27, Ребрача 19, 16 ск, 2 бл, 1 ас, Јарић 10, 12 ас, 3 ук, 1 л, 2 бл - Ричардсон 29, Данилић 22, Чабаркапа није играо). ■

КОШАРКАШКА ГУДРЕР ЛИГА

Хемофарм сам на врху

БЕОГРАД - Кошаркаши Хемофарма су у дворани „Миленијум“ савладали Задар са 85:84, па су Вршцима сада сами на челу табеле.

Резултати 20. кола: Сплит - Будућност 89:77, Цибона - Олимпија 115:118 (три продужетка), Хелиос - Босна 73:90, Шибенка - За-

греб 75:76, Широки - Црвена звезда 65:80, Хемофарм - Задар 85:84, Геловић Слободан - Пивоварна Јанко (прано синоћ), Партизан Пивара МБ - Рефлекс (8. фебруара).

Пласман: Хемофарм 35 бодова, Задар 34, Олимпија 34, Цибона 32, Црвена звезда 32, Партизан 32... ■

ФУДБАЛ

Партизан спасава Обилић

БЕОГРАД - Београдски фудбалски клуб Обилић добио је велику помоћ градског ривала, је сењег првака Србије и Црне Горе Партизана, који му је уступио неколико играча пред почетак пролећног дијела сезоне.

Долзак фудбалера Партизана на позајмицу у Обилић биће више него велика помоћ тим са Брачара, који је ове сезоне остао безазално без цијелог тима.

Партизан је Обилићу уступио нападача Бојана Брновића и двојицу младих талентованих фудбалера, Ивана Станковића и Бранислава Атанасковића. Није искључено да се на Брачар преселе и још тројица играча Партизана - Иван Бабић, Борко Веселиновић и Милан Срећо.

Обилић тако полако излази из играчке кризе и покушава да склопи тим који ће покушати да обезбједи опстанак у прволигашком друштву.

Шампион Југославије у сезони 1997/98, први дан ове сезоне завршио је на 14. мјесту (од 16 клубова) са само 13 бодова. ■

СВЈЕТСКО ПРВЕНСТВО У АЛПСКОМ СМУЧАЊУ

Злато Бодe Милеру

БОРМ - Американец Боде Милер освојио је прву медаљу на Свјетском првенству у алпском смучању. Милер је у првој дисциплини у Бормију, супервелеслалому, завршио на првом мјесту, испред тројице Аустријанаца. Стазу „Стељиво“ прошао је за минут, 27 секунди и 55 стотих.

Сребро је припао Михаелу Валхоферу, а бронза Бењамину Рајху.

Стаза је била беспријекорно припремљена, а до наступа Немеца Флоријана Екертa (са стартом бројем „9“) није било значајнијих резултата.

Екерта је са првог мјеста склонио Марко Бихел из Лихтенштајна, који је солидне прве трешине, бриљантно је прошао друге, типичан велеслаломски, дио стазе и у циљ ушао са временом за осам стотих бољим од Нијемца.

Бихел је одлијевао све до наступа Боде Милера. Американец је возио агресивно, „нападајући“ сваку капију, а као и увијек када не направи неку крупну грешку, таквом вођење дошао је до вођства. Послије наступа Американца на старту су остали само асови, Бењамин Рајх, Михаел Валхофер, Дерон Рајвс и Херман Мајер.

Рајх је био веома добар, али недовољно да угрози вођство Ми-

лера. Редослијед на врху промијенио је Валхофер, на дијеловима стазе, који више личе на спуст, ишао је сјајно, али је у циљ ушао као други, помјериши Рајка Степеници ниже на побједничком постољу.

Двојица легендарних Норвезана, Тетил Андре Омот и Ласе Ђус, нису успјели да добу до медаља, завршили су на 11. и 22. месту, тако да остају на укуна 23 одлучија са свјетских шампионата.

Швејанка Ана Персон тријумфовала је јуче у супервелеслалому који је одржан у италијанском зимском центру „Санта Катерина“. Прошлогодишња побједница Свјетског купа првенствено стазу за један минут, 17 секунди и 64 стотике. Друго мјесто је заузела Италијанка Луција Ренђа, која је од побједнице била спорија 45 стотика, а треће Американка Луција Мануо, која је кроз циљ пролазила у времену 1:18,40. ■

Боде Милер: Први кроз циљ

Марат Сафин: Заслужено до славања

МАРАТ САФИН ОСВОЈИО МЕЛБУРН

ТРЕЋА СРЕЋА

Руски тенисер је у одлучујућем сусрету савладао Лејтона Хјујита, и послје два изгубљена финала стигао до трофеја

МЕЛБУРН - Рус Марат Сафин два пута је губио у финалу Аустралијан олена, али трећи пут није дозволио никакво изненађење. Доминантним игром декласирао је лубимца домаћих навијача и трећег носиоца Лејтона Хјујита и пред првацином „Род Лејвер ареном“ у Мелбурну савладао 3:1, по сетовима 16:6, 6:3, 6:4 и 6:4.

Лејтон је одлично почео ову сезону, гледао сам га на ТВ, био је одличан против Надала и Наланбидана. Има страну жељу за побједом. Драго ми је што се наше каријере развијају на овакав начин, а још се сјећам нашег меча у Бризејну 1999. године. Хвала спонзорима. Хвала линијским судијама, без вас не бих освојио ни поен. Хвала на подршци нама, навијачима, ико знам да је 90 одсто навијача за Хјујита. До сљедеће године - рекао је послје финалног меча Марат Сафин, који је прије Аустралијан олена тријумфовао на Отвореном првенству САД 2000. године.

СЕРЕНА ВИЛИЈАМС

Американка Серена Вилијамс побједница је овогодишњег Отвореног првенства Аустралије у конкуренцији тенисерки. Вилијамсова је послје бројних преокрета савладала Линдзи Девенпорт са 2:1, по сетовима 2:6, 6:3 и 6:0.

Већ у првом гему Серена Вилијамс је поврједила леђа, али јој ни то није сметало да дође до седме Грени слем титуле, прве у посљедњих годину и по дана. Девенпорта, која је била постављена за првог носиоца у одлучујућем сету, освојила је само осам поена.

Тако ће Аустралијанци морати још да сачекају на домаћег побједника турнира, а успјех Марка Едмондсона одолијевање и двадесетогу годину.

У финалу турнира за мјешовите парове побједници су Скот Дрејпер и Саманта Стосур. Они су били су бољи од Кевина Улијета из Зимбабвеа и Лејзад Хубер из Јужне Африке са 2:1, по сетовима 6:2, 2:6 и 7:6. ■

ЗАЈЕДНИЧКА ЛИГА БиХ ЗА КОШАРКАШЕ

9. КОЛО

ТРОН УСПАВАО ЛИДЕРА

ИГОКЕА 87:95 ЗРИЊСКИ
(23:22, 17:33, 20:20, 27:20)

ДВОРАНА: спортски центар „Ненад Башић“ у Александровцу, гледалаца 400, судије: Хусарић (Тузла), Бијелић (Сарајево), Илшаковић (Тузла)
ИГОКЕА: Вукосаљевић 7, Радовић 11, Гвозденовић 2, Барјакташевић 20, Бурица 3, Радић, Буш 16, Ристановић 15, Тмушић 5, Радиновић, Чубриловић, Балетић 8.
ЗРИЊСКИ МИК КОМПАНИ: Филиповић 11, Терзић 14, Вучемић, Пања, Миличевић, Прскало, Машин 9, Јасић, Демчић 15, Пејарија 19, Мршић 21, Зиројевић 6.

АЛЕКСАНДРОВАЦ - Други пораз Игокее. Кошаркаши из Александровца, вођа екипа у првенству, нису оправдали улогу фаворита у дербију деветог кола и на свом паркету изгубили су од Зринског МИК компани са 87:95.

У првих десет минута игра је била прилично изједначена и Игокеа је у други период ушла са минималном предношћу од 23:22. Успјешно је период пуно боље игре гостима. Изборници Слободана Симоновића у другим десет минута направили су неочекивано пуно грешака. У тим тренуцима разиграо се и плејмејкер гостима Терзић, док су под кошом доминирали центар Пејарија и крило Мршић. Резултат тога

високо вођство Зринског МИК компани са 55:40.

У наставку сусрета домаћин је кренуо чвршће, али Мостарци су зналачки чували предност и пред последњих десет минута водили су са 75:60. Четврта четвртина донијела је организовану игру Игокее, али предност од 18 поена седам минута прије краја била је превисока и недо-

стижна да се нешто конкретније уради.

Поред слабе игре, Игокеа је имала и катастрофалан шут са три поена: Вукосаљевић (8-2) Ристановић (5-1). Код гостију изванредно су играли плејмејкер Терзић, центар Пејарија и крило Мршић који је био и најефикаснији играч са 21 поеном.

■ **З. ВАКИЊ**

Драган Ристановић (Игокеа): Кобна друга дионица

(Снимио М. ШУКАЛО)

РАДНИК 98:79 ВОГОШЋА
(27:14, 26:24, 27:15, 18:26)

ДВОРАНА: Гимназија „Филип Вишњић“ у Бијелици, гледалаца: 300, судије: Окука (Кисељак), Тробић и Крижановић (Томиславград).
РАДНИК: Радић 9, Божич 17, Митровић 2, Сојић 13, Гушић 8, Боровчанин 2, Вуковић 12, Крстић 23, Лекић, Азирић, Јазић 4, Маловић 8.
МИМС ВОГОШЋА: Суљановић 22, Касимовић 7, Алић 3, Музур 4, Челебић, Шехеровић 12, Демчић 17, Шабић 2, Субашић 2, Јусић 5, Мусић 3, Демчић 12.

Брза предаја гостију

БИЈЕЛИНА - Разлика у квалитету била је очигледна, тако да су Бијелинци готово са „пола гаса“ савладали екипу из Воغوшће са 98:79. Домаћин је ангажовано и озбиљно ушло у утакмицу, што се одмах осјетило и на резултату, тако да је прва десетминутна дионица убујало примала Радника - 27:14. Други период протекло је у равноправној игри, да би домаћин послје одмора појачао темпо и много прије краја утакмице одгнао све дилеме о њеном исходу.

■ **Т. Н.**

Драматична завршница

Б. ПИВАРА 74:71 ХЕРЦЕГОВАЦ
(25:16, 18:19, 15:12, 16:24)

ДВОРАНА: „Борик“, гледалаца: 100, судије: Куносић (Тузла), Марковић (Сеница), Ненашић (Букосавица).
БАЊАЛУЧКА ПИВАРА: Милатовић, Чубрило 6, Јојић 12, Ступар 14, Палашић 9, Зујковић 9, Ковач, Јоцић 8, Мијовић 12, Пејовић, Марковић 4, Плешић.
ХЕРЦЕГОВАЦ: Вукајловић 8, Вујовић, Павловић 3, Кисић 7, Милошевић, Сунтурић 10, Вуковић, Рончевећ 19, Ковачевић 8, Гојић 16.

БАЊА ЛУКА - Права драма у „Борнику“! Иако су током цијелог меча против Херцеговца водили кошаркаши Бањалучке пиваре на крају сусрета једва су сачували побједу.

У 39. минуту домаћин су водили са 69:63, а онда су упорни Бијелинци са двије узастопне тројке Вукајловића и Кисића стигли до првог изједначена од оном сусрету. „Пивари“ су потом изгубили лопту, а потом су играчи Херцеговца преко Рончевећа, који је оба пута био сигуран са линије слободних бацања, дошли до јединог вођства на утакмици од 71:69. Уследило је напад домаћина, који је тројком завршио Ступар за нову предност Бањалучана од 72:71. Гости су кренули у напад, изгубили лопту, а потом направили преокрет. Зујовић је искористио ова слободна

бацања и поставио коначних 74:71.

ГОЈНИЋ

У 29. минуту играч Херцеговца Војислав Гојић зарадио је техничку грешку. Наиме, судије нису над њим свирале прекршај, а он је брзо реговало усудију према корилару Бањалучке пиваре Драги Караџићу.

Бањалучка пивара је већ у уводним минутима меча стигла до осјетливе предности. У трећем минуту је било 7:0, у седмом 21:10, а у деветом 24:12 за домаћина. „Пивари“ су потом мирно чували предност, а највеће вођство имали су у 31. минуту када је било 60:47. Међутим, успјелија је већ описана узбуђена завршница.

■ **Д. П.**

ОДГОЂЕНА УТАКМИЦА У ТРЕБЊУ

Тузлаци стигли само до Стоца

ТРЕБИЊЕ - Без кошарке у Требнју. Утакмица деветог кола између Леотара и Слобода Дите није одиграна, јер гости нису допутовали у град на Требишњици. Наиме, Тузлаци су стигли до Стоца, гдје их је зауставила полиција и није им дозволила из безбједносних разлога наставак путовања. Наиме, због високог снијета немогућ је сао-

браћај преко превоја Жегуља, а ни преко Борковића.

Звали су нас из Кошаркарског савеза БиХ и рекли да се утакмица одгађа. Још се не зна нови термин, а све ће бити јавно стигли до Стоца, гдје их је зауставила полиција и није им дозволила из безбједносних разлога наставак путовања. Наиме, због високог снијета немогућ је сао-

■ **М. П.**

РЕЗУЛТАТИ

У деветом колу постигнути су следећи резултати: **БИЈЕЛИНА:** Радић - МИМС Воغوшћа 98:79, **ТРЕБИЊЕ:** Леотар - Слобода одгођено, **ЗЕНИЦА:** Зеница Челик - Посушје 74:76, **БАЊА ЛУКА:** Бањалучка пивара - Херцеговац 74:71, **АЛЕКСАНДРОВАЦ:** Игокеа - Зрински МИК компани 87:95.

ПАРОВИ

Парови десетог кола (субота, 5. фебруар): **ВОГОШЋА:** МИМС Воغوшћа - Зрински МИК компани, **АЛЕКСАНДРОВАЦ:** Игокеа - Посушје, **ЗЕНИЦА:** Зеница Челик - Херцеговац, **БАЊА ЛУКА:** Бањалучка пивара - Слобода Дита, **ТРЕБИЊЕ:** Леотар - Радић.

ЗАЈЕДНИЧКА ЛИГА БиХ ЗА КОШАРКАШЕ

9. КОЛО

Слом у трећој четвртини

БОРАЦ 63:32 БАНОВИЋИ
(19:10, 13:10, 19:4, 12:8)

ДВОРАНА: „Обилићево“, гледалаца 50, судије: Бенџи (Кисељак), Ђорџић и Шаренац (Сарајево).
БОРАЦ: Раџић 8, Босић 3, Јованић, Стијакловић, Павић, Латиновић Шурлац 2, Чајо 15, Логова 24, Митровић 11.
ФГО БАНОВИЋИ: Слишко 6, Агић 3, Рахмановић, Мусић 9, Карич, Ибравовић, Селимовић, Достовић 10, Бригић, Д. Лукић, Хаџић 4, В. Лукић.

БАЊА ЛУКА - У судару двије последњепласиране екипе на табели Борац је, без већих проблема, савладао „февераша“ Бановића са убједљивих 63:32.

Већ у првој четвртини Бањалучанке су наметнуле ритам који гошће никако нису могле да прате и „црвено-плаве“ су стекле предност коју су до краја само понавале.

На петнаестминутни одмор се отишло при вођству домаћег тима од једанаест поена разлике - 31:20 и већ тада је било јасно да ће се првотимце ФГО Бановића и

РЕЗУЛТАТИ

У деветом колу постигнути су следећи резултати: **БАЊА ЛУКА:** Младост - Драверси није одиграно (гошће одустале од такмичења), **БРЧКО:** Брчко индустријал - Зрински 63:66, **ЧИТЛУК:** Бротьо - Јединство Трокал (играју у сриједи, 2. фебруара), **БАЊА ЛУКА:** Борац - Бановић 63:32, **БАЊА ЛУКА:** Млади Крајишник - Челик 56:68.

овога пута није вратити погнуте главе. Ни у наставку ништа се битније није промијенило, а предност се стално повећавала.

Домаћин је у својим редовима имао расположено и расупану Радењу Логова која је укључила 24 поена. Тереном су господарили играчце тренера Еристе Басала и оствариле другу побједу у овом шампионату.

■ **Т. П. Ц.**

Драверси одустали од такмичења Младост без ривала

БАЊА ЛУКА - Утакмица деветог кола заједничке лиге БиХ за кошаркашце између Младости и Драверси није одиграна, јер су гошће у петак обавијестили КС БиХ да одустају од такмичења због тешке новчане ситуације.

У уторак ће Такмичарска комисија донети коначну одлуку о даљој судбини екипе из Сарајева, а треба очекивати, сходно пропозицијама, да сви њихови резултати буду брисани из првенствене табеле.

■ **Н. Д.**

БЛИЈЕДО ИЗДАЊЕ „МАЛЕНИХ“

М. КРАЈИШНИК 56:68 ЧЕЛИК
(10:17, 19:12, 11:19, 16:20)

ДВОРАНА: „Обилићево“, гледалаца: 150, судије: Дураковић, Нојкић (Тузла).
МЛАДИ КРАЈИШНИК: Дебра 6, Ступар, Зећ 18, Святица 10, Бавац, Бурбенић 2, Вуковић 8, Тодоровић, Максић 12.
ЧЕЛИК: Иришкић 17, Локовић 17, 3. Ковачевић 4, Механовић 9, Скекло 2, А. Ковачевић 8, Припољцац, Пилвац 10, Тавић, Бедовић, Алишић, Смајић 1.

БАЊА ЛУКА - Неуспјех „малених“ на свом паркету. Кошаркашце Младог Крајишника су у оквиру деветог кола Заједничке лиге БиХ претрпјеле други пораз. Боље од њих биле су играчце Челика, које су лако изашле на крају са десеткованим саставом домаћинских побједница их са 68:56.

До половине прве дионице

ојбе екипе су убациле само по два поена. Чинило се да су гошће у сусрет ушле превисоко опрезно, док, са друге стране, „маленима“ ништа није пошло за руком. Послје тога, Зеничанке су преузеле контролу игре у своје руке и већ до краја четвртине направиле разлику од плус седам (17:10).

Други период је, ипак, протекло у знаку домаћин. Брзом игром у нападу стигле су резултатски заостатак и на одмор се отишло код резултата 29:29.

Почетком треће дионице Бањалучанке су повеле са 33:31, али онда су гошће чврстом одбраном и пресингом по цијелом терену, потпуно „парализале“ игру Младог Крајишника. Ту трећу четвртину Зеничанке су ријешиле у своју корист 19:11. У последњих десет минута мудром игром кошаркашце Челика су успјеле сачувати предност и на крају је повећале на 12 поена, за конач-

Андреа Вуковић (Млади Крајишник): Ослабљене у пораз

(Снимио Р. ШИВАРЕВИЋ)

них 68:56. Бањалучанкама није помогла ни одлична партија Сунчице Зећ, која је са 18 по-

на била и најефикаснија на паркету.

■ **Н. ДЕСПОТ**

ИЗБОР НАЈБОЉИХ ИСТОЧНОГ САРАЈЕВА

Васиљевићева све засјенила

ИСТОЧНО САРАЈЕВО - Смуцарка Романије из Пала, Александар Васиљевић, проглашена је за најбољег спортисту Источног Сарајева за 2004. годину. У прошлој сезони је постао двоструки шампион Балкана и БиХ у биатлону. Првакиња је БиХ и Србије и Црне Горе у смучарском трчању, а два пута је била друга на међународном ФИС такмичењу на Иману.

На другом мјесту је атлетичарка Гласница из Сокоца, Горана Цвијетић, док је трећа швајцарка Славије и олимпијска репрезентативка БиХ Нада Шкрпар.

Од четвртог до десетог мјеста по одлуци жирија су: дивиде Романије Дражек Суботић, смучар и биатлонца Гласница Бојан Самарцић, дивиде Фамос Слободан Мирнић, фудбалер Славије Александар Симић, каратисткиња Имана Душанка Пајић, атлетичарка Гласница Горана Тешановић, те одбојкаш Студента Игор Павловић.

Стручни жири одлучио је да и ове године награди пет најперспективнијих спортиста. То су: полазник школе фудбала Славија Огњен Дамјановић, смучар Марко Рушић, дивиде Фамоса Данијела Ивановић и Драган Лучић и одбојкашица Гласница Ана Реновица.

Најуспјешнији спортски колектив је Фудбалски клуб Славија, а најбољи тренер је професор Дарко Клајић (ОК Студент из Пала). Награду за најуспјешнијег спортисту родинак добио је председник Атлетског клуба Гласница Славо Копривица.

Додијелене су и двије специјалне награде и то: Милимирки Чанчар из Сокоца, члану Удружења дјеце са посебним потребама „Сунце“, те јунакиња зимске Универзијаде Јелени Лотовић, за бројне успјехе прошле сезоне. ■ Г. И.

ЗБОГ ВЕЛИКИХ СЊЕЖНИХ НАНОСА

Брчко без одбојке

БАЊА ЛУКА - Спигет против одбојке. Утакмице дванаесте кола Јединство - Гацко, у обе конкуренције, нису одигране.

Због немогућности да допутују у Брчко, Гачанци су упутили захтев Такмичарској комисији да утакмице буду одложене. Изашли смо им у сусрет, јер се ради о вишој сили. Када ће ови мечеви бити одиграни, зависи од временских прилика - рекао је директор такмичења Панто Вукоја. ■ Т. П. Ц.

ПРВА ЛИГА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ОДБОЈКАШЕ

12. КОЛО

ПОВРЕДЕ КУМОВАЛЕ ПОРАЗУ

РАДНИК Е. 2:3 МОДРИЧА О.

ДВОРАНА: ОШ „Кнез Иво од Семберије“, гледалаца: 400, судије: Николкић (Зворник) и Милићевић (Зворник).
РАДНИК ЕЛВАКО: Милићевић, Ђурић, Иванковић, Митровић, Кврѓић, Васић, Гојковић, Лукић, Анчић, Сарић.
МОДРИЧА ОПТИМА: Стакић, Милошевић, Пушћ, Милојевић, Цвијановић, Симић, Кузмановић, Вуковић, Миланковић, Карадић, Дробић, Благојевић.
СЕТОВИ: 27:25, 25:20, 23:25, 23:25, 13:15.

Првотимци Модрича Оптиме: Славије у Бијељини

БИЈЕЉИНА - Дерби старих ривала доносило је толико квалитетну, колико узбуђиву одбојку. Дворану су, на крају, много задовољнији напустили гости који су, уз доста среће, ипак, заслужено славили минимални побједу - 3:2.

Домаћин је имао само десет одбојкаша уписаних у протокол, јер се током седмиче повриједио Цветислав Бокић, а Драган Станишић је престао да тренира. Али ни гости нису били комплетни, јер су их током првенства напустили: Дејан Пелеминић, Двор Чајић и Горан Гадић, а због повреде је Радко Пушћ само меч пресједио на клупи.

У таквом односу снага почетак првог сета припао је Модрича Оптими, која је имала пред-

ност све до другог техничког тајм-аута. Послије тога, момци тренера Далибора Стевића почели су да смањују предност гостима, а у финалну су потпуно преокренули резултат и са 27:25 ријешили сет у своју корист.

Други дио припао је, такође, домаћини који је славио са 25:20, али је Радник Елвако остао без средњег блокера Предрага Васића, који је у финалну овог сета, због повреде скочног зглоба, напустио паркет.

У трећем сету, при резултату 17:15 за Радник Елвако повриједио се и искусни техничар Зоран Иванковић што је, испоставило се, одлучило исход овог

меча. На клупи Бијељинаца за Иванковића није било адекватне

замјене, што су гости зналачки искористили и дошли до изједна-

чења у сетовима, а потом и коначне побједе. ■ Т. НИКОЛИЋ

ГРАДИШКА 1:3 ЉУБИЊЕ

ДВОРАНА: Средњошколског центра, гледалаца: 100, судије: С. Овука (Бања Лука) и Кузмановић (Модрича).
ГРАДИШКА: Каран, Рађеновић, Милодраговић, Борковић, Радишић, Јанковић, Савић, Нелић, Илић, Ђукић, Стојић, Јањић.
ЉУБИЊЕ: Виздоковић, Ђук, Брборић, Крушић, Круж, Р. Милошевић, Данџубић, С. Милошевић.
СЕТОВИ: 21:25, 23:25, 25:14, 23:25.

ГРАДИШКА - Одбојкаши Љубиња, према очекивању, освојили су бодове у Градишци - 3:1. Фењераш на табели пружио је достојан отпор гостима. Иако су вјеровали да ће лако стићи до бодова, Љубињци су се поштедио намучили.

У првом сету Херцеговци су стигли до побједе (25:21), али Градишчани су приказали одличну игру. У другом сету такође се водила равноправна борба у којој је, на крају, пресудило искуство гостима (25:23).

У трећем периоду Градишци је поanela од пре минуте. Уз велику подршку са трибина изабраници тренера Дарка Пешћа ријешили су овај

РЕЗУЛТАТИ

ПАЛЕ: Студент - Дрина 3:1, Бијељина: Радник Елвако - Модрича Оптима 2:3, Градишка: Градишка - Љубиње 1:3, Брчко: Јединство - Гацко одложено.

сет у своју корист са 25:14. Гости из Херцеговине нису се предавали, показали су квалитет и у узбуђивом завршници четвртог сета ријешили питање побједника, славећи са 25:23.

■ З. В.

СТУДЕНТ 3:1 ДРИНА

ДВОРАНА: „Стамболчић“, гледалаца: 150, судије: Радован Врачевић (Дервента) и Спигетчевић (Гацко).

СТУДЕНТ: Теодоровић, Васиљевић, Козић, Гулаљ, Томић, Пешћ, Марковић, Гадић, Чворо, Фуртула, Черемшић, Козарац.

ДРИНА: З. Грбић, Стојановић, Радић, Суботић, Јањић, Ђурковић, Манојловић, С. Томић, Н. Томић, Н. Грбић, Ђукановић, Ђорић.
СЕТОВИ: 19:25, 25:19, 25:17, 25:19.

ПАЛЕ - Студент из Пала надиграо је тим зворничке Дрине са 3:1 и тако остао у трици за пласман у Мини-лигу за права.

Почетак сусрета припао је гостима који су искористили опуштеног палићанин одбојкаша и лако ријешили први сет у своју корист. Чинило се да су гости из Зворника чврсто ријешили да дају све од себе како би изненадили фаво-

ризоване „студенте“ и реванширали им се за убуђиву побједу на свом паркету у петом колу шампионата.

То као да је домаћин одбојкашима био сигнал да морају озбиљније ући у наставак меча. Заиграли су доста ангажованије и наредна три сета лако ријешили у своју корист за коначан тријумф од 3:1. ■ Г. И.

ТАБЕЛА

1. Модрича О.	12	9	3	31:12	28
2. Јединство	11	9	2	30:12	25
3. Радник Е.	12	8	4	28:16	25
4. Студент	12	9	3	31:21	24
5. Љубиње	12	7	5	25:20	21
6. Гацко	11	2	9	13:28	9
7. Дрина	12	3	9	14:32	8
8. Градишка	12	0	12	6:36	1

ИДУЋЕ КОЛО

У 13. колу које је на програму 4. и 5. фебруара, састају се: ГРАДИШКА: Градишка - Студент, ЉУБИЊЕ: Љубиње - Јединство, ГАЦКО: Гацко - Радник Елвако, МОДРИЧА: Модрича Оптима - Дрина.

ПРВА ЛИГА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ОДБОЈКАШИЦЕ

12. КОЛО

ОД ШОКА ДО РАДОСТИ

ХЕ НА ДРИНИ 3:2 ГЛАСИНАЦ

ДВОРАНА: У Вишеграду, гледалаца: 500, судије: Грујић (Зворник) и Ивановић (Фоча).
ХЕ НА ДРИНИ: Ђогић, Андрић, Ушћумлић, Баранан, Обрадовић, Сарић, Божић, Ујић, Перишић, Герезић, Плетич.
ГЛАСИНАЦ: Јо. Бакмаз, Је. Бакмаз, М. Крмзмановић, Реновица, Зубан, Шилак, Су, Шуковић, Са. Шуковић, В. Крмзмановић, Марш.
СЕТОВИ: 24:26, 22:25, 25:12, 25:17, 15:9.

ВИШЕГРАД - Послије много драме и преокрета славиле су првотимке ХЕ на Дрини које су савладале Гласинац са 3:2.

Гледаоци су уживали у одличној представи два тима који су још једном показали да нису случајно, већ неколико сезона, у самом врху одбојке Републике Српске. У

првом сету се водила изједначена борба. Сокочанке су у завршници имале више присебности и славиле су са 26:24. Када су послје другог сета одбојкашице Гласница повећале предност на 2:0 многи су помислили да бодови сигурно путују у Соколан. Међутим, тако нису мислиле и домаће одбојкашице, које су се у трећем сету издигле као Феникс, и ријешиле га у своју корист 25:12. Слично је било и у четвртм сету када су одбојкашице ХЕ на

РЕЗУЛТАТИ

ПАЛЕ: Фамос Коран - Маглић 2:3, Бијељина: Радник Бијељина пут - Модрича 1:3, ВИШЕГРАД: ХЕ на Дрини - Гласинац 3:2, БРЧКО: Јединство МобиС - Гацко одложено.

Сузана Шуковић (Гласинац): Од готовог версија

Дрини суперiorno стигле до изједначена у сетовима 2:2. Првотимке Гласница једнаствено нису личиле на ону екипу из прва два

сета што су искористиле Вишеграбчанке и у петом сету стигле до коначног тријумфа -15:9. ■ С. ВУКАШИНОВИЋ

ФАМОС К. 2:3 МАГЛИЋ

ДВОРАНА: „Стамболчић“, гледалаца: 150, судије: С. Спигетчевић (Гацко) и Радован Врачевић (Дервента).
ФАМОС КОРАН: Чворо, В. Сљепчевић, Биљановић, Илишковић, Д. Форцац, Цвјетковић, Цицковић, Н. Сљепчевић, Перић, В. Форцац, Ковач, Сикришан.
МАГЛИЋ: Ђорђевић, Пелеваљчић, Војводић, Вујадић, Т. Марковић, Давидовић, Д. Марковић, Ликић, Врачар, Благојевић.
СЕТОВИ: 25:23, 28:30, 25:23, 22:25, 9:15.

ПАЛЕ - Овога пута боље од младих Паланки биле су играчице Маглића - 3:2. Права драма одвијала се у другом сету када су Фочанке резултат од 16:20 преокренуле у своју корист и у марафонској завршници дошле до изједначена.

Сјајан почетак домаћин одбојкашица у четвртм сету доносило је предност од 9:3, али гошће захваљујући одличним сервисима Врачарове праве серију од девет

ПАРОВИ

У 13. колу, које се игра 4. и 5. фебруара снаге ће одмјерити: ВИШЕГРАД: ХЕ на Дрини - Фамос Коран, СОКОЛАЦ: Гласинац - Јединство МобиС, ГАЦКО: Гацко - Радник Бијељина пут, МОДРИЧА: Модрича - Маглић.

поена за 9:12. На крају су славиле гошће са 25:22. ■ Г. И.

РАДНИК БП 1:3 МОДРИЧА

ДВОРАНА: ОШ „Кнез Иво од Семберије“, гледалаца: 200, судије: Милићевић (Зворник) и Николкић (Брчко).
РАДНИК БИЈЕЉИНА ПУТ: Делић, Тођић, Савић, Радовановић, Бујак, Мишић, Илић, Вељанчић, Баргула, Бабић, Бокић, Кандић.
МОДРИЧА: Сарван, Милошевић, Јовић, Стевић, Гајић, Илић, Гроздић, Алатовић, Симић, Ђурђић, Копача, Стевановић.
СЕТОВИ: 25:12, 14:25, 21:25, 19:25.

БИЈЕЉИНА - Послије недавног пораза на финалном турниру Купа Републике Српске у Брчком, Бијељинке су од Модричанке поражене и у првенственом мечу пред својом публиком са 1:3. Утакмица је имала сличан ток

и идентичан исход као и она у Брчком. Првотимке Радника Бијељина пут лако су добиле први сет, а онда дозволиле Модричанкама да загосподаре ситуацијом на паркету и девет већих проблема дођу до побједе. ■ Т. Н.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ЗВОРНИК
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
Број: 02-360-9/05
Зворник, 28.1.2005. године

На основу чланова 7 и 8 Закона о поступку набавке робе, услуга и уступању радова („Службени гласник Републике Српске“, број 20/01) и члана 29 Статута општине Зворник („Службени гласник општине Зворник“, број 1/2000, 2/2001 и 3/2001) начелник општине Зворник, објављује

ПОНОВНИ ЈАВНИ ОГЛАС

за избор најповољнијег понуђача

1. Предмет понуде:

Прикупљање понуда за извођење радова на изградњи водовода у насељу Фагум - Каракај општина Зворник

2. Право учествовања:

Право учествовања имају сва правна лица и предузетници регистровани за обављање делатности која је предмет јавног огласа.

3. Општи услови

- назив и тачна адреса понуђача,
- оверена фотокопија рјешења упис у судски регистар,
- оверена фотокопија увјерења из пореске управе о измиреним пореским обавезама за кључно са даном 31.10.2004. године,
- референц листа до сада извршених послова сличне природе,
- квалификациона структура запослених радника и оверена од стране ПИО.

4. Садржај понуде

- цијена,
- услови и начин плаћања,
- рок изградње.

5. **Тендерску документацију** учесници надметања могу подићи у просторијама Одјелјења за стамбено комуналне послове канцеларија број 38. Накнада за уступање тендерске документације је 100,00 КМ. Накнада за тендерску документацију може се уплатити на жиро рачун Општине Зворник број: 555-006-02001655-29, врста прихода: 729124 у корист Буџета општине Зворник.

6. **Пријава огласа** доставља се тако што се услови јавног надметања запечате у једну коверту са назнаком „УСЛОВИ“ а понуда у другу коверту са назнаком „ПОНУДА“ те обе коверте упакују у заједнички запечаћен омот са јасном назнаком „ПРИЈАВА НА ОГЛАС ЗА ИЗГРАДЊУ ВОДОВОДА У НАСЕЉУ ФАГУМ“

Непотпуне и неблаговремене пријаве неће се разматрати

7. Подношење и отварање понуда.

Понуде доставити до **8.2.2005.** године до 15 часова на адресу: Општинска управа Зворник, Одјелјење за стамбено-комуналне послове, улица Светог Саве бр. 124. Отварање приспјелих понуда обавиће се **10.2.2005.** године са почетком у 12 часова у згради Општине Зворник, Мала сала број 41.

Отварању понуда могу присуствовати понуђачи или њихови писмено овлашћени заступници.

Све потребне информације могу се добити сваког радног дана од 7 до 15 часова на телефон: 210-091, локал 238, и 244, и лично у (канцеларији број 38).

ОСНОВНО ДРЖАВНО ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ПАЛЕ“

ул. Трифка Грабежа бр. 9, Пале

Број: 22/05

Датум: 28.1.2005. године

- УПРАВНИ ОДБОР -

На основу члана 52 Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 75/04) и члана 5 став 1 Уредбе о начину конституисања нових органа управљања и начину рада предузећа у којима се државни капитал приватизује по посебним приватизационим програмима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 48/01), Управни одбор ОДЖКП „ПАЛЕ“, Пале, са сједиштем у ул. Трифка Грабежа бр. 9, Пале, с а з и в а

ПРВУ (КОНСТИТУТИВНУ) СКУПШТИНУ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „КОМУНАЛНО“ а. д. Пале

Прва (конститутивна) Скупштина Јавног предузећа „Комунално“ а. д. Пале биће одржана дана **23.2.2005. године (сриједна)** са почетком у **14 часова** у сали за сједнице Скупштине општине Пале. За прву конститутивну Скупштину јавног предузећа „Комунално“ а. д. Пале предлаже се следећи

ДНЕВНИ РЕД

- Избор предједавајућег Скупштине јавног предузећа и записничара,
- Избор верификационе комисије,
- Разматрање приједлога и усвајање Одлуке о пројмени облика организовања,
- Разматрање приједлога и усвајање Статута ЈП „Комунално“ а. д. Пале,
- Разматрање приједлога и усвајање Пословника о раду Скупштине ЈП „Комунално“ а. д. Пале,
- Разматрање приједлога и усвајање Етичког кодекса,
- Доношење Одлуке да до именовања новог Надзорног одбора Јавног предузећа његову функцију привремено врши досадашњи Управни одбор ОДЖКП „ПАЛЕ“ Пале,
- Доношење Одлуке да до именовања Одбора за ревизију јавног предузећа његову функцију привремено врши досадашњи Надзорни одбор ОДЖКП „ПАЛЕ“ Пале,
- Доношење Одлуке о утврђивању критеријума за избор чланова Надзорног одбора у име заступника државног капитала и Фонда за реституцију,
- Доношење Одлуке о именовању Комисије за избор органа Јавног предузећа,
- Доношење Одлуке о расписивању јавног конкурса за избор и именовање чланова Надзорног одбора.

Позивају се сви акционари, правна и физичка лица, да лично или путем пуномоћника или глашањем писменим путем учествују у раду Скупштине јавног предузећа „Комунално“ а. д. Пале. Пуномоћ акционара физичких лица мора бити оверена од стране суда или општинског органа управе, а ако пуномоћ даје акционар правно лице, она се оверева потписом и печатом овлашћеног лица.

Акционари и пуномоћници дужни су да предоче личну карту или други идентификациони документ.

Са садржајем материјала који су на дневном реду заинтересована лица могу се упознати у Управи - код секретара предузећа сваког радног дана у времену од 10 до 14.30 часова од дана објављивања овог позива па до одржавања сједнице Скупштине.

У случају да прва конститутивна Скупштина због недостатка кворума не буде одржана у заказано вријеме, поновљена Скупштина ће се одржати **28.2.2005. године (понедељак)** у просторијама Скупштине општине Пале са почетком у 14 часова, са истим дневним редом.

ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

НОВО У ИЗДАЊУ ГЛАСА СРПСКОГ-ГРАФИКА

ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ БЕЗ КОЈИХ НЕ МОЖЕТЕ

Управо су одштампане нове пословне књиге прописане законским актима БиХ („Сл. гласник БиХ“ бр. 63).

- Књига промета - образац КП
- Књига промета угоститеља - образац КПУ
- Књига набавке, стања и утрошак алкохолних и безалкохолних пића, минералне воде и сода вода - образац КНУП
- Књига набавке и употреба репродукционог материјала и опреме - образац КРМ
- Књига датих изјава - образац КДИ

Наведене пословне књиге су у примјени од 1.1.2005. год.

Информације и наруџбе на телефон:

051/211-964; 213-031 и 065/515-896

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЗЕЛЕНИ ЈАДАР“ СРЕБРЕНИЦА

На основу алинеја 1 и 2 тачке 1 става I и става II Одлуке Скупштине АД „ЗЕЛЕНИ ЈАДАР“ Сребреница број: С-III-97/04 од 26.11.2004. године о обезбјеђењу услова у АД „ЗЕЛЕНИ ЈАДАР“ Сребреница за измирење обавеза према повјериоцима друштва, Управни одбор друштва дана 20.1.2005. године, о б ј а в љ у ј е

ЈАВНИ ПОЗИВ

за продају пословног и гаражног простора власништво АД „ЗЕЛЕНИ ЈАДАР“ Сребреница путем Јавне лиценције и поновљене јавне лиценције

Путем Јавне лиценције и поновљене јавне лиценције извршиће се продаја пословног и гаражног простора власништво АД „ЗЕЛЕНИ ЈАДАР“ Сребреница и то:

- Пословни простор који се налази на првом спрату пословно стамбене зграде ШГ „ДРИНА“ у Сребреници, ул. Црни Губер, бр. 1 као посебног дијела зграде - етажна својина АД „ЗЕЛЕНИ ЈАДАР, **укупне површине 85,54 м²** а састоји се из:
- једне половине ходника - предулаза у канцеларије површине 13,71 м², канцеларије директора друштва површине 20,83 м², канцеларије секретарице директора површине 6,72 м², канцеларије благајне друштва површине 11,15 м², једне половине тоалета WC (мушки и женски тоалет) површине 4,27 м², канцеларије коју користи АД „НАПРЕДАК“ Сребреница површине 16,19 м² и једне половине велике канцеларије површине 12,67 м².

Почетна продајна цијена **пословног простора** из тачке 1 овог позива износи **74.518 КМ** као јединствена цијена за цјелокупан простор укупне површине од **85,54 м²**.

- Гаражни простор који се налази у објекту иза предметног објекта из тачке 1 овог позива власништво АД „ЗЕЛЕНИ ЈАДАР“ **укупне површине 29,58 м²**, а састоји се из двије гараже исте површине. Почетна продајна цијена гаражног простора из тачке 2 овог позива износи **11.832 КМ** као јединствена цијена за цјелокупан гаражни простор.

Јавна лиценција ће бити одржана дана 10.2.2005. године (четвртак) у пословним просторијама АД „ЗЕЛЕНИ ЈАДАР“ Сребреница које су предмет продаје са почетком у 10 часова. Право учешћа на јавној лиценцији имају сва домаћа и страна правна и физичка лица која прије почетка јавне лиценције изврше пријаву и на благајни друштва положи депозит од 10% од почетне продајне цијене пословног, односно гаражног простора.

Заинтересовани купци пословни, односно гаражни простор могу погледати сваког радног дана у времену од 7 до 15 часова. Продаја се врши по систему „ВИЂЕНО-КУПЉЕНО“.

Купац плаћа порез на промет.

Купац који купи основна средства на лиценцији закључује уговор о куповини истих у року од 3 (три) дана од дана одржане јавне лиценције. Уколико купац у остављеном року не закључи уговор о куповини или одустане од куповине положени депозит му се не враћа. Ако не буде продат пословни или гаражни простор на јавној лиценцији одржаће се **„поновљена јавна лиценција“** дана 18.2.2005. године (петак) са почетком у 10 часова на истом мјесту и под истим условима одржавања јавне лиценције утврђених овим позивом.

ПРЕДСЈЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

ШАМПИОН ИТАЛИЈЕ ПРЕТРПИО НОВИ ПОРАЗ

ШОК У МИЛАНУ

Болоња славила на „Сан Сиру“ голом Локателија у 17. минуту. Јувентус све више одмиче

РИМ - Шок у Милану! Актуелни шампион Италије, Милан, претрпιο је други пораз у последња два кола и омогућио Јувентусу да му „побегне“ великих осам бодова. Болоња је славила на „Сан Сиру“ голом Локателија у 17. минуту, а сва настојања домаћина да до краја сусрета преокрене резултат остала су узалудна.

За разлику од Миланеза, Јувентус руже све препрече. „Стара дама“ је успијешно препоручила још једно гостовање, а тријумф у Аталанти донијели су јој Оливеира и Дел Пјеро головима у 17. и 78. минути из пенала. „Фењераш“ је успио само да смањи резултат и то ауто-голом француског интернационалаца Тирама у самом финишу меча.

Врједну побједу у борби за Европу забиљежила је Рома, која је преокренула резултат у дуелу са Месина и славила са 3:2.

Фудбалери Удинезеа неочеки-

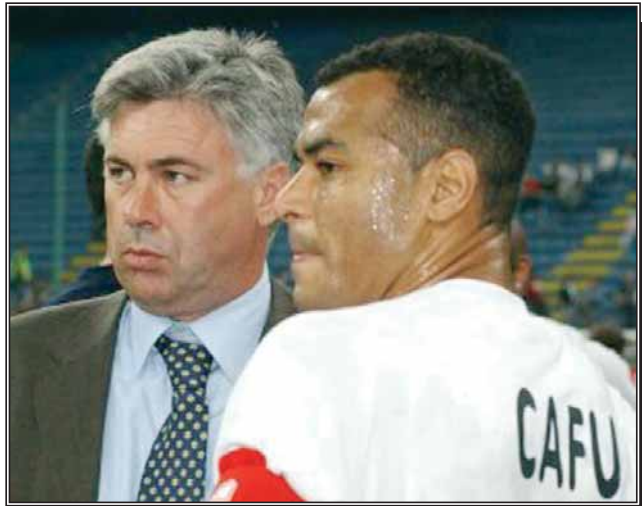
вано су поразили на гостовању код Парме, 0:1, чиме су омогућили Интеру да их ексциталном побједом

1. Јувентус	21	15	5	1	38:12	50
2. Милан	21	12	6	3	35:14	42
3. Удинезе	21	10	4	7	28:21	35
4. Рома	21	9	6	6	40:32	33
5. Интер	20	6	14	0	39:27	32
6. Самодорија	21	9	5	7	22:17	32
7. Ређина	21	8	6	7	26:21	30
8. Палермо	20	7	8	5	19:13	29
9. Калари	21	8	5	8	28:33	29
10. Леће	21	7	7	7	37:38	28
11. Болоња	21	7	6	8	21:20	27
12. Месина	21	7	6	8	26:32	27
13. Ливорно	21	7	5	9	24:28	26
14. Кјено	21	6	7	8	20:29	25
15. Лацио	21	6	5	10	28:33	23
16. Фиорентина	21	5	8	8	20:25	23
17. Парма	21	5	7	9	21:32	22
18. Сијена	21	3	10	8	16:28	19
19. Брешиа	21	5	4	12	15:28	19
20. Аталанта	21	1	8	12	15:29	11

над Палермом престигну на трећем мјесту табеле.

Парма је петим слављем у шампионату укњижила важне бодове, али још није изашла из опасне зоне, што је пошло за руком Кјеву, који се тријумфом над Ливорном од 1:0 удаљило на шест бодова од тимова који конкуришу за селибу у нижи ранг.

Резултати 21. кола: Кјено - Ливорно 1:0 (Тирибоки 31), **Парма - Удинезе 1:0** (Билардино 35), **Аталанта - Јувентус 1:2** (Тирам ауто-гол 90 - Оливеира 23, Дел Пјеро 78 пенал), **Брешиа - Леће 0:1** (Кован 16), **Калари - Фиорентина 1:0** (Еспозито 11), **Милан - Болоња 0:1** (Локатели 17), **Ређина - Лацио 2:1** (Бонаццоли 71, Роса 90 - Цезар 10), **Рома - Месина 3:2** (Тоти 36, Касано 60, Мањини 82 - Зампања 12, Париси 32), **Самодорија - Сијена 1:1** (Росини 79 - Вергасола 65), **Палермо - Интер** (играно синоћ). ■

Карло Анџелоти и Кафу (Милан): Поново неуспјех

КАТАЛОНЦИ УБЈЕДЉИВИ У СЕВИЉИ

Деко и Роналдињо (Барселона): Слом домаћина у наставку

Лекција за пола часа

СЕВИЉА - Фудбалери Барселоне побиједили су гостима екипу Севиље са 4:0, у 21. колу шпанске Примере и сада поново имају предност од 10 бодова над друго-пласираним Реалом из Мадрида.

Барселона је сва четри гола постигла у првих 30 минута другог полувремена. Камерунац Семјуел Ето начео је мрежу гостину у 49.

болу фудбалер света за прошлу годину, Бразилан Роналдињо, постигао је трећи гол за „Барсе“, да би коначан резултат поставио Луисов Жилић у 74. минуту меча.

Мадридски Атлетико је на свом „Висенте Калдерону“ побиједио Албасете са 3:1, а тако прекинуо серију од четри узастопна пораза.

Послије тог тријумфа Атлетико се попео на девету позицију на табели Примере, док Албасете предстоји грчевита битка за опстанак у најчешћем шпанском фудбалском такмичењу. Гости су болно почели сусрет и чак повели одличним поготком Франциска, који је у 11. минуту са 45 метара успио да лобује неопрезног голмана Атлетика, Леа Франка. Мадрићани су се ипак, брзо вратили у игру и голом који је из „спорног“ пенала у 20. минуту утакмице постигао Фернандо Торес изједначили резултат. Атлетико је после изједначена лако дошао до три бода. Погодак за вођство био је дјело Аријела Ибагезе, а некадашњи одбрамбени фудбалер Албасетеа Пабло Ибанез је запеча-тио судбину своје бивше екипе голом у самом финишу полувремена.

Резултати и стријелци: Атлетико Мадрид - Албасете 3:1 (Торес 20 пенал, Ибагеза 29, Ибанез 44 - Франиско 11), **Севиља - Барселона 0:4** (Ето 49, Баптиста 57 ауто-гол, Роналдињо 59, Жили 75) ■

ЕНГЛЕСКИ ФА КУП

Фаворити без грешке

ЛОНДОН - У суботу је одиграна велика утакмица шеснаесте финале енглеског Фа Купа, а постигнути су очекивани резултати. Фаворити попут Арсенала, Блекбурна, Чарлтона, Њукасла и Евертона, забиљежили су побједу над екипама из нижих рангова такмичења.

У једном од дербија ове рунде, Саутемптон је био бољи од великог ривала Портсмута, а до побједи су „свещи“ дошли из пенала у наоднади времена. Тотенхем ће морати на „поправки“ против Вест Бромвича, баш као и Фулам против другопласираног Дербија. Фаворитима се у шеснаестини финала придружио и Манчестер Јунајтед који је у дербију ове рунде такмичења рутински побиједио екипу Мидлзброа. Утакмице које су завршене неријешено, играће се поново 9. фебруара на теренима екипа које су биле гости.

Резултати и стријелци: Саутемптон - Портсмут 2:1 (Оукли 54, Краули 90 пенал - Ајгбени 57 пенал), **Арсенал - Вулверхемптон 2:0** (Вилјерс 53, Пулгиберг 82), **Блекбурн - Колчестер 3:0** (Вогсон 21 ауто-гол, Џонсон 27, Матео 51), **Брентфорд - Хартилгул 0:0**, **Барнли - Борнмаунд 2:0** (Мур 17, 90), **Чарлтон - Јеовил 3:2** (Хјуз 37, Цеферс 51, Барлетт 57 - Тери 44, Дејвис 66), **Дерби - Фулам 1:1** (Туџе 56 - Џон 71), **Евертон - Сандерленд 3:0** (Мек Фален 9, Биги 27, Кејли 80), **Њукасл - Ковентри 3:1** (Ширер 37, Амелби 42, Бабјаро 52 - Алсбола 45), **Нотингем Форест - Птерборо 1:0** (Кинг 10), **Рединг - Лестер 1:2** (Форстер 10 - Вилијамс 32, Скоу-крофт 90), **ВВА - Тотенхем 1:1** (Ершио 17 - Дефо 31 пенал), **Вест Хем - Шефилд Јунајтед 1:1** (Хервуд 39 - Царјелка 57), **Манчестер Јунајтед - Мидлзбро 3:0** (О'Ши 10, Руни 67, 82). ■

ФУДБАЛСКИ ШАМПИОНАТ ФРАНЦУСКЕ

Лилу само бод

ПАЗИР - У суботу је одиграно само шест утакмица 24. кола француског фудбалског шампионата пошто су, због временских неприлика, одложени мечеви у Сент Етјену и на Корзици.

У дербију кола, Олимпик из Марсеја је још једном потврдио одличне игре у гостима. Екипа са стадиона Велодром је биле изузетно сигурна у Тулузу и заслужено освојила три бода. Лил на гостовању у Касну није успио да освоји више од бода против домаћина који се грчевито бори за опстанак. Ланс је коначно одиграо добро и против Стразбура освојено три бода за бијел од опасне зоне.

Резултати и стријелци: Каен - Лил 0:0, **Ланс - Стразбур 2:1** (Томерт 30, 60 - Фарнеруд 67), **Мец - Оксер 3:0** (Џеј 51, Тум 61, 64) **Рен - Бордо 2:0** (Оаду 16, Монтерубио 67 пенал), **Тулуз - Олимпик Марсеј 1:3** (Таџе 26 - Батлес 12, Мар-

ле 43, Луиндула 81), **Сошо - Ница 0:0**, Утакмице Сент Етјен - Ајачио и Бастија - Лион су одложене.

1. Лион	23	13	9	1	30:11	48
2. Лил	24	12	8	4	30:16	44
3. Оксер	24	12	5	7	34:24	41
4. Марсеј	24	12	5	7	30:22	41
5. Монако	22	10	9	3	32:20	39
6. Тулуз	24	9	8	7	26:22	35
7. Сошо	24	9	7	8	30:23	34
8. Рен	24	9	5	10	25:27	32
9. Бордо	24	6	13	5	26:22	31
10. Сент Етјен	23	6	12	5	27:20	29
11. ПСЖ	23	6	12	5	25:24	30
12. Мец	24	7	8	9	21:30	29
13. Ланс	24	6	10	8	23:25	28
14. Ница	24	6	10	8	28:33	28
15. Каен	24	5	9	10	18:27	24
16. Наат	23	5	8	10	19:24	23
17. Ајачио	23	4	10	9	18:26	22
18. Стразбур	23	4	9	10	21:31	21
19. Бастија	23	5	6	12	17:30	21
20. Нстр	23	2	11	10	14:27	17

ТИМ ИЗ ГЕЛЗЕНКИРХЕНА НЕОЧЕКИВАНО ПОРАЖЕН ОД КАЈЗЕРСЛАУТЕРНА

ШАЛКЕ ГУБИ КОРАК

У 19. колу поред Шалкеа, разочарао и Штутгарт, који је на свом терену доживио неуспјех против Нирнберга

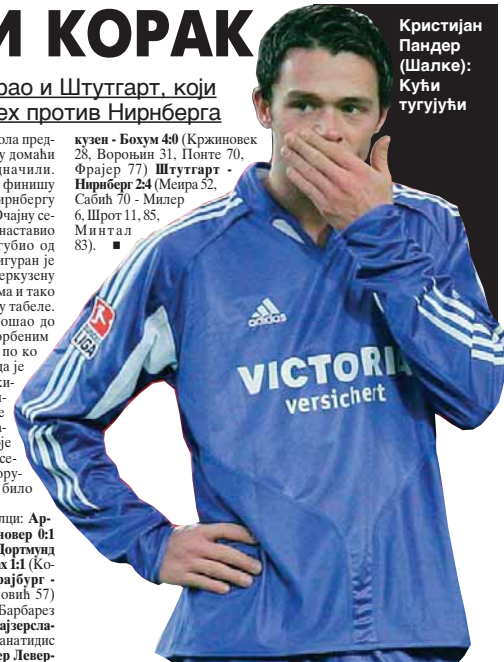
МИНХЕН - У суботњим утакмицама 19. кола немачке Бундеслиге постигнуто је неколико неочекиваних резултата. Шалке је изгубио у Кајзерслаутеру и тако начинио корак назад у трци за титулом шампиона. Домаћи су показали да држе висок ниво форме с краја првог дијела сезоне и најавили да би у прољећном дијелу шампионата могли да буду хит.

Штутгарт је на свом терену поражен од слабијег Нирнберга, чиме је пропусио велику прилику да дође на врх табеле. Го-

сти су равно стекли два гола предности, али су у наставку домаћи релативно брзо изједначили. Ипак, два брза гола у финишу сусрета довели су Нирнбергу три веома важна бода. Очајну серију на гостовањима је наставио Волфсбург који је изгубио од Фрајбурга. Изузетно сигуран је био Бајер који је у Леверкузену декларисао екипу Бохума и тако наставио пропак на врху табеле. Хамбургер је тешко дошао до три бода у дуелу са борбеним Мајнцом, а Хановер је по ко зна који пут потврдио да је непредвидива екипа. Екипа напред Небојше Круниквића побиједила је у Билефелду и тако остала у трци за мјесто које води у Европу сљедеће сезоне. У дуелу двије Бурсије у Дортмунду, није било побједника.

Резултати и стријелци: Арминија Билефелд - Хановер 0:1 (Штендел 30), **Бурсија Дортмунд - Бурсија Менхенгладбах 1:1** (Колер 30 - Клуџе 48), **Фрајбург - Волфсбург 1:0** (Бајрамовић 57) **Хамбургер - Мајнц 2:1** (Барбарез 32, Лаут 80 - Авер 40), **Кајзерслаутер - Шалке 2:0** (Аманатиџ 57, Бланк 74 пенал) **Бајер Левер-**

кузен - Бохум 4:0 (Кржиновек 28, Вороњин 31, Понте 70, Фрајер 77) **Штутгарт - Нирнберг 2:4** (Меира 52, Сабић 70 - Милер 6, Шрот 11, 85, Минтал 83). ■

Кристијан Пандер (Шалке): Кући тугујући

1. Бајерн	18	11	4	3	36:20	37
2. Шалке	19	12	1	6	28:24	37
3. Штутгарт	19	10	4	5	37:25	34
4. Бајер Л.	19	9	5	5	35:25	32
5. Хановер	18	9	4	6	25:19	31
6. Волфсбург	19	10	0	9	33:29	30
7. Херта	18	7	8	3	30:17	29
8. Вердер	18	8	4	6	37:21	28
9. Хамбург	19	9	1	9	32:29	28
10. Кајзерслаутер	19	8	3	8	27:27	27
11. Нирнберг	19	6	7	7	33:31	24
12. Арминија	19	7	3	9	19:25	24
13. Бурсија Д.	19	5	7	7	20:24	22
14. Мајнц	19	6	4	9	27:32	22
15. Бурсија М.	19	5	6	8	22:31	21
16. Бохум	19	3	6	10	25:41	15
17. Фрајбург	19	3	6	10	15:38	15
18. Хауга	18	2	6	13	16:36	12

ДАНАС НА СПОРТСКИМ СТРАНАМА

ФУДБАЛ

Рудар неће испасти

Мирослав Јевтић

Страна 2.

РУКОМЕТ

Борац бољи од Медвешчака

Бојан Црномарковић

Страна 5.

КОШАРКА

Тежак пораз „малених“

Милан Јованић

Страна 8.

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске и члана 161, 185, 186. и 187. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 50/01 и 108/04), а након разматрања Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о приватизационим инвестиционим фондовима и друштвима за управљање приватизационим фондовима, Народна скупштина Републике Српске на Двадесет трећој сједници одржаној 25. јануара 2005. године, донијела је **слиједећи**

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске одлучила је да се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о приватизационим инвестиционим фондовима и друштвима за управљање приватизационим фондовима упути на јавну расправу, јер се наведеним законом уређују питања која су од посебног значаја за грађане и о којима је неопходно да се најшире консултују заинтересовани органи и организације, научне и стручне институције;
2. Нацрт закона објавиће се у дневном листу „Глас Српске”;
3. Јавна расправа ће се спровести до 25. фебруара 2005. године.
4. За организовање и спровођење јавне расправе задужује се предлагач закона који се истовремено обавезује да о спроведеној јавној расправи обавијести Народну скупштину Републике Српске;
5. Овај Закључак ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01- 44/05
Датум: 25. јануар 2005. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
Душан Стојичић

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРИВАТИЗАЦИОНИМ ИНВЕСТИЦИОНИМ ФОНДОВИМА И ДРУШТВИМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ПРИВАТИЗАЦИОНИМ ФОНДОВИМА

Члан 1.

У Закону о приватизационим инвестиционим фондовима и друштвима за управљање приватизационим фондовима (Службени гласник Републике Српске", бр. 24/98 и 63/02), у члану 4. иза става 2. додају се ст. 3. и 4. који гласе:

"Акти из става 2. овог члана сматрају се донесеним након добијања сагласности Комисије и ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на начин одређен статутом."

Члан 2.

У члану 7. став 5. се мијења и гласи:
"Друштво може управљати са више фондова у случају одузимања дозволе другом друштву, отказа уговора о управљању и другим случајевима престанка другог друштва у складу са законом."

Члан 3.

У члану 8. иза става 3. додају се ст. 4. и 5. који гласе:
"Акционар друштва је обавезан да о сваком стицању или отуђењу акција друштва обавијести друштво, а најкасније у року од пет дана од дана регистрације у Централном регистру хартија од вриједности.
Друштво је обавезно да о свакој промени акционара друштва и његовог уједла обавијести Комисију у року од пет дана од дана пријема обавијештења из претходног става овог члана."

Члан 4.

У члану 9. тачка 1. и 2. се мијењају и гласе:
1. минимални износ основног капитала од 500.000 конвертибилних марка, који у цијелости мора бити уплаћен у новцу, а у случају да друштво управља са више фондова минимални износ основног капитала се увећава за 150.000 конвертибилних марка за сваки нови фонд и у цијелости мора бити уплаћен у новцу,
2. најмање два запослена радника која посједују дозволу за обављање послова инвестиционог менаџера у складу са Законом о хартијама од вриједности за сваки фонд којим управља."

Члан 5.

Члан 9а. се брише.

Члан 6.

У члану 11. иза става 2. додаје се став 3. који гласи:
"Минимални износ основног капитала друштва, односно нето капитала који друштво мора одржавати не може бити мањи од износа утврђеног у члану 9. тачка 1. овог закона."

Члан 7.

Иза члана 12. додаје се поднаслов:
"Органи друштва" и члан 12а. који гласи:

"Члан 12а.

Органи друштва су: скупштина, управни и надзорни одбор и директор. Директор, чланови управног и надзорног одбора друштва морају имати високу стручну спрему, пет година радног искуства у тој стручној спремни и испуњавати друге услове утврђене овим законом и правилником Комисије. Најмање један члан управног одбора друштва мора имати знање инвестиционог менаџера. Управни одбор друштва има најмање једну трећину чланова који су независни. Независни члан управног одбора је лице које није запослено у друштву, као и лице које није повезано са друштвом, односно фондом у смислу члана 12б. став 1. тачка 1, 3, 5 и 6. овог закона. Директор друштва мора имати знање инвестиционог менаџера и дозволу Комисије за обављање послова са хартијама од вриједности у том звању. Комисија даје сагласност на именовање директора, чланова управног и надзорног одбора друштва и води регистар ових лица. Одлука о именовању директора, чланова управног и надзорног одбора друштва ступа на снагу након добијања сагласности Комисије."

Члан 8.

Иза члана 12а. поднаслов "Конфликт интереса" се мијења и гласи "Повезана лица, конфликт интереса и ограничења" и додаје се нови члан 12б. који гласи:

"Члан 12б.

Повезаним лицима са друштвом и фондом у смислу овог закона сматрају се:
1. акционари друштва,
2. чланови управног и надзорног одбора, директор и запослени у друштву, чланови надзорног одбора и директор фонда,
3. брачни другови и сродници лица из тачке 1. и 2. овог става у правој линији до трећег степена и у побочној линији до другог степена сродства,
4. правна лица у којима друштво или лица из тачке 1, 2 и 3. овог става, појединачно или заједно, директно или индиректно, имају 25% или више уједла у капиталу,
5. лица која у правном лицу, акционару друштва, имају 25% или више уједла у капиталу,
6. лица која обављају послове за друштво на основу уговора. Имовина фонда и управљање имовином фонда се не смије користити за стицање директне или индиректне користи повезаних лица из става 1. овог члана. Друштво је обавезно да усвоји акт којим се регулишу интереси правила и процедуре пословања, која се односе на начин комуникације, одобравање трансакција, остваривање гласачких и других права по основу хартија од вриједности из портфеља фонда, чување пословне тајне, спречавање конфликта интереса, злоупотребе интерних информација, манипулација и трансакција са повезаним лицима. Друштво је обавезно да акт из претходног става овог члана достави Комисији у року од седам дана од дана усвајања.

Члан 9.

У члану 13. став 1. мијења се и гласи:
"Ради спречавања конфликта интереса лица из члана 12б. став 1. овог закона обавезана су да, у року од пет дана од дана стицања односно отуђења, пријаве друштву свако стицање и отуђење хартија од вриједности, укључујући податке о количини, цијени и датуму трансакције, као и податке о стицању или отуђењу уједла у правним лицима из члана 12б. став 1. тачка 4. и 5."
У истом члану у ставу 2. тачка 2. иза ријечи "друштва" додају се ријечи "односно фонда".

Члан 10.

Иза члана 13. додаје се члан 13а. који гласи:

"Члан 13а.

Друштво и лица из члана 12б. став 1. тачка 1, 2, 3, 4. и 5. овог закона не могу директно или индиректно заједно или појединачно посједovati акције емитента у којем фонд има 10% и више уједла у капиталу."

Члан 11.

У члану 14а. иза става 2. додаје став 3. који гласи:
"Лице које стекне акције фонда у проценту већем од ограничења из става 1. овог члана, по основу акција стечених преко наведеног ограничења не остварује право гласа."

Члан 12.

Иза члана 14а. додају се чл. 14б. и 14с. који гласе:
"Члан 14б.
Лица из члана 12б. став 1. тачка 1, 2. и 3. овог закона не могу бити:
1. чланови управног и надзорног одбора, директор или запослени код другог друштва и фонда,
2. чланови управе и надзорног одбора или запослени код депозитара фонда и обрнито, осим ако је депозитар Централни регистар хартија од вриједности,
3. чланови управе и надзорног одбора предузећа за пословање са хартијама од вриједности односно банке овлашћене за брокерске послове који обављају послове посредовања за рачун фонда којим друштво управља и обрнито,
Лица из члана 12б. став 1. тачка 2. овог закона не могу бити запослени у предузећу за пословање са хартијама од вриједности, односно организационом дијелу банке за обављање послова са хартијама од вриједности."

Члан 14а.

Друштво и лица из члана 12б. став 1. тачка 1., 2., 3., 4. и 5. овог закона не могу директно или индиректно, у своје име и за свој рачун, или у име трећег:
1. примити из било којег извора било коју врсту накнаде за посредовање у пословању или правних лица у којима фонд има 10% или више уједла у капиталу,
2. примити било коју врсту накнаде од лица која обављају послове посредовања у куповини и продаји хартија од вриједности или друге имовине фонда, депозитара фонда или правних лица код којих фонд има акције с правом гласа,
3. склопити уговор са правним лицем у којем фонд има 10% или више уједла у капиталу, осим ако тај уговор претходно не одобри надзорни одбор фонда,
4. куповати и продавати хартије од вриједности и другу имовину из портфеља фонда или од правних лица у којима фонд има 10% или више уједла у капиталу, осим куповине и продаје хартија од вриједности на берзи или другом уређеном јавном тржишту,
5. користити куповину и продају хартија од вриједности из портфеља фонда или управљање фондом за стицање користи."
Лица из члана 12б. став 1. тачка 1, 2. и 3. овог закона не могу склопити уговор са фондом, осим ако тај уговор претходно не одобри надзорни одбор фонда.

Члан 13.

У члану 15. иза става 4. додаје се став 5. који гласи:
"Друштво не остварује право гласа по основу акција фонда стечених у складу са одредбама овог закона."

Члан 14.

Члан 16. мијења се и гласи:
"Годинњи износ провизије за управљање може износити највише 5% од разлике просјечне тржишне вриједности свих акција фонда у обрачунској години у односу на претходну годину.
Износ провизије за управљање, обрачунат на начин из става 1. овог члана наплаћује се најмање 30% у акцијама фонда, а престојали дио провизије може се наплатити у новцу.
Изузетно од одребе става 2. овог члана, друштво може целокупан износ провизије за управљање наплатити у новцу уколико је фонд у обрачунској години остварио нето повећање нето средстава као резултат пословања.
Уколико друштво стиче акције фонда у складу са одредбама овог закона по основу наплате провизије за управљање и накнаде трошкова оснивања и пословања фонда у висини посебних средстава, број акција које се емитују израчунава се дијелењем тог износа номиналном вриједношћу акција фонда."

Члан 15.

У члану 18. став 1. иза ријечи "друштва" додају се ријечи "и фонда".
У члану 18. став 2. брише се тачка и додају ријечи "и фонда".
У истом члану иза става 4. додају се нови ст. 5., 6. и 7. који гласе:
"Друштво је обавезно да све трансакције са имовином фонда обавља под најбољим расположивим условима."

Члан 16.

Члан 19. мијења се и гласи:
"Комисија може одузети дозволу друштву ако:
1. обавља дјелатности и послове са хартијама од вриједности за које нема дозволу Комисије,
2. је дозвола за оснивање друштва и дозвола за оснивање и управљање фондом прибављена на основу неистинитих података,
3. престане да испуњава услове прописане за добијање дозволе за оснивање друштва и дозволе за оснивање и управљање фондом;
4. прекрши ограничења која се односе на инвестирање, конфликт интереса, забрану манипулације, употребу интерне информације и чување пословне тајне,
5. у року утврђеном актом Комисије не поступи по налогу за отклањање утврђених незаконности, односно неправилности и
6. у другим сличним случајевима када послове не обавља у интересу акционара фонда у складу са овим законом, Законом о хартијама од вриједности, правилником Комисије, акција фонда и уговором о управљању."

Члан 17.

У члану 23. став 4. ријечи "оснивање и" бришу се.
У истом члану додају се ст. 5. и 6. који гласе:
"Друштво нема право на наплату провизије за управљање за годину у којој је покренут поступак за одузимање дозволе за оснивање друштва и обавезно је да изврши поврат наплатене провизије за управљање из те пословне године у року од 30 дана од дана окончања рјешања о одузимању дозволе.
У случају одузимања дозволе друштву, Комисија подноси приједлог за покретање ликвидационог поступка."

Члан 18.

Иза члана 24. додаје се члан 24а. који гласи:
"Члан 24а
Надзорни одбор фонда има најмање пет чланова.
За члана надзорног одбора и директора фонда не могу бити бирани:
1. акционари друштва, чланови управног и надзорног одбора и директор друштва, прокурсти друштва и запослени у друштву,
2. лица која су власници, чланови управног и надзорног одбора, директор или запослени у правном лицу које је акционар друштва,
3. лица која су чланови управног и надзорног одбора, директор или запослени у правном лицу у коме друштво има 25% или више уједла у капиталу,
4. брачни друг и сродници лица из тачке 1. овог члана у правој линији до трећег степена и у побочној линији до другог степена сродства."

Чланови надзорног одбора и директор фонда морају имати високу стручну спрему, пет година радног искуства у тој стручној спремни и испуњавати друге услове утврђене овим законом и правилником Комисије.
Чланови надзорног одбора и директор фонда бирају се, односно именују путем јавног конкурса.
Директора фонда именује и разрешава надзорни одбор фонда.
Директор фонда заступа фонд у односима са друштвом.
Комисија даје сагласност на именовање директора и чланова надзорног одбора фонда и води регистар ових лица. Одлука о именовању ових лица ступа на снагу након добијања сагласности Комисије."

Члан 19.

У члану 38. додаје се став 3. који гласи:
"Методологију за утврђивање нето вриједности имовине фонда и обрачун провизије за управљање утврђује Комисија својим правилником."

Члан 20.

У члану 40. иза става 1. додају се ст. 2. и 3. који гласе:
"Номинална вриједност акција фонда не мора бити дјелова са 10. Фонд не може стицати сопствене акције."

Члан 21.

У члану 44е. иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи:
"Позив за скупштину акционара фонда мора бити објављен у најмање једном дневном листу доступном на цијелој територији Републике Српске и то најмање два пута. Прво објављивање мора бити најмање 21 дан прије датума одржавања, а последње објављивање најмање седам дана прије датума одржавања скупштине акционара фонда."
Досадашњи став 2. постаје став 3. мијења се и гласи:
"Позив за скупштину акционара фонда садржи дневни ред, мјесто, датум и вријеме одржавања скупштине акционара фонда, обавијештење о кворуму потребном за одржавање скупштине и поновљене скупштине, као и обавијештење гдје се и на који начин материјали за скупштину могу добити."

Члан 22.

Иза члана 44б. додаје се нови члан 44а. који гласи:
"Члан 44а.
Скупштина акционара фонда може одлучивати ако су присутни или представљени акционари који имају више од 50% укупног броја гласова, укључујући и гласове акционара који су се определили да гласају писменим путем.
Уколико се скупштина акционара фонда није могла одржати због недостатка кворума из става 1. овог члана, управни одбор друштва обавезан је, најраније седам, а најкасније 15 дана од првобитно заказаног дана одржавања скупштине акционара фонда, да објави позив за одржавање поновљене скупштине акционара фонда, на начин и са садржајем прописаном у члану 44б. овог закона.
Поновљена скупштина акционара фонда може валано одлучивати ако су присутни или представљени акционари који имају 20% и више од укупног броја гласова, укључујући и гласове акционара који су се определили да гласају писменим путем.
Уколико по истеку 60 минута од времена заказаног за почетак одржавања поновљене скупштине акционара фонда није обезбијеђен кворум потребан за валано одлучивање из претходног става овог члана, скупштина може одлучивати без обзира на број присутних или представљених акционара, укључујући и гласове акционара који су се определили да гласају писменим путем."

О отказу уговора о управљању и ликвидацији фонда скупштина акционара фонда одлучује највишеком већином гласова присутних или представљених акционара, укључујући и гласове акционара који су се определили да гласају писменим путем, под условом да је обезбијеђен кворум из става 1. и 3. овог члана.
О осталим питањима из своје надлежности скупштина фонда одлучује натполовичном већином присутних или представљених акционара, укључујући и гласове акционара који су се определили да гласају писменим путем."

Члан 23.

У члану 47. иза става 1. додају се ст. 2., 3., 4. и 5. који гласе:
"Фонд се може задуживати искључиво узиманем краткорочних кредита, уз одобрење надзорног одбора фонда, у износу који није већи од 5% просјечне нето вриједности имовине фонда у последњих шест мјесеци од дана доношења одлуке о задуживању.
Фонд не може узимати кредит или позајмице од друштва или правних лица која, директно или индиректно, имају 10% и више уједла у капиталу друштва или од правних лица у којима друштво, директно или индиректно, има 10% и више уједла у капиталу, нити се може задуживати ради плаћања обавеза према друштву по било ком основу.
Обавезе фонда по основу задужења из става 1. овог члана измирују се прије обавеза према друштву.
Имовина фонда се може давати у залог, уз одобрење надзорног одбора фонда, за обезбијеђење кредита из става 1. овог члана највише до 3% просјечне нето вриједности имовине фонда у последњих шест мјесеци од дана доношења одлуке о задуживању. Имовина фонда се не може на други начин отерети.
Фонд не може давати позајмице."

Члан 24.

Иза члана 48. додаје се члан 48а. који гласи:
"Члан 48а.
Фонд не може инвестирати у хартије од вриједности ако је емитент:
1. друштво или акционар друштва,
2. правно лице које има 25% и више уједла у капиталу правног лица, акционара друштва,
3. депозитар фонда или правно лице у коме депозитар фонда има 25% и више уједла у капиталу или правно лице које има 25% и више уједла у капиталу депозитара фонда."

4. предузеће за пословање са хартијама од вредности односно банка овлашћена за брокерске послове, који обављају послове посредовања за рачун друштва и фонда којим друштво управља.

5. правно лице у коме лица из члана 126. став 1. тачка 1., 2., 3., 4. и 5. овог закона, директно или индиректно, појединачно или заједно, имају 10% и више удела у капиталу.

Ограничења из става 1. овог члана не односе на хартије од вредности уврштене на берзанску котирању."

Члан 25.

Члан 49. се мијења и гласи:

"Фонд може инвестирати искључиво у:

1. хартије од вредности уврштене на берзу или друга уређена јавна тржишта у Босни и Херцеговини.

2. хартије од вредности које су уврштене у службувену котирању на берзи или друга уређена јавна тржишта држава чланица Европске уније или OECD, највише до 25% вредности имовине фонда.

3. хартије од вредности које су уврштене у службувену котирању на другим берзама изван држава наведених у тачки 2. овог става, највише до 5% вредности имовине фонда, ако је то предвиђено проспектом или статутом фонда.

4. новчане депозите код банака које имају сертификат о чланству у програму осигурања депозита Босне и Херцеговине и које испуњавају друге услове утврђене правилником Комисије.

Фонд може без ограничења инвестирати у обесне које емитује или за које гарантује Република Српска или Босна и Херцеговина.

У депозите код једне банке може се инвестирати највише 25% новчаних средстава фонда."

Члан 26.

У члану 30. из става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"Скупштина фонда одобрава уговор о управљању."

Досадашњи став 2. постаје став 3. иза којег се додају ст. 4., 5. и 6. који гласе:

Друштво сноси пуну одговорност за активности и одлуке у вези управљања фондом и искључивом имовином одговорна фонду и акционарима фонда за губитке и штету који су настали због неспуњавања или погрешног испуњавања обавез из закона, прописа Комисије, уговора о управљању или због одлука које су донесене грубом непажњом или са намјером да се штета проузрокује. Одговорност друштва се не може ограничити уговором о управљању.

Ради осигурања наплате потраживања према друштву по основу одговорности за губитке и штету насталу у вези са оснивањем и управљањем фондом, фонд има заложно право на акцијама фонда, које је друштво стекло по основу провизије за управљање и накнаде трошкова оснивања и пословања фонда, у складу са одредбама овог закона, до висине одштетног захјева.

Ближе услове за оснивање друштва и фонда, њихове односе, начин њиховог пословања и управљања фондом, као и услове настанка, трајања и престанка заложног права уређује Комисија својим правилником"

Члан 27.

Иза члана 50. додаје се члан 50а. који гласи:

"Члан 50а.

Друштво је обавезано да најкасније у року од пет мјесеци од завршетка пословне године сазове годишњу скупштину акционара фонда за коју припрема и доставља на усвајање:

1. годишњи програм инвестиционих циљева и политике фонда,

2. годишњи извјештај о пословању фонда, који поред ревидираних финансијског извјештаја, садржи и оцјену резултата пословања фонда, стања и структуре портфеља и остварена инвестиционих циљева и политике из годишњег програма.

Документе из става 1. овог члана потписују директор и предсједник управног одбора друштва.

Надзорни одбор фонда за скупштину акционара фонда даје мишљење о документима из става 1. овог члана.

На захтев акционара фонда друштво је обавезано да документе из става 1. овог члана бесплатно стави на располагање у сједишту друштва или лично достави."

Члан 28.

Иза члана 51. додаје се члан 51а. који гласи:

"Члан 51а.

Поред провизије за управљање и накнаде трошкова оснивања и пословања фонда (посебна средства) из члана 15., 16. и 36. овог закона на терет средстава фонда могу се финансирати искључиво:

- услуге депозитара фонда,

- услуге Централног регистра хартија од вредности, у вези са регистрацијом фонда као емитента и вођење књиге акционара фонда,

- трошкове платног промета, пореза на трансакције и банкарске провизије,

- настали у вези располагања имовином фонда,

- услуге брокерског посредовања у промету хартија од вредности из портфеља фонда и котирање акција фонда на берзи или другом уређеном јавном тржишту,

- трошкове сазивања скупштине фонда,

- трошкове у вези са поступком објављивања јавне понуде о преузимању акција од стране фонда,

- трошкове редовне ревизије финансијских извјештаја фонда и

- зарада директора фонда и накнаде за чланове надзорног одбора фонда у складу са одлуком скупштине акционара фонда и уговором.

Сви остали трошкови, односно расходи настали у вези са управљањем фондом представљају трошкове друштва."

Члан 29.

Иза члана 53. додаје се члан 53а. који гласи:

"Члан 53а.

Ако у поступку надзора друштва утврди незаконитости, односно неправилности у пословању, Комисија доноси рјешење којим налаже да се утврђене незаконитости, односно неправилности оtkлопе у одговарајућем року и може предузети једну или више мјера:

1. ипрећи опомену;

2. ипрећи јавну опомену;

3. одузети сагласност на именоване директора, члана управног и надзорног одбора друштва, директора и члана надзорног одбора фонда и дати налог за именоване новог лица на то мјесто,

4. дати налог за привремену забрану располагања средствима у новчаним рачунима и другом имовином друштва у току трајања поступка за одузимање дозволе,

5. дати налог за привремену забрану располагања имовином фонда у току трајања поступка за одузимање дозволе друштву,

6. одузети дозволу за оснивање фонда и дозволу за управљање фондом,

7. предузети друге мјере у складу са овим законом, Законом о хартијама од вредности и правилником Комисије.

На надзор над пословањем друштва и фонда сходно се примјењују одредбе Закона о хартијама од вредности"

Члан 30.

У члану 54. из ријечи "фонда" брише се тачка и додају ријечи "и друштва".

У истом члану додаје се нови став 2. који гласи:

"Друштво је обавезано да финансијске извјештаје фонда, односно друштва, достави Комисији најкасније 10 дана након истека рока за подношење годишњег финансијског извјештаја у складу са рачуноводственим прописима, а извјештај независног ревизора у року од 10 дана од дана одржања годишње скупштине акционара фонда односно друштва."

Члан 31.

Иза члана 54. додаје се наслов "Престанак уговора о управљању и трансформација фонда" и нови чланови 54а. и 54б. који гласе:

"Члан 54а.

Уговор о управљању може престати од стране друштва односно фонда и споразумним раскидом.

Комисија својим правилником може утврдити ближе услове и поступаке престанка уговора о управљању.

Уговор о управљању престаје по сили закона када је друштво одузета дозвола за оснивање друштва и дозвола за управљање фондом или када је над друштвом покренут поступак стечаја и ликвидације.

У случају покретања поступка ликвидације или стечаја над друштвом за управљање, сходно се примјењују одредбе члана 23а. до 23д. овог закона."

"Члан 54б.

Фонд може отказати уговор о управљању у случају да друштво није остварило планиране резултате пословања, инвестиционе циљеве и политику фонда наведене у проспекту, статусу фонда и годишњем програму инвестиционих циљева и политике фонда.

Надзорни одбор фонда обавезан је отказати уговор о управљању фондом на основу одлуке скупштине акционара фонда.

Комисија ће одобрити отказ уговора о управљању од стране друштва, само ако је скупштина акционара фонда претходно изабрала друго друштво за управљање и одобрила уговор о управљању.

У случају из овог члана скупштину акционара фонда може сазвати надзорни одбор фонда"

Члан 32.

Члан 55. се мијења и гласи:

"Друштво може отказати уговор о управљању само на основу одобрења Комисије.

Уговор о управљању може бити споразумно раскинут само на основу одобрења Комисије.

У случају из става 1. и 2. овог члана друштво је обавезано Комисији подијелити извјештај о управљању фондом.

Комисија ће одобрити отказ уговора о управљању од стране друштва или споразумно раскинути уговор о управљању само ако је скупштина акционара фонда изабрала друго друштво за управљање и одобрила уговор о управљању."

Члан 33.

У члану 57. додаје се ст. 2. и 3. који гласе:

"Над фондом није могуће покренути поступак стечаја.

У случају ликвидације фонда, друштво је по редослиједу намјерена својих потраживања изједначено са акционарима фонда."

Члан 34.

Иза члана 57. додаје се наслов "Депозитар фонда" и чл. 57а., 57б. и 57в. који гласе:

"Члан 57а.

Послове депозитара фонда може да обавља банка или Централни регистар хартија од вредности, који су добили дозволу Комисије за обављање ових послова.

Исто лице не може бити, директно или индиректно, акционар друштва и депозитара.

Друштво је обавезано да са депозитаром фонда закључи уговор. Комисија даје сагласност на овај уговор, као и на све његове измјене и допуне.

Комисија врши надзор над пословањем депозитара и својим правилником ближе уређује основне елементе овог уговора, услове и начин добијања дозволе и обављања послова депозитара фонда.

Комисија може одузети дозволу за обављање послова депозитара фонда, ако депозитар не обавља послове у складу са законом, правилником Комисије и уговором о обављању послова депозитара."

"Члан 57б.

Депозитар за рачун фонда обавља послове:

1. чување имовине фонда,

2. финансијске трансакције у вези са куповином и продајом хартија од вредности из портфеља фонда и извршањем других обавеза фонда,

3. прикупљање прихода од имовине фонда и наплата других потраживања,

4. исплату дивиденде акционарима фонда,

5. изрчунавање нето вредности имовине фонда и

6. остале послове у складу са прописима.

Депозитар се уговором може овластити и за обављање других стручно-административних послова за рачун фонда.

Избор депозитара фонда одобрава надзорни одбор фонда."

"Члан 57в.

Депозитар је обавезан да објаве извршене налоге друштву, који није у складу са законом, прописима Комисије, актима фонда, уговором о управљању и уговором са депозитаром.

Депозитар обавља послове за рачун фонда са напљом доброг привредника, искључиво у интересу акционара фонда.

Депозитар, чланови управног или надзорног одбора, директор и запослени код депозитара не смију податке и информације до којих дођу у обављању послова депозитара злоупотребити за стицање користи у свом пословању и трговини хартијама од вредности или то омогућити трећим лицима.

Депозитар је обавезан да чува као пословну тајну све податке и информације до којих дође у обављању послова депозитара, осим у случају када га друштво писмено овласти или када је законом или другим прописима обавезан да те податке саопшти јавности или овлашћеним лицима.

Депозитар је одговоран друштву, фонду и акционарима фонда за све губитке и штету који су настали због неспуњавања или погрешног испуњавања обавеза из закона, прописа Комисије, уговора о обављању послова депозитара или због одлука које су донесене грубом непажњом или са намјером да се штета проузрокује. Одговорност друштва се не може ограничити уговором о управљању."

Члан 35.

Члан 58. мијења се и гласи:

Новчаном казном у износу од 5.000 конвертибилних марака до 17.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај друштво за управљање приватизационим фондом које:

1. поред дјелатности оснивања и управљања фондом обавља и друге дјелатности (члан 2),

2. изврши подјелу, спајање и припајање друштва, односно фонда без дозволе Комисије (члан 4. став 1.),

3. примјењује општи акт за који није добило сагласност Комисије (члан 4. став 3.),

4. се упише у судски регистар или наступи у правном промету неовлашћено користећи у називу ријечи "друштво" односно "фонд" (члан 6.),

5. не обавјести Комисију о промјени акционара друштва у прописаном року (члан 8. став 4.),

6. имовином фонда и управљање имовином фонда користи супротно члану 126. став 2. закона.

"Члан 58.

Новчаном казном у износу од 5.000 конвертибилних марака до 17.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај друштво за управљање приватизационим фондом које:

1. поред дјелатности оснивања и управљања фондом обавља и друге дјелатности (члан 2),

2. изврши подјелу, спајање и припајање друштва, односно фонда без дозволе Комисије (члан 4. став 1.),

3. примјењује општи акт за који није добило сагласност Комисије (члан 4. став 3.),

4. се упише у судски регистар или наступи у правном промету неовлашћено користећи у називу ријечи "друштво" односно "фонд" (члан 6.),

5. не обавјести Комисију о промјени акционара друштва у прописаном року (члан 8. став 4.),

6. имовином фонда и управљање имовином фонда користи супротно члану 126. став 2. закона.

7. у прописаном року не усвоји и не достави Комисији акт из члана 126. став 3. и 4. закона,

8. не води регистар из члана 13. закона,

9. поступи супротно одредби из члана 13а. закона,

10. је директно или индиректно власник акција супротно прописаним условима (члан 14.),

11. које поступи супротно одредби члана 14в. закона,

12. стекне или прода акције супротно прописаним условима (члан 15.),

13. обрачуна и наплати годишњи износ провизије супротно члану 16. закона,

14. не обавјести Комисију, акционаре и јавност у складу са прописаним условима и не достави Комисији финансијске извјештаје и извјештаје ревизора (члан 54.),

15. послове обавља супротно прописаним условима из члана 18. закона,

16. објави проспекат прије добијања дозволе (члан 27.),

17. размјењује ваучере за акције супротно прописаном поступку из члана 30. закона,

18. не пренесе ваучере на прописани начин и у одређеном року из члана 35. закона,

19. повуче посебна средства без одобрења Комисије (члан 37.),

20. распоређује акције фонда на начин супротно члану 40. закона,

21. не сазове скупштину акционара фонда на начин прописан у члану 44а. и 44б. закона,

22. раскидаже акцијама фонда прије котирања на берзи или другим уређеним јавним тржиштима (члан 47. став 1.),

23. задужеује фонд на начин супротно члану 47. закона,

24. уложи ваучере или имовином фонда супротно прописаним условима из члана 48. закона,

25. инвестира у хартије од вредности супротно члану 48а. закона,

26. инвестира средства фонда супротно члану 49. закона,

27. не сазове скупштину акционара фонда и не достави на усвајање прописане документе (члан 50а.),

28. обрачуна и наплати провизију за управљање и трошкове супротно члану 51а. закона,

29. не обавјештава Комисију, акционаре и јавност у складу са прописаним условима и не достави Комисији финансијске извјештаје и извјештаје ревизора (члан 54.),

30. откаже или раскине уговор о управљању фондом без одобрења Комисије или не поднесе Комисији извјештај о управљању фондом (члан 55.),

Новчаном казном у износу од 3.000 конвертибилних марака до 15.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај депозитар које:

1. обавља послове депозитара фонда без дозволе Комисије (члан 57а.),

2. обавља послове депозитара супротно члану 57б. и 57в. закона,

Новчаном казном од 300 конвертибилних марака до 1.500 конвертибилних марака казниће се за прекршај физичко, односно правно лице које:

1. оснује друштво, односно фонд без дозволе Комисије (члан 4. став 1.),

2. имовином фонда и управљање имовином фонда користи супротно члану 126. став 2. закона,

3. не пријави податке у циљу спречавања конфликта интереса из члана 13. закона,

4. поступи супротно одредби из члана 13а. закона

5. стекне акције фонда супротно одредби члана 14а. закона,

6. поступи супротно одредби члана 14б. закона,

7. поступи супротно одредби члана 14в. закона,

8. неовлашћено објави или учини доступним податке друштва и фонда који се сматрају пословном тајном из члана 18. став 2. закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у друштву новчаном казном од 500 конвертибилних марака до 1.700 конвертибилних марака.

За прекршај из става 2. овог члана казниће се и одговорно лице у друштву новчаном казном од 500 конвертибилних марака до 1.700 конвертибилних марака.

За прекршај из става 3. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 конвертибилних марака до 1.700 конвертибилних марака."

Члан 36.

Иза члана 58. додаје се нови наслов "V ЗАСТАРЈЕЛОСТ" и нови члан 58а. који гласи:

"Члан 58а.

Прекршајни поступак за прекршаје предвиђене овим законом не може се покренути ни водити кад протекне пет године од дана када је прекршај учињен."

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Друштва чији је основни капитал на дан ступања на снагу овог закона мањи од прописаног минималног износа основног капитала, дужна су у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона ускладити висину основног капитала са одредбама овог закона и извршити услове истог у судски регистар.

Структура управе и надзорног одбора друштва и фонда мора се ускладити са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Акт из члана 126. став 3. закона друштво је обавезано

ма за управљање приватизационим фондовима („Службени гласник Републике Српске“ бр. 24/98 и 63/02).

Члан 43.

Овлашћује се Законодавно-правни одбор Народне скупштине Републике Српске да утврди пречишћени текст Закона о приватизационим инвестиционим фондовима и друштвима за управљање приватизационим фондовима.

Члан 44.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске.“

Број: Предијек Народне скупштине
Датум: Душан Стојичић

Бања Лука

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Устави основ:

Устави основ за доношење овог Закона садржан је у одредби члана 70. став 1. тачка 2., а у вези са Амандманом XXXII став 1. подтачка б) Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује „својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, правни положај предузећа и других организација, њихових уређења и кворума, економске односе са иностранством који нису пренесени на институције Босне и Херцеговине, тржиште и планирање“.

Разлози за доношење Закона:

Закон о приватизационим инвестиционим фондовима и друштвима за управљање приватизационим фондовима („Службени гласник Републике Српске“, број: 24/98) донесен је у пакету закона о приватизацији државног капитала. Досад је извршена једна измена и допуна овог закона, објављена у „Службеном гласнику Републике Српске“, број: 63/02, којом су извршене измене и допуне у жељем сегменту питања, актуелних и то вријеме.

На основу стања утврђено у свеобухватној контроли пословања свих друштава за управљање и ПИФова, извршеној у току 2003. и 2004. године, анализе њихових финансијских извјештаја, те извјештаја о берзанском трговању, Комисија за хартије од вриједности РС, као законско овлашћени регулатор и контролор тржишта хартија од вриједности, је иницирала измене и допуне Закона о ПИФовима и друштвима за управљање приватизационим фондовима, након чега је радна група, коју су чинили представници Министарства финансија, Комисије, Берзе, Централног регистра ХОВ и друштава за управљање ПИФовима, израдила нацрт закона који се даје на разматрање и усвајање.

Основни циљеви доношења закона су:

1. Обезбјеђење већег степена повезаности обрачуна провизије за управљање од стране друштва за управљање са резултатима пословања фонда. Иако је обим трговања на Баналучкој берзи порастао 10 пута у односу на 2002. годину, још увијек највећи дио портфела фонда представљају неликвидне хартије од вриједности (акција приватизационих предузећа). Због тога се поставља питање вредновања оних дијелова портфела фонда који нема тржишну вриједност. За рјешавање овог питања потребно је регулисати наплату провизије дјелимично у акцијама а престојали дан у готовини, везујући га за позитивне ефекте пословања фонда.
2. Јачање финансијске снаге и ликвидности друштава за управљање кроз повећање основног капитала друштава, имајући у виду и одредбе да друштво цијелокупном својом имовином одговара фонду и акционарима за штету и губитке у случају неизвршења или погрешног акционара преузетих обавеза у управљању. Уједно се овим ствара материјална основа за ефикасније управљање фондом (сложењем анализе и процјене вриједности предузећа, едукација запослених у друштвима и сл.).
3. Стварање предстова за већу одговорност управе и надзорног одбора друштва за управљање кроз одредбе које регулишу услове за њихово именовање.
4. Прецизније дефинисање конфликта интереса и ограничења инвестирања, како би се спречило злоупотребе, односно манипулације од стране акционара друштва за управљање, чланова управе и надзорног одбора друштва у односу на располажење имовином фонда.
5. Стварање претпоставки за одржавање скупштине акционара фонда, са ставовишта одређивања потребног кворума и начина сазивања скупштине.
6. Повећање степена одговорности друштва за управљање и његове управе према фонду и акционарима фонда кроз годишњи програм инвестиционих циљева и политике фонда и оцјене извршења преузетих обавеза.
7. Увођење елемената конкурентности међу друштвима за управљање кроз могућност отказа уговором о управљању.
8. Прецизније дефинисање овлашћења Комисије у поступку надзора и одузимања дозволе друштву за управљање.

Предложене измене закона неопходне су ради спровођења иницијативе реструктурирања предузећа, без које је достигнута макроекономска стабилност РС неоздржива. Имајући у виду да су ПИФови најзначајнији власници у приватизованим предузећима, побољшање корпоративног управљања у предузећима у великој мјери зависи од рјешавања улоге и позиције ПИФова у друштву. Досадашња законска рјешења афирмисала су пасивну улогу ПИФова у реструктурирану предузећа, но предложеним изменама закона којима се, између осталог, успоставља међусобна усповљеност тржишне вриједности портфола фонда и накнаде које друштво наплаћује за управљање фондом, доприносиће већем интересу за реструктурирање које је везано за инвестиције и преузимање ризика, и подстаћи активну улогу акцијама преко берзе.

Ове препоруке дала је у новембру мјесцу 2004. године и делегација Европске Комисије у БиХ.

У циљевима посматрано, ове измене и допуне би требале да имају позитивне ефекте, како на повећање обима трговања акцијама фонда, тако и на ефикасније управљање портфелом фонда и мотивисање друштава за управљање да се вриједност портфела фонда повећава.

Образложење предложених рјешења:

Члан 1. Додавање нових ставова у члану 2. Закона представља јасније формулисање питања доношења и ступања на снагу општих аката друштва за управљање да би се отклониле досадашње дилеме у примјени Закона.

Члан 2. Важећим чланом 7. став 4. и 5. Закона је регулисано да друштво може обновити само један фонд којим управља, са изузетком да може управљати још једним фондом у случају одузимања дозволе друштву које је управљало тим фондом. Предложеном изменом става 5. овог члана укинуто је ограничење на управљање са највише два фонда, тако да друштво може управљати са више фондова, у случају отказа уговора о управљању, као и у другим случајевима престанка друштва у складу са законом (нпр. ликвидација у стечај друштва). Тиме се ствара законска могућност за конкуренцију, интеграцију и селекцију друштава, а све у циљу професионалнијег управљања фондом.

Члан 3. Допуну члана 8. ставом 4. уводи се обавеза друштва за управљање да о свакој промјени акционара, односно њихових удјела обавјести Комисију, што до сада није било регулисано, на Комисија није имала законску основу да санкционише овакве промјене.

Члан 4. Измјена тачке 1. става 1. члана 9. овог Закона поштрувају се услови у погледу минималног износа основног капитала друштва за управљање (са 250.000 КМ на 500.000 КМ), као и на случај када друштво управља са више фондова (150.000 КМ за сваки нови фонд).

Измјена тачке 2. истог става, овог члана, прописује се да друштво за управљање мора имати за сваки фонд којим управља најмање два инвестициона менаџера у сталном радном односу.

Овим се, као што је напред изложено, јача финансијска основа друштва и стварају реалније претпоставке за реализацију принципа веће одговорности друштва фонду и акционарима фонда за штету и губитке због лошег управљања фондом. С друге стране, јачање кадрове структуре у друштвима за управљање је реална претпоставка за управљање са више фондова, тим прије што друштва имају право да од сваког фонда наплате провизију у складу са одредбама овог закона, из које би се финансирали ови кадрови.

Члан 5. С обзиром на то наведене измене из претходног члана садрже члан 9а. овог Закона, исти се брише.

Члан 6. Допуна члана 11. ставом 3. прописује обавезу одржавања минималног износа нето капитала.

Члан 7. Увид у досадашњи рад органа друштва за управљање и фонда показао је значајан степен волонтизма и латимизма од стране чланова колективних органа друштва и фондова, као и иноекних органа. То је без сумње утицало на овакво стање у односима друштава и фондова и укупне резултате њиховог пословања. Новим чланом 12а. се уводе услови у погледу стручне спреме, знања и радног искуства за ове органе.

Члан 8. до 12. Досадашњи закон је био непотпуни у погледу одређивања повезаних лица и с тим у вези конфликта интереса и ограничења. То је имало за последицу да су у пракси функционали разни облици једничког дјеловања лица повезаних са акционарима друштва за управљање, члановима органа и запосленим у друштву, што је довело до стављања у први план интереса ових лица умјесто фонда и његових акционара. Истовремено, нису биле провиђене санкције прогит ових дјеловања.

Ова материја је сада регулисана кроз измене члана 13. и додавање нових чланова, као што су 12б, 13а, 14б и 14в, при чему су се користила рјешења у компаративној регулативи и принципни садржаји у новим прописима Босне и Херцеговине који регулишу ову правну материју.

Члан 13. Допуњен је члан 15. важећег Закона новим ставом 5, који изричито прописује да друштво за управљање не остварује право гласа по основу акција фонда стечених по одредбама овог закона. Према се ова инкомпатибилност подраумјевала из контекста садањег закона, сарисходије је да се то изричито регулише Законом, као један од битних принципа у односима друштва за управљање и фонда.

Овом одредбом ограничава се остваривање права гласа друштва за управљање у скупштини фонда из разлога, што се основано може очекивати да друштво за управљање не би било непристрасно као акционар на скупштини. Наиме, док управља фондом, друштво предлаже скупштини акционара фонда све одлуке које она доноси, укључујући и одлуке које се односе на само друштво за управљање (као нпр. извјештај о раду фонда, односно на политичка, инвестициону циљева, питања везана за уговор о управљању и сл.). Имајући у виду могуће постојање супротности интереса друштва за управљање и односа на фонду, потребно је искључити сваку могућност злоупотребе.

Наплату провизије за управљање у акцијама фонда има искључиво економски аспект, с циљем да се провизија за управљање што директније везује за резултате пословања фонда. Друштво за управљање овим акцијама може слободно распоратити, укључујући и њихову продају. Такође, потребно је напоменути да у случају раскида уговора о управљању фондом (а на основу претходног одобрања Комисије), ово ограничење остваривања права гласа престаје.

Напомињемо да се искључење права гласа у случајевима конфликтних ситуација предвиђа и самим Законом о предузећима, чланом 255. Цијенећи специфичност акционарских односа друштва за управљање ПИФом и ПИ-Фа, те присутан широк спектар конфликтних односа, искључење права гласа представља само компатибилно проширење постојећих одређби Закона о предузећима.

Оваква рјешења присутна су и у законима Федерације БиХ.

Члан 14. Једна од кључних промјена у односу на садашњи Закон је изражена у новом садржају члана 16. На овај начин се, као што је у поглављу „Разлози за доношење овог Закона“ став 3. тачка 1. наведено, постиже циљ директност повезивања провизије коју друштво за управљање наплаћује од фонда са резултатима пословања фонда. Наиме, директна акција фонда из берзанског тржишта у нашим условима представља једини објективни критеријум за мјерење вриједности фонда, а тиме и основу за обрачун провизије. Досадашња законска рјешења полазила су од нето вриједности имовине фонда као основне за обрачун провизије. Имајући у виду неликвидност портфела фондова (у средњу 2% акција из портфела је ликвидно), обрачун нето вриједности имовине се у суштини базирало на књиговодственој вриједности акција из портфела. Поред наведеног, измјена овог члана прописано је да се најмање 30% од обрачуна провизије наплаћује у акцијама фонда. Изузетак је само у случају нето повећања нето средстава између два обрачуна периода.

Члан 15. Допуну става 1. и 2. члана 18. и додавањем нових 3 става, прецизније се дефинише појам интерне информације, као и третман злоупотребе што се поводи под примјену одређби Закона о хартијама од вриједности које се односе на злоупотребу интерне информације и накадаш штете.

Члан 16. Члан 19. садањег закона је на уопштен начин регулисано разлоге за одузимање дозволе друштву за управљање, што је отежавало примјену ове санкције у поступку вршења надзора од стране Комисије над пословањем друштва за управљање. Формулирајући новог члана иде методом екземпларног набрајања, што ствара јаснију ситуацију и за Комисију и надзирања друштва у вези са примјеном ове санкције.

Члан 17. Брисање ријечи „осињивање“ у члану 23. став 4. значи да ће доношењем рјешења о одузимању дозволе за осињивање друштва за управљање престаји да важи само дозвола за управљање фондом, а не и дозвола за осињивање фонда, јер фонд остаје и данс да постоји, само што се његово управљање може повјерити другом друштву.

Новим ставовима 5. и 6. истог члана се регулише ситуација са провизијом у случају одузимања дозволе друштву, на начин да се заштити фонд, као и да је последица ове санкције покретање поступка ликвидације друштва.

Члан 18. Новим чланом 24а. дефинишу се лица која не могу бити бирана за чланове надзорног одбора и директора фонда, услови у погледу стручне спреме и радног искуства, услови које ова лица требају испуњавати, надлежни орган за именовање. Регулисано је и овлашћење Комисије на давање сагласности на именовање ових лица, што до сада није било изричито регулисано Законом.

Члан 19. У овом члану прецизније се дефинишу овлашћења Комисије у погледу утврђивања начина обрачуна провизије.

Члан 20. Допуну члана 40. а ставом 2., уводи се изузетак у односу на вриједност акција о предузећима у погледу дјеловности номиналне вриједности акција фонда са 10, с обзиром на специфичност обрачуна номиналне вриједности акција фонда приликом њиховог осињивања.

Другим ставом се ограничава фонд да не може стипити сопствене акције, што је у складу са његовом специфичном правном природом и потребом трансформације.

Члан 21. и 22. Бројност акционара фондова која износи од 23.875 акционара у најмањем фонду (БОРС ИНВЕСТ ФОНД) до 202.016 акционара у највећем фонду (ZEPTER ФОНД), представља специфичност фондова са ставовишта примјене одређби Закона о предузећима у вези са начином сазивања, одржавања и кворума акционарске скупштине.

Прво сазивање скупштине, како је предложено, у потпуности је усклађено са чланом 252. Закона о предузећима. Друго сазивање скупштине усклађено је са компаративним законима и рјешењима из околних, који на идентичан начин уређују питање сазивања скупштине акционара фонда, уважавајући специфичности фондова као акционарских друштава, односно бројност њихових акционара. У супротном, одржавање скупштине акционара фонда било би у пракси практично неизводљиво. Примјена рјешења из Закона о предузећима у досадашњој пракси довела је до тога да се скупштине акционара фондова нису могле одржавати због недостатка кворума. Гласачки кворум (титоловички већина) усклађен је са релевантним одредбама Закона о предузећу, с тим што је за значајне одлуке (отказ уговора, ликвидација) већи гласачки кворум предвиђен у циљу заштите друштва за управљање.

Поласећи од тога да је принцип јавног објављивања акционара о датуму и дневном реду скупштине један од битних принципа акционарства, уведена је обавеза друштву за управљање да позив за скупштину фонда објави најмање два пута у дневном листу доступном на цијелој територији Републике Српске (члан 44б). Сагласно интенцијама и одредбама Закона о предузећима, по којима је присуствовања скупштини право акционара а не обавеза, новим чланом 44в. је регулисано под којим се условима може одржати скупштина и са мањим кворумом од једне трећине гласова присутних и представљених акционара.

Члан 23. Допунама члана 47. са новим ставовима 2., 3., 4. и 5. регулишу се врсте, начин и висина задужења фонда и релативид измјерења ових обавеза. Такође се регулише забрана залагања или другог отргерења имовине фонда, као и давање позајмица од стране фонда, што постојећи Закон није садржавао.

Члан 24. Допуну Закона кроз члан 48а. одређује се емисиони утиј хартије од вриједности фонда не може инвестирати своја средства. Овим се доградњу случајеви конфликта интереса. Изузетак је улагање у хартије од вриједности уврштене на берзанску котацију.

Члан 25. Измјеном члана 49. се регулише намјена и начин инвестирања од стране фонда, са ставовишта вршења улагања, дозвољених тржишта и територијалне дисперзије (могућност улагања изван РС).

Члан 26. Допунама члана 50. дефинише се врста и обим одговорности друштва за управљање према фонду и његовим акционарима за губитке и штету који су настали због повредне прописи и уговора о управљању. Уједно се успоставља законско заложило право у корист фонда и акционара фонда за наплату потраживања према друштву за управљање по основу одговорности за материјалну штету.

Члан 27. Допуну постојећег Закона чланом 50а. уводи се посебна обавеза друштва за управљање и његове управе према фонду и акционарима фонда: у смислу израде и подношења на усвајање скупштини акционара фонда: годишњег програма инвестиционих циљева и политике фонда, као и годишњег извјештаја о пословању фонда са ревидираним финансијским извјештајем, оцјеном резултата пословања фонда, стањем и структуром портфела и оцјеном остварења инвестиционих циљева и политике из годишњег програма.

Ова одредба има за циљ побољшање квалитета управљања фондом, као и јачање одговорности друштва и његових органа према фонду и његовим акционарима.

Члан 28. Чланом 51а. специфициране су намјене за које друштво за управљање може користити средства фонда у функцији управљања фондом, односно који су то директни трошкови фонда.

Члан 29. Новим чланом 53а. тактивитно су одређене мјере које је Комисија надлежна предузети према друштву за управљање у поступку надзора, што је била мањкавост постојећег Закона.

Члан 30. Допуну члана 54. са новим ставом, прецизније се регулише обавеза друштва за управљање у вези са достављањем финансијских извјештаја Комисији.

Члан 31. и 32. У овом дијелу Закон је допуњен новим члановима 54а. и 54б, и извршена је измена члана 55. са циљем да се престанак уговора о управљању регулише у складу са облигационим прописима, уз специфичности које овај уговор има због правне природе његових субјеката. У односу на постојеће законске одредбе, даје се право и фонду да откаже уговор о управљању, чиме је успостављена равноправност уговорних странака, а подстиче се и конкуренција међу друштвима за управљање.

Члан 33. Допуну члана 57. ставом 2. и 3. утврђено је да над фондом није могуће покретити поступак стечаја, те релативид намјена потраживања друштва за управљање из ликвидационе масе фонда, с тим што је друштво за управљање издједначено са акционарима фонда. Тиме се успоставља равноправан однос између ове двије категорије поверљивца, што произилази из правне природе њихових међусобних односа.

Члан 34. Допуну закона са три нова члана: 57а, 57б. и 57в. у Закон се уграђују основне одредбе о депозитору фонда, што је недостајало постојећем закону. До сада је ради потребе праксе ова материја била у потпуности регулисана правилником Комисије, чиме се доводила у питање сагласност правилника са законом. Допуна Закона институтом депозитара кроз предложене одредбе представља усклађивање прописа нижег ранга са вишим.

Члан 35. Измјеном члана 58. Закона извршена је класификација прекршаја према врсти њихових починилаца, усклађена висина новчаних казни са минималним и максималним казнама прописаним Законом о измјенама и допуна Закона о прекршајима („Службени гласник Републике Српске“ бр. 40/98), као и утврђен адекватнији распон у висини ових казни у односу на одредбе садањег закона.

Члан 36. Чланом 58а. се регулише застарелост покретања и вођења прекршајног поступка у оквирима утврђеним Законом о прекршајима. Чланом 68. Закона о прекршајима дата је могућност да се другим законом прошири дужи рокови за покретање и вођење прекршајног поступка, које право је искористити у наутру закона достављеног на разматрање и усвајање, тако да одредбе о прекршајима чиме цијеловит сегмент овог закона.

Члан 37 - 43. Овим члановима регулисано се прелазне и завршне одредбе које одређују рокове за усклађивање са одредбама овог закона, мјеродавне прописе за покретање поступке, овлашћење за израду пречишћеног текста и ступање на снагу овог Закона и почетак његове примјене.

На крају, напомињемо да је Министарство правде дало позитивно мишљење на нацрт закона, а примједба везана за застару уважена је и уграђена у закон.

Министарство привреде, енергетике и развоја није доставило своје коментаре и сугестије.

Републички секретаријат за законодавство је размотрило нацрт закона и на исти дао позитивно мишљење.

Финансијска средства:

За примјену овог закона нису потребна финансијска средства из Буџета Републике Српске.

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске и члана 161, 185, 186. и 187. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 50/01 и 108/04), а након разматрања Нацрта закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, Народна скупштина Републике Српске на Двадесет трећој сједници одржаној 25. јануара 2005. године, донијела је **сљедећи**

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске одлучила је да се Нацрт закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске упути на јавну расправу, јер се наведеним законом уређују питања која су од посебног значаја за грађане и о којима је неопходно да се најшире консултују заинтересовани органи и организације, научне и стручне институције;
2. Нацрт закона објавиће се у дневном листу "Глас Српске";
3. Јавна расправа ће се спровести до 25. фебруара 2005. године.
4. За организовање и спровођење јавне расправе задужује се предлагач закона који се истовремено обавезује да о спроведеној јавној расправи обавијести Народну скупштину Републике Српске;
5. Овај Закључак ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01- 46/05
Датум: 25. јануар 2005. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
Душан Стојичић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
В Л А Д А

Нацрт

ЗАКОН О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

БАЊА ЛУКА, децембар 2004. године

ЗАКОН О РАЧУНОВОДСТВУ И РЕВИЗИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом се уређује материја из области рачуноводства и ревизије која се примјењује на приватна и јавна предузећа, предузетнике и на сва правна лица која су као таква регистрована у складу са посебним прописима Републике Српске, поздрављених акти које доноси Министарство финансија Републике Српске као и акти других професионалних рачуноводствених тијела у области рачуноводства, финансијског извјештавања и ревизије.

Закон је у потпуности усклађен са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Босне и Херцеговине („Службени гласник БХ“, број 42/04).

Члан 2.

Првои употребијелни у овом Закону имају следеће значење:

а) **Рачуноводство** - информациони систем који пројектује, обрађује и сачињава финансијске информације о правном лицу.

б) **Књиговодство** - подизмјерне свједочења, класификације и сумирање пословних трансакција предузећа, и чување оригиналне пословне документације, која пружа доказе о овим трансакцијама.

в) **Комисија БиХ** - Комисија за рачуноводствене и ревизијске стандарде, формирана у складу са БХ Законом.

г) **Сертификовани рачуноводствени техничар** - лице којем је издат сертификат од стране професионалног рачуноводственог тијела у складу са чланом 6. овог закона.

д) **Сертификовани рачуновођа** - лице којем је издат сертификат од стране професионалног рачуноводственог тијела у складу са чланом 6. овог закона.

е) **Овлашћени ревизор** - лице којем је издата лиценца од стране Министарства финансија Републике Српске (у даљем тексту Министарство), након што му је издат сертификат од стране професионалног рачуноводственог тијела у складу са чланом 6. овог закона.

ж) **Стандарди** - рачуноводствени стандарди и стандарди ревизије, пратећа упутства, објашњења, смернице и начела професионалне етике из члана 3. овог закона објављени од стране Комисије БиХ, а који су обавезни за целокупну рачуноводствено професију Републике Српске, у складу са БХ Законом.

з) **Професионална тијела** - невладине, добровољне професионалне асоцијације у Републици Српској, које су признате као значајне професионалне рачуноводствене организације добре репутације, и које испуњавају услове прописане од стране Комисије БиХ.

и) **Рачуноводствена професија** - професија која пружа рачуноводствене, ревизорске и сродне услуге у Републици Српској и БиХ.

и) **Јавна одговорност** - Предузеће се сматра јавно одговорним, ако испуњава било који од следећих критеријума:

- Уколико постоји, или је у поступку подношења својих финансијских извјештаја Комисији за хартије вредности или неку другу регулаторну организацију, у циљу емитавања било које врсте финансијских инструмената на берзи или другом организованом тржишту.
- Уколико држи средства у својству овлашћеног повереника широке групе вањских лица као што су банке и друге финансијске институције, осигуравајуће компаније, пензионих фондова, брокери или дилери хартија од вредности, приватизационих инвестиционих фондова, затворени и отворени инвестициони фондови.
- Уколико се ради о јавном предузећу, које према важећем закону пружа веома важне јавне услуге.
- Уколико је предузеће економски значајно за Републику Српску, у смислу да његов укупан годишњи приход, укључујући износ пореза на промет или пореза на додату вредност, прелази 1. милион КМ, или уколико запошљава 50 и више радника.

II - СТАНДАРДИ И ПРАВИЛА

Члан 3.

Рачуноводствени стандарди, правила и стандарди ревизије

Рачуноводствени стандарди који се примјењују у Републици Српској су:

1. Међународни рачуноводствени стандарди IAS/ Међународни стандарди финансијског извјештавања IFRS и Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор IPSAS).

2. пратећа упутства, објашњења и смернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде IASB).

3. Стандарди ревизије и начела професионалне етике професионалних рачуновођа и ревизора који се примјењују у Републици Српској су:

а) Међународни стандарди ревизије IISA / б) Кодекс етике за професионалне рачуновође, и в) Сва пратећа упутства, објашњења и смернице које доноси Међународна федерација рачуновођа IFAC.

Стандарди из овог члана такође обухватају остале стандарде, упутства, објашњења, смернице и начела које IFAC и IASB донесу и након ступања на снагу овог закона, и које Комисија БиХ потом преведе и објави.

Комисија БиХ је надлежна за преводне и објављивање стандарда у Републици Српској.

III - КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ БиХ

Надлежност Комисије

Комисија која је основана на нивоу БиХ у складу са БХ Законом, надлежна је за обављање следећих активности:

а) преводи и објављује стандарде, пратећа упутства, објашњења, смернице и начела професионалне етике из члана 3. овог закона;

б) утврђује критеријуме и доноси јединствени програм обуке, тестирања, сертификације и лиценцирања за сва звања у рачуноводственој професији, који у потпуности треба да буде усаглашен са стандардима и смерницама IFAC-а и који се примјењује у Републици Српској и надгледа његово спровођење

в) надгледа спровођење јединственог програма обуке за стицање квалификација у рачуноводственој професији, и у сродним професионалним тијелима и дваогодишња обука, издаје обавезна упутства која су потребна за правилну и једнообразну примену тог програма у Републици Српској;

г) успоставља, у складу са БХ Законом, јединствени програм тестирања кандидата за рачуноводствену професију, и спроводи тај програм у Републици Српској;

д) надгледа сертификацију коју врше професионална тијела, у смислу испуњавања услова у погледу одговарајуће обуке, положених испита, едукације и практичног искуства.

е) надгледа процедуру сертификације и лиценцирања чланова рачуноводствене професије у Републици Српској;

ж) одржава редовне консултације у циљу контроле примене стандарда, спровођења јединственог програма стицања квалификација и у осталих повезаних питањима;

IV - НАДЛЕЖНОСТ МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА И ПРОФЕСИОНАЛНИХ ТИЈЕЛА

Члан 5.

Министарство финансија је одговорно, у складу са чланом 6. овог закона, за контролу рачуноводствене професије и лиценцирање ревизора.

Министарство финансија, на предлог професионалног тијела, прописује билансне шеме, сагласно БХ Закону.

Професионална тијела су одговорна да донесу прописе, којима се уређује улазак у рачуноводствену и ревизорску професију, квалификовање и професионални развој рачуновођа, финансијских експерата и ревизора, континуирана едукација, контролу квалитета својих чланова, издавање, суспензију и одузимање лиценци, у складу са одредбама члана 6. овог Закона.

V - ЗВАЊА И КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Члан 6.

Звања, тестирање, сертификација и лиценцирање

Овим законом се прописују три звања у рачуноводственој професији Републике Српске:

- Сертификовани рачуноводствени техничар (CPT)

- Сертификовани рачуновођа (CP)

- Овлашћени ревизор (OP)

Тестирање кандидата за звања из става 1. овог члана, издавање сертификата успјешним кандидатима и лиценцирање издавање дозволе за рад/ врше:

а) Тестирање кандидата за CPT, CP и OP врши Комисија БиХ. Тестирање кандидата се врши на основу јединственог програма, како је утврђено Законом БиХ, а који је у циљности усклађен са стандардима и смерницама ИФАЦ-а. Комисија може пренијети активности везано за администрацију тестирања, на једно или више професионалних тијела, при чему ће Комисија побијаче надгледати спровођење тих активности.

б) Издавање сертификата за CPT, CP и OP врши професионално тијело под надзором Комисије.

в) Лиценцирање CPT и CP који пружају независне рачуноводствене услуге треба да укључује и професионално тијело. Лиценцирање се не врши за CPT и CP који обављају рачуноводствене послове за интерне потребе предузећа и осталих правних лица.

Лиценцирање OP врши Министарство финансија Републике Српске.

Ревизору у Републици Српској могу вршити само лица која поседују одговарајућу лиценцу издату у Републици Српској, а ревизорске извјештаје могу давати само предузећа која имају одговарајућу лиценцу за рад издату у Републици Српској.

г) Министарство финансија води свједеници, одредбу регистар свих ревизора и ревизорских предузећа којима су, у складу са одредбама овог закона, издате лиценце за вршење ревизије у Републици Српској.

Регистар треба да садржи име и пословни адреса ревизора и ревизорске фирме, име професионалног тијела које је ревизору издало сертификат и датум издавања лиценце. Регистар ревизора и ревизорских фирми треба да има статус јавног документа.

д) Лица и ревизорске фирме које су лиценциране у складу са захтјевима БиХ Закона о рачуноводству и ревизији у Федерацији БиХ и Дистрикту Брчко, сматрају се квалификованима за добијање одговарајуће лиценце у Републици Српској без захтјева за додатним испитима, обуком или искуством у складу са чланом 11. овог закона. Таква лица или предузећа треба да се региструју код Министарства финансија.

У року од шест мјесeci од дана ступања на снагу овог закона, носилац ранжирања звања рачуновођа и ревизора у Републици Српској, стечених у складу са чланом 11. овог закона који су се придржавали прије дана ступања на снагу овог закона, могу се појавити са захтјевом за сљедећа звања:

1. Рачуноводствени техничар-рачуновођа (раније звање) у Републици Српској - сертификовани рачуноводствени техничар (садашње звање).

2. Самостални рачуновођа, овлашћени рачуновођа и ревизор (раније звање) у Републици Српској - сертификовани рачуновођа (садашње звање).

3. Овлашћени ревизор (раније звање) у Републици Српској - овлашћени ревизор (задржава звање).

На захтјев лица са важећим ранијим звањем, професионална тијела ће, у складу са овлашћењима из члана 5. става 3. овог члана, у року од шест (6) мјесeci од дана ступања на снагу овог закона издати сертификат за одговарајуће звање, у складу са административне накнаде чiji ће износ утврдити професионално тијело, на предлог Комисије.

Лица са ранијим звањем ревизора стичу звање овлашћеног ревизора само ако у периоду од дванаест мјесeci од дана ступања на снагу овог закона одлучују специјални курс континуиране професионалне едукације из напредне ревизије у трајању од 40 часова а положе испит из тог курса, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона. Специјални курс континуиране професионалне едукације као и испит организује професионално тијело под надзором и у складу са захтјевима БиХ Комисије.

Члан 7.

Квалификација рачуновођа и ревизора

Нови кандидати за професионална звања из члана 6. став 1. овог закона морају испуњавати услове у погледу стручне спреме, практичног искуства, обуке и тестирања које утврђује БиХ Комисија. Ти услови треба да буду у складу са одговарајућим стандардима и смерницама IFAC-а.

Професионална тијела издају сертификате успјешним кандидатима, потврђујући да су они испунили све прописане услове како за пуноправног члана, тако и за одговарајуће звање.

Сва лица из рачуноводствене професије, укључујући и лица која су стекла нова звања у складу са чланом 6. тачка 3. овог закона, дужна су да похађају континуирану професионалну едукацију у оквиру критерија која утврђује Комисија, а у трајању од најмање 120 сати у периоду од три године.

Лиценце које су издате прије ступања на снагу овог закона, и даље ће бити пријетне, под условом да лица која поседују такве лиценце добују нови сертификат о професионалном звању у складу са чланом 6. став 3. овог закона, те да испуне захтјеве везане за континуирану професионалну едукацију из став 2. овог члана.

Члан 8.

Програм за стицање квалификација и обука

На рачуноводственој професији Републике Српске примјењује се јединствени програм за обуку и стицање квалификација на нивоу Босне и Херцеговине (у даљем тексту Програм).

Програм доноси Комисија у складу са IFAC-овим стандардима и смерницама, и имплементира га у сарадњи са професионалним тијелима.

Лица која по први пут приступају рачуноводственој професији, након ступања на снагу овог закона могу стећи прописана звања, само ако испуњавају услове одговарајућег програма.

Поред услова у погледу тестирања и сертификације, тиела која издају сертификате и лиценце у РС у складу са одредбама члана 6. овог закона одлучује да кандидати испуњавају и услове везане за стручну спрему и додатно искуство за њихов ниво сертификације.

Услуге обуке кандидата за рачуноводствену професију, у складу са Програмом, могу пружати сва предузећа из приватног сектора, професионална тијела или образовне установе Републике БиХ, које испуњавају услове које утврђује БиХ Комисија. По завршетку обуке, организатор обуке издаје полазницима уверење о присуству на обуци, којој садржи информације о броју сати, садржини и програму пружене обуке. Похађање курсева обуке за кандидате није обавезно, али је обавезно полагање испита за добијање сертификата.

Изузетно од захтјева става 5. овог члана, професионална тијела ће бити одговорна за утврђивање Стандарди континуиране професионалне едукације за своје чланове, у складу са чланом 5. став 3. овог закона, вођење свједенице која доказује да су задовољени условима и критеријумима континуиране професионалне едукације које је утврдила БиХ Комисија.

Члан 9.

Признавање страних квалификација

Лица која поседују сертификат изван БиХ могу извршити нострификацију стечених квалификација, након што га тиела докажу да су испунила IFAC-ове услове едукације у земљи у којој су стекла квалификацију, као и да испуњавају услове стручне спреме, радног искуства и познана правне регулативе и пореског система Републике Српске.

Нострификацију стечених квалификација врши професионална тијела уз услов и поступак који прописује Комисија БиХ.

Члан 10.

Узајамно признавање квалификација у БиХ

Свако лице којем су сертификат или лиценца издате у другом ентитету или Брчко Дистрикту, сагласно са захтјевима БиХ Закона, а тим да је тај ентитет или Брчко Дистрикт у складу са законима који регулирају којом се обезбјеђује идентично признавање сертификата или лиценци издате у Републици Српској, има право да обавља ове активности у Републици Српској и од њега се неће захтјевати нострификација.

VI - РАЧУНОВОДСТВЕНА НАЧЕЛА И ПРАВИЛА

Члан 11.

Књиговодство

Сва јавна и приватна предузећа, невладине организације и буџетски корисници у Републици Српској, обавезна су да воде и чувају књиговодствене свједенице које пружају довољне, адекватне и комплетне доказе о његовим трансакцијама, у периоду не краћем од 6 година, или дуже ако то захтјевају порески закони.

За књиговодство и рачуноводство у правном лицу и другој непрофитној организацији одговорно је власник или директор.

Лица из става 2. овог члана су дужна обезбједити се од:

- састављање финансијских извјештаја врши на бази података који су добијени из пословних књига,
- вођење свједеница у званичним пословним књигама уз одговарајуће адекватно идентифициране трансакције
- не свједочити истовјесне издаци
- књижење обавеза врши код тачно идентификованих пословних догађаја,
- не врши креирање или коришћење лажних докумената
- не врши намерно уништавање књиговодствених свједеница или докумената
- не потписују извјештаји који нису сачињени у складу са стандардима и професионалном етиком,

Члан 12.

Рачуноводство

Стандарди из члана 3. овог закона примјењују се на сва приватна и јавна предузећа, укључујући и буџетске кориснике, као и остала правна лица, са сједиштем у Републици Српској.

Изузетно од одредаба става 1. овог члана, свако правно лице за које се не сматра да има јавну одговорност, треба да користи рачуноводствене стандарде за мала и средња предузећа које утврди Комисија БиХ, и да примјењује рачуноводствене политике које за резултат имају информације, које су:

- конзистентне са IASB Оквиroom за израду и презентацију финансијских извјештаја;
- конзистентне са IASB стандардима који се могу примјенити у правном лицу,
- релевантне за кориснике при доношењу економских одлука, и
- поуздане у смислу да финансијски извјештаји:

а) вјерно приказују финансијски положај, финансијску успјешност и токове готовине у предузећу,

б) одржавају економску суштину трансакција, осталих догађаја и услова, а не само њихову правну форму,

в) да су неутрални, односно да су ослобођени пристрасности,

г) да су јасни, и

д) да су комплетни у свим значајним аспектима.

Приком професионална, од правног лица се захтјева да узме у обзир све IAS и IFRS као и интерпретације које је публиковао IASB, а превела Комисија. Структура и садржај финансијских извјештаја треба да буду у складу са захтјевима IAS-1 - Презентација финансијских извјештаја.

Финансијски извјештаји за периоде који се завршавају 31. децембра, подносе се Министарству финансија, или овлашћеној институцији најкасније до последњег дана фебруара наредне године, а потписује их власник или директор правног лица или предузећа.

Финансијски извјештаји подносе надлежном органу сва приватна и јавна предузећа и буџетски корисници на које се односи овај закон.

Формат и презентација финансијских извјештаја морају бити у сагласности са начелима, стандардима, захтјевима и упутима из члана 3. као и става 3. овог члана. Професионално тијело прописује детаљни контини план, под условом да је исти у складу са захтјевима овог закона.

Правно лице за које се сматра да има јавну одговорност, до 31. јуна сваке године, подноси и полугодишни извјештај, који представља сумари финансијски извјештај за шестомесечни рачуноводствени период који се завршава 30. јуна текуће године, без обављања ревизије.

Правно лице је законски одговорно за тачност, комплетност, истинитост, фер презентацију и праворемно подношење финансијских извјештаја.

Одговорно лице у правном лицу ће се законски заштитити, ако запосли рачуновође, који је квалификован у складу са овим законом, с циљем да испуни књиговодствене и рачуноводствене захтјеве који стоје први правним лицем, омогућавајући при томе да, заједно са одговорним лицем овлашћеном општим актом, потпише финансијске извјештаје и формално прихвати одговорност за израду финансијских извјештаја на бази свих неопходних информација које обезбјеђи правно лице.

Власник, односно одговорно лице правног лица је дужно, на захтјев рачуновође, пружити све релевантне, тачне и потпуне информације неопходне за сачињавање финансијских извјештаја.

Свако лице које се назива рачуновођеом у смислу претходног става овог члана, или који врши да поседује квалификацију из члана 6. овог закона, а није квалификован у складу са одредбама овог закона, чини прекршај за који је прописана новчана казна у члану 14. овог закона.

Члан 13.

Ревизија

Сва правна лица која имају јавну одговорност, дужна су да своје финансијске извјештаје подвргну ревизији, у складу са стандардима из члана 3. овог закона.

Ревизију врши ревизорско предузеће, уз услов да поседује важећу овлашћену за рад и запослава најмање једно лице које поседује лиценцу овлашћеног ревизора, издату у складу са одредбама овог закона.

Ревизорско предузеће може основати поједино или група појединаца, уз услов да лица која имају важећу лиценцу буду власницима буду квалификована као овлашћени ревизори, у складу са одредбама овог закона.

Министарство финансија ће лиценцирати овлашћене ревизоре и ревизорска предузећа и утврђити услове за издавање, објављивање и одузимање лиценци који ће бити у складу са одредбама овог закона.

Правилником о ревизији, који доноси Министарство финансија, дефинише се услови стицања и губљења лиценци за рад ревизора и ревизорских предузећа, у складу са овим законом, питања ревизије која нису дефинисана овим законом и начин обезбјеђивања квалитета ревизије и ревизорских предузећа.

VII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Новчаном казном од 10.000 до 17.000 КМ казниће се за прекршај правно лице:

- ако не води пословне књиге, члан 11. овог закона,
- ако се у пословним књигама догађаји утврђују на невјеројастојим документима, супротно Кодексу и Стандардима, члан 3. овог закона,
- ако не сачине и не доставе финансијске извјештаје у складу са одредбама члана 12. овог закона и
- ако својим потписом овијере финансијски извјештај, а да није извршио увид у документе и издати тог финансијског извјештаја.

За радње из претходног става овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од најмање 1.700 КМ.

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Сва лица која су започела рачуноводство и сертификацију прије ступања на снагу овог закона, имају право да тај програм заврше, у периоду од највише једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Савез рачуновођа и ревизора РС сматра се професионалним тијелом у сврху овог закона, под условом да испуњава услове које утврђује Комисија БиХ.

Савез рачуновођа и ревизора РС овлашћен је да врши сертификацију и ресертификацију рачуновођа у Републици Српској, у складу са овим законом, и да врши функције професионалног тијела, дефинисане овим и БиХ Законом, под условом које утврди Комисија БиХ.

Члан 16.

Министар финансија формира Савет за рачуноводство и ревизију од најмање 5 чланова.

Чланове Савета именује министар финансија из реда професионалних тијела, универзитетских професора, представника Министарства финансија и других признатих институција.

Савет је савјетодавно тијело и обавља послове које му министар повјери.

Члан 17.

Прописе из члана 6. и 13. овог закона доноси министар финансија у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Прописе из члана 5. став 3. овог закона доноси професионална тијела у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, уз сагласност Комисије.

Члан 18.

Стандарди из члана 2. овог закона се примјењују на финансијске извјештаје за периоде који почињу од 01.01.2006. године или касније.

Члан 19.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о рачуноводству („Службени гласник Републике Српске“, број 18/99 и 62/02).

Члан 20.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

ПРЕДСЈЕДНИК

НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Душан Стојићкић

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске и члана 161, 185, 186. и 187. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 50/01 и 108/04), а након разматрања Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, Народна скупштина Републике Српске на Двадесет трећој сједници одржаној 25. јануара 2005. године, донијела је **сљедећи**

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске одлучила је да се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању упути на јавну расправу, јер се наведеним законом уређују питања која су од посебног значаја за грађане и о којима је неопходно да се најшире консултују заинтересовани органи и организације, научне и стручне институције;
2. Нацрт закона објавиће се у дневном листу „Глас Српске”;
3. Јавна расправа ће се спровести до 25. фебруара 2005. године;
4. За организовање и спровођење јавне расправе задужује се предлагач закона који се истовремено обавезује да о спроведеној јавној расправи обавијести Народну скупштину Републике Српске;
5. Овај Закључак ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01- 47/05
Датум: 25. јануар 2005. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
Душан Стојичић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
В Л А Д А

НАЦРТ

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ

Бања Лука, децембра 2004.

ЗАКОН

о измјенама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању

Члан 1.

У Закону о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник Републике Српске”, бр. 32/00, 40/00, 37/01, 32/02, 47/02 и 110/03), у члану 11, у ставу 2. тачка 2), и осталим члановима овог закона у одговарајућем падежу, ријечи: „привредну или професионалну дјелатност (у даљем тексту: осигураник самосталних дјелатности);” замјенјују се ријечима: „занатско-предузетничку дјелатност (у даљем тексту: предузетник).”

Члан 2.

У члану 14, у тачки 3) ријечи: „предузећа,” брише се.

Члан 3.

У члану 24а, у ставу 3. ријечи „до 31 децембра 2004. године” замјенјују се ријечима „до 31 децембра 2005. године”

Члан 4.

У члану 25, у ставу 4. ријечи: „издаје платни налог” замјенјују се ријечима: „доставља записник Пореској управи”.
Став 5. мијења се и гласи:
„Принудна наплата из става 4. овог члана, приоритетно се извршава.”

Члан 5.

Послије члана 27. додаје се нови члан 27 а, који гласи:

„Члан 27 а.

У стаж осигурања рачуна се вријеме које је осигураник провео у радном односу код два или више послодавца у краћем радном времену од пуног радног времена (непуну радно вријеме), сразмјерно радном времену проведеном на раду.

Осигураннику, вријеме проведено у радном односу у времену дужем од пуног радног времена (допуни рад) не рачуна се у стаж осигурања.”

Члан 6.

У члану 34, у ставу 2. проценат „25%” замјенјује се процентом „50%”.

Члан 7.

У члану 42а, у ставу 2. ријечи „до 31. децембра 2004. године” замјенјују се ријечима „до 31. децембра 2005. године”

Члан 8.

Члан 43. мијења се и гласи:

„Фонд води матичну евиденцију о осигураницима, обвезницима уплате доприноса и корисницима права из пензијског и инвалидског осигурања.”

Члан 9.

Послије члана 43. додају се чл. 43а, до 43ч, који гласе:

„Члан 43а.

Матична евиденција се води и устројава по јединственим методолошким принципима. Уношење података у матичну евиденцију врши се према јединственом кодексу шифара.

Подаци се уносе у матичну евиденцију на основу пријава поднесених на прописаним обрасцима које се могу достављати и путем магнетних медија.
Подаци из матичне евиденције користе се и за статистичка истраживања и друге службене потребе.

Члан 43б.

У матичну евиденцију уносе се подаци о:

- 1) осигураницима из пензијског и инвалидског осигурања (у даљем тексту: осигуранци);
- 2) корисницима права из пензијског и инвалидског осигурања (у даљем тексту: корисници права);
- 3) обвезницима уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Члан 43в.

Својство осигураника за лице за које је поднесена пријава на осигурање утврђује се издавањем потврде о пријему на осигурање и увођењем података у матичну евиденцију, без издавања рјешења уколико законом није другачије прописано.

Приликом пријаве на осигурање врши се провјера података садржаних у пријави.

Прије уношења података у матичну евиденцију о осигураницима, Фонд има право да врши преглед пословних књига и евиденција из области рада код организација и других обвезника обрачуна и уплате доприноса, ради контроле тих података.

Члан 43г.

Лице за које обвезник подношења пријава није поднио пријаву на осигурање може поднијети захтјев за утврђивање својства осигураника.

Фонд ће покренути поступак за утврђивање својства осигураника и када, приликом контроле или на други начин, утврди да пријава на осигурање није поднесена за лице које има право на пензијско и инвалидско осигурање.

У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана Фонд доноси рјешење о утврђивању својства осигураника.

Члан 43д.

Кад се својство осигураника утврђује по истeku рокова одређених за подношење пријава на осигурање, Фонд је дужан да покрене поступак за валплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период за који се накнадно утврђује својство осигураника.

Став 1. овог члана неће се примјенјивати код доказивања стажа путем свједока у смислу члана 134. ст. 2. и 4. овог закона.

Члан 43е.

Стручна служба Фонда је обавезна, на годину дана прије испуњења услова за стицање права на старосну пензију, обавијестити писмено осигуран-

ка, о чињеницама релевантним за остваривање тог права, ради увида о регистрованим подацима у матичној евиденцији.

1. Подаци који се уносе у матичну евиденцију

Члан 43ж.

У матичну евиденцију уносе се сљедећи подаци о осигураницима:

- 1) презиме и име;
- 2) матични број грађанина;
- 3) лични број осигураника;
- 4) пол;
- 5) држављанство;
- 6) занимање;
- 7) школска спрема;
- 8) основ осигурања;
- 9) о стажу осигурања, платама накнадама плате, основцима осигурања и другим накнадама које се узимају за обрачуна пензијског основа;
- 10) о инвалидитету рада - корисницима права по основу преостале радне способности;
- 11) о пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
- 12) о посебном стажу и учешћу у раду;
- 13) о броју часова проведеним на раду у пуном радном времену, краћем од пуног радног времена, дужем од пуног радног времена и допунском раду, броју часова за које је обрачуната накнада плате и о оствареној плати;
- 14) о осигураницима с тјелесним оштећењем од најмање 70%, војним инвалидитету од I до VI групе, цивилним инвалидитету рата од I до VI групе, слепим лицима, лицима обољелим од дистрофија или средњих мишићних и неуромишићних обољења и од паралимперије, церебралне и дјечије парализе и од мултиплекс склерозе;
- 15) радно вријеме радника - часова дневно;
- 16) датум ступања радника на рад - у осигурање;
- 17) датум престанка рада - осигурања;
- 18) вријеме проведено на службеном војном рока након навршене 20. године живота;
- 19) у вези са оценом радне способности;
- 20) о обвезнику уплате доприноса.

Члан 43з.

У матичну евиденцију корисника права поред података из члана 43ж. овог закона, уносе се и сљедећи подаци:

- 1) врста пензије;
- 2) правни основ за остваривање права на пензију;
- 3) датум стицања права на пензију, датум почетка исплате, прекида и поновне исплате пензије, као и датум престанка права на пензију;
- 4) датум настанка и узрок инвалидитету - смрти и дијагноза болести;
- 5) пензијски основ и износ пензије на дан стицања права;
- 6) исплатна адреса.

Члан 43и.

У матичну евиденцију о корисницима породичне пензије, за умрлог осигураника или за умрлог корисника личне пензије, као и за кориснике породичне пензије, уносе се сљедећи подаци:

- 1) презиме и име умрлог осигураника или корисника личне пензије и корисника породичне пензије;
- 2) матични број грађанина и лични број осигураника или лица по основу кога је остварено право на породичну пензију и корисника породичне пензије;
- 3) пол умрлог осигураника или корисника личне пензије;
- 4) сродство са умрлим осигураником, односно корисником пензије од кога изводи право на породичну пензију;
- 5) датум стицања права на пензију, датум од када се пензија исплаћује и о датуму престанка права на пензију;
- 6) износу породичне пензије.

2. Устројавање и вођење матичне евиденције

Члан 43ј.

Матична евиденција се устројава уношењем података о обвезницима уплате доприноса, осигураницима и корисницима права на основу одговарајућих пријава. Пријаве за устројавање матичне евиденције обвезник уплате доприноса подноси надлежној подручној организационој јединици Фонда.

У матичну евиденцију уносе се и све промјене података из члана 43ж., 43з. и 43и. овог закона.

Члан 43к.

Фонд обвезницима уплате доприноса одређује регистарски број. Регистарски број обвезника уплате доприноса састоји се од ознаке Републике Српске (у даљем тексту: Република), општине, текућег редног броја регистра и контролног броја.

Поред регистарског броја о обвезницима уплате доприноса Фонд у евиденцију уноси и јединствени идентификациони број.

Члан 43л.

У циљу устројавања и вођења матичне евиденције о обвезницима уплате доприноса, осигураницима и корисницима права из пензијског и инвалидског осигурања, надлежној филијали Фонда подносе одговарајуће пријаве и то:

- а) обвезник уплате доприноса:
  - пријаву о почетку пословања, престанку пословања или промјене у току пословања,
  - пријаву на осигурање, ојаву осигурања и пријаву промјене података у осигурању,
  - пријаву података о оствареној плати, накнадама плате и стажу осигурања,
  - пријаву података о осигураницима - инвалидитету рада и
  - пријаву о промјени наведених података.
- б) Завод за запошљавање Републике Српске:
  - пријаву на осигурање, ојаву осигурања и пријаву промјена у осигурању занемарљива лица која су у складу са Законом осигурана на пензијско и инвалидско осигурање, као и о њиховој накнади која служи за утврђивање пензијског основа,

в) осигураник који је сам обвезник уплате доприноса:

- пријаву о почетку, престанку и промјенама о обвезнику уплате доприноса и
- пријаву на осигурање, ојаву осигурања и промјенама података у осигурању.

Под обвезником уплате доприноса, у смислу става 1. тачка а) овог члана подразумева се предузеће и друга организација која обавља привредну дјелатност, удружење, банка, организација за осигурање, задруга, установа, завод, фонд и друга организација која обавља дјелатност јавних служби, државни орган, орган политичко-територијалне заједнице и локалне самоуправе и друго домаће и страном правно и физичко лице које запошљава раднике.

Фонд, за осигуранике у смислу става 1. тачка в) овог члана, попуњава пријаве и у матичну евиденцију уноси податке о утврђеном стажу осигурања и посебном стажу за осигуранике који су сами обвезници плаћања доприноса, као и основци која служи за утврђивање пензијског основа.

Члан 43љ.

У пријаве података за матичну евиденцију о осигураницима подаци се уносе на основу јавних исправа и законом прописаних евиденција и других званичних евиденција које воде обвезници обрачуна и уплате доприноса - послодавци и обвезници подношења пријава података.

Члан 43м.

За тачност података унесених у пријаве података за матичну евиденцију о осигураницима одговоран је подносилац пријаве.

Фонд је дужан да проверава тачност података унесених у пријаве података за матичну евиденцију и да врши увид у евиденцију и документацију на којима се заснивају подаци унесени у пријаву.

Члан 43н.

Пријаве података за матичну евиденцију о осигураницима подносе се Фонду, односно надлежној организационој јединици стручне службе Фонда и то: 1) за осигураника - радника из члана 12. овог закона - према сједишту послодавца, односно његове организационе јединице (филијала, експозитура, испостава, пословница, представништво, заступништво и друга пословна и радна јединица);

2) за осигуранике предузетнике из члана 14. овог закона - према мјесту у коме је осигураник регистровао обављање дјелатности по основу које је осигуран;

3) за осигуранике вјерске службенике - према сједишту административног органа вјерске заједнице;

4) за осигуранике у добровољном осигурању - према пребивалишту осигураника;

5) за незапослена лица која су у складу са законом осигурана на пензијско и инвалидско осигурање - према сједишту организационе јединице надлежне службе за запошљавање.

Изузетно од одредаба става 1. овог члана лица запослена у заједничким органима Босне и Херцеговине могу се пријавити на пензијско и инвалидско осигурање према мјесту пребивалства.

Рјешење, односно одобрење о почетку, промјени и престанку, као и привременом престанку и поновном почетку обављања пословања обвезника уплате доприноса, доставља Фонду орган управе који је издао рјешење, односно одобрење или други надлежни орган, у року од осам дана.

Члан 43о.

Стаж осигураника и посебан стаж Фонд уноси у матичну евиденцију на основу пријава података из члана 43л. овог закона.

Члан 43п.

Уколико Фонд, приликом провере података у смислу члана 43м. овог закона, утврди да пријава није правилно попуњена, налажећи подносиоцу пријаве да изврши исправку у року од 15 дана. Ако подносилац пријаве не отклони недостатке у пријави у том року, Фонд ће одбити пријем пријаве и о томе донјети рјешење, које има карактер управног акта.

Члан 43р.

Фонд је дужан да осигураннику, на његов захтјев, изда увјерење о подацима унесеним у матичну евиденцију.

Увјерење из става 1. овог члана има карактер јавне исправе.

Осигураник има право да захтјева да Фонд донесе рјешење о подацима о осигурању и пензијском стажу унесеним у матичну евиденцију. Фонд је дужан да ово рјешење донесе у року од 30 дана од пријема захтјева.

Рјешење из става 3. овог члана има карактер управног акта и против њега подносилац захтјева има право жалбе у складу са законом.

Члан 43с.

Подаци унесени у матичну евиденцију о осигураницима на начин утврђен овим законом могу се накнадно мијењати у сљедећим случајевима:

- 1) ако надлежни орган накнадно у прописаном поступку утврди промјену података;
- 2) ако су подаци унесени у матичну евиденцију на основу лажних исправа;
- 3) ако се накнадно, провјером података или на други начин утврди да су у матичну евиденцију унесени неистинити, нетачни или непотпуни подаци;
- 4) у другим случајевима у којим се по прописаном поступку могу употријегити правна средства.

Члан 43т.

Пријаве података за вођење евиденције из члана 43л. овог закона достављају се у сљедећим роковима:

- 1) пријава почетка пословања, пријава престанка пословања и пријава промјена у пословању обвезника уплате доприноса у року од осам дана од дана почетка пословања, односно од дана престанка пословања или од дана настале промјене у пословању, према рјешењу надлежног органа,
- 2) пријава на осигурање, ојаву осигурања и пријава промјене у току осигурања, у року од осам дана од дана запослења или почетка обављања дјелатности по основу које је осигуран, односно од дана престанка запослења или обављања дјелатности по основу које је био осигуран, односно од дана настале промјене у осигурању;
- 3) пријава података о оствареној плати, накнадама плате, и другим накнадама и стажу осигурања, односно основцима најкасније до 31. марта текуће године за протеклу календарску годину;

4) пријава података за докуп стажа за старосну пензију у року од 30 дана од дана пријема правоснажног рјешења о пријемној стажи осигурања, износ уплате доприноса;

5) пријава података за осигурањима инвалида рата у року од 30 дана од дана пријема правоснажног рјешења о утврђеној инвалидности осигурањима и праву по том основу;

6) пријава о промени података из тачке 3. овог члана у року од осам дана од дана утврђене промене, односно од дана пријема правоснажног рјешења којим је утврђена промена података.

Члан 43г.

Подаци за кориснике права уносе се у матичну евиденцију приликом остваривања права на основу правоснажног рјешења Фонда или другог надлежног органа.

Члан 43б.

Пријаве података за устројавање и вођење матичне евиденције о осигурањима, на основу којих су подани унесени у матичну евиденцију чувају се најмање 40 година, рачунајући од дана стицања права утврђених на основу тих података и 10 година након престанка права.

Члан 43у.

Умјесто оригиналних пријава података, пријаве се могу чувати снимљене на магнетне медије.

Члан 43ф.

Уништавање оригиналних пријава на основу којих су унесени подаци у матичну евиденцију врши стручна комисија коју образује Фонд. Предсједник комисије је представник Архива Републике Српске.

Члан 43в.

Фонд је овлашћен да одјави осигурањима са осигурања по службеној дужности или на његово захтјев у складним случајевима.

1) када је обавезник уплате доприноса престао са пословањем на основу рјешења надлежног органа, а није подnio одјаву;

2) када је обавезник уплате доприноса престао са пословањем из непознатих разлога или у случају више стипе;

3) када обавезник уплате доприноса није одјавио осигурање а пријавио је престанак пословања.

Члан 43д.

Престанак пословања обавезника уплате доприноса и одјаву са осигурања Фонд ће утврђивати рјешењем које има снагу управног акта и против којег се може изјавити жалба, у складу са Законом.

Члан 43ч.

У циљу трајног и сигурног обезбјеђења и заштите података, Фонд најмање по један примјерак пријава прописаних овим законом депонује у трезоре или у друге одговарајуће депос на територији Републике (магнетни медији и др.).

Члан 10.

Члан 44. мијења се и гласи:
„Сви статистички подаци и информације који се прикупљају, евидентирају и обрађују у Фонду и код послодавца, морају бити приказани и по полу. Статистички подаци и информације које се прикупљају, евидентирају и обрађују у складу са ставом 1. овог члана, морају бити дио статистичке евиденције и доступни јавности.“

Члан 11.

У члану 48. став 1. ријечи: „по било ком основу“, замјенјују се ријечима: „у складу са уговором о раду, колективним уговором и правилником о раду“.

Члан 12.

У члану 53. ријечи: „у Републици у календарској години“ додају се ријечи: „која претходи години почетка примјене одредаба из чл. 48. до 58. овог закона, која се усклађује сваке године према стопи инфлације у години“.

Члан 13.

У члану 54. ријечи: „нето плата, које објављују надлежни заводи за статистику Републике Српске и бивше Босне и Херцеговине“ замјенјују се ријечима: „стопе инфлације коју објављује Завод за статистику Републике Српске.“

Члан 14.

Члан 66. брише се.

Члан 15.

Послије члана 130. додају се чл. 130а и 130б. који гласе:

Члан 130а.

Пензије одређене по одредбама овог закона усклађују се годишње према кретању стопе инфлације у Републици.

Усклађивање из става 1. овог члана врши се тако што се пензије повећавају или смањују према кретању стопе инфлације у Републици у години која претходи години за коју се врши исплата пензија.

Усклађивање пензија врши се у проценту висине годишње стопе инфлације с тим што проценат за усклађивање не може бити већи од 10 %.

Члан 130б.

Пензије остварене према пензијском основу утврђеном примјеном коефицијента из члана 54. овог закона за 2003. и 2004. годину, неће се усклађивати у смислу члана 130а. овог закона, док се пензије одређене према пензијском основу утврђеном примјеном коефицијентима валоризације за 2002. годину, усклађивањем не доведу на ниво тих пензија.“

Члан 16.

У члану 135. став 2. ријеч: „старосну“ замјенјује се ријечју: „личну“ а ријечи: „највише за шест мјесеци узастај“ бришу се.

Послије става 2. додаје се став 3. који гласи:
„Изузетно од става 2. овог члана право на исплату породичне пензије из става 3. овог члана личне пензије припада од дана смрти осигурањима или корисника личне пензије припада од дана смрти

осигурањима или корисника личне пензије ако је захтјев за остваривање права на породичну пензију поднесен у року од 60 дана од дана смрти.“

Члан 17.

Послије члана 139. додаје се нови члан 139а. који гласи:

Члан 139а.

Лица из члана 17. став 1. овог закона и лица која на дан подношења захтјева за остваривање права нису имала својство осигурањима не могу остваривати права по основу преостале радне способности.“

Члан 18.

Члан 142. мијења се и гласи:
„Кориснику старосне пензије који је пензију остварио прије навршених 40 година пензијског стажа, односно 63 година живота и кориснику инвалидске пензије који заснује радни однос или почне да обавља занатско-предузетничку дјелатност по основу које је обавезно осигуран на територији Босне и Херцеговине, пензија се не исплаћује за то вријеме, а наудуже до испуњавања услова за старосну пензију прописану овим законом.“

Кориснику породичне пензије који заснује радни однос или започне да обавља занатско-предузетничку дјелатност, пензија се не исплаћује.“

Члан 19.

У члану 146. иза ријечи: „према“ додају се ријечи: „новом пензијском основу и“.

Члан 20.

У члану 167б. у ставу 4. ријечи: „уз претходну сагласност Владе“, бришу се.

Члан 21.

Члан 197б. мијења се и гласи:
„Под условима и случајевима из члана 197а став 1. овог закона, Фонд ће за садашње кориснике пензија одредити нове износе након њиховог остваривања права на сразмјерно док пензије код носиоца осигурања у Федерацији БиХ, с тим што им право на исплату пензије по рјешенима донесеним прије смртину на снагу овог закона престаје у Фонду са даном отпочивања исплате пензије код носиоца пензијског и инвалидског осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине.“

Члан 22.

Послије члана 197в. додаје се нови члан 197г. који гласи:

Члан 197г.

Кориснике пензије које су остварене за укупан стаж на садашњој територији Федерације БиХ, чија исплатна адреса је ван Републике Српске, Фонд ће упутити на остваривање права код надлежног носиоца осигурања у Федерацији, с тим што им право на исплату пензије престаје у Фонду са даном ступања на снагу овог закона.“

Члан 23.

Послије члана 201б. додаје се члан 201в који гласи:

Члан 201в.

У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона министар надлежан за послове пензијског и инвалидског осигурања прописује обрасце за вођење матичне евиденције.

Фонд доноси кодекс шифара за уношење података у матичну евиденцију из члана 43а. став 1. овог закона.“

Члан 24.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о матичној евиденцији о осигурањима и укључивања права из пензијског и инвалидског осигурања („Службени гласник Републике Српске“, број: 3/97).

Члан 25.

Овлашћује се Законодавно - правни одбор Народне скупштине Републике Српске да утврди пречишћени текст Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Члан 26.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: _____/05.
Датум: _____2005. године

Пресједник
Народне скупштине
Душан Стојичић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Нацрта закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању

I - Уставни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 68. тачка 12. Устава Републике Српске, према коме Република уређује и обезбјеђује, поред осталога, социјално осигурање и друге облике социјалне заштите грађана.

II - Разлози за доношење закона

Закон о пензијском и инвалидском осигурању донесен је 2000. године и до сада је имао шест измена и допуна - двије исте године кад је донесен (од којих је једну извршио високи представник за БиХ), једне су извршене 2001. године, двије 2002. године и једна у 2003. години. Све те измене и допуне нису измјениле суштину основних законских одређења, него је истим углавном вршена доградња постојећих системских рјешења. То се такође може рећи и за измене и допуне које се сада предлажу на основу закључака Народне

Скупштине Републике Српске и Владе РС, а које су нициране од заинтересованих органа и појединих удружења грађана и чији је првенствени циљ побољшање постојећих рјешења. Један од разлога за ове измене и допуне је обавеза која произилази из захтјева „Буџетер комисије“, а који се односи на регулисање питања рада корисника пензије, те закључака Округлог стола одржаног у Теслићу 2004. године на тему „Како до пуне пензије“. Један од ових закључака се односи и на питање матичне евиденције која се води у Фонду за пензијско и инвалидско осигурање и којим би се дало веће овлашћење Фонду за ажурирање података о обавезницима уплате доприноса, осигурањима и корисницима права. У пракси се показала потреба да се питање матичне евиденције из области пензијског и инвалидског осигурања уреди јединим прописом, а не као до сада посебним Законом и те одредбе заузимају значајно мјесто у овом закону.

Тakoђе, треба напоменути да је један од разлога за промјенама у овом закону била и потреба усклађивања овог закона са одредбама Закона о занатско - предузетничкој дјелатности и другим законима који су у међувремену донесени у Републици Српској.

Изјасњење и допуне неких одредаба се предлажу на основу закључака Народне Скупштине Републике Српске и Владе РС, а које су нициране од Удружења пензионера Републике Српске и чији је првенствени циљ рјешавање односа међу ентитетима и ентитетским фондовима за пензијско и инвалидско осигурање на принципима који су предложени у Меморандуму Свјетске Банке а односе се првенствено на исплате пензија повратницима од стране оног фонда гдје су и уплаћивани доприноси.

Активности које су се водиле више од годину дана у рјешавању односа међу ентитетима у области пензијског и инвалидског осигурања у вези Одлуке дома за људска права нису дале резултате. Меморандум о принципима и начину рјешавања односа којег је понурила Свјетска банка који је уједно и услов за Кредит SOSAC II (друга транша) Босне и Херцеговине, Влада Републике Српске је прихватила 09.05. ове године а Влада Федерације се до данас није одредила по истом чиме се намјерно одуговлача рјешавање овог питања.

Тakoђе треба истаћи и захтјеве послодавца и синдиката да се и у наредној години омогуће појединачне уплате доприноса и докуп стажа као неопходне мјере у процесу збривавања радника и постизања социјалног мира у Републици Српској.

III – Садржина предложених рјешења

1. Чланом 1. Нацрта врши се усклађивање одредаба Закона о пензијском и инвалидском осигурању са Законом о занатско - предузетничкој дјелатности тако што се усклађује терминологија у наведеним прописима од утицаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања.

2. Чланом 3. Нацрта омогућавају се појединачне уплате до краја 2005. године.

3. Према члану 4. Нацрта, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање више не може издати платне налоге за принудну исплату доприноса обзиром да је то у надлежности Пореске управе, којој ће према садашњем рјешењу Фонд достављати записнике о извршеној контроли у случају да обавезник уплате доприноса није извршио уплату доприноса. Овом одредбом се такође предвиђа да принудна исплата има приоритет приликом извршења.

4. Чланом 7. Нацрта омогућава се вршење докуп стажа до краја 2005. године.

5. Чланом 8. и 9. Нацрта закона утврђено је питање матичне евиденције из области пензијског и инвалидског осигурања на квалитетнији начин него до сада, уређено питање устројавања и вођења матичне евиденције, обавезе обавезника уплате доприноса и Фонда, рокови за подношење пријава, рокови чувања података и друге радње које предузима Фонд у циљу квалитетније матичне евиденције.

Значајно мјесто у овим одредбама се односи на овлашћење дао Фонду да по службеној дужности или на захтјев осигурања у поступку рјешења утврди престанак пословања обавезника уплате доприноса и оцајни осигурањима на осигурање у случајевима како је то предложено чланом 43в. Нацрта, што представља новину у односу на досадашње рјешење.

6. Чланом 12. и 13. предвиђене су измене у чл. 53. и 54. Закона према којима се на другачији начин регулише утврђивање коефицијента валоризације, а које треба да обезбједе равноправност корисника који остварују право на пензију под једнаким условима у различитим временским периодима, што до сада није био случај. Према различитим рјешенима нпр. пензионер који је остварио право на пензију у 2003. години, а има исте услове као и корисник који је то право остварио у 2002. години, има већи износ пензије због раста просјечне плате на коју су коефицијентима валоризације довођене просјечне плате из ранијих година почев од 01. јануара 1970. године. Ово би се превазишло, како је предложено, тако што би се коефицијенти за валоризацију плата утврђивали на основу статистичких података о кретању стопе инфлације у Републици Српској.

Овим рјешенима нису доведене у питање одредбе члана 130. Закона, према којем се пензије усклађују мјесечно према стању средстава у Фонду намијењених за исплату пензије које је доноси Високи представник.

Међутим, пензије одређене према одредбама овог закона усклађивале би се годишње према кретању стопе инфлације у Републици Српској. То усклађивање се врши тако што се пензије повећавају или смањују према проценту висине годишње стопе инфлације с тим што проценат за усклађивање не може бити већи од 10%.

7. Према члану 15. Нацрта, пензије које су остварене у 2003. години и 2004. години примјеном коефицијента утврђених на основу раста просјечних плата неће се усклађивати док се пензије остварене у 2002. години и пензије одређене примјеном нових коефицијента не доведу на ниво тих пензија чиме се постиже равноправност свих корисника који право остварују под једнаким условима.

8. Предложеним рјешењем у члану 18. Нацрта предвиђен је захтјев „Буџетер комисије“ и омогућено корисницима да након испуњавања услова за старосну пензију могу заснивати радне односе а да им се за вријеме запослености не обуставља исплата пензије.

Овом одредбом је омогућено корисницима пензије који су то право остварили прије навршених 65 година живота или 40 година пензијског стажа, да заснују радни однос, исплаћују допринос за пензијско и инвалидско осигурање и да им се након испуњавања услова односно престанка радног односа поново одреди пензија на основу новог пензијског основа у укупној пензијског стажа.

9. Чланом 22. Нацрта утврђује се да право на исплату пензија по рјешенима донесеним прије ступања на снагу овог закона за кориснике пензија које су остварене за укупан стаж на територији Федерације, чије је исплатна адреса ван Републике Српске, престаје даном ступања на снагу овог закона.

IV – Потреба финансијска средства

За примјену овог закона нису потребна додатна средства из Буџета, средства Фонда за пензијско и инвалидско осигурање нити других извора.

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске и члана 161, 185, 186. и 187. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 50/01 и 108/04), а након разматрања Нацрта Документа о политици додјеле концесија, Народна скупштина Републике Српске на Двадесет трећој сједници одржаној 25. јануара 2005. године, донијела је **сљедећи**

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске одлучила је да се Нацрт Документа о политици додјеле концесија упути на јавну расправу, јер се наведеним Документом уређују питања која су од посебног значаја за грађане и о којима је неопходно да се најшире консултују заинтересовани органи и организације, научне и стручне институције;
2. Нацрт Документа објавиће се у дневном листу „Глас Српске”;
3. Јавна расправа ће се спровести до 25. фебруара 2005. године.
4. За организовање и спровођење јавне расправе задужује се Министарство привреде, енергетике и развоја које се истовремено обавезује да о спроведеној јавној расправи обавијести Народну скупштину Републике Српске;
5. Овај Закључак ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01- 45 /05
Датум: 25. јануар 2005. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Душан Стојичић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
КОМИСИЈА ЗА КОНЦЕСИЈЕ
БАЊА ЛУКА

ДОКУМЕНТ О ПОЛИТИЦИ ДОДЈЕЛЕ КОНЦЕСИЈА - нацрт -

Бања Лука, 2004. године

САДРЖАЈ

Страна

УВОД	12
1.0. ПРЕДМЕТ КОНЦЕСИЈЕ	12
1.1. ИЗГРАДЊА И КОРИШЋЕЊЕ ИЛИ САМО КОРИШЋЕЊЕ:	12
1.1.1. Изградња и коришћење или само коришћење путева и припадајућих инфраструктурних објеката	12
1.1.2. Изградња и коришћење или само коришћење жељезничких пруга, пловних канала и лука	12
1.1.3. Изградња и коришћење или само коришћење аеродрома	12
1.2. КОРИШЋЕЊЕ ВОДОТОКА И ДРУГИХ ВОДА	12
1.3. ИЗГРАДЊА ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА	12
1.3.1. Термоенергетски објекти	12
1.3.2. Хидроенергетски објекти	12
1.3.3. Топлане	12
1.4. ИЗГРАДЊА И/ИЛИ КОРИШЋЕЊЕ ХИДРОАКУМУЛАЦИЈА ИЗУЗЕВ ПРЕНОСА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	13
1.5. ИСТРАЖИВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ЕНЕРГЕТСКИХ И ДРУГИХ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА	13
1.5.1. Енергетске сировине	13
1.5.2. Метали	13
1.5.3. Подземне питке воде	13
1.6. ИСТРАЖИВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ НАФТЕ И ГАСА	13
1.7. КОРИШЋЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА	13
1.8. КОРИШЋЕЊЕ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА	13
1.9. ЛОВСТВО И РИБОЛОВ	13
1.9.1. Ловство	13
1.9.2. Рибарство	13
1.10. ИЗГРАДЊА, КОРИШЋЕЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ШЕВОВОДНИМ ТРАНСПОРТОМ НАФТЕ, ГАСА И СКЛАДИШТЕЊЕ У ТЕРМИНАЛИМА	13
1.10.1. Нафта	13
1.10.2. Гас	14
1.11. ИГРЕ НА СРЕЂУ	14
1.12. ПОШТАНСКЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКЕ УСЛУГЕ, ИЗУЗЕВ ЗАЈЕДНИЧКИХ И МЕЂУНАРОДНИХ КОМУНИКАЦИЈА ИЗ ЧЛАНА (П 1) УСТАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	14
1.12.1. Поштанске услуге	14
1.12.2. Телекомуникацијске услуге	14
1.12.3. Медији	14
1.13. ПУТНИЧКИ И ТЕРЕТНИ ЖЕЉЕЗНИЧКИ САОБРАЂАЈ	14
1.14. ЈАВНИ ЛИНИЈСКИ ПРЕВОЗ ЛИЦА	14
1.14.1. Јавни линијски превоз лица	14
1.14.2. Трамвајски или тролејбуски превоз лица	14
1.15. КОРИШЋЕЊЕ ЉЕКОВИТИХ, ТЕРМАЛНИХ И МИНЕРАЛНИХ ВОДА	14
1.16. ИСТРАЖИВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ НЕМЕТАЛИЧНИХ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА	14
1.16.1. Керамичке и ватросталне глине	14
1.16.2. Бетонит	14
1.16.3. Каолин	14
1.16.4. Опекарске глине	14
1.16.5. Кварцни пијесак	14
1.16.6. Магнетит	14
1.16.7. Хризотил-азбест	14
1.16.8. Гипс и анидрит	14
1.16.9. Барит	14
1.16.10. Флуорит	14
1.16.11. Фелдспати	14
1.16.13. Туфови	14
1.16.14. Кречњак	14
1.16.15. Доломит	14
1.16.16. Украсни камен	14
1.16.17. Лапор	15
1.16.18. Остале неметаличне минералне сировине	15
1.17. ХИДРОМЕЛИОРАЦИОНИ СИСТЕМИ И СИСТЕМИ ЗА ВАЂЕЊЕ МАТЕРИЈАЛА ИЗ ВОДОТОКА И ВОДНИХ ПОВРШИНА	15
1.18. УРЕЂЕЊЕ И/ИЛИ КОРИШЋЕЊЕ КОРИТА, ОБАЛА РИЈЕКА И ЈЕЗЕРА	15
1.19. КОРИШЋЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА	15
1.20. ПРОСТОРИ И ОБЈЕКТИ ПРИРОДНОГ И ГРАЂЕВИНСКОГ НАСЉЕЂА	15
1.20.1. Простори и објекти природног насљеђа	15
1.20.2. Простори и објекти грађевинског насљеђа	15
1.21. ТУРИЗАМ	15
1.21.1. Бањски туризам	15
1.21.2. Планински туризам	15
1.21.3. Туризам на водама	15
1.21.4. Транзитни туризам	15
1.22. КОНЦЕСИЈЕ У ОБЛАСТИ ДЈЕЛАТНОСТИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА	15
1.22.1. Услуге у области здравства	15
1.22.2. Услуге у образовању	15
1.22.3. Услуге у области културе и спорта	15
1.22.4. Услуге обезбјеђења имовине и лица	15
2.0. ПОСТУПАК И НАЧИН ДАВАЊА КОНЦЕСИЈА ПРЕМА ЗАКОНУ О КОНЦЕСИЈАМА	15
2.1. ЈАВНИ ПОЗИВ ПОТЕНЦИЈАЛНИМ ПОНУЂАЧИМА	15
2.2. САМОИНИЦИЈАТИВНА ПОНУДА	15
3.0. ПРИВАТИЗАЦИЈА И КОНЦЕСИЈЕ	16
4.0. ПРЕГЛЕД ЗАКЉУЧЕНИХ УГОВОРА О ДОДЈЕЛИ КОНЦЕСИЈЕ (прије конституисања Комисије за концесије)	16
5.0. ПРЕГЛЕД ОДЛУКА КОМИСИЈЕ ЗА ПРЕДМЕТЕ КОНЦЕСИЈЕ КОЈИ СУ У ПОСТУПКУ ДОДЈЕЛЕ	16
6.0. МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ КОНЦЕСИОНЕ ПОЛИТИКЕ	16

УВОД

Реализацију реформске развојне стратегије, засноване на самоодрживом и уједињеном економском развоју, која би Републици Српској вратила кредитну способност на међународном тржишту капитала, успоставила функционалну тржишну економију и ојачала способност домаћих привредних субјеката да издрже конкурентску конкуренцију на ванконтиненталном тржишту, могуће је добрим његовом, остварити уједињеном концесионарном и концесионим одноставно обављању привредних делатности које користе природна богатства, добра у општој употреби и делатности од општег интереса.

У ту сврху Република Српска је донијела Закон о концесијама, којим се утврђују услови под којима се домаћим и страним правним лицима могу додијављати концесије за обезбјевањем инфраструктуре и услуга, те експлоатацију природних ресурса и финансирање, пројектовање, изградња, одржавање и руковођење радом те инфраструктуре и свих за њу везаних објеката и уређаја.

У складу са чланом 14. Закона о концесијама („Службени гласник Републике Српске”, број 25/02) и Пословника о раду Комисије за концесије („Службени гласник Републике Српске”, број 7/04), Комисија за концесије припремља је Документ о политици поделе концесија у коме се даје општи привредних сектора и индустријских области које се могу, у виду концесије, делегатирати и уступити домаћим и страним правним лицима, начин давања концесија, као и мере за реализацију Закона о концесијама.

На територији Републике Српске економистички су економски значајна природна богатства, издвојено је и планирано низ објеката инфраструктуре, који се, када је у питању један број овог потенцијала, већ дуже вријеме користе и дају, економски и друштвено, значајан допринос развоју Републике Српске. На основу овог потенцијала, привредних и инфраструктурних и њиховог до сада остарјеног и планираног коришћења и реалних могућности њиховог развоја, као и броја запослених и степена њихове обуке, техничке опремљености и достигнутог нивоа технолошког развоја тих сектора, вредности основног капитала, нивоа стручних и других истраживача, остарјеност обима увоз-извоз, као и других параметара; уочавају се потребе да се расположиви привредни ресурси могу истраживати, експлоатисати и користити у складу са савременим достигнућима науке, технике, технологије уз оптимално управљање на основу савременог менаџмента.

Имајући у виду ограниченост сопствених извора финансирања, у Републици Српској, развоја привредног и инфраструктурног комплекса, те поласно од фундаменталних одређених у друштву за својинском трансформацијом кроз приватизацију и развој на тржишним основама, као и давања концесија по дефинисаним условима, у Републици Српској је потребно створити активнији и флексибилнији законски амбијент за привлачење домаћих и страних инвеститора за улагања у привреду и инфраструктуру путем приватизације, а нарочито путем давања концесија.

Документ о политици је званичан документ који има своју везу, односно дилексионски поглед на расположиве и потенцијалне ресурсе, могућност њиховог одржавања коришћења и степена њихове обуке, техничке опремљености и достигнутог нивоа технолошког развоја тих сектора, вредности основног капитала, нивоа стручних и других истраживача, остарјеност обима увоз-извоз, као и других параметара; уочавају се потребе да се расположиви привредни ресурси могу истраживати, експлоатисати и користити у складу са савременим достигнућима науке, технике, технологије уз оптимално управљање на основу савременог менаџмента.

Документ о политици (у складу са Законом о концесијама), Комисија за концесије путем надлежних министарстава подноси Влади, а Влада Народној скупштини Републике Српске на усвајање. Овај Документ о политици, по усвајању, објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Треба нагласити да је протекло релативно дуго вријеме од дана доношења Закона о концесијама до конституисања Комисије за концесије (02.03.2004. године у претходном Министарства за привреду, енергетику и развој) што је све утицало на израду овог документа. Међутим, у последње вријеме од стране Владе и председника Народне скупштине Републике Српске, овај пројекат се убрзано обрађује да се може реално претпоставити да ће се у наредном периоду створити адекватан амбијент, који ће измјенити осталог убрзати и улагања приватног капитала у привреду и инфраструктуру Републике Српске путем концесија.

Мора се имати у виду чињеница да Закон о концесијама успоставља реално сложан правни систем комерцијалног искоришћавања јавних добара и законом регулисаних активности, везаних за дојуду концесија.

Одредбе Закона о концесијама и Закона о страним улагањима дају јединствену основу за реализацију давања концесија у пракси. Ови закони се могу поредити са сличним законодавством у земљама у транзицији и не заостају за тим законодавством. Примјеном ове политике у пракси се предвиђања појединих закона и подзаконских аката са Законом о концесијама.

Закон је систем концесија означено као један од облика приватних, страних или домаћинских улагања и створио му претпоставке да резултира значајним, позитивним ефектима за државу.

Најзначајнији позитивни ефекти су: плански домаћинских или иностраних средстава у инвестиционе пројекте:

- увођење и јачање конкуренције;
- трансфер технологије у књиго-холе;
- повећање квалитета и разноврсности производа и услуга;
- повећање кредитне рејтинга земља;
- ангажовање домаћих произвођача капацитета;
- повећање нивоа запослености;
- увођење оперативне ефикасности;
- увођење фискалних и параксикалних прихода;
- ефекат увођења пословања, по стандардима развијених земаља, и друго.

Концесије су везане за одлуку Републике Српске, да ли сама може да искоришћава природна богатства и одржава у функцији објекте инфраструктуре, или ће их у одређеној накнади уступити другим лицима. Такав одлуку ће донијети, одлучујући са својим интересима.

Влада Републике Српске доноси одлуку о додели концесије, домаћим и страним правним лицима, региструјући у складу са законима Републике Српске:

- државним и јавним предузећима које користе природна богатства, јавна добра и обављају делатности од општег интереса;
- приватним предузећима, основаним на приватном капиталу;
- приватним предузећима, насталим у процесу приватизације;
- предузећима у мјешовитом власништву више лица;
- предузећима у мјешовитом власништву државног и приватног капитала.

1.0. ПРЕДМЕТ КОНЦЕСИЈЕ

На основу члана 4. Закона о концесијама („Службени гласник Републике Српске”, број 25/02) и Пословника о раду Комисије за концесије („Службени гласник Републике Српске”, број 7/04), предмет концесије према одредбама Закона може бити:

1. **изградња и коришћење или само коришћење:**
  1. **путева и припадајућих инфраструктурних објеката,**
  2. **железничких пута, пловних канала и лука и**
  3. **аеродрома;**
2. **коришћење водотока и других вода;**
3. **изградња енергетских објеката;**
4. **изградња или коришћење хидрокумулација, изузев преноса електричне енергије;**
5. **истраживање или коришћење енергетских и других минералних сировина;**
6. **истраживање или коришћење енерге нафте и земног гаса;**
7. **коришћење грађевинског земљишта;**
8. **коришћење шума и шумског земљишта;**
9. **ловство и риболов;**
10. **изградња, коришћење и управљање цјелоовидним транспортом нафте и гаса и складиштење у цјелоовидним терминалима;**
11. **игре на срећу;**
12. **поштање и телекомуникационе услуге, изузев заједничких и међународних комуникација из члана III(а) Устава Босне и Херцеговине;**
13. **путнички и теретни железнички саобраћај;**
14. **јавни линијски превоз лица;**
15. **коришћење љесовитих, термалних и минералних вода;**
16. **истраживање или коришћење неметалних минералних сировина, укључујући све секундарне минералне сировине утврђене посебним законом;**
17. **хидроенергетски системи и системи за вађење материјала из водотока и водних површина;**
18. **уређивање или коришћење корита, обала ријека и језера;**
19. **коришћење пољопривредног земљишта;**
20. **простоји и објекти природног и грађевинског насађења;**
21. **туризам.**

1.1. ИЗГРАДЊА И КОРИШЋЕЊЕ ИЛИ САМО КОРИШЋЕЊЕ:

1. **путева и припадајућих инфраструктурних објеката;**
2. **железничких пута, пловних канала и лука и**
3. **аеродрома.**

Под појмом саобраћајне инфраструктуре подразумевају се путна, железничка, ваздушна и инфраструктура воденог саобраћаја. Значај инфраструктуре изражен је кроз велики интензитет инвестиција, дуг рок изградње и поврата уложених средстава. Саобраћајна инфраструктура је кључни фактор привредног развоја слабо развијених подручја, тако да је и у развијеним програмима Републике Српске један од основних правних развоја дефинисан изградњом и модернизацијом саобраћајне инфраструктуре, као интегралног дијела саобраћајног система. Политиком изградње и модернизације саобраћајног система, омогућавају се задовољење саобраћајних потреба привреде и становништва уз, што је могуће највеће трошкове и тако већи квалитет услуга (у погледу брзине, сигурности, ефикасности, комфора).

1.1.1. Изградња и коришћење или само коришћење путева и припадајућих инфраструктурних објеката

Географски положај Републике Српске је значајан у саобраћајном систему Европе. Мрежа магистралних путева унутар Републике Српске дужака је око 1763,57 км. Мрежа регионалних путева протеже се у Републици Српској на 2156,9 км. Дужина локалних путева у Републици Српској износи 7600 км.

Дужина европских путева (Е-путева) у Босни и Херцеговини износи 995 км (Е-59, Е-65, Е-73, Е-661, Е-761 и Е-762). Европски путеви кроз Републику Српску на већем броју дионица не омогућавају одвијање саобраћаја жељезничком брзином. Разлози су, између осталог, мали радијуси кривина, велики и чести успони, пролази кроз градове и насеља, те недостатке одржавања.

Либерализацијом трговинских односа и успостављањем слободне трговине на Балкану, интензитет саобраћаја ће бити у сталном порасту. Све, до сада, израђене студије, показују да се морају градити нови аутопутеви и значајно оасовременити постојећи, тако да су се стекли одговарајући услови за реформисање сектора путне инфраструктуре и започети активности на примени пројекта изградње нове и реконструкције уских пута на postoјећој путној мрежи.

У складу са Законом о концесијама, потребно је пројекте реконструкције и одржавања постојеће путне мреже и пројекте изградње аутопутева и брзих путева реализовати кроз концесија улагања домаћих и страних инвеститора.

- У циљу унапређења стања у овој области, потребно је:
- донјети Измјене и допуне Закона о путевима Републике Српске,
- иницијативати рад Дирекције за путеве,
- изградити дугорочну стратегију развоја путног сектора у Републици Српској у складу са транспортном политиком ВН ТМР(ВН Transfer Master plan) и ускладити је са Законом о концесијама.

Дугорочна стратегија развоја путног сектора у Републици Српској у складу са Европском транспортном политиком и ВН Transfer Master plan укључује на ограничењем капацитета државних и јавних предузећа да обезбједе средства за функционисање, поправку и обнову транспортних капацитета, што доводи у питање квалитет и квантитет услуга првоза. Оваква ситуација у јавном линијском превозу отвара врата значајним концесионим улагањима.

1.1.2. Изградња и коришћење или само коришћење железничких пута, пловних канала и лука

- железничка инфраструктура и транспорт

Жељезничку мрежу у Републици Српској чини 425 км пута. Два су основна правца пута у Републици Српској: Шаман-Добој-Сарајево-Плоче(интегрални дио коридора 5 С) и Сува-Добрава-Нови Град-Добој-Зворник (пута паралелна коридору 10), који морају бити оспособљени за одвијање безбедног саобраћаја, компатибилног са истим у Европској Унији, са карактеристикама за брзине од 120 км/с, у првој фази прикључења ЕУ. Пројекције се да би до 2020 године, требало осигурати око 200 милиона ЕМ. Како је са жељезничка инфраструктура и мобилна средства доведена на ниво који је одговарао европским стандардима.

Овај податак отвара велики простор за концесиона улагања домаћих и страних инвеститора у ревитализацију, изградњу, одржавање и коришћење жељезничких пута у складу са Законом о концесијама Републике Српске.

Студије, које су урађене у задњих 5 година, потврђују исплатност улагања у пројекте ревитализације жељезничког сектора у Републици Српској. Под овим се подразумевају и пројекти изградње нових путева чија се потрошња жељезнички промет, а што је по традицији до сада обављало жељезничко предузеће.

- У циљу унапређења стања у овој области, потребно је:
- изградити транспортни план жељезничког саобраћаја за Републику Српску и ускладити га са Законом о концесијама.

- водени транспорт и инфраструктура

У Републици Српској је пловна ријека Сава, која у својој дужини од 333 км представља и границу између Босне и Херцеговине, Југе, а Хрватске и Србије са друге стране. Како ријека Сава припада Дунавском сливу, то је водени транспортни систем одавно повезан са Дунавом, који се третира као VII трансевропски транспортни коридор. На тај начин Република Српска је укључена у мрежу европских водених путева, обим се, у виду транспорта, појачава њени саобраћајни положај. Водени саобраћај, чијом су своје компаративне предности, мора добити развојну шансу на путу Републике Српске у Европску Унију.

Да би луке Брчко и Шаман добиле пријекатну категорију ИВ и да би се изградиле нови пловни канали и извршило чишћење постојећег пловног канала ријеке Саве, вађење муља, наноса и отпада, унаприједла сигурност и пловност на ријеци Сави потребно је обезбједити око 40 милиона КМ.

Овај финансијски план се односи на период до 2006. године тако да се отварају велике могућности домаћим и страним инвеститорима да кроз концесије учествују у реализацији плана изградње, коришћења и одржавања пловних канала и лука.

- У циљу унапређења стања у овој области, потребно је:
- треба преко БиХ потписати и ратификовати све постојеће мултилатералне и билатералне конвенције и споразуме и регулисати односе са свим земљама, кроз које протиче ријека Сава,
- треба интернационализовати ријеку Саву и склопити одговарајуће међународне споразуме.

1.1.3. Изградња и коришћење или само коришћење аеродрома

У Републици Српској постоји само један аеродром - Бања Лука, који је регистрован за међународни саобраћај. Гођишни промет путника на овом аеродрому је око 40000.

Ваздушни транспорт и инфраструктура добили су већу улогу у односу на претходно раздобје и врло су близу испуњавања међународних стандарда, по (IAR ICAO), што пружа додатне могућности за међународни саобраћај (каро).

Опремене аеродрома и садржаја на аеродрому, те реконструкција нисте у Маховљанима (Бања Лука) пројекције се на око 30 милиона КМ уз значајна остала улагања за потребе развоја аеродрома (проширење путничког терминала, терминала за терет, средства, објекти).

- У складу са Законом о концесијама домаћим и страним инвеститорима кроз концесиона улагања могу учествовати у изградњи, коришћењу и одржавању аеродрома.
- У циљу унапређења стања у овој области, потребно је:
- ускладити законске акте са IAR(Join Aviation Regulation)

1.2. КОРИШЋЕЊЕ ВОДОТОКА И ДРУГИХ ВОДА

Један од најважнијих природних ресурса је вода. Простор Републике Српске је релативно богат овим природним ресурсом, али је његов распоред неравномеран по времену и простору. Због те неравномерности се намеће закључак да воде нема довољно, те да је неопходно ијено рационално коришћење, као и дугорочно планирање нива водопријемних јера и активности.

У условима када сливови Уни Сана, Врбаса, Босна, Трешњавице и Дрине не чине цијелу у територијално-политичкој поједи и катаде се само слив ријеке Украине у цијелости налази на територији Републике Српске, питање коришћења водотока и других вода постаје изузетно комплексно.

Под појмом водотока и других вода подразумевају се најпрже споменути рични сливови, уз слив ријеке Саве, као међународне ријеке, природна и вјештачка језера, водотоци и канали, подземне воде и природни извори.

У условима коришћења водотока и других вода подразумевају се уређење вода, унутрашња заштита вода, снабдијевање водом, хидроенергетски, заштита од вода, заштита од ерозије и уређење бујица и одвођење и прерада отпадних вода.

Од укуне популације у Републици Српској, свега 48% је опслужено јавним градским водоводним системима. Осталих 52% становништва се снабдијева водом путем локалних водоводних система или се користе приватни бунари

или површински токови. Извори снабдијевања водом углавном су засновани на коришћењу подземне воде (47% укупног извора), изворнице воде (29%), површинске воде (20%) и инфилтрације (4%).

Степен обезбјености популације канализационим системом износи 56% урбаних популације, док је у мањим мјестима и руралним подручјима знатно лошији и износи максимално 10%. Постоји врло мали број уређаја за пречишћавање комуналних отпадних вода, од којих су 3 у повременој функцији. У отпадним водама велики проценат до 80% заузимају индустријске отпадне воде, што представља велики проблем заштите водотока и других вода.

Ситуација је озбиљна и у сегменту заштите од штетног деловања вода(бујични токови) у појединим сливовима угрожавају од 10% до 30% површине слива). Оваква се велика недостатак одбрамбених система, јер су постојећи знатно оштећени или запустели. До сада је у Републици Српској изграђено 190 км наспина за одбрану од ванских вода, 210 км ободних канала са нивоима и 19 шумних станица капацитета 100 м³/сек и стотине километара каналске мреже за одводњавање са 100 000 хектара земљишта.

Проблем је и недостатак наводњавања, јер се од укупне површине наводњавања само 9,000 хектара обрађује земљишта. У Републици Српској се налази 9 водених акумулација, а богата је и минералним и термалним водама. Систем испитивања квалитета површинских вода у Републици Српској је у фази поновног успостављања мјерних станица и у потпуности није обновљен и унапријеђен у складу са постојећим стандардима, због недостатка финансијских средстава.

Вода представља значајан природни ресурс у Републици Српској, али у области коришћења водотока и других токова јављају се многи проблеми, које је могуће у већој мери ријешити кроз концесиона ангажовање и улагање како домаћих, тако и страних инвеститора.

- То се у првом реду односи на:
- вишенаселну употребу вода,
- одржавање штетног деловања вода;
- заштиту пољопривредног земљишта;
- дугорочно водоснабдијевање становништва;
- градњу и реконструкцију система за пречишћавање отпадних вода и канализацијских система;
- колекцију и пречишћавање градског течног отпада;
- израду система за наводњавање;
- употребу геотермалних вода за гријање, лијечење и туризам;
- произвођачу хране у води.

У циљу побољшања искоришћености водних потенцијала Републике Српске, а нарочито што је водни ресурс битно доминантни у наредном периоду у свјетском систему, потребно је постојећу законску и подзаконску регулативу из области вода прилагодити овим настојањима:

- Донијети Закон о водама који би регулисао институције система и управљања водним ресурсима и финансирање система управљања водним ресурсима.
- Донијети подзаконске акте на основу Закона о водама, ради практичне примене законских одредаби.

1.3. ИЗГРАДЊА ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТАТА

Изградња нових енергетских објеката заснива се на:

- коришћењу сопствених ресурса угља,
- коришћењу водних ресурса,
- коришћењу нуклеарне, геотермалне енергије, енергије нафте, гаса, сунца, отпада, биомаса, итд.

Изградња енергетских објеката треба да се заснива на обновљивим изворима енергије, а што је то могуће мање на примарним облицима енергије из увоза и ресурсима угља.

1.3.1. Термоенергетски објекти

Постојеће термоелектране Угљевик и Гацко, снаге 600 MW у саставу су ЕРС. На основу досадашњих студија у којима је разрађен досједни, обим и динамика реализације и приватизације Термоенергетске, а у циљу привлачења што већег броја значајних страних инвеститора, концесија на руднике уз постојеће ТЕ се намеће као најповољније и најфикасније решење. У том смислу би изградњу нових термоелектрана требало усмјерити ка реализацији по ВOT систему концесија.

На основу биланса резерви угља од 752 милиона тона, према утврђеним приредним грама, предвиђа се изградња 2 термоенергетске:

- ТЕ-ТО Бања Лука, снага 135 MW,
- ТЕ Угљевик 2, снага 300 MW,
- ТЕ Гацко 2, снага 300 MW,
- ТЕ Миљевина, снага 110 MW.

На посебно је значајна грађња ТЕ-ТО Бања Лука, јер је Западни дио Републике Српске савремено јавно осигуран. Термоенергетски извор, обезбједио би сигурније напајање ел. енергијом.

1.3.2. Хидроенергетски објекти

Постојеће ХЕ снаге 829 MW у саставу ЕРС. Осим ХЕ Вишеград све друге ХЕ су дуги низа година у експлоатацији и потребна им је ревитализација, што је ситуација и са неколико малих дистрибутивних ХЕ. И код ових објеката, као и код ТЕ из истог разлога реструктурирања и приватизације, потребно је да се путем концесија ријешити питање коришћења воде као природног ресурса.

Градњу нових ХЕ обављати на концесионалном принципу по ВOT моделу на основу утврђених хидропотенцијала:

- Слив Дрине само на територији РС предвиђа се изградња 13 ХЕ снаге 374,72 MW, РС са Србијом и Црном Гором 8 ХЕ, снаге 1197 MW,
- Слив Врбаса, предвиђа се изградња 9 ХЕ, снаге 225 MW,
- Слив Трешњавице, предвиђа се изградња 3 ХЕ, снаге 210 MW,
- Слив Босне, предвиђа се изградња 2 ХЕ, снаге 140 MW,
- Слив Сана и Уне, предвиђа се изградња ХЕ снаге 50 MW.

Приоритет је изградња ХЕ Буџ Бијели и ХЕ Брод на Дрини, ХЕ Крупа на Врбасу и ХЕ Бања Лука ниска.

За остале потенцијале ХЕ различит је степен готовости документације. У том смислу требало би убрзати израду и комплетирање студија економске оправданости.

Према извршеним истраживањима хидропотенцијала у Републици Српској постоје значајне могућности за изградњу малих ХЕ, које би се, такође, реализовале путем концесија- ВOT систем.

Потенцијалне мале ХЕ су груписане према сливовима ријека и то:

- Слив Дрине 74МХЕ снаге 161,65 MW,
- Слив Врбаса 43МХЕ снаге 75 MW,
- Слив Босне 14МХЕ снаге 83,4 MW,
- Ријека Сана 1МХЕ снаге 7 MW.

Мале ХЕ би значајно побољшале напајање ел. енергијом и поправиле напопске прилике на мрежи. За МХЕ не постоје студије о економској оправданости, кроз које би требало разрадити појам вишенаселног коришћења вода путем давања концесија.

- У циљу унапређења стања у овој области, потребно је:
- Донијети измјене Закона о електропривреди, којима ће се ближе дефинисати:
- организација и надлежности јавног предузећа Електропривреда Републике Српске након реорганизације;
- функција развоја и надлежности дирекције за развој;
- поједноставити поступак прикључења малих хидроелектрана на дистрибутивну мрежу;
- закључити одговарајуће споразуме са Србијом и Црном Гором око коришћења хидропотенцијала слива Дрине.

1.3.3. Топљана

Постојеће топлане у РС основане су као јавна комунална предузећа, али је један дио пререгистрован у акционарско друштво са већинским државним капиталом, у складу са извршеним приватизацијом дијела државног капитала. Истовремено су изграђени или се граде многи дестабло-пословни објекти у којима су приватни инвеститори финансије обезбједили прелом властитих котловница, које углавном користе маут као гориво.

Закон о концесијама предвиђа да се проблем топлана ријешити путем концесија, што би омогућило да се постојећи објекти ревитализују, укључујући и магистралну мрежу развоја.

Изградња нових топлана би се одвијала путем концесија- ВOT систем- гдје је год то могуће, потребно је водити нове технологије као што су: геотермална енергија, енергија отпада итд, или пак природни гас као чистије гориво од мазута.

Овој области се до сада није посвећавала довољна пажња, тако да не постоје студије извољности, студије економске оправданости, нити одговарајућа стратегија, која би се позабавила рјешавањем проблема централног гријања и дала адекватна рјешења за постојеће стање, као и предвиђање развоја и модернизације нових система, коришћењем нових технологија које су мања загађивачи животне средине.

У циљу унапређења стана у овој области, потребно је дојети измене Закона о јавним комуналним предузећима, тако да:

- се топлане преносу у надлежности Министарства привредне сектор енергетике, а дистрибуција топлотне енергије развијој од топлана и теритрија као комунална делатност;
- на основу иницијативе приватног сектора у комуналним делатностима ресорно министарство утврди услове за концесионо обављање делатности;
- ресорно министарство дефинише карактер концесија у комуналним делатностима, републички или локални значај, а тим у вези за концесије локалног значаја утврди начин давања сагласности јединице локалне управе или јавном предузећу за вођење поступака за доделу концесије.

1.4. ИЗГРАДЊА И/ИЛИ КОРИШЋЕЊЕ ХИДРОАКУМУЛАЦИЈА ИЗУЗВ ПРЕНОСА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Улога хидроаккумуляције у водопривреди је вишеструка. Зависно од намјене и величине, хидроаккумуляцијом се обезбеђују потребне количине воде за снабдевање становништва, индустрије и пољопривреде, утичу на смањење или елиминацију поплава, доприносе квалитетнијем коришћењу хидроенергије. Значајна улога водних акумулација је у производњи хране у води и развоју спорта и туризма.

У условима просторне и временске неравномерности распореда расположених водотока, као што је случај у Републици Српској, хидроаккумуляције представљају готово једино средство за активно прилагођавање природног режима воде, просторно-водопривредним потребама у одређеном периоду, зашто у погледу обезбеђења водопривредних активности, водне акумулације имају посебан и стратешки значај.

Бонитет једне акумулације (садашње или будуће) зависи од низа економских, производних, техничких, еколошких, социјалних, политичких и других фактора. Геолошки, хидрогеолошки, положај у простору и сливу, расположива количина воде, односи према другим алтернативама коришћења простора, трошкови и добит од изградње акумулације, еколошки, социјални, политички и други ефекти.

У Републици Српској је изграђено или планирано да се изгради око 35 великих акумулација или због изградње позитивних ефеката изградње хидроаккумуляције, потребно је покренути дужу нажну изградњу мањих водних акумулација, чиме би се проширило простор и створиле нове могућности за концесионо улагања потенцијалних концесионара.

1.5. ИСТРАЖИВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ЕНЕРГЕТСКИХ И ДРУГИХ МИНЕРАЛНИХ СИРОВАНА

1.5.1. Енергетске сировине

Истраживање и коришћење енергетских сировина требало би да претходно анализе и студије, у којима се детаљно разматрају различите варијанте дугорочног и краткорочног развоја. Такве студије за Републику Српску, нуку или су делимично урађене. Њихова изградња мора да представља приоритет у свим планираним и развојним стратегијама Републике Српске.

Недостатак материјалних средстава и низак степен техничке опремљености, разлог су ограниченог карактера досадашњих истраживања и коришћења енергетских сировина, што у будућности оставља довољно простора за значајна истраживања путем концесија. Ове концесије подразумевају концесије за истраживања и концесије за експлоатацију енергетских сировина.

Под енергетским сировинама подразумевамо:

- термоенергетски потенцијал;
- хидроенергетски потенцијал;
- нафту и гас;
- остале енергетске ресурсе (нуклеарну енергију, геотермалну енергију, дрвени отпад, сунчеву енергију, енергију из био гаса, гас из градинских депонија, енергију вјетра).

- термоенергетски потенцијали

На територији Републике Српске је познато и различитим степеном истражено 13 лежшта и појава угља. Сва ова лежшта су везана за млађе геолошке формације. У Републици Српској су развијене четири неогене угљоносне формације:

1. формација лапорана и глина спољашњих Динарида;
2. формација laporито-глиновито-кречњача унутрашњих Динарида;
3. формација каластита и
4. формација глина, пјескована и шљункова на периферији Пааноског басена.

Четири главне угљоносне формације изграђују средње дијелове геолошких стубова у низу неогених басена неправилно распрострањених у спољашњим и унутрашњим Динаридама и на панонској периферији. У тим басенима постоје активни рудници угља (Угљевик, Гацко, Старица, Миљевина), тренутно напуштени рудници угља (Љешљани, Теслић, Месина, Бана Лука, Котор Варош) и неистражене појаве угља у низу басена. У активним и неактивним рудницама угља перспективне резерве уккупно износе 2.586 x 10⁶ тона.

- хидроенергетски потенцијал

Технички искористиви хидропотенцијал Републике Српске приближно се процењује на око 9400 ГWh годишње. Хидроенергетски потенцијал има велику вредност над неованним изворима термоенергетског потенцијала, дошма квалитетом угља, увозном општем, великим техничким проблемима у ТЕ и 'дрљавом технологијом'.

- нафта и гас

Прелиминарна истраживања нафте и гаса указују на постојање перспективних лежшта на више локалитета у појединим дијеловима Републике Српске. Према незваничним подацима истражене лежшта је мања од 10%, што указује на хитност организовања ове врсте истраживања, нарочито када је позната чињеница да се све количине нафте и гаса углавном увозе.

- остале енергетске сировине

а) Нуклеарне сировине

Најповољнија подручја за истраживања ове сировина РС су интргивни Просаре и Мотјајиде, терцијарни седименти на погзу Дервента-Прњавор-Украина, терцијарни вулканити између Сребренице и Зворника и палеозојски мањив југоисточне Босне.

б) Геотермална енергија

Геотермална енергија обухвата топлоту акумулирану у виду термалних и термоминералних вода. Подаци геолошких, геофизичких, геоморфолошких, нектонских, геохемијских, петрогенетских и хидрогеолошких истраживања БиХ указују да РС располаже знатним потенцијалима термалних и термоминералних вода.

На простору РС постоји низ појава и објеката термалних (минерализација мања од 1 g/l) и термоминералних вода (минерализација већа од 1 g/l). Укупна геотермална енергија на 18 најзначајнијих локација извора и бушотиња износи 58.16 MNh.

Могућности употребе енергије биомасе, енергије отпада, енергије вјетра и соларне енергије нису довољно истражене, али је сигурно да ће удно ових енергената у укупној потрошњи све више расти. Неопходно је изградити одговарајуће студије економске оправданости које би утврдиле висине тих потенцијала и могућности њихове употребе.

Потребно је да се нагласи и интензивира изградња планираних ХЕ, по једном од концесионих модела, као и малих ХЕ; да се за снажан потицај примјени обновљивих и алтернативних извора енергије и инсталационог пилот постројења, која ће користити енергију вјетра, соларну енергију, геотермалну енергију и енергију биомасе.

1.5.2. Метали

- руде гвожђа

Економски најзначајнија лежшта гвожђа у Републици Српској везана су за металогеним област Љубија, односно за прекарбонске и карбонске рудноне формације.

Досадашња истраживања дала су добре резултате у погледу рудних резерви које сада износе 350 милиона тона. На основу детаљних анализа рудних формација процењује се потенцијалним металогеним области Љубија на око 800 милиона тона нових рудних резерви, углавном маринског (Геосинклиналног) формационог типа.

Остале појаве руда гвожђа у Републици Српској везане су за палеозојски магматизам на планини Мотјајиде, околним Сребренице и Теслића и немају

већи економски значај. Мезозојски продукти распадана и марински претлажени седименти дати су значајне количине руде гвожђа на подручју Мокра Гора и Вардште, које се крећу око неколико стотина милиона тона, које са аспекта одговарајуће обраде и рентабилног коришћења нису технолошки ријешена, а се третирају као ванбилансне.

- боксити

Боксити у РС јављају се у четири рудноне формације. На планинама Видуши и Стрпци у кречњачкој формацији јурске старости налазе се боксити који још нису довољно истражени. У источној Херцеговини налазе се боксити, мостарског басена, само малим дијелом припадају Републици Српској. Значајнији су у преталожени боксити Бања која се налазе у једној неогеној језерској формацији. Сви поменути боксити захтевају тек озбиљна истраживања.

Најважнија лежшта боксита, међутим, су она из околине Власнице. Детаљно је истражено њихових 19 лежшта са преовлађујућим бокситом средњег и лошијег квалитета и резервама, које обезбеђују производњу за једну деценију при експлоатацији од милион тона годишње.

- оловно-цинкне руде

Терцијарна лежшта олова и цинка везана су за вулканогенно-неогену формацију. На подручју Сребренице терцијарна је велика број оловно-цинкових жила кје су у простору размјаштају у облику лезе. Дебљина жила је промјенљива, од неколико cm до 5 м. Производиља је покретна у руднику 'Саса', и то је једини активни рудник у РС.

Палеозојска налазишта олова и цинка везана су за тријаску ремобилизацију олова и цинка на палеозојским лежштима.

На основу истражаног бушења и катрирањем отворених профила на лежштима Брдо код Љубије, у седиментним масама установљене су зоне обогаћене сфалеритом и галенитом. Садржај Pb и Zn у богатим дијеловима износио је око 4-7%.

На подручју општине Српске у палеозојским шкриљцима, пјешчарима и кречњацима налази се читав низ мањих налазишта оловно-цинкове руде. На интересантније појаве су: Комилзови, Ровини, Саш-Драговац, Селдрен, Рајска, Рудине, Јеловач, Рајковина, Селште и Шојдици.

На више мјеста око граишног мањка Мотјајиде, те шкриљцима и пјешчарима нађене су танке галенито-сфалеритне жилце углавном микророзног значаја.

Тријаска налазишта олова и цинка везана су за порфирит-ројачку формацију. На југоистоу РС, на локалитетима Селдрен, Витцеба, Селште учене су појаве олова и цинка у метаморфисаним тријаским кречњацима, а код Калиновића и Челебића, те у зони Шиве-Рајковића, Попов Мост-Шћепан Поље могу се видјети жиле оловно-цинкове руде у јако атерисаним скупинама. У алувијалним наслагама код мањка Попов Мост регистроване су појаве Pb и Zn, а у каменистоу Рогој код Калиновића жилце галенита са перујитом у кречњацима.

- бакарне руде

Палеозојска налазишта бакар везана су за тријаску ремобилизацију бакар из палеозојских лежшта. На више мјеста која су Српска, Трентишта, Јабуке и југоисточном дијелу Републике Српске, запажене су појаве бакар које нису од економског значаја.

На подручју Љубије у лежштима Брдо, Литица и Козин у седиментима утврђене су мање концентрације минерала халкопирита, тетраедрита и бурворита, ковелита, маладаита и зурита. У лежштима барита код Благаја у близини Новог Града запажено је да баритне жиле уз сиперит и кварц, садрже мјестимично тетраедрит и халкопирит.

Тријаско-јурска налазишта бакар везана су за порфирит-ројачку формацију. У оловно-цинковим жилама које се протежу из лежшта Шупља стијена у Црној Гори и на југоисточном подручју Републике Српске, регистроване су појаве бакар на локалитетима Крапа Јела, Селдрен и Челебића у којима се садржај бакар креће од 0,1-0,3%.

На сјеверозападу Републике Српске; на планини Козари у зони Црне ријеке запажене су појаве минерала бакар, халкопирита, сфалерита и галенита уз дијабазе и вулканогенне седиментне стијене, вјероватно јурске старости.

Терцијарна и квартерна налазишта бакар везана су за вулканогенно-неогену формацију. На сјеверозападном подручју РС, у оловно-цинковим лежштима Сребренице, утврђена су мања налазишта минерала бакар, сфалерита и халкопирита.

- маганске руде

Тријаска вулканогенно-седиментна налазишта везана су за порфирит-ројачку формацију. У рејону Озрена регистроване су налазишта маганске руде. Код Шеховића су констатоване минерализације Mn у више мањих слојева и совица у подним којих су анализирани кречњаци, а у кровини вулканогенно-седиментне творевине (ројачни, аргилити).

У општинском појасу Динарида учена су мања рудна тијела Mn обично у алтерацији са црвеним ројачима. Најзначајније појаве су код Котор Вароши, Челина, бањалучке Козаре и Рудог и припадају дијабазо-ројачкој формацији.

Препеионована лежшта Mn констатована су на више мјеста у пермкарбонатним седиментима код Србина и Братунца и кредним седиментима код Гаика.

Инфилтрациона лежшта се јављају у зони примарне минерализације Mn, гдје су запањене пукотине и прелине у кречњацима, ројачима и другим стијенама. Најзначајнија налазишта су у околини Рудог.

1.5.3. Подземне воде

Недостатак питке воде за снабдевање становништва као и чисте воде за потребе у индустрији, данас је један од највећих свјетских проблема. На простору Републике Српске постоје значајне акумулације подземне воде. Издвојене су акумулације подземних вода у стијенима интргануларне порозности, пукотинске и пукотинско-кавернозне порозности. Стијене интргануларне порозности захватају подручје слива Саве (Семберија, Шамацко-Братанско поље, Бродско поље, Дубовско поље), слив Босне (сјеверни долу алувијна ријека Босне), слив Уне (Приједорско-санско поље). Стијене пукотинске и пукотинско-кавернозне порозности припадају сливовима Саве, Врбасе, Дрине (област Романија, Девскац и Јавор, област Јоханска и Требињска, област Добрун, Рудо, Чајинце, Српине) слив Дрине и Неретве (област Трескавица, Леђина и Зеленогора), слив Неретве и Требињине (Чемерно, Гацко, Невесиње). Билансне резерве у водосним срединама интргануларне порозности износе 31,17 м³, а укупне 9,10 м³, док се билансне резерве у водосним срединама пукотинске и пукотинско-кавернозне порозности 18,16 м³, а укупне 41,79 м³. Свеукупни биланс подземних вода, посебну пажњу треба посветити заштити вода од загађења.

1.6. КОРИШЋЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ НАФТЕ И ГАСА

На основу дуготрајаних нафтно-геолошких истраживања најперспективније подручје у погледу истраживања у наредном периоду, је подручје Посавине. Истраживање потенцијалних лежшта нафте, до сада је указало на потребу великих улагања у дала геолошка истраживања овега ресурса ради добијања података за позадније планирање будућег развоја енергетике и сагледавања могућег учешћа овог ресурса у укупном економском билансу Републике Српске. Као потенцијална лежшта сматрају се и области јужке и источне Херцеговине.

Пошто се ради о специфичним методама истраживања и експлоатације које карактеришу велика финансијска улагања, рјешавање овога проблема, у складу са досадашњим позитивним свјетском праксом, намеће се кроз концесије и успостављање концесионих односа са потенцијалним концесионарима.

1.7. КОРИШЋЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Градско грађевинско земљиште је изграђено и неизграђено земљиште у градовима и насељима градског карактера, које је планирана за уређење простора и урбанистичким плановима намјенљено за изградњу објекта.

Остало грађевинско земљиште је изграђено и неизграђено земљиште намјенљено за изградњу објекта, а налази се ван зоне градског грађевинског земљишта, односно ван градова и насеља градског карактера.

Изградња градова и насеља градског карактера на градском грађевинском земљишту и осталом грађевинском земљишту обавља се у складу са регулационим планом и сматра се општим интересом.

Градско грађевинско земљиште може бити у државном и приватном власништву.

Градско грађевинско земљиште у приватној својини је изграђено грађевинско земљиште и то је земљиште испод објекта и земљиште које служи за редовну употребу објекта, односно земљиште на коме је постојало трајно правдо коришћења.

Градско грађевинско земљиште у државном власништву може бити:

- земљиште које је претежно изграђено и као такво чини просторно функционалну целину у граду и насељу градског карактера;
- земљиште обухваћено границама урбанистичког плана града, односно насеља градског карактера које је предвиђено за проширење града, односно насеља;

- земљиште на другом подручјима предвиђеним за стањење и другу изградњу (приградска насеља, друга већа насеља, рекреативно-туристички центри, подручја намјенљена за изградњу кућа за одмор и опоравак и друге сличне намјене).

Скупштина општине или скупштина града може по овлашћеној ресорног министарства, неизграђено грађевинско земљиште у државној својини додељивати физичким и правним лицима на коришћење, ради изградње трајних грађевина у складу са регулационим планом.

Градско грађевинско земљиште се додељује путем јавног позива, изузев случаја непосредне погодбе предвиђене законом.

За додјељено земљиште физичка и правна лица плаћају накнаду, и то накнаду за додјељено земљиште и накнаду за трошкове.

- накнаду за привредне издвојности градског грађевинског земљишта и погодности већ изграђене комуналне инфраструктуре.

Ова накнада се утврђује у овисности од зона које се дефинишу на основу: положаја земљишта, степена опремљености земљишта комуналним објектима и инсталацијама, саобраћајне повезаности, врсте и капацитета објекта за свакодневно и периодично коришћење, степена повезаности објекта за здравствену заштиту, школовање, културу и дјечју заштиту, природних и еколошких услова кориштења земљишта, као и што су нагиб терена, оријентација, осунчаност, температура ваздуха, вјетрови и загађеност ваздуха.

1.8. КОРИШЋЕЊЕ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА

Шуме и шумско земљиште су један од најзначајнијих ресурса Републике Српске, а по шумовитости, Република Српска заузима треће мјесто у Европи са површином од 0,8 хектара шумског земљишта по становнику. Укупна површина државних шума и шумско земљиште, износи око 1 000 000 хектара, од чега на високу шуму отпада око 560 000 хектара, на издвојене шуме око 170 000 хектара, а на остале површине око 270 000 хектара, у које спадају шикаре, голети, крил, итд. Површина приватних шума износи око 250 000 хектара, тако да у Републици Српској укупно има око

1 250 000 хектара шума и шумско земљиште.

Шумска и шумским земљиштем управља ЈДП 'Српске шуме' у чијем се саставу налази и Шумска гадистаза, истраживачко-развијачки центар и генерална дирекција.

Укупна залиха свеукупне дрвне масе у државним шумама износи око 180 милиона м³, од чега залиха у високим шумама износи око 158 милиона м³. Годишњи запремни прираст у државним шумама износи око 5,4 милиона м³, а могући обим сјече износи око 4,1 милиона м³.

Укупна залиха дрвне масе у приватним шумама износи око 100 милиона м³, а могући обим сјече износи око 4,1 милиона м³. Укупна површина државних шума и шумско земљишта треба развити нову стратегију у сектору шумарства којом би се успоставио одржив менаџмент, што подразумева рационално гадовање шумама, примјену савремених достигнућа у подручју шумарства и смањење трошкова пословања. Све ово подразумева праћење залиха дрвета по врстама и квалитету, прираст дрвета, сјечени масе и њен квалитет, али и врсту и квалитет других производа шума, који могу бити предмет концесија, као на примјер узгој шумских животиња, љсковог биља, гљива, шумских плодова, производњу ароматског и јестивог биља, сјемена, савина, дрвенот угља, шљунка, камена, итд. С обзиром да се шуме и шумско земљиште не може приватизовати, рјешавање овог проблема се може наћи у концесионо улагању домаћих и страних привредних субјеката, регистрованих за обављање послова у шумарству. У додјели ове врсте концесија мора да учествује и локална заједница и да се води рачуна о укупним површинама које су јалу на концесију поједином концесионару.

Потребно је уобрати својинску трансформацију у шумарству, с тим да се претходно идентификују државни капитал у шумарству, а за то је потребно:

- усавијати измјене и допуне Закона о шумама;
- програм рада у шумарству;
- потребне подзаконске акте;
- укупљавање шумско-привредних подручја;
- извршити сертификацију шума и
- водити рачуна о просторној усклађености расположиве дрвне сировине с приватизованим и реконструисаним капацитетима за прераду дрвета.

1.9. ЛОВСТВО И РИБОЛОВ

1.9.1. Ловство

Од укупног просторства Републике Српске ловне површине обухватају око 2 000 000 хектара, од чега близу половине обухватају шуме и шумско земљиште, а остало пољопривредно земљиште и вољне површине. Ловство се до сада обављало у облику спортског лова, јер су корисници установљеног ловишта махом била ловачка удружења. Ријеђе су корисници ловишта били приватни субјекти, односно привредне организације за обављање привредно-туристичког лова.

Процењује се да је бројно стање племените дивљаци у сталном опадању и да је попуњеност капацитета ловишта врло ниска о креће се у границама од 15% до 40% за поједине врсте. Капацитет ловишта представља матичне фондове дивљаци на крају зиме који треба да кроз репродукцију објективне извршности прираст. Повна прираста и ловство имају ишеструке корисне функције, привредну, посебно у туристичкој привреди, спортско-рекреативну и еколошку, те је као таква погодна за концесионо улагање, чиме би се успешно обновило и унаприједило основи фонд аутохтоних, ридетких и проириједних врста дивљаци (дивокоза, мељави, велики тетривић, муфлон итд.), а држава дошла до значајних нових средстава кроз плаћање концесионе накнаде.

Неопходно је приступити измјенама и допунама постојећег Закона о ловству и подзаконских аката донесених у складу са Законом у циљу уношења и нормирања институције привредно-туристичког лова.

1.9.2. Рибарство

Ова привредна делатност у Републици Српској има велике могућности. Постоје већ изграђени бројни рибањаци-топловодни и хладноводни. Површина рибњака износи око 3600 хектара, а планирана потреба је до 4500 хектара. Запремина са два пуњења топловодних износи око 100 000 000 м³ са потребним протокном у току године 3,40 м³/сек.

У рибарству се отварају широке могућности за разне концепте концесионих улагања, чиме би се омогућила реконструкција постојећих и изградња нових рибњака, те ријешити проблеми сталног дојтока воде.

Велики проблем садашњег стања рибњака је отворено снабдевање водом и запуштеност рибњака, тако да је значајан процјенат површине ван употребе. Истраживања и развој ове гране привредне крећу се у три правца:

- унапређење рибарства у природним водотокима;
- организовање производња у отвореним водама и водним акумулацијама;
- организовање производња у рибањацима у два основна правца:

- пастрмски рибањци

- шарански рибањци

Требало би истаћи да је ово веома чиста производња, која незнатно утиче на квалитет воде изнадно од испуштања.

Дојетком концесија у овој области, ова грана би постала економско добро, а не као до сада привредни ресурс од кога

моторна горива, течни нафтни плив и многобројне производе који се користе у грађевинарству и градњи путева.

Други капацитет је Рафинерија моторног уља у Модрици, која представља технолошки наставак прераде и дораде производа из Рафинерије нафте-Брод. У овој рафинерији се производе моторна уља, разна техничка уља, парафини, моторна и друга мајна.

Трговинска сфера обухвата капацитете којима се реализује пласман нафтинских деривата, њихов транспорт и складиштење.

Потребне домаће тражишта за моторним горивима износе око 1,5 милиона тона годишње, а Рафинерија нафте даје тражишту око 500 000 тона.

Потребно је што први повећати обим производње у нафтној сектору, чиме би се повећали технички ефекат и тиме отвориле велике могућности за изградњу цјевовода, транспорт и складиштење нафте уз финансирање засновано на концесионалним уговорима.

1.10.2. Гас

Као облик енергије природни гас је један од најколективнијих енергената, због својих еколошких и технолошких предности. Развој овог сектора највише ће зависити од збињања у регији. Планирана је изградња „Јужноевропског цјевоводног прстена“ али се још увијек ради о независном пројекту. У Републици Српској гасни сектор чине два предузећа и то: Гаспром-Пале (градња цјевовода Кладан-Зворник-око 20 км) и Сарајево гас-Луковани (градња цјевовода Зворник-Кладан и врши дистрибуцију гаса у општини Српско Сарајево).

Количине природног гаса, за Републику Српску се увозе из Руске Федерације и транспортују се преко цјевовода Украјине, Мађарске и Србије и Црне Горе.

У дугорочном развојном програму потреба за гасом, разматране су три варијанте: висока, средња и ниска, од којих је најперспективнија ниска варијанта, која подразумева кориштење домаћих извора енергије уз једлиничну употребу плина тамо, где је домаћа енергија економски неконкурентна.

Јачање капацитета и унапређење корисних ефеката у плинском сектору, заснива се на изрази алтернативних правних облика плина, изрази подземних складишта, побољшању фактора отпорности на постоећем цјевоводу, ширењу дистрибутивне мреже кроз проширење попутне и приватне стратешких партидера да кроз концесиона улагања учествују у програму гасификације Републике Српске.

Ово подразумева и сталне активности у настојањима да се један од кракова „Јужноевропског цјевоводног прстена“ инсталира и кроз Републику Српску. У јуну 2002. године додјела је концесија за изградњу магистралног гасовода. Потребно је концесионалним уговорима ријешити питање дистрибутивне мреже у градовима.

1.11. ИГРЕ НА СРЕЊУ

Игре на сређу су игре које према правилима организације приређивачи игра на сређу, у којима се учесницима у игри жури могућност стицања добитка у новцу, стварима, правима или услугама, а исход игре не зависи од знања или умјешности учесника у игри, већ од случаја или некое неизвесног догађаја.

Игре на сређу су:

1. класичне игре на сређу:
  - лутрија (класична, експрес, инстант и др),
  - лото,
  - спортска прогноза;
2. посебне игре на сређу:
  - играчиње (казино),
  - аутоматске игре на сређу,
  - аутомати за забаву;
  - 3. томбола- Бинго;
  - ТВ томбола,
  - класична томбола;
  - 4. спортске класификације;
  - 5. наградни конкурсе.

Игре на сређу су најчешће комбињују са туризмом и угостителством и на тај начин стварају се претпоставке за стицање значајних средстава. Правилном законском регулацијом и атрактивном понудом, могуће је привући и стране инвеститоре да путем концесија учествују у приређивању игара на сређу и комплетирају туристичке понуде.

1.12. ПОШТАНСКЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈСКЕ УСЛУГЕ, ИЗУЗЕВ ЗАЈЕДНИЧКИХ И МЕЂУНАРОДНИХ КОМУНИКАЦИЈА ИЗ ЧЛАНА (Ш) У СТАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1.12.1. Поштанске услуге

Поштанске услуге у Републици Српској обављају се поштанском мрежом коју чине јединице поштанске мреже, њихови посебни организациони дијелови, као и средства поштанске мреже. Поштанске услуге у Републици Српској обавља Предузеће за поштански промет Републике Српске а.д. Бана Лука. Ово предузеће покрива подручје од 24.983 км², на ком живи 1,4 милион становника. Поштанске услуге се обављају у преко 260 јединица поштанске мреже. Једна пошта општинаје 5435 становника на подручју од 96 км², односно 1 шалтер општинаје 3161, а поштанска саудачић 2975 становника. Транспорт поштанских поштовања у Републици Српској организован је на 89 линија, сјеровна у унутрашњем и међународном саобраћају.

Измијенена пошта у Бана Луци обавља међународни поштански саобраћај са свим земљама свијета, од чега се 50% обавља преко измијенене поште у Београду, 40% преко измијенене поште у Сарајеву и 10% преко измијенене поште у Мостару.

Пошта се класични поштански сервис, у овом ослоњу на писмо, смањује, пошта се мора оријентисати на стратешки развој следећих делатности: пренос физичког терета, пренос новца, пренос докумената (e-mail, fax, хибридни сервис), банкарске сервисе (финансијски сервис платног промета, штеђања) и специфични сервис (on-line, Business-to-Business, властита продаја).

У развојном програму се не види битна потреба за класичном поштом, зато, поред побољшања делатности, пошта своје услуге базира на новим могућностима и то: дјеловању на тржишту транспорта и дјеловању на тржишту банкарско-финансијских услуга, што отвара велике могућности за потенцијалне концесионаре.

У циљу унапређења стања у овој области, потребно је дојиниети:

- Закон о поштанским услугама;
- подзаконска акта;
- Закон о оснивању и дјеловању финансијске институције у оквиру поште.

1.12.2. Телекомуникацијске услуге

У овом тренутку су телекомуникације у Републици Српској на врло ниском нивоу, слично нивоу државног стандарда, у поређењу са развијеним па и средње развијеним европским земљама. Пенетрација (број прикључака на 100 становника) у фиксној телефонској је 22,6%, у мобилној телефонској нешто преко 35%, а интернета око 2%, у кабловској ТВ мање од 1%.

У технолошком смислу наше телекомуникације пуно не заостају за европским и свјетским. Степен дигитализације система преноса практично је на нивоу 100%, а дигитализација комуникацијских система на нивоу 70%. Мобилне мреже грабеће су у дигиталној технологији (систем 2G). Постепено се увозе системи 2, 3G, а развијају се и у увођењу система 3G (систем треће генерације). Основу транспортне мреже чине оптички каблови, што осигурава виши степен квалитета преноса информација.

За повећање пенетрације на 40% у фиксној телефонској, на 50% у мобилној телефонској, те барем на 20% у интернету и кабловској ТВ, требало би уложити око 650 милиона КМ.

Очекује се приватизација Телекома РС, увођење система треће генерације мобилне телефонске УМТS система, што захтјева додатна улагања у инфраструктуру и посебно плаћање лиценца за употребу УМТS система, изградња информацијско- комуникацијских мрежа на нивоу Босне и Херцеговине, повећавање оптичких каблова са суседним земљама, изградња широкоопасне кабловске ТВ мреже (са сервис: видео, брзи интернет и IP телефонској), с Маш-т и регионалним чворовима узвизан откиком са дигиталним преносом, даљна дигитализација фикснег ТВ система и повећање пенетрације корисника фиксне и мобилне телефонске.

Све ове наведене активности пружају велике могућности за успостављање концесионалних односа у складу са Законом о концесијама. Због тога је нужно да ресорно министарство убрза активности на припреми документације за јавне позиве.

- У циљу унапређења стања у овој области, потребно је:
  - усклађивање тарифне политике те усклађивање цијена локалног и међународног промета;
  - трећа оператерска лиценца за мобилне комуникације;
  - универзална услуга и механизам њеног финансирања;
  - лиценцирање садржаја провајдера;
  - припрема за лиценцирање оператера за УМТS систем.

1.12.3. Медији

Медије у Републици Српској морамо посматрати у склопу медија Босне и Херцеговине због специфичности саме природе овог предмета концесије. Електронске медије чине 183 станице, 42 ТВ и 141 радио станица.

Организоване су углавном на локалном нивоу. Већина електронских медија су комерцијалног значаја, а јавни сервиси су Радио-телевизија Републике Српске, Радио-телевизија БиХ и БХТ. Један дио општинских медија је такође јавни.

У систему медија потребно је провести пројекат унапређења инфраструктуре и модернизације преносне мреже РТВ сигнала, пројекат дигитализације ТВ и радио сервисних услуга, а такође и пројекат унапређења медија јавног сервиса. Потребно је да шта је потребно на нивоу Републике Српске објединити око 20 милиона КМ, што отвара довољно простора за снажну активност на пољу концесија, које су у систему медија у свијету jako присутне.

1.13. ПУТНИЧКИ И ТРЕТНИ ЖЕЉЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ

Путнички и третни жељезнички саобраћај је знатно нижи од европског пројекта. Постојећа жељезничка мрежа не може се користити у номиналном капацитету, јер није извршен свеобухватан ремонт путра, осигурање бројних прелаза, осигурање станица, ремонт радионичких капацитета, те обнова возног парка. Не постоји адекватан број путничких кола или возова за промет на средњим и дужим релацијама. Обим транспорта терета масовних роба (угља и руде) још увијек је врло низак, што значајно утиче на ниску економичност рада жељезнице. Овакав обим транспорта не омогућава стварање довољних прихода од транспорта за покривање трошкова жељезнице. Обим теретног жељезничког и путног превоза је данас на нивоу 15% од обима оствареног 1990. године.

У плану је ревитализација и изградња туристичких линија, на којима би саобраћај туристички возовима, а теретни возовима са највише поклапа са теретом укнуте устакотне жељезнице. Ови правци би имали велики значај за развој туризма и саобраћајног из регије.

Концесије и концесиона улагања су један од могућих начина рјешавања овога проблема.

1.14. ЈАВНИ ЛИНИЈСКИ ПРЕВОЗ ЛИЦА

1.14.1. Јавни линијски превоз лица

Јавни лијски превоз лица подразумевају:

- превоз лица на домаћим линијама;
- превоз лица у локалном саобраћају.

За области превоза лица на међународним и домаћим линијама, концедент је ресорно министарство, а за област превоза лица у локалном саобраћају, концедент може бити локална јединица власти, уз претходно сагласност ресорног министарства.

За превоз лица на међународним линијама, концесија се може дојиниети прамом лицу, ако је полазак или одређити на територији Републике Српске. Ове концесије треба дојиниети на краће рокове, ради остваривања конкурентности и бољег квалитета услуга, на рок 5-8 година.

1.14.2.Трамвајски или тролебуски превоз лица

Бана Лука има велике проблеме у унутрашњем саобраћају. Треба размотрити успостављање трамвајског саобраћаја. На тај начин би се превоз лица могао обављати сигурније и ефикасније од постојећег. Истовремено централни дијелови града би се значајно растеретили у саобраћају моторних возила, тако да би се ужи центар могао пријемно и пешачком зонам. Успостављањем трамвајског саобраћаја би се значајно смањило загађење града, а ужа градска зона учинила конформнијом за живот и рад.

Успостављање трамвајског саобраћаја за превоз лица, путем концесија, може се остварити етапно:

1. етапа уже градско подручје;
2. етапа све са даљим градским зонама, првенствено према Лакташима;
3. етапа могуће пројекције трасе према Градцима;

1.15. КОРИШЋЕЊЕ ЉЕКОВИТНИХ, ТЕРМАЛНИХ И МИНЕРАЛНИХ ВОДА

На простору Републике Српске регистровано је низ појава минералних, термалних и термоминералних вода чија лековитост је већ одавно позната.

Најзначајније активне баше су: Мљечаница- Козарска Дубица (сумпорите минералне воде), Црни Губер- Сребреница (арсенско-жељезовите-сулфатне-радионуклидне воде), Вишegradска баша- Вишеград, Кулаши-Прњавор (термалне воде) Дворје- Бијелица, Ђезиљани- Нови Град, Бања Врљани- Теслић Српске Топлице, Слатина - Лакташи (термоминералне воде), Козуљ-Зворник (угљично-киселе минералне воде). Осим активних баша широм Републике јавља се велики број недовољно истражених изворишта минералних, термалних и термо-минералних вода којима се у наредном периоду треба дати већи значај са аспекта могућности коришћења у бањске сврхе.

1.16. ИСТРАЖИВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ НЕМЕТАЛИЧНИХ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА

1.16.1. Керамичке и вагосталне глине

Већина познатих лежишта керамичких и вагосталних глина у Републици Српској груписана су унутар приједорског неогеног басена и везана су за класичну плиоценско-квартарну рудосноу формацију. Истражено је преко 15 лежишта која се налазе у 4 рудне зоне и то: Брезичани-Козарак, Бишани-Хамбарине, Гомашани-Теслић и Омарска, чије укупне површине износе 80км². Степен истражености је око 7,6%. Укупне категоријске резерве до сада истражене су око 36 милиона тона.

Поред наведеног, потребно је споменути и лежиште Украина код Челинца, које припада башњачко-терцијарном басену. Потенцијалне геолошке резерве тамошњег глиначе од 450 000 тона омогућају њену успешну примјену у индустрији.

Могућа је експлоатација ових сировина.

1.16.2. Бетонит

Посторно и генетски, лежишта бетонита су везана за неогену широкотласно-угљеноу формацију. Лежишта бетонита, Бијелица се налази на око 10 км сјеверозападно од Новог Града.

Геолошке резерве бетонитских глина истраженим дијелом лежишта, износе укупно око 6 милиона тона (од тога у С1 категорији око 2,1 милиона тона). Експлоатација бетонита одвија се на ПК Соколан у околини Шинова. Потребно је споменути и појаве бетонитских глина у рејону Добоја (Радећ, Жабањак и Тречећ) односно појаву Горње Каменице у рејону Зворника.

1.16.3. Каолин

Лежишта и појаве каолина у Републици Српској заступљена су у подручју масива Мотјајини и у подручју Сребренице. Мотјајини гранитски масив налази се у близини ријеке Саве и то између доњих токова, односно ужо ријека Врбаса и Украјне. Подручја са највиђим бројем до сада откривених налазишта каолина су: Кобаши, Биљови, Гребско-Камени Поток и Филиповица Коса. Експлоатација каолина на овом подручју врши се на ПК каолинског гранита „Башића Барс“ Кобаши Србац.

Лежишта и појаве каолинског подручја Сребренице груписане су у два рејона и то: Рејон Братунац са лежиштима Братунац и Тегаре и појавама Бјеловац и Сикирићи. Рејон Сребренице обухвата појаве Вукосаљевићи, Црни Губер и Јадрар.

Општи степен истражености овог подручја са лежиштима и појавама каолина веома је низак, осим лежишта Братунац где је развијена експлоатација каолина знатнијег интензитета.

Корисна супстанца лежишта Тегаре је по квалитету слична сандикомског лежишта (лежишта Братунац). Степен истражености лежишта је веома низак, а геолошке резерве се процењују на око 2,5 милиона тона.

1.16.4.Онекарске глине

Лежишта онекарских глина су груписана у оквиру неогеног басена и углавном су заступљена у свим дијеловима Републике Српске. Најзначајнија лежишта која су у експлоатацији су: лежиште Пукши- Лонаре, лежиште Туњац-Бања Лука те површински копови онекарских глина у Бијелици, Приједору и Зворнику.

1.16.5. Кварцити пијесак

Најзначајнија лежишта и појаве кварцитног пијеска у Републици Српској налази се у приједорском басену, подручју Добој- Модрича и подручју Зворник-Козуљ.

Детаљна геолошка истраживања, испитивања квалитета и могућности обогачивања кварцитног пијеска приједорског неогеног басена изведена су на три лежишта: Алићи, Брезичани и Омарска. Укупне геолошке резерве А+Б и Ц категорије наведених лежишта износе 14 100 000 тона, а потенцијалне резерве се цијене на око 80 000 000 тона.

Подноује Добој- Модрича изграђују великом дијелом плиоценски марински седименти, ма којима значајно учествује измучу кварцитног пијеска. Истраживана лежишта кварцитних пијескова овог подручја налазе се у атарима следеће: Клокотница, Пелић, Љескове воде и исто неомисне називе. Верификоване геолошке резерве лежишта Клокотница А+Б+Ц износе 3,5 милиона тона а лежишта Пелић 1 650 000 тона.

Подноује Зворник- Козуљ, у свом средњем дијелу површине од 80 км², обухвата и низ лежишта кварцитног пијеска од којих је већина само проспектни-јски обрађена (Кисељак, Јасеница, Слатина, Макоши, Буџица и Табанићи). Експлоатацијски обрађена лежишта кварцитног пијеска су: Бијела Стјена, Шабиња Брдо и Грабовићи. Једино перспективно лежиште у погледу експлоатације је лежиште Бијела Стјена са верификованим геолошким резервама А+Б+Ц категорије од 1,5 милиона тона.

1.16.6. Магнезит

Магнезитска лежишта Републике Српске генетски и просторно су везана за зону ултрабазичног типца у Динарицима (серпентинитским периодита и серпентинита). Са до сада истраживана лежишта на овом подручју припадају хидротермално-жачном типу, као и изуму мање појаве инфилтрационог типа које се јављају у Петрову. Према геолошком положају могу се издвојити три магнезитска рејона и то:

- магнезити ултрабазичног масива Пастирева и Козаре;
- магнезити пијеска крајњоко-коловат масива;
- магнезити западног дијела златиборског масива.

1.16.7. Хризотила-азбест

Најинтезивнија азбестизација локализована је у Петрову гдје се врши и експлоатација. Поред онекарског рејона, у отвореном масиву сређу се и друге појаве азбеста које су дјелимично истраживане али су само регистроване. Потребно је споменути и штејнтонити азбестизације масив, гдје је азбестна минерализација констатована у локалитету Брегови на површини од 2 хектара.

1.16.8. Гипс и анхидрит

Најзначајније налазиште ове сировине, које је у експлоатацији, свакако је лежиште Петковац у околини Новог Града са утврђеним балансом резервама гипса А+Б+Ц категорије од 6,5 милиона тона и потенцијалним резервама око 2 милиона тона, што га сврстава у лежишта за експлоатацију. Активна експлоатација ове сировине врши се у околини Шинова на лежишту Дочини и Орловаца. Поред опшних лежишта у експлоатацији, лежишта гипса се налазе и подручјима Мркоњић Град (Медна), Србница, Тјентишта и Чајница.

1.16.9. Барит

Лежишта као и минералошке појаве барита у Републици Српској налазе се у палеозојском прејадорском, шкриљавом и карбонатном фашијама. Најзначајнија лежишта налазе се у Љубићкој металогенетској области и везана су за рудноосне формације младе палеозоика. Дефинисане су рудне зоне Нови Град- Видрењак и то на Стражевичком и Видрењачком рудном пољу. Највеће лежиште барита је Видрењак са око 1,1 милиона тона, а потенцијалне резерве ове области износе око 3,5 милиона тона. Социјетат барита тј. лежишта са прословитим прејадором и роница у лежишту Цериви сјеверозападно од Бана Луке достује дебљину од преко 20 м, са садржајем Ba SO₄ од 90-95%. Лежишта сличног типа налазе се на граници верфенских фашија и среднојурских крајњача у подручју Металке код Чајиника. Може се констатовати да је лежиште Видрењак могуће експлоатирати.

1.16.10. Флуорит

Флуоритно-баритна лежишта и појаве се налазе у ширим просторима Приједора. Најзначајније је лежиште Жуње, које се налази у међупростору четри чисто баритна лежишта.

1.16.11. Фелдспати

Економски најперспективнији носоци минералних пигмената унутар Републике Српске најчешће су у ширим просторима Приједора, Мотјајини, Петровац и Пала.

1.16.13. Туфови

Веће масе туфова на овим просторима констатоване су у неогену љешњанско-челинског и приједорског басена. Посторно и генетски везани су за неогену широкотласно-угљеноу формацију. У приједорском басену, на ујем простору Прњавор-Украјна, туфови су откривени у саставу слатководних седимента бунградско-хелвета на слиједним локалитетима: Пилићи, Мравини, Рудојини, Танисели, Тубаково Брдо и Ралевац.

Верификоване геолошке резерве овог лежишта А+Б+Ц категорије достуку око 600 хиљада тона туфа и омогућају примјену ове сировине у цементној и битуменској индустрији. Углавнички басен у повлати и гатачки басен у подину угљеног слоја садрже значајне количине туфова.

Могућа је експлоатација ове сировине.

1.16.14. Кречњак

Лежишта кречњака на овим просторима везана су за горњоермо- мезозојско-палеозојске формације. Учешће кречњака у литостратиграфској грави постепено се повећава издуби од горњег девона и карбона преко пермо тријаса, тријаса, јуре да би у крвини достигла максимално значајности, односно постао основни литолошки члан унутар кога се поједино јављају доломити и доломитични кречњаци.

Палеозојски кречњаци су мањег распрострањења, ријетко су хемијски чисти, доста су инкулпаци и тектонизирани, на им је домен пријемно ограничен, а у већини случајева су експлоатирани услове непогодни, па су без већег економског значаја.

Тријаски кречњаци, ширег домена примјене, јављају се на неколико мјеста у виду већих маса, а остали дио чине кречњаци ограничене дијела тријасне (Дервини Кула) и кречњаци који врло често атенирају са теригеним творенима, па се онечишћени. Најзначајнији активни каменоломни кречњака тријаске старости су: Државина-Приједор, Бјелаци-Мркоњић Град, Лубово-Шинова, Украјна-Челина и Лапачина-Српско Сарајево.

Јурски кречњаци представљају квалитетну сировину ширег домена примјене. Најзначајнији активни каменолом унутар јурских наслага су: Љубачево-Бања Лука и Крајевини-Нови Град.

Креде наслага заузимају велике површине и њих уз сличне торевине граде кречњаци ширег домена примјене. Од активних каменолома кредине старости најзначајнији су Котловини-Кисељско, Дракуљина-Бијела, Луци До и Турментити Зубци-Требњење.

Најзначајнија лежишта кречњака палеозојско-соленске старости су: Хадровици и Липан-Добој и Каменица-Теслић.

1.16.15. Доломит

Најзначајнија лежишта доломита у Републици Српској налазе се у њеном сјеверозападном дијелу. Ради се о великим тријаским доломитским масама, недовољно истраженим, на потезу Блатна-Отока код Новог Града и Драгогана-Слов

ју се два лежишта мермера на којима се врши експлоатација и то: Зелени Вршцицаи, Романин-Шкочињи и Гаџица на Просари.

1.16.17. Лапор

Лежишта лапора у Републици Српској су углавном, везана за неогене басене уз територио-угљеносно формацију. Нешто детаљније, обрађен је лапор у лежишном рудном пољу, где је детаљније истраживан уз улаз и констатован као кровна наслага утаа. Потенцијалне резерве се процењују на око 520 милиона тона м'.

Поред описаног, најзначајније лежиште лапора се налази у гатачком и угљеником угљеносно-угљеником басену који се налази на северној страни утаа. Резерве су знатне, а квалитет силовине одговара захтевима цементне индустрије.

Може се рећи да се ове силовине могу експлоатисати за потребе фабрика цемента.

1.16.18. Остале неметалне минералне сировине

Потенцијалне, у већој или мањој мери, недовољно истражене силовине на територији Републике Српске су свакако следеће: графит, графитични шкриљци, кварцити, ројанци, пулозански дојаци, стигене за петругију (дијабаз), бијели боксити, срабар(итар), горњешне(брана), камена (куњинска) сл(Лопаре, Мајдан Јајра, Градишка, подручје западно Козаре, подручје Пљивара, Борати (подручје шибошничко-лопарског дојаци) и др.

За остваривање планова и снажних позитивних ефеката концесија у минерално-силовинском комплексу потребно је:

- постојити Закон о рударству, преуредити у складу са аналогним законским актима у земљама из које се добијају сировине са исти мора поштомно да делује на привлачење иностраних инвеститора, без непотребне рестриktivности;

- закон о геолошким истраживањима преуредити и ускладити са сличним законима и начинима регулациса одговарајуће проблематику, као у земљама ЕУ, или у другом земљама развијених тржишних привреде;

- дојити нови Закон о привлачењу иностраних ресурса, односно Закон о прављању и коришћењу природних ресурса Републике Српске.

Међутим, да би систем концесија у минерално-силовинском комплексу Републике Српске функционисао на оптималан начин, потребно је обезбедити следеће:

- држава мора имати јасно разрађену дугорочну стратегију односа према минералним сировинама, посебно њиховом геолошким истраживању, организацији и финансирању;

- прецизно морају бити дефинисане минералне сировине, рудници и геолози за истраживање;

- у предлаженом периоду потребно је финансијски ојачати постојеће геолошке и рударске организације да припремају и изграђују потребне подлоге за давање концесија;

- за свако лежиште које се уступа на концесију, потребно је израдити његов „картон“ (наосн, личну карту), у коме би се налазили сви најзначајнији подаци;

- одговарајући државни органи мора уредно водити катастар концесија;

- преко одговарајућих лигитација стварати предуслове за привлачење малих и средњих предузетника који су заинтересовани за улагање средстава у мала лежишта;

- при осталим условима, обезбедити организацијама које се баве геолошким истраживањима, рударским пројектима, геолошким испитивањем минералних сировина и сл. имати приоритет на добијању концесија;

- укupan административни поступак око давања концесија, контроле реализације уговореног и извођења руда и експлоатације, мора бити упрощен, рационалан и ефикасан.

1.17. ХИДРОМЕДИОРАЦИОНИ СИСТЕМИ И СИСТЕМИ ЗА ВАЂЕЊЕ МАТЕРИЈАЛА ИЗ ВОДОТОКА И ВОДНИХ ПОВРШИНА

У равничарском дијелу Републике, поред ријеке Саве, Уне, Врбаса, Босне и Дрине, формиран су хидромедиорациони системи. Заштита оних система од ванских вода постигнута је изградњом насипа са извођењем воде на нивоу стогодишњих вода од 1,20м и одводним каналима и насипима уз те канале. Заштита од унутрашњих вода хидромедиорационих система постигнута је изградњом пумпних станица и основне каналске мреже.

Систем одводњавања је у директној вези са заштитом од поплава. Одводњавање плодних полипривредних површина у Посавини је рјешено изградњом хидромедиорационих система на подручјима Дубицке равни, Пљиве поља, Срабачко-Најачке равни, Ивањског поља, Посавине (Шамац, Брчко) и Семберије. На наведеном хидромедиорационим системима у Републици Српској је изграђено 193.000 насипа за одбрану од ванских вода, 213 000 одводних канала са насипима, 19 пумпних станица укупног инсталационог капацитета 103,80 м³/сек и стотине хиљада километара каналске мреже за одводњавање око 100.000 хектара земљишта. На херцеговачком подручју у ову саву је изграђено и уређено 802 км водотока и канала за одводњавање.

Систем за наводњавање у Републици Српској је слабо развијен. У употреби су два система за наводњавање, различита по степеној потреби количине воде и времену трајања наводњавања. У Херцеговини се вода захвата из површинских водотока.

На подручју слива ријеке Саве, системи наводњавања већином користе воду захватом из подземља. Системи наводњавања у Херцеговини су доведени у радно стање уз значајна финансијска средства. У Лијевој пољу је систем за наводњавање у задовољавајућем стању.

Наводњавање и одводњавање су у директној вези коришћења земљишта као привредног ресурса.

Од укупно одводних површина у Републици Српској, може се наводњавати око 85 000 хектара, а тренутно се наводњава само 5 000 хектара.

На подручју Семберије изградњом спојног канала Дрина-Сава, канал Дашница, створен је значајан услов за пројектовање и изградњу заливног система. Развој система за наводњавање је од великог значаја за рјешавање проблема производње хране, а недостатак одговарајућих финансијских средстава може се отклонити одговарајућим моделом концесионих улагања.

Вађење материјала из водотока и водних површина могуће је у сливним водама Уне, Саве, Врбаса, Босне, Дрине, Трешњице, Укрине и Саве, а нарочито у доњем току поменутих сливова, који територијално припадају Републици Српској. Вађење материјала могуће је и на другим водним површинама које припадају Републици Српској, као и на природним и вјештачким језерима. Под вађењем материјала из водних површина и водотока, првенствено се подразумева вађење шљунка у комерцијалне сврхе. Вађење материјала из водотока се најчешће одвија неконтролисано, тако да су и корита ријека у доста случајева изгубила свој првобитни облик. Најчешће се ова делатност обавља без икаквих финансијских ефеката за Републику Српску, односно накнада за извађени шљунак и пјесак из водотока готово да се не плаћа.

Овај проблем се најфикасније може ријешити путем концесионих односа, којима би се јасно прецизирали услови експлоатације материјала из одређених дијелова водотока или водне површине.

1.18. УРЕЂЕЊЕ ИЛИ КОРИШЋЕЊЕ КОРИТА, ОБЛАГА РИЈЕКА И ЈЕЗЕРА

Уређење водотока је углавном проведено као мјера заштите од штетног дејства вода, односно заштите од поплава. У ту сврху је до сада изграђено око 270 км насипа поред ријеке Саве и њених притока. Уз остале водотоке до сада је изграђено око 200 км насипа.

Изградњом одговарајућих насипа и уређењем корита ријека и језера због заштите од великих вода, створен је хидромедиорациони систем који обухвата око 140 000 хектара најквалитетнијег полипривредног земљишта, а исто тако омогућено је коришћење облага ријека и језера у друге сврхе: изградња плажа и купалишта, терена за спорт и рекреацију туристичко-привредних објеката и других садржаја. Важно је напоменути велики број изграђених плодних угоститељских објеката уз облага ријека и језера, сталног или привременог карактера, а од којих се не убира накнада. Ова област даје велике могућности и у погледу привредно-туристичке функције и развоја спорте рекреације, садржајно је богата, те се истом у наредном периоду, мора повестити објекти и језера, а нарочито у нормално-правном погледу, јер није у довољној мјери заступљена у постојећем Закону о водама.

Облагу земљиште ријека и језера је најчешће у државној својини и предмет је бестраног заузимања и коришћења, те свакако ова материја као предмет концесије у будућем времену мора добити пуни значај у склопу интегралног управљања водама.

У брачко планинском подручју Републике Српске, одређене мјере заштите од вода проводе се са уређењем водотока кроз правце. Најбољи ефекат се постиже изградњом насипа, који поред извођења вода, протјача, имају вишенамјенске могућности.

Концесија се намеће као најфикасније рјешене питања уређења коришћења корита, облага ријека и језера, чиме би се остварили значајни позитивни ефекти у полипривреди, туризму, угоститељству, спорту, заштити животног простора.

1.19. КОРИШЋЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

Пољопривредно земљиште је основни привредни ресурс Републике Српске. Под пољопривредним земљиштем подразумевамо се земљиште које се користи за пољопривреду: њиве, вртове, воћњаци, виноградни, ливаде, pašњаци, трстици као и друга земљишта на којима се одвијају пољопривредне активности.

Република Српска располаже са око 1 250 000 хектара пољопривредног земљишта, што чини 49,7% укупне територије. Заступљеност пољопривредних површина у укупним површинама нагло опада са надморском висином, што је нарочито изражено преко 450 м надморске висине. Посматрано по регијама, укупне пољопривредне површине онадају од језера ка југу Републике. Од укупног пољопривредног земљишта, укупно обрађено земљиште обухвата 770 000 хектара, од чега су орнице и бањте 600 000 хектара, воћњаци 50 000 хектара, виноградни 1 000 хектара, ливаде 12 000 хектара. Преостало пољопривредно земљиште су pašњаци 450 000 хектара и рибњази 5 000 хектара.

Бонитирање земљишта, којим се оцјењује производно - употребна вриједност различитих плодоскопних јединица, са аспекта њихове погодности за обраду, проводи се на основу издвајања у осам класа. Иако у већини подручја оно до сада није проведено, глобалне процене говоре да прве бонитетске класе у Републици Српској нема. Земљишта друге бонитетске класе, са умјереним ограничењима, обухватају око 200 000 хектара. Уз значајна ограничења трећа класа је заступљена на 400 000, а четврта око 300 000 хектара. Земљишта од пете до осме бонитетске класе заузимају 1 560 000 или 63 % укупне површине Републике.

Структура коришћења пољопривредног земљишта одликује се високим просторне неравномерности. Таква структура последица је плодоскопних, климатских, рељефних карактеристика. Ове карактеристике ограничавају или онемогућавају измјену структуре у корист успостављања повољнијих односа у агроекосистему. Овакво стање намеће промјену структуре коришћења пољопривредног земљишта путем класификације земљишта, хуманизације земљишта, одвођења сувинских вода у зимско - прољетном периоду, наводњавање у љетном периоду, успостављање правилног плодоруца, повећање учешћа легуминоза у структури уређа, знатно повећање сточног фонда и успостављања изабалансираних односа између ратарске и сточарске производње, измјене прописа о наслједству земљишта, пољопривредне реорганизације укупног простора Републике, државних стимулативних мјера (општинска) за одређену структуру у свим рејонима и за одређене рејоне у целини што се може ријешити увођењем концесионих односа у пољде пољопривредне.

Укупни фонд пољопривредног земљишта константно се смањује. Највећим промјенама захвањено је пољопривредно најбоље земљиште, орнице и бањте, а најмање пољопривредно најлоше земљиште. Ове промјене се односе на коришћење земљишта у грађевинске и друге непољопривредне сврхе.

Пољопривредно земљиште у својини Републике Српске, користила су ОДП-а регистрована за обављање делатности пољопривредне производње, а у поступку приватизације предузећа су се дијелом приватизовала и конституисала у облику акционарских друштва. Већински капитал у наведеним предузећима је државни, а настали су са коришћењем пољопривредног земљишта у својини Републике Српске, које није предмет приватизације.

План коришћења пољопривредног земљишта заснива се на черстој вези између ратарске, сточарске и воћарско-виноградарске производње и прерађивачко пољопривредно - прерађивачке индустрије са изабалансираним односом биљне и сточарске производње.

Ефикасност и потпуност коришћења укупног производног потенцијала пољопривреде постигло би се увођењем концесије и концесионих односа у пољопривреду, а чиме би се могло обезбједити:

- прилив свјежег капитала;
- усклађивање обима и начина коришћења пољопривредног земљишта; укупног потенцијала земљишта;
- утврђивање система за субвенцију и других стимулативних мјера;
- заустављање процеса депопулације руралних средина;
- појстицање специјализације и регионализације;
- побољшање стања уређености пољопривредног земљишта;
- досљедно провођење мјера заштите плодоскопног покривача;
- одговарајуће издршке мјере и захвати;
- бонитирање свих пољопривредних површина.

Приоритетно радити на доношењу новог Закона о пољопривредном земљишту и адекватне подзаконске регулативе у сврху остварења напријед наведених ефеката.

1.20. ПРОСТОРИ И ОБЈЕКТИ ПРИРОДНОГ И ГРАЂЕВИНСКОГ НАСЉЕЂА

1.20.1. Простори и објекти природног наслеђа

Простори и објекти природног наслеђа су стављени под заштиту државе, јер су изузетни, ретки или проријеђени на ширем простору и као такви су од посебног значаја за науку, културу, рекреацију и туризам. Такви су: канјони, пећине, крашка врела, предјели прашумских облика или изузетно вриједни и естетски обликовани пејзажи, објекти на којима се може пратити својилазна пољупљена кретања и живот свијета, као што су карактеристични геолошки профили или реликвие и ендемичке биљне и животињске врсте. То спадају и необични облици и појаве природе, као што су изузетни облици и димензије стигијена, земаљне прираде, кречњачки прозори и мостови, пјешчаре и ритови.

Простори и објекти природног наслеђа организовани су и формирани као:

- национални паркови;
- регионални паркови (паркови природе);
- рекреативни, културни, научни, образовни, пејзажни и други заштићени природни предјели;
- природни резервати;
- меморијални паркови и споменици;
- значајна објекта и биосфере.

Савремено концепт заштите простора и објеката природног наслеђа подразумева не само пасивну заштиту природних ријеткости, него се заснива и на активној заштити, коришћењу и унапређивању природне средине. То подразумева примјену концепта усклађеног и рационално организованог развоја уз одговарајућа улагања доваљних и страних инвеститора. Све ово би омогућило да се оствари вишефункционаланост намене ових објеката или природних добара, што првенствено подразумева: све видове туризма, научне, културне и васпитно-образовне намјене.

Овај концепт би омогућило довољан прилив средстава да се обезбједи адекватно одржавање и унапређивање вриједности простора и објеката природног наслеђа.

1.20.2. Простори и објекти грађевинског наслеђа

Просторе и објекте грађевинског наслеђа је, обзиром на њихову вриједност и посебност, неопходно на одговарајући начин третирати у свим развојним плановима, не само због њиховог физичког отуђања и због њиховог значаја и улоге као стимулативног развојног фактора. То се у првом реду односи на све видове туризма, науку, културу, васпитање и образовање.

Простори и објекти грађевинског наслеђа су:

- археолошка налазишта од палеолита до ранословенског периода (7-12 вијека);
- стари градови, тврђаве, куће, мостови, градине;
- духовни споменици: цркве, манастири, капеле, сакрални објекти;
- споменици из Другог свјетског рата;
- свјетовни споменици: школе, хотели, домови, куће, војни логори, радњонице, старе бање, чесме.

Извођење заштите, конзерваторско-реставраторских и истраживачких интервенција приликом организовања и оспособљених стручних служби од великог је значаја у систему заштите простора и објеката грађевинског наслеђа. Заштита сама по себи не подразумева пасивну заштиту него и активну заштиту, коришћење и унапређивање квалитета и стања у коме се налазе наведени културни споменици. То подразумева примјену концесије, по којој простор и објекти грађевинског наслеђа, односно културно добра, прелину у власништво државе. Овај концепт би омогућило да се оствари вишефункционалност намјене у смислу организовања разних видова туризма и рекреације, развоја науке, културе и објекти прилив значајних материјалних средстава кроз строго контролисано учешће капитала из концесионих улагања.

1.21. ТУРИЗАМ

Туризам у Републици Српској има природне претпоставке за свој развој, које на одговарајући начин треба искористити и усмјерити у правцу остваривања финансијских ефеката. Туризам, као привредна грана, је на високом мјесту (што се тиче финансијских аспеката у ширем смислу) са сталном тенденцијом раста. Привреда која се налази у проблемима својинске трансформације ос-

тавља широк простор за снажан развој и експанзију туризма који би се заснивао на класичним компаративним предностима, домаћим ресурсима, тржишној основи, укључивању у међународну појезу рада, са отварањем већег броја нових радних мјеста. Бража ревитализација постојећих и изградња нових капацитета и пратећих садржаја би се остварила кроз концесиона улагања домаћих и страних инвеститора, што би створило повољну оквону климу и повећало конкурентску способност на иностраном тржишту.

На основу општих и посебних циљева и постојећих природних претпоставки развилу су се следећи видови туризма:

1.21.1. Бањски туризам

Девет бањских центара, са изграђеним смјештајним капацитетима, развијеном здравственом службом, туристичком инфраструктуром, доказаним квалитетом и љековитошћу вода, стручним кадравима и дугом традицијом добра су основа за развој бањског туризма, а у потенцијалне љековите, термалне и минералне изворе чине одличне предуслове за развој иностраног туризма и страна улагања.

1.21.2. Планински туризам

Планински туризам у Републици Српској је богат својим падавинама, тако да на неколико вриједних планинских локалитета постоје израђени смјештајни капацитети, спортички терени, вертикални транспорт и друга туристичка инфраструктура и отварају простор за значајна улагања на бази концесија.

1.21.3. Туризам на водама

Чисте и релативно дуге ријеке, богате рибом, атрактивна природна и вјештачка језера са ексклопним раритетима, спаљивањем, недовољно изграђеним смјештајним капацитетима, реална су шанса за развој туризма на водама, под којим се подразумевају море, риболов, спорт, итд. Овај вид туризма нарочито је атрактиван за странце и привлачи пажњу значајних страних инвеститора.

1.21.4. Транзитни туризам

Територијом Републике Српске пролазе најбрзи путни правци из Средње Европе ка Југу и Западне Европе ка Источној Европи и Далеком Истоку, поред којих постоје смјештајни, угоститељски и други капацитети за одмор путника, који могу бити стављени у функцију транзитног туризма. За развој овог вида туризма потребно је осамостити путну мрежу, границе прелазе и услуже садржаје у циљу задовољења потреба туриста и путника.

У оквиру Републике Српске формирање су зоне у којима туризам треба да буде једна од водних, ако не и доминантних грана привреде:

- Горно Савско-пљивска зона;
- Национални парк „Козара“;
- Природни резерват Бардача са врбаском долином;
- Туристичко-рекреативни центар Бања Врђина са околним зимским центрима на планинама: Омару, Бору и Вучјој планини;
- Сребреничко-дринска зона;
- Херцеговачка зона;
- Национални парк Тјештинска са Треквинцом, Маглићем, зимским центрима Трново и Калиновице;
- Херцеговачка зона.

У овим зонама развијени су, или их треба планирати развијати, разни видови туризма: олимпијски, спорско-рекреативни, климатски, планински, здравствени, транзитни, ловни и риболовни, бањски, на водама, зимски, научни, итд.

Да би туризам, као привредна грана достигла жељено ниво квалитета и услуга потребно је доградити и реновирати, односно изградити нове смјештајне капацитете, туристичке центре квалитетније повезати савременом саобраћајном инфраструктуром, повезати различите видове туризма, комплетирати туристичку понуду, што ствара широк простор за дејловање потенцијалних инвеститора на пољу концесија.

1.22. КОНЦЕСИЈЕ У ОБЛАСТИ ДЕЛАТНОСТИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

1.22.1. Услуге у области здравства:

- здравствене услуге;
- фармацеутске услуге;
- стоматолошке услуге;
- геритријске услуге.

1.22.2. Услуге у образовању

- прешколско образовање(јаслице и вртићи);
- средње образовање;
- високо образовање и припадајућа инфраструктура.

1.22.3. Услуге у области културе и спорта

- биоскопи;
- спортско-рекреативни објекти, итд.

1.22.4. Услуге обезбјеђивање имовине и лица

- физичко обезбјеђење имовине, покретне и непокретне;
- физичко обезбјеђење лица.

20. ПОСТУПАК И НАЧИН ДАВАЊА КОНЦЕСИЈА ПРЕМА ЗАКОНОУ О КОНЦЕСИЈАМА

Поступак и начин давања концесија на коришћење Законом о концесијама је установљен путем:

1. јавног позива потенцијалним понуђачима и
2. самоницијативне понуде

21. ЈАВНИ ПОЗИВ ПОТЕНЦИЈАЛНИМ ПОНУЂАЧИМА

Полазну активност проводи концедент-давалац концесије. Концедент је Владала ресорног министарства или локална јединица власти уз претходно овлашћене ресорног министарства (за концесионе делатности локалног карактера).

- концедент израђује студију економске оправданости;
- Комисија за концесије одобрава или не студију;
- по одобравању студије оправданости, концедент сачињава приједлог Јавног позива потенцијалним понуђачима;
- Комисија за концесије одобрава јавни позив или не;
- по одобрењу јавног позива концедент расписује јавни позив;
- концедент прима понуде на основу јавног позива, а по истеку рока комплетне материјале доставља Комисији за концесије;
- Комисија за концесије разматра пријесне понуде, рангира их и предлаже концеденту најповољнијег понуђача;
- ако пријесне понуде не задовољавају тражене услове, Комисија враћа понуде концеденту, са приједлом за понављање поступка јавног позива;
- по добијању приједлога најповољнијег понуђача концедент сачињава приједлог Уговора о дојели концесије;
- концедент доставља Комисији за концесије приједлог Уговора са свом документацијом;
- Комисија за концесије даје сагласност на Уговор;
- копију уговора и сву пројектовану документацију, у извршном облику, Концедент доставља Комисији за концесије;
- по ступању на снагу Уговора о дојели концесија, Комисија за концесије врши контролу и надзор рада концесионара, до истека рока трајања концесије.

22. САМОНИЦИЈАТИВНА ПОНУДА

У поступку дојеле концесије путем самоницијативне понуде, потенцијални концесионар непосредно доставља понуду концеденту, са потребном документацијом, чији је саставни дио студија-елаборат о економској оправданости, - концедент процењује постојање јавног интереса;
- по процени постојања јавног интереса, концедент подноси захтев Комисији за концесије, за добијање овлашћена за вођење преговора са понуђачем;
- по добијању овлашћена концедент води преговоре са потенцијалним концесионаром и дефинише све основне елементе за нарт Уговора;
- по дефинисању нарта Уговора, концедент доставља Комисији за конц

- на основу сагласности на Уговор о додели концесије одлуке Владе, концедент и концесионар закључују Уговор о додели концесије;
- копију закљученог Уговора, са пратећом документацијом, концедент доставља Комисији за концесије;
- по ступању на снагу Уговора о додели концесије, Комисија за концесије врши надзор и контролу рада концесионара, до истека рока трајања концесије.

Допуне Закона о концесијама, омогућају аранжман по такзованом ВОТ-систему (Build-Operate-Transfer-изградња-користи-предај) укључујући и све облике овог система који подразумевају изградњу, реконструкцију и финансирање комплетног објекта, предају или постепено, његово коришћење и предају у својину Републике Српске у уговореном року.
ВОТ је у суштини специфичан модел пројектног финансирања већих инфраструктурних објеката на концесионој принципу. Базира се на уговору концесионог типа путем којег се реализују пројекти јавног карактера, које би иначе реализовала држава када би располагала отвореним средствима. Као и сви облици пројектног финансирања, ВОТ подразумева отплату задужења пројекта из прихода које се остварују обављањем одређених делатности, али уз обавезу да се по истеку уговореног периода пројекат, односно изграђени објекат и његово плодоуживање пренесе на државу.

3.0. ПРИВАТИЗАЦИЈА И КОНЦЕСИЈЕ

Усвајањем и објављивањем акта Закона о процесу приватизације, средином 1998. године, стекли су се услови за безуслован процес својинске трансформације привредног система. Отежанајућа чињеница за привреду Републике Српске је била да је производња у привредним системима готово зашла и да је дило капиталства у сукобу унутар, пословне предузећа отворено великим кредитним обавезама и задужењима, технички и функционално застарјела опрема и недовољно стручни кадриво непримљени за тржишту рада. Основно полазиште процеса приватизације је да се мора извршити трансформација државног капитала у приватни акционарски капитал.
Нови концепт приватизације подразумева и у потпуности признаје приватни капитал, који је настао на основу интерних динамика и осталих приватних улагања, па се зато овај концепт код нас и зове приватизација државног капитала у предузећима у државној и мјешовитој својини. Програм приватизације треба да омогући потпун и дугорочан опоравак привреде Републике Српске. Основни циљ приватизације је промена власничке структуре предузећа, односно преноса државног капитала путем одређених метода у приватно власништво.

Концесије су правни инструмент и у пракси подразумевају систем права комерцијално искоришћавања природних богатства, јавних добара, добара у општој употреби и обављања делатности од општег интереса. Самим тим у концесионој поступку се не врши власничка трансформација, већ се успоставља право коришћења у одређеном року, прописаним законом и уз одређену накнаду за сваки предмет концесије.

Ради се о два различита правна инструмента, који се у пракси често примјењују и међусобно преплићу, те поступак приватизације државног капитала најчешће треба да нишира и концесиони поступак.

У складу са Законом природна богатства и добра у општој употреби као минералне сировине, вода, полигениривне земљиште, шуме и шумско земљиште итд. не могу се приватизовати и стају у власништву Републике Српске. То значи да ова добра могу бити путем концесије дата на коришћење привредним субјектима, при чему Република Српска и даље задржава право власништва.

Потребно је истаћи да су прије доношења акта Закона о приватизацији, овим добрима газдовања и управљања државна предузећа, која најчешће нису имала валдан правни основ(уговор о концесији) за коришћење предметних природних богатства.

Због недоследности и неадекватне примјене акта Закона о приватизацији нису балансирано и паралелно вођени и поступци за дојелу концесија, па многи неправдоно сматрају да су приватизацијом државног капитала, заједно са власнишвом над предузећима, послати „власници“ и добра у општој употреби.

Због тога ће бити нужно да ресорна министарства убрзано раде на покретању концесионих поступака за сва приватизована предузећа, која у обављању својих делатности користе природна богатства, добра у општој употреби или обављају делатности од општег интереса, а које су предмет концесија, у складу са чланом 4. Закона о концесијама.

4.0. ПРЕГЛЕД ЗАКЉУЧЕНИХ УГОВОРА О ДОДЕЛИ КОНЦЕСИЈЕ (прије конституисања Комисије за концесије)

1. Со Мобил из С. Брода, Уговор закључен: 23.07.1998.године, предмет: „Експлоатација камена“;
2. ПП Милнпрет из Бана Луке, Уговор закључен : 31.10.2000.године, предмет: „Експлоатација мрког угља у Раманаоцима“;
3. Игњиф д.о.о. Теслић, Уговор закључен: 31.10.2000. године, предмет: „Експлоатација камена“;
4. РМГ д.о.о. из С. Сарајева, Уговор закључен: 04.07.2001. године, предмет: „Експлоатација камена“;
5. Мобил инжињеринг из С. Брода, Уговор закључен: 11.02.2002. године, предмет: „Експлоатација камена“;
6. Киселак Турс д.о.о. из Зворника, Уговор закључен: 30.05.2002.године, предмет: „Експлоатација минералне воде“;
7. Славина-интернационал из Лакташа, Уговор закључен: 11.06.2002.године, предмет: „Магистрални гасовод на феверу Републике Српске“;
8. Г.П. Пут а.д. из С. Сарајева, Уговор закључен: 22.01.2003.године, предмет: „Експлоатација камена“;
9. Слобомир ад. Бијелина, Уговор закључен: 23.01.2003.године, предмет: „Истраживање и експлоатација геотермалне воде“.

5.0.ПРЕГЛЕД ОДЛУКА КОМИСИЈЕ ЗА ПРЕДМЕТЕ КОНЦЕСИЈЕ КОЈИ СУ У ПОСТУПКУ ДОЈЕЛЕ

1. Девет извора д.о.о. Зворник, 27.07.2004. год., „Сагласност за пренос Уговора“, предмет: „Експлоатација минералне воде“;
- 3.Елин-инжињеринг д.о.о.Теслић, 28.07.2004.год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Израдња 4 МХЕ“;
- 3.О. Дервента, 05.07.2004. год., „Сагласност за јавни позив“, предмет: „Израдња и коришћење паркинга“;
4. Хес Врбас, Бана Лука, 07.07.2004.год., „Мишљење и примједбе на Уговор“, предмет: „Израдња ХЕ Крупа на Врбасу и Бана Лука ниска“;
5. Рагарство ад. Топола, 26.08.2004. год., „Сагласност на Нацрт уговора о концесији“, предмет: „Производња хране“;
6. Мобилити Промет д.о.о. С. Брод, 26.07.2004. год., „Сагласност за пренос Уговора“, предмет: „Експлоатација камена“;
7. Говедарска фарма а.д. Топола, 26.08.2004. год., „Сагласност на Нацрт уговора о концесији“, предмет: „Производња стоке и хране за стоку“;
8. Сарп д.о.о. К. Дубица, 28.09.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација техничког камена дијабазита“;
9. Сарп д.о.о. К. Дубица, 28.09.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација шљунка и шпеска“;
10. Боксит ад. Милићи, 29.09.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација боксита“;
11. Телмаж Камуж-Петрово, 01.10.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација CO2 и термоминералне воде“;
12. АБН Велика Обарска д.о.о. Бијелина,

- 01.10.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Израдња МХЕ“;
13. Лисина д.о.о. Подграб-Пале, 01.10.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација пите воде“;
14. Висококалне воде Аџа-Аџа д.о.о. Дервента, 01.10.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација алкалних и хипералкалних вода“;
15. Агро Ауто д.о.о. Мркоњић Град, 04.10.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација пите воде“;
16. Бакус ад. Берковићи, 04.10.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација пите воде“;
17. Старшад д.о.о. Гацко, 06.11.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација боксита“;
18. Витника Колук, 14.11.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација минералне воде“;
19. Слобомир д.о.о. Бијелина, 14.10.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација пите и маломинералне воде“;
20. „Елин инжињеринг“ д.о.о. Теслић, 16.11.2004. год., „Сагласност за закључење Уговора“, Предмет: израдња МХЕ „Дивич“ у МХЕ „Новоковићи“;
21. ЗТЦ, Бана Врбуња, а.д. Теслић, 23.11.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација термоминералних вода и CO2 гаса“;
22. Агро Ауто д.о.о. Мркоњић Град, 23.11.2004. год., „Сагласност за закључење Уговора“, предмет: „Експлоатација пите воде“;
23. „АБН“ д.о.о. Велика Обарска, 23.11.2004. год., „Сагласност за закључење Уговора“, предмет: израдња МХЕ „Градац“;
24. РПЦ „Шехер“ а.д. Бана Лука, 06.12.2004. год., „Сагласност за вођење преговора“, предмет: „Експлоатација термалних вода“;

6.0. МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ КОНЦЕСИОНЕ ПОЛИТИКЕ

1. У обнови привреде Републике Српске, концесије су велика шанса, али су истовремено и нужност, првенствено због значајне потребе за свјеским капиталом. Ангажовање капитала у облику концесија Републике Српске се не задужење, уопштава независно становништво, ангажује неискоришћене индустријске капацитете. Концесије имају и другу страну медаље, јер значајни инфраструктурни системи, јавна добра у државној својини или монополи, који могу бити високопродуктивни, уступањем концесија страним лицима прелазе у њихове руке на више година на управљање и коришћење у циљу остваривања јавног интереса, али и ради реализације профита од стране Концесионара.

2. Потребно је извршити усклађивање постојећег законодавства у сфери концесионарства, области природних ресурса, инфраструктуре, те других области које могу бити предмет концесије, како и заштите животне средине и страних улагања. Без усклађења концесионе регулативе није могуће управљати концесијама као и производити оптималну државну политику из области концесионарства, што подразумевају са сви елементи концесионе политике морају бити урађени у регулативу. Одредбе важећег Закона дају солидну правну основу за реализацију концесије у пракси, а њихов недостатак је у томе, што у поједине одредбе начелног карактера, у неким питањима недоречене, а и неусаглашене са другим законима и не прате их адекватна подзаконска акта.

3. У политици дојеле концесија Република Српска мора јасно да истакне шта задржава у свом власништву и под којим условима (национална испитивање, одена ефеката према циљевама у сфери, већинско учешће акција), а шта пренушта слободном тржишту и страном капиталу (ако се процени да за то постоје оправдани општи, економски, социјални и други интереси).

4. У изради средњорочне- дугорочне економске стратегије развоја Републике Српске, потребно је:
- утврдити приоритетне гране, делатности и области за дојелу концесија и ближе дефинисати приоритете унутар сваке од грана, а потом обезбједити почетну документацију за сваки предмет концесије (студија економске оправданости),
- код утврђивања приоритета водити рачуна о паралелном третирању услова за производњу са одговарајућим условима.

5. Одржати и допунити организационо-институционалну структуру за стручно испитивање и управљање политиком из области концесија, у складу са политиком одрживог развоја. Предуслови за реализацију концесионе политике су:
- стварна подршка највиших државних органа;
- сарадња са локалним властима, мјесним становништвом, невладиним организацијама;
- оптимална кадрозна структура.

Услов за реализацију концесионе политике је постојање адекватне организационо-институционалне структуре која је директно или индиректно одговорна и задужена за стручну логистику и управљање концесионом политиком. То значи да Влада Републике Српске треба да оснажи, осамостени и максимално могуће ангажује постојеће институције (а ако треба формира и нове) као нпр.: Пољопривредни институт, Водостројни институт, Геолошки, Економски, Еколошки и друге. Задатак ови институција би био да за потребе Владе Републике Српске: раде стручне подлоге, студије изводљивости и оправданости за обављање концесионе делатности, врше ревизије докумената других институција итд., а све у циљу припреме неопходне документације за успјешно вођење концесионе политике.

6. Потребно је нагласити и компетирати пореску политику у складу са стандардима ЕУ, како би се домаћи и ино инвеститори стимулисали и привлачили да улажу у објекте и делатности, које су предмет концесија, како би се створили повољни услови за остваривање прихода сагласно са ризицима, са којима ће се суочавати политички, привредни, правни ризици.

7. У поступку дојеле концесија ползна активност је да Влада-ресорно министарство процијени постојање јавног интереса, на бази економских, социјалних, еколошких и других критерија, при чему се требају сагледати могуће штетне посљедице искоришћавања природних ресурса. По тим питањима потребно је урадити студију- пројекте изводљивости и економске оправданости дојеле концесије која у основи мора да садржи:
- начин техничког извођења предметне концесије;
- економску оправданост, са грубим показатељима ефеката реализације концесије;
- утицаје реализације концесије на животну средину;
- ползна подјате стања сировинске базе, услуга или инфраструктуре и др., на којима се заснива реализација предметне концесије.
Студија економске оправданости дојеле концесија је основни документ за поступак јавног позива. Јавни позив обезбјеђује јавност, транспарентност и равноправан положај свих заинтересованих у поступку дојеле концесија. Суштински смисао студије економске оправданости је у томе да Влада Републике Српске има унапријед добро и јасно припремљен приједлог за дојелу концесије, по коме ће се даље поступати.

Напомињемо да из ресорна министарства интензивирају рад на припреми документације за јавне позиве. За области и предмете где не постоје студије изводљивости, ресорна министарства треба да припреме јавне позиве тако да попуњавају сами рад студију изводљивости, у складу са Законом о концесијама, члан 24. и Пословником о раду Комисије, члан 16. На тај начин ће се број захтјева за самоиницијативну понуду смањити на најмању могућу мјеру.

8. У концесионом односу битан елемент је концесиона накнада. Она треба да има импедитивни карактер, што значи да нема Уговора о концесији без накнаде. У Закону о концесијама накнада треба бити изричита, као и критериј за њено одређивање и усмеравање. Концесиона накнада се утврђује у зав-

исности од: врсте, категорије, намјене и тржишне цијене природног богатства или добра у општој употреби, зависно од врсте делатности, тржишних услова, дужине трајања концесије, процене ризика, те процене утицаја на животну средину и евентуалне штетне ефекте.

Концесиона накнада се треба уредити као:
а) делатности, накнада за ПРАВО коришћења природног богатства или општег добра
б) (royalty, ренти) накнада која је пропорционална произведеним количини тржишног производа или услуге, односно као дио укупног прихода на основу делатности.

9. За Уговор о концесији и регулативне система концесија, потребна је добра правна основа и усклађење са постојећим и очекиваним будућим правним системом. То подразумева да Уговор треба садржати и неке флексибилне елементе да би био фер- избалансиран. Закон је прописао обавезне елементе, које Уговор треба да садржи у приједлогу за јавни позив. Модел Уговора унапријед сложен је дефинитан, обзором на хетерогеност концесионих односа.

10. Систем мониторинга у области концесија је низ стручних и практичних активности чији ће циљ бити:
- скупљање одговарајућих информација контролом концесионе делатности;
- сребивање прикупљених информација, обрада и коришћење у пројектову политику у области концесија;
- усмеравање концесионе делатности у складу са уговором.
Успостављањем системом мониторинга у области концесија би се омогућило:
- остваривање декларисане политике концесија, на овом нивоу развоја и организационог државе;
- стаљно праћење свих процеса и обезбјеђивање повратне спрегте;
- смањивање неструктурних процеса и сувишних нивоа одлучивања;
- стандардизоване активности у оквиру сваког процеса, укључујући и заштиту животне средине;
- обезбјеђивање адекватних информација за доношење оптималних одлука на свим нивоима, као и стратешких одређења наредних министарства и Владе Републике Српске;
- идентификавање савремених техника и технологија и праћење најновијих достигнућа.

Један од предуслова да се оствари систем мониторинга концесија је:
- да се Комисија доставе сви до сада закључени Уговори о дојели концесија;

да надлежна Министарства, за сва до сада издата рјешена о „Праву на експлоатацију, пружање услуга или располагања природним и општим добрима“, покрене, Законом о концесијама предвиђеним, поступке за дојелу концесија, са роком за провођење не дужи од пола године. Треба настојати да највећи број ових предмета буде проведен по поступку Јавног позива.

11. Постојећи велики број јавних комуналних предузећа која се баве:
- испоруком топлотне енергије за гривање;
- водоснабдевањем и одводом отпадних вода;
- дистрибуцијом гаса;
- одвојом смећа, депонувањем истог и чишћењем јавних површина;
- јавним превозом;
- заштитом од пожара;
- тржишне;
- погрбне услуге;
- јавни WC, купатила, итд.

Генерална је одјена за сва та предузећа да послују са великим тешкоћама, да нису функционалне и не пружају адекватне услуге (по обиму, квалитету и циљевама) да готово свима недостају довољна материјална средства и да та средства не могу да обезбједе локалне јединице власти као ни држава.

Због свега тога потребно је разматрати специја искуства у концесионој делатности таквих инфраструктурних предузећа, којима се у развијеном свијету обезбјеђује:

- самозадово финансирање;
- ангажовање приватног капитала којом се знатно унапређује технологија рада, побољшава квалитет услуга и постиче адекватна циљева за корисника;
- заштита животни и радног простора, а нарочито код отпадних сировина и третмана отпадних вода;
- ефикасна контрола у обављању концесионе делатности.

12. Неопходно је да се обезбјеђи (безусловно) да концесионари редовно извјештавају концедента о реализацији склопљених Уговора о дојели концесија, као и да уредно воде евиденцију о произведеним количинама или пруженим услугама (што садржи Уговор о концесији).

13. Да би се ефикасније остварило процес прилива средстава од накнаде за концесиону делатност, потребно је Законом обезбједити ригорозну казнену политику према бесправним корисницима природних добара или добара у општој употреби.

14. Потребно је обезбједити континуиран однос са јавношћу у смислу правилног информисања о значају и могућности профитабилног улагања путем концесија са циљем да се привуку домаћи и инострани инвеститори да улажу средства у атрактивне пројекте.

То би олакшало реализацију концесионе политике, јер Закон о концесијама успоставља веома сложен правни однос, како од стране оних који овиј Закон припремају тако и од оних који су заинтересовани за добијање концесија, што тражи располагање одређеним стручним знањима, посебно специјалистичким умрво из области концесионог права.

15. Фундаменталне промјене у свјетском економском поретку представљају све интензивнија, обухватнија и дубља прород информационалне револуције, глобализације, различите интеграције и транзиције које су незамисљиве без приватизације и концесионарства. Они процени не могу да миоминују ни Републику Српску, јер њен економски систем и потенцијали у новим условима, као и на адекватан начин створе, унаприједне и укlope у захтјеве свијетске структуре привреде, представљају локално компаративну предност. Према томе суштинске друштвено-економске промјене у Републици Српској, као и оне које тек предстоје, оријентисане на тржишту привреду, намећу потребу квалитетног и другачијег односа према концесионарству и политици из ове области.

Задатак концесионе политике је, да се сви природни ресурси и објекти инфраструктурне стаје у функцији економског развоја и оптимално искористе. Циљева Републике Српске у садашњем стању не може број достигни ниво који је имала 90-их година, али је сигурно да постоје реалне могућности да се ефикасни, ефектни и рационално коришћењем расположивих ресурса, између осталог и путем концесија, допринесе убрзаном друштвено-економском развоју Републике Српске у цијелини.

ЛИТЕРАТУРА:

- Средњорочна развојна стратегија Босне и Херцеговине(ПРСП) 2003-2007.
- Економска политика Владе Републике Српске за 2004. годину
- Просторни план Републике Српске 1996-2015.- Етапни план 1996-2001. година
- Стратегија развоја електропривреде Републике Српске до 2020. године
- Извешај о основном пројекта искоришћења хидропотенцијала слива ријеке Дрине (ХЕД)
- Хидропотенцијал малих електрана Републике Српске
- Водостројни одрасли слива ријеке Врбас
- Закон о концесијама Републике Српске
- Закон о страним улагањима
- Закон о концесијама Републике Србије
- Закон о концесијама Републике Хрватске
- сет закона из области екологије
- Закон о путевима Републике Српске
- Закон о жељезницама Републике Српске
- Закон о цивилној и ваздушној пловидби
- Закон о електропривреди Републике Српске
- Закон о рударству
- Закон о геолошком истраживањима
- Закон о водама
- Закон о шумама
- Закон о пољопривредном земљишту
- Закон о грађевинском земљишту
- Закон о ловству
- Закон о играма на срећу
- Закон о туризму